00013343

R
491·532
Asu/Pah
13343

THE
ASIATIC SOCIETY OF BOMBAY
Town Hall, Bombay.

00013343

Digitized with financial assistance from

H T Parekh
FOUNDATION

An Initiative by
HDFC
WITH YOU, RIGHT THROUGH

on 15 October, 2018

PAHLAVI, GUJARÂTI AND ENGLISH DICTIONARY.

BY

JAMASPJI DASTUR MINOCHEHERJI JAMASP ASANA,
M.A., PH.D.,

FELLOW OF THE UNIVERSITY OF BOMBAY, AND MEMBER OF THE GERMAN ORIENTAL SOCIETY, AND OF THE BOMBAY BRANCH OF THE ROYAL ASIATIC SOCIETY.

VOLUME IV.

A. Y. 1255. A. C. 1886.

BOMBAY—JEHANGIR BEJÂNJI KARANI, 18, PARSI BAZAR.

LONDON—MESSRS. TRÜBNER & Co., 57 & 59, LUDGATE HILL.

(*All rights reserved.*)

THE ASIATIC SOCIETY OF BOMBAY
LIBRARY

R
491·532
A-a/Pah
R13343
28 MAY 1962

BOMBAY:
PRINTED AT THE EDUCATION SOCIETY'S PRESS, BYCULLA.

પેહેલવી-ગુજરાતી અને ઇંગ્રેજી શબ્દકોષ.

રચનાર,

જામાસ્પજી દસ્તુર મીનોચેહેરજી જામાસ્પ આસાના,
એમ એ., પીએચ.ડી.,

મુંબઈની યુનીવરસીટીનાં ફેલો, જરમન ઓરીએન્ટલ સોસાઈટીનાં
તથા મુંબઈની રાયલ એસીઆટીક સોસાઈટીનાં મેમ્બર.

દફતર ૪ થું.

સને ૧૨૫૫ યજદેજરદી. સને ૧૮૮૬ ઈસવી.

મુંબઈ—જેહાંગીર બેજનજી કરાંની
ના૦ ૧૮, પારસી બજાર.

લંદન—મીસીઅરસ ટ્રુબનરની કુંપની,
૫૭ અને ૫૯, લડગેત હીલ.

(તરજુમો કરવાનો તથા બીજા સર્વે હક્કો ગ્રંથકર્તાએ પોતાને સ્વાધીન રાખેલા છે.)

મુંબઈમધ્યે:
એજ્યુકેશન સોસાઈટીનાં છાપખાનામાં છપાવી પ્રગટ કર્યું છે.

𐬀𐬥

𐬀𐬥 અન, આન, ana, ân. નિષેધાર્થક ઉપ૰ ના, નહીં, વગર, સીવાય વતરોગે, ખોટું, ઉલટું; ના૰ માબાપ, માએ, મોટાં માએ, વડ્દવો; તે; પેલું. Negat. Part. Not, without, except, exclusive of. Subs. Parents; a mother; a grand-mother; a grand-father; an ancestor; that; he, she, it.

𐬀𐬥 } અનુ, anû. અવ્યય. પ્રમાણમાં, પ્રમાણે, માફકસર; જેમકે
𐬁𐬥 } [illegible], [illegible] અનુમી. Indeclin. Proportionate; proportional; as [illegible], [illegible] anûmî.

𐬀𐬥 અવ, av. ક્રિ૰ અ૰ નીચે, હેઠે; નજદીક, તરફ. સર્વ૰ આએ. Adv. Below; beneath; near; towards. Pron. This. Av. [illegible] = Sans. अव.

𐬀𐬥 } આન, ân. ના૰ મુરબી, માબાપ; એ એક ઉપસર્ગ છે જે
𐬁𐬥 } વિશેષનામોને લગાડવાથી ખાન્દાન જણાવનારૂ વિશેષણ બને છે. જેમકે:—[illegible], [illegible], [illegible] Subs. Patron; parents; suf. affixed to proper names to form patronymic adjectives; as [illegible], [illegible], [illegible]

𐬀𐬥 } આન, ân. એં એક પ્રત્યય છે. જે જીવવાલા અથવા
𐬁𐬥 } નીર્જીવવાલા નામની ઉપર મુકવાથી અનેક વચનનું રૂપ બને છે. The plural suffix used with both animate and inanimate objects.

𐬀𐬥 આન, ân. દર્શ૰ સર્વ૰ પેલું, આએ, જે. ના૰ વખત, હીંગામ. Demon. Pron. That; this; which. Subs. Time; occasion; season.

ઓ, ô. સર્વ૦ તે, જે. શબ્દ૦ અવ્યય. અંદર, ઉપર. વિ૦ બુલંદ. Pron. That; which. Prep. Below; under; above. Adj. High; exalted.

ખ, ખો, kha, khô. સર્વ૦ પોતે, પોતાનું. વિ૦ કુદરતી; એ ખોદ નો સંક્ષેપ આકાર છે. Pron. Personally; own. Adj. Natural; an abridged form of khod. Av. , = Sans. स्व.

ખલ, khal. વિ૦ પાક; પરહેજગાર; પવિત્ર. Adj. Pure; holy; pious; abstinent.

ખવ, ખુવ, khav, khûv. ના૦ ખાબ, ઊંઘ. વિ૦ ખરાબ. Subs. Sleep; slumber. Adj. Bad.

ખો, khô. ના૦ બેહેન. Subs. A sister.

ખોએ, khôê. ના૦ ખાશીઅત, સ્વભાવ, ખસલત, શક્તિ. Subs. Nature; temper; habit; power.

સે, sê. સંખ્યા૦ વિ૦ ત્રણ, ૩. Numer. Adj. Three, 3.

હન, han. ના૦ ચેઆલીશ વરશ સુધીનું, બુઢો માણસ, હલાલ, જનાકાર, તે. Subs. Of forty years; an old man. Lawful, Debauchee, Fornicator.

હન, han. વિ૦ બીજું. ના૦ બદન; અંદામ. Adj. Another; more; further. Subs. The body, form of the body.

હવ, hav. કેવળ૦ અ૦ અફસોસ! આહા! Interj. Alas! Ah! Oh!

હુ, hû. ઉપસર્ગ. સારૂં, નેક, સારી રીતે—પેઠે, ખુબ રીતે, બરાબર રીતે; પુરતી રીતે, હલાલ. ના૦ તેજ; રેહેમ; દાનાઈ. Prefix. Good; well; thoroughly well;

beautifully; sufficiently. Subs. Lustre; mercy; wisdom; sense. Av. ›ω = Sans. सु. Per. ܀

هور} હુર, hûr. નાο ખુરશેદ, આફતાબ. Subs. The Sun.
هور} Av. ... = Sans. सूर्य = Per. خور

هون *અન્-એ, an-ê. ક્રિο અο એ—એમ નહીં. Adv. Not this; not in this manner.

هون અના, anâ. ક્રિο અο એમ, એટલામાટે, યાને એટલેસુધી, આએવખત, એ મીસાલે—રવેશે. સર્વο તે; આએ; કેવલ પ્રયોગી અવ્યય. ઓ! નાο એક માણસનો તથા એક ચીજનો ઈશારો; જુલમ; બદી; રંજ, વખત. Adv. Thus, so; consequently; that is; so far; at this time; in this manner. Pron. This; that. Interjec. Oh! Ah! Subs. An allusion made of a person or thing; tyranny; evil; trouble; time.

هون અવે, avê. શબ્દο અο વગર, સીવાએ. Prep. Except; without.

هوخ આવખ, âvakh. કેવલο અο હાએ, અફસોસ. Interj. Ah! Alas!

هوخ ખવ્ન, ખવ્ને, ખ્વાહ, khavna, khavnê, khvâh. નાο ઉંઘાઈજવું, ઉંઘ, ખાબ, સ્વપનો. Subs. Sleeping; sleep; slumber; dream. Av. ... = Sans. स्वप्न = Per. خواب

هوخ ખવી, khavî. નાο થુક. Subs. Spittle.

هوخ ખા, khâ. નાο ખાવું, સ્વાદ લેવો, ભોજન લેવું. Subs. Eating; tasting; taking a meal.

هوخ ખોહ, khôh. નાο ખાશીઅત; શક્તિ. Subs. Characteristic; power.

હંગે, hangê. ના૦ હંગામ, વખત. Subs. Season; time.

હંદે, handê. ક્રિ૦ અ૦ એટલું, એટલા પ્રમાણમાં. Adv. So much; in such a proportion.

અનીબા, anîbâ. ના૦ એક જાતનું ઝાડ કે જેનાં પાંદડાં દવાઈમાં આવે છે. Subs. Name of a particular tree the leaves of which are used for medicinal purposes.

ઓએશ, ôêsh. સર્વ૦ તેને. Pron. To him—her—it.

ખાહ, khâh. ના૦ બેહેન. Subs. A sister.

ખેશ, હુઈએ, khêsh, hûîê. સર્વ૦ પોતાનું. Pron. One's own.

ખોઈહા, khôihâ. ના૦ ખાશીઅતો. Subs. Characteristics; qualities.

સે-ઉખ, sê-ûkh. ના૦ ત્રણ ભાઈ. Subs. Three brothers.

અન-અઈબારી, an-aîbârî. વિ૦ મદદ નહીં કરનારૂં, સહાય વગરનું. Adj. Not assisting; destitute of support or assistance.

ખાહી, ખાઈ. khâhî, khâî. વિ૦ ચાહતું, માયા દેખાડતું. Adj. Loving; expressing kindness.

અન-અઈબીઆગહાની, an-aîbîâgahânî. ના૦ નહીં પેહેરવું. Subs. Not putting on (clothes).

અવાખ્શીદન, avâkhshîdan. ક્રિ૦ પાછું ફરવું—હટવું—જવું. V. To turn back, to refrain from; to abstain.

ખાહેશ, khâhêsh. ના૦ ખાહેશ, પાંમવું. Subs. Wish, inclination; to acquire, obtain.

ખાહેશ્ન, khâhêshna. ના૦ મોરાદ, આશા. Subs. Wish; hope; desire.

અ-નીઆએશ્ની, a-nîâêshnî. વિ૦ ન્યાયશ—આરાધના—બંદગી—વખાણ વગર. Adj. Without offering divine honors—prayers; not glorifying.

અ-વખ્શસ્ની, a-vakhshasnî. વિ૦ નહી વધવું, ઘટવું. Adj. Not increasing; decreasing.

ખાહેશ્ની, khâhêshnî. વિ૦ ઈચ્છા—ખાહેશ-વાળું; આશાવાન. ક્રિ૦ ચાહવું, પઢવું, ખાહેશ. Adj. Full of desire; wishing for; hopeful. V. To desire, recite, wish.

અ-વખ્શસ્ને, a-vakhshasnê. See a-vakhshasnî.

ખાહેશ્ને, khâhêshnê. ના૦ ઈચ્છા—આશા—ખાહેશ કરવી. Subs. Wishing; desiring; hoping.

ખાહેશ્ને-મારી, khâhêshnê-mârî. ના૦ કોઈને ખરાબ કરવા—પાયામાલી કરવાની ઈચ્છા—નઈઅત. Subs. The intention or desire of doing harm to (or ruining) a person.

અના-હસ્ત, anâ-hast. ક્રિ૦ તે છે. V. He is.

અન-હેસ્તન, an-hêston. ક્રિ૦ નહી હીલવું—છુટવું. V. Not to move—become free—loose.

ખાહીનદ, khâhînad. ક્રિ૦ ચાહે, પ્યાર રાખે. V. May love; may regard with affection.

[illegible] ખાહેન્દ, khâhênd. ક્રિ૦ તેઓ ચાહેછે ; તેઓ ખાહેશ કરે—ઈચ્છે. V. They love; they may desire—wish.

[illegible] હુ-યાફ્તન, hû-yâftan. ક્રિ૦ બરાબર સહમજવું, સારીરીતે જ્ઞાન મેલવવું—જાંણવું. V. To understand—know properly; to acquire a thorough knowledge (of something).

[illegible] અન-હએત, an-haêt. વિ૦ વગર હસ્તી—હયાતીએ. Adj. Without existence—being—life.

[illegible] અન-હાઈત, an-hâit. વિ૦ પાક, સ્વચ્છ, નિર્મલ, પવીત્ર. Adj. Pure; limpid; holy; void of impurity; Av. [illegible]

[illegible] / [illegible] અનાહીદ, anâhíd. નાં૦ શુક્ર સેતારો. ક્રિ૦ ઘટવું, કમ કરવું. Subs. The planet Venus. V To abate, decrease, reduce, diminish.

[illegible] ખાહેદ, khâhêd. See [illegible] khâhînad.

[illegible] / [illegible] / [illegible] અન-અએબગદી, an-aêbagadî. વિ૦ ખરાબી નહીં કરનારૂં, શેતાનીઅત વગરનું, નુકશાન વગરનું, સફાઈદાર. Adj. Not doing any harm; free from satanism, uninjurious, clear.

[illegible] હુ-અખ્વી, hû-akhvî. નાં૦ રોશન કએઆશ, નેક-વિચાર; પાક દીલ; દાનાઈ; બેહેસ્ત, સ્વર્ગ, દુરંદેશી, ખુશી ખોરરમી. વિ૦ સારા કએઆશ—વિચારવાળું, દુરંદેશીવાળું. Subs. Clear judgment; good thought, a pure guileless heart; prudence; heaven; paradise; foresightedness; gladness; pleasantness. Adj. Having a good judgment—thought; far-sighted.

હુ-અહુનીનેદ, hû-ahûnînêd. ક્રિ૦ નેક સાહેબી આપે. V. May grant good sway.

અ-વહાને, a-vahânê. ક્રિ૦ અ૦ વગર બાહાને—સબબે. Adv. Without any pretext—cause.

અન-હાવંદ, an-hâvand. વિ૦ બરાબર—સરખું નહીં તે, જુદું, ખોટું. Adj. Not alike—equal—similar; false, wrong.

અન-ખાવીએ, an-khâvîê. ના૦ ભાવ૦ બેખાબી, જાગૃતપણું, સાવધપણું. Subs. Abst. Wakefulness; sleeplessness; vigilance.

અન-આહૂ, an-âhû. વિ૦ એબીઅલ નહીં, ખોડખાંપણ વગરનું, ખામી વગરનું; સ્વચ્છ, સાફ, નીતરૂ. Adj. Not ugly—deformed; free from blemish; pure; limpid; clear.

અન-આહૂઈ, અન-આહૂગી, an-âhûî, an-âhûgî. ના૦ ભાવ૦ બેએબીઅલપણું, સફાઈ, નીરમલતા. Subs. State of being free from deformity; purity; limpidity.

અન-આહૂઈનીદન, an-âhûînîdan. ક્રિ૦ ખરાબ—એબીઅલ—બદશીકલ—બેડોલ નહીં કરવું. V. Not to make dirty—deformed—ugly—uncouth.

અન્-આહૂક-તર, an-âhûk-tar. વિ૦ વધારે ખાલેશ—ચોખ્ખું—સ્વચ્છ—નિર્મલ. Adj. More genuine—pure—unalloyed—clear.

અન-આગહ, an-âgah. ક્રિ૦ અ૦ બેખબર, નાવાકેફ. Adv. Unawares; not knowing.

અ-નેઆઝ, a-nêâz. વિ૦ મોહોતાજદાર નહીં તે, હાજત વગરનું, બંદગી—કાલાવાલા વગરનું. Adj.

In want of nothing; not requiring anything; without prayers—entreaty.

અ-નેઆઝી, a-nêâzî. નાo હાજત વગરની હાલત—સ્થીતી. Subs. State of being not needy—in want of anything.

અનાખ્ત, anâkht. ક્રિo નાંખ્યું. V. Threw (past tense).

ખાખ્ત, khâkht. નાo કમાન, નેઝે, ચીલ્લો. Subs. A bow ; a spear ; a bow-string.

ખાથ, હસાદ, khâth, hasâd. નાo ખદંગી તીર, એવો તીર કે જે માણસને લાગતાંજ તેને વીંધીને બેજાન કરી નાખે ; જીવ લેનાર તીર. Subs. An arrow made of the twig of the white poplar; such an arrow that the moment it strikes a man, it pierces him and lays him down lifeless; a mortal arrow.

ખેશ્ત, khêsht. નાo નાહાનો નેઝે. Subs. A small spear.

અ-વાખ્તે, a-vâkhtê. વિo નહીં કુટેલું—વાટેલું. Adj. Not pounded—levigated.

અન-હમ, an-ham. વિo સંબંધ વગરનું. Adj. Having no connection.

અન-આમોર્ઝશ્ને, an-âmôrzashnê. નાo નહીં બક્ષવું—માફ કરવું—બક્ષવા વગર. Subs. Not pardoning—forgiving; without bestowing.

અન-ખાર, an-khâr. વિo ખાહેશ—ઈચ્છા—મોરાદ વગરનું. Adj. Having no desire—wish.

𐬑𐬁𐬭𐬀 ખાર, khâr. ના૦ ખાહેશ, મોરાદ, ઈચ્છા. Subs. Wish, desire; will.

𐬑𐬁𐬵𐬀𐬭𐬀 ખાહર, ખંગહર, khâhar, khanghar. See 𐬑𐬋 khô. Comp. Av. 𐬑𐬀𐬥𐬵𐬀𐬭𐬀 = Sans. स्वसृ = Per. خواهر, خوهر

𐬑𐬁𐬵𐬀𐬭𐬁𐬥 } ખાહરાન, khâharân. ના૦ બેહેનો. Subs. plur.
𐬑𐬁𐬵𐬀𐬭𐬁𐬥𐬌 } Sisters.

𐬀𐬥𐬁𐬭𐬁𐬨𐬀 અન-આરામ, an-ârâm. વિ૦ દુ:ખ્યારૂં, બેચેન, શાંતી વગરનું—સુખ્યારૂં નહીં તે. Adj. Miserable; unfortunate; not happy—at ease.

𐬀𐬬𐬉𐬵𐬭𐬁𐬨𐬀 અ-વેહરામ, a-vêhrâm. વિ૦ ફતેહ—જીત વગરનું. Adj. Not victorious—successful.

𐬁𐬥𐬁𐬑𐬀𐬭𐬀𐬠𐬏𐬥𐬛𐬉 આન-આખર-બુન્દે, ân-âkhar-bûndê. ના૦ કોઈબી પ્રકારની તાબેદારી—ફરમાબરદારી. Subs. Submission of any kind.

𐬀𐬥𐬀𐬉𐬭𐬋𐬔𐬍 અન-અએરોગી, an-aêrôgî. વિ૦ ઈજા—દુ:ખને લગતું નહીં. Adj. Not relating to any harm—injury.

𐬀𐬥𐬀𐬵𐬉𐬮𐬏𐬠 } અન-અહેલુબ, અન-અશો, an-ahêlûb, an-ashô.
𐬀𐬥𐬀𐬱𐬋 } વિ૦ અપવીત્ર, નાપાક, અશો—પરહેજગાર નહીં તે. Adj. Unholy; impure; not pious—abstinent. Av. 𐬀𐬥𐬀𐬱𐬀𐬎𐬎𐬀𐬥

𐬀𐬥𐬁𐬌 અનાઈ, anâî. ના૦ દરદ, રંજ, સખ્તી, નુકસાન. Subs. Disease; illness; hardness; loss; detriment.

𐬀𐬥𐬁𐬉 } અનાએ, anâê. ક્રિ૦ અ૦ એ સબબથી, એને લીધે, એ-
𐬀𐬥𐬁 } પ્રમાણે, એરવેશે. Adv. For this reason; on this account; thus; so.

[illegible] ખાએ, khâê. સર્વ૦ ખુદ, પોતે. ના૦ ખુશી. Pron. Self; in person; *in propriâ personâ*. Subs. Gladness.

[illegible] ખોએ-દો-એ, khôê-dô-ê. ના૦ બે અથવા એક શકતી—કૌવત. Subs. One or two powers.

[illegible] અના-શ, અએશા, anâ-sha, aêshâ. સર્વ૦ આએ તેજ, એતે, તેએ. Pron. This very same; this it (is.)

[illegible] અનાઈ, anâî. ના૦ જીઆન, નુકસાન, અજાબ, બેદાદી, સખતી, જુલમ, રીમની, અન્યાય, વાંક. Subs. Loss; detriment; damage; affliction; injustice; hardship; tyranny; pollutedness, fault, offence. Paz. [illegible]

[illegible] ખહશ, khahash. ના૦ ચાહ, પ્યાર, ખાહેશ, મરજી. Subs. Affection; love; desire; wish.

[illegible] ખાશ, khâsh. સર્વ૦ પોતે. Pron. Self.

[illegible] અન-અએબાદગી, an-aêbâdgî. વિ૦ યાદદાશ્ત-વગરનું. Adj. Having no remembrance.

[illegible] અન-અઈબાદ, an-aibâd. વિ૦ દોસ્ત—યાર—મદદગાર વગરનું, યાદ નહીં રાખતું, ભુલીજતું. Adj. Friendless; having no helper—companion; not remembering; forgetting.

[illegible] હુ-અએબાદ, hû-aêbâd. ના૦ સારી યાદદાશ્ત—સ્મરણશક્તિ. Subs. A powerful memory—remembrance.

[illegible] અન-અએબાદી, an-aêbâdî. See [illegible] an-aêbâdgî.

[illegible] અન-અએબાદેશને, an-aêbâdêshnê. વિ૦ વગર યાદ કરવે. Adj. Without remembering.

અન-અઈબારી, an-aîbârî. વિ૦ મદદ—સહાય વિનાનું, આશરા વગરનું, મદદ નહીં કરવી. Adj. Destitute of help—support—assistance, not to help. Paz.

અન-અએબારીએ, an-aêbarîê. ક્રિ૦ અ૦ વગર મદદ કરવે. Adv. Without assisting.

અન-અએબગાએશ્ની, an-aêbagâêshnî વિ૦ પેહરણ પેહેરયા વગરનું. Adj. Without putting on (clothes).

અના-દખ્શતે, anâ-dakhshatê. ક્રિ૦ આએ ખોલ્લું —દેખઈતું—જાહેર છે. V. This is clear—evident —apparent.

ખાશ-શેદ, ખાશ-શુાએદ, khâsh-shêd, khâsh-shâed. ક્રિ૦ પોતાને ઘટે. V. May behove one's self.

ખેશાવંદ, khêshâvand. ના૦ સગાં, ખેશકુટુંબ, ખેશાવંદ. Subs. Relations; kinsmen; kith and kin.

અ-વખ્શશ્ની, a-vakhshashnî. વિ૦ વધતું નહીં. Adj. Not increasing.

ખાહેશ્તન, khâhêshtan. ક્રિ૦ ચાહવું, ખાહેશ —મરજી કરવી. V. To wish, to desire; to show inclination to.

અ-વખ્શ-ગીર, a-vakhsh-gîr. વિ૦ રોશની—ચલકાટ વગરનું, રોશનીને નહીં લેનારૂ. Adj. Destitute of light—brightness; not taking light.

અવાખ્શીનીદન, avâkhshînîdan. ક્રિ૦ મેહેર-

બાની કરવી, બખશવું, પરવરશ કરવી. V. To do a favour, to grant, to bestow, to maintain, to support.

અવખ્શીદાર, avakhshîdâr. ના૦ માફી બખશનાર. Subs. Pardoner; forgiver.

અન-આશેતી, an-âshêtî. વિ૦ સુલેહ—સંપ-વિનાનું, દુશ્મની વાળું. Adj. Void of amity—peace; inimical.

અન-અશો, an-ashô. વિ૦ રાસ્ત—સાચું નહીં બોલનાર, નાપાક, અપવીત્ર. Adj. Not speaking the truth; unholy; impure. Av.

અન-અશો-ઓમંદ, an-ashô-ômand. ક્રિ૦ નાપાક—અપવિત્ર છે. V. Are unholy—impure (plu.).

અન-આશ્નાક, an-âshnâk. વિ૦ જાહેર નહીં કરનાર, છુપાવનાર, શોહોર વગરનું. Adj. Not revealing; keeping secret—concealed, without noise.

અન-આશ્નાગી, an-âshnâgî. ભા૦ ના૦ સંબંધ નહીં રાખવો તે. Subs. Abst. Not keeping connection with.

અના-શનુ, anâ-shanû. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ આએ—એમ જાણ, એરવેશે વાકેફ થા. V. imper. Know this; be informed in this manner.

અનાશુન, anâshûn. ક્રિ૦ અ૦ એરવેશે, એવી રીતે. Adv. In this manner; thus.

અન-એ-જાનુનેદ, an-ê-jânûned. ક્રિ૦ એ એમ નથી. V. He, she or it is not; it is not thus.

ખેશ્કારાન, khêshkârân. ના૦ અધીકારીઓ, ધંધાદારીઓ. Subs. Officers in authority; tradesmen; professional men.

ખેશ્કારી, khêshkârî. ના૦ પોતાનું કામ—કારોબાર—ઓધ્ધો; ઉદ્યોગ. Subs. One's own business—trade—dignity; industry.

અન-અયાવ, an-ayâv. વિ૦ નહીં મળી શકે એવું, નાદર, કીમતી, નામીચું, અમુલ્ય. Adj. Unobtainable; rare; precious; first-rate; superfine.

અન-અયાવશ્ની, an-ayâvashnî. ના૦ ભાવ૦ નહીં મેળવવું—હાંસેલ કરવું. Subs. Abst. Not obtaining—acquiring.

હુ-અયાવગી, હુ-અશવગી, hû-ayâvgî, hû-ashvagî. વિ૦ ખુબસુરત, સારા દીદારવાળું. Adj. Beautiful; of good features.

અન-અયાફતગીહા, an-ayâftgîhâ. ક્રિ૦ અ૦ નહીં પાંમવા—હાંસલ કરવાને લીધે. Adv. For not acquiring; on account of not gaining.

અન-આશ્તી, અનાશ્તગી, an-âshtî, anâshtagî. ના૦ દોસ્તી—સલાહ વગરની હાલત; બખેડો; કજીઓ, મારામારી, જુદાઈ, જુદાગીરી. Subs. Want of friendship—peace; contention; quarrel; broil; separation.

અન-હશ્તી, અન-હસ્તી, an-hashtî, an-hastî. વિ૦ હસતી—હૈયાતી વગરનું, નાબુદ. Adj. Non-existent; extinct.

અ-વહીખ્તગી, a-vahîkhtagi. ના૦ પલીડી, નજાશત. Subs. Filthiness; uncleanness; impurity.

અન-આશ્ત-તુમ, an-âshta-tum. વિ૦ અતિશય દુશ્મની વાળું, ઘણો તંટો—ફીસાદ કરનારૂં. Adj. Most inimical; exciting sedition—quarrel 'in the highest degree.

હુખ્શત્રો-તેમાએ, hûkhshatrô-têmâê. ના૦ એક બંદગીનું નામ છે. Subs. Name of a prayer. Av.

અન-અહીર, an-ahîr. વિ૦ નશા—ચરકીન વગરનું. Adj. Free from pollution—filthiness.

અના-બાર, anâ-bâr. ક્રિ૦ અ૦ એક વખતે—મરતબે. °Adv. Once; one time.

અનાગારી, અંગારી, anâgârî, angârî. ના૦ ચીતારો, ચીતાર. Subs. A painter; painting.

અ-નેગારેશ, a-nêgârêsh. વિ૦ ચીતાર—ચીત્રવગરનું. Adj. Free from painting.

હુ-આસ, hû-âs. ના૦ સારો શરાબ—દારૂ. Subs. Good wine—liquor.

હુ-ખીગ, hû-khîg. ના૦ સારી છાગલ. Subs. A fine leathern bottle or bag for holding water.

અન-આસા, an-âsâ. વિ૦ જીનત—રોનક—નેબાઈ-વગરનું, કદરૂપું. Adj. Void of grace—beauty—elegance; ugly.

ખવાસા, khavâsâ. ના૦ દાણો ખેંચનારી કીડી. Subs.' A corn-carrying ant.

અન-આસાન, an-âsân. વિ૦ નાખુશ, દલગીર, નિરાશ, ઉદાશી, શુખવિનાંનું; જાસ્તી—સખતાઈ ભરેલું, કઠણ. Adj. Displeased; sorry; despairing; sad; unhappy; tyrannical; hard.

ખાએશ્ન, ખાહેશ્ન, khâêshna, khâhêshna. ના૦ ઈચ્છા, મરજી, ચાહ, પ્યાર, ચાહવું, જાદંગોઈ, શેફારશ. Subs. Wish; desire; love; inclination; persuading a person for doing a virtuous action; recommendation. Per. خواهش

ખાએશ્ન-ઓમન્દ, khâêshna-ômand. વિ૦ ઈચ્છા—ખાહેશ—મરજી વાળું. Adj. Full of wish—desire; inclined.

અન-આસાની, an-âsânî. ના૦ ભાવ૦ બેચેની, નિરાશા. વિ૦ સુખી—સુખવાળું નહીં તે, દુઃખી, રોગીષ્ટ. Subs. Abst. Disquietness, uneasiness, discomfort. Adj. Not happy; miserable; distressed; of a sickly constitution.

ખાએશ્ની, khâêshnî. ના૦ ઈચ્છા. Subs. Desire, wish.

ખાહેશ્નીહા, khâhêshnîhâ. ક્રિ૦ અ૦ ઈચ્છા—ખાહેશ મુજબ; ખુશીથી. Adv. According to one's desire—wish; willingly.

ખાએશ્ની, ખાએશ્ને, khâêshnî, khâêshnê. See khâêshna.

સનાએશ્ને, sanâêshnê. ના૦ સહમજવાની શક્તી. Subs. Power of understanding—comprehending.

અન-આસાન-તુમ, an-âsân-tûm. વિ૰ ઘણુંજ મુશ્કેલ. Adj. Most difficult—uneasy.

ખાએશ્ન-મન્દ, khâêshna-mand. વિ૰ ખાહેશમંદ, ખાહેશ ભરેલું. Adj. Full of desire.

અન-આસાદે, an-âsâdê. વિ૰ મસનદ—ગાલીચા વગરનું. Adj. Having no cushion—carpet.

અના-સખ્ત, anâ-sakht. વિ૰ કઠણ—સખત—કઠોર નહીં, નરમ. Adj. Not hard—harsh—rigid; soft.

અવે-યશ્ત, avê-yasht. કૃ૰ વિ૰ નહીં ઈજાએલું, આરાધના વગરનું. Partic. Adj. Not consecrated—offered divine honours.

અન-અદશ-ર, an-adsh-ra. સર્વ૰ હું સીવાય બીજો કોઈ નહીં. Pron. None (or no one else) but I.

અન-આસાર, an-âsâr. વિ૰ અગણીત, જેની ગણત્રી નહીં તે. Adj. Innumerable; that cannot be numbered—counted.

અન-આસાલ, an-âsâl. વિ૰ બદગોહર—બુનીઆદ, બદજાત, જે અનીતીવાન માબાપને પેટે અવતરેલો તે. Adj. Of low origin—parentage; ignoble; one born of immoral parents.

અન-એહર, an-êhar. વિ૰ નજીશાત—ચરકીવગરનું. Adj. Free from filthiness—uncleanness—pollution.

અવાસાર, avâsâr. ના૰ ફરસંગ. Subs. A *Farsang;* a league.

હુ-આસાલ, hû-âsal. વિ૰ સારાં ગોહર—બુનીઆદનું; નીતીવાનને ત્યાં અવતરેલું તે. Adj. Of noble

birth—parentage; high in excellence or worth; one born of noble parents.

અન-આસીઆ, an-âsîâ. વિ૦ હવાવગરનું, ખરાબ ચક્કી—ઘંટી. Adj. Having no air—breeze; a bad mill.

અનાઈએ, anâîê. See anâî.

ખહેસ્તન, khahêstan. ક્રિ૦ ચાહવું. V. To wish, desire.

અના-દયન, anâ-dayan. ક્રિ૦ અ૦ એમાં, એની અંદર; એટલામાટે, એ સબબને લીધે. Adv. In it; under it; therefore; on this account.

અના-જીના, અનાજીનાક, anâ-jînâ, anâjînâk. ના૦ આએ—એક જગો. Subs. This place; this only place—spot.

અન-આઈન-અસ્ત, an-âîn-ast. ક્રિ૦ કાયદાસર—રીતીમુજબ નથી, વગર તરીકાનું છે. V. Is not according to law—rule; is far from the right path.

અના-ગીવાસ્ત, anâ-gîvâst. ના૦ એક "ગીવાસ્ત" નામનું માપ છે. Subs. Name of a measure, called *givâst.*

હુ-આઈન-અસ્ત, hû-âîn-ast. ક્રિ૦ નેક—સારો. તરીકો—રસ્તો છે. V. Is a good—straight path.

ખાસીનેદ, khâsînêd. ક્રિ૦ સુકાએ, સુકવે. V. May become dry; may dry.

અન-આસીનતન, an-âsînatan. ક્રિ૦ પશેમાન—ગમગીન નહીં થવું. V. Not to repent—regret.

અન-અએવીએગાંની, an-aêvîêgânî. વિ૦ કુસ્તી વગર. Adj. *Sans. Kushti;* without girding the *Kushti*.

અન-અએવ્યાસ્ત, અન-અએવસ્ત, an-aêvyâst, an-aêvast. ભૂ૦ કૃ૦ વિ૦ નહીં બાંધેલું—પેહરેલું; અભ્યાસ નહીં કીધેલું, નહીં શીખેલું. Past part. Adj. Not girded up; not put on (clothes); not studied—learned. Av.

અન-અએવ્યાસ્તી, an-aêvyâstî. ના૦ ભાવ૦ અભ્યાસ નહીં કરવો તે, નાદાની, અપટપણું, નાખુશી, નહીં બાંધવું. Abst. Subs. Not studying; ignorance; stupidity; displeasure; not binding—girding up.

અન અએવ્યાસ્તન, an-aêvyâstan. ક્રિ૦ ખબર નહીં રાખવી, નહીં જાણવું, પરહેજ નહીં રાખવી; અભ્યાસ નહીં કરવો, નહીં શીખવું, જ્ઞાન સંપાદન નહીં કરવું. V. Not to be informed; not to know; not to abstain from; not to study—learn, not to acquire knowledge.

અવે-સજીન, અના-સજીન, avê-sajîn, anâ-sajîn. વિ૦ અઘટીત, નાલાયક, નામુનાસેબ. Adj. Improper; unworthy; unbecoming.

અન-આસ્ત, an-âst. વિ૦ સુલેહ વગરનું, બખેડા—ટંટા—મારામારીવાળું. Adj. Not peaceful; seditious; quarrelling; given to brawls and contention.

અન-હસ્ત, an-hast. વિ૦ હયાત નહીં, મોજુદ નહીં; નાબુદ. Adj. Not existing; non-existent; extinct.

અનાસ્ત, અ-રાસ્ત, anâst, a-râst. વિ૦ નકામું, ના-રાસ્ત, ઉલટું, જુઠું. Adj. Useless; untrue; contrary; false.

ખાસ્ત, khâst. ક્રિ૦ ચાહયું, ઈચ્છયું, ખાહેશકીધી. V. Wished; desired; showed an inclination.

ખાસ્ત, ખાસ્તે, khâst, khâstê. ના૦ પૈસા, માલ, મતા, દોલત. Subs. Money; property; estate; wealth.

અના-ગેતીહા, anâ-gêtîhâ. ના૦ આએ દુન્યામાં. Subs. In this world.

ખાસ્ત-ઓમન્દ, khâst-ômand. વિ૦ જરદાર, પૈસાદાર, દોલતવાંન. Adj. Monied; rich; wealthy.

ખાસ્તાદ, khâstâd. વિ૦ સુકું, ભીણાસ વીનાનું Adj. Dry, free from wetness—damp.

અનાસ્તાર, anâstâr. વિ૦ ગુનાહગાર—પાપી નહીં તે, નિરપરાધી. Adj. Not sinful—guilty; innocent.

અ-વાસ્તાર, અ-વાસ્તર, a-vâstâr, avâstar. See avê-sajîn, anâ-sajîn. વિ૦ ઘાંશ—ચારાવગરનું; ખેતી—ચારાને નાશ કરતું. Adj. Without grass, forage; destroying agriculture—forage—crop. Av.

ખાસ્તાર, અવાસ્તાર, khâstâr, avâstâr. ના૦ ચાહનાર, ઉઠનાર, મેલવનાર, અરજદાર, અરજ કરનાર. Subs. One who regards with affection; one who gets up—gains—requests; an entreater.

ખાસ્તારી, khâstârî. ના૦ ખાહેશ, હરખ, ચાહ, પ્યાર. Subs. Desire; rapture; love; affection.

ખાસ્તારીહા, khâstârîhâ. ક્રિ૦ અ૦ પ્યારથી; પ્રીતીથી. Adv. Lovingly; affectionately.

અન-આસ્તારેદ, અનાસ્તારેદ, an-âstâred, anâstârêd. ક્રિ૦ એ ગુનાહ થાય છે, નીર્મલ—સ્વચ્છ—સાફ થાય છે; ગુનેહગાર નહીં થાએ. V. Becomes innocent; becomes pure—limpid; may not become guilty—sinful.

અનાસ્તાર્દ, અનાસ્તર્દ, anâstârd, anâstard. ભૂ૦ કૃ૦ વિ૦ નહીં પંથરાયલું—રીમન થાયલું. Past part. Adj. Not spread—diffused (lit.); not defiled—polluted.

અનાસ્તી, અન-હસ્તી, anâstî, an-hastî. નાં૦ નાબુદી, નીસ્તી. વિ૦ હસ્તી—હૈયાતી વગરનું, નામોજુદ. Subs. Nonentity; non-existence. Adj. Having no existence; non-existent.

અન-એસ્તી, an-estî. વિ૦ નાલાયક, અઘટીત, નાસુનાસેબ. Adj. Improper; unworthy; unbecoming.

ખેસ્તીહા, khêstîhâ. ક્રિ૦ અ૦ જખમી હાલતમાં, દીલમાં કચવાઈને, આનાકાનીસાથે; જખમ કરવાને માટે. Adv. In a state of being wounded; after some feeling of mental uneasiness; with hesitation; for wounding; for inflicting a wound.

ખાશતી, khâstî. નાં૦ એરાદો. Subs. Aim, intention, purpose.

અનાસ્ત-ગોબશ્ન, anâst-gobashna. નાં૦ ગુનાહ ભરેલું બોલવું, પાપી વાણી મુખમાથી વડવી. Subs. Talking irreverently, speaking profanely.

અન-આસ્ત-ગોબશ્નાન, an-âst-gôbashnân. નાo બખેડા ભરેલી વાચાઓ, હુલડ કરાવે એવાં ભાષણો. Subs. Seditious words—utterances; sedition exciting speeches.

અનાસ્તીનેદ, anâstîned. ક્રિo નકામુ—અકારત થાય છે. V. Becomes useless—worthless.

ખાસ્તી, ખાસ્તે, khâstî, khâstê. નાo માલમતા, સરસામાન, પુંજી, દોલત, મીલકત. Subs. Property; estate; furniture; means.

અન-હસ્તે, an-hastê. વિo નામોજુદ, છુપું, અંદીઠ, જાહેર નહીં. Adj. Non-existent; concealed; not visible.

અન-અસ્તોબાન, an-astôbân. વિo શક—શંકા વાળું, ભરૂસેદાર નહીં, મજબુત નહીં તે, બે સહમજ, બે દીન. Adj. Doubtful; not trustworthy—powerful; senseless; irreligious.

ખાસ્તન, khâstan. ક્રિo ઉઠવું, બોલાવવું, ચાહવું, ઈછવું, અરજ કરવી, આજેજી—વીનંતી કરવી. V. To wish, to will, to desire, to want, to require, to demand, to summon, to solicit, to beg, to petition, to entreat, to implore. Per. خواستن

અન-અસ્તુની, an-astûnî. વિo સ્થીર—મુકરર નહીં તે, ના પાયદાર, હુંપું—ક્ષણભંગુર. Adj. Not stable-settled; unsteady; rickety; uncertain; frail; transient.

અન-હસ્તની, an-hastanî. See anhastî.

અન-અસ્તે, an-astê. See ân-hastanî.

વિ૦ સુલેહ—સંપજ વગરનું. Adj. Without peace—amity.

અનાસ્તે, anâstê. વિ૦ બુરૂં, બદ, દુષ્ટ, ખરાબ. ના૦ આએપત, નફો, હાંસેલ; જંગ, લડાઈ, કલેશ, કજીઓ. Adj. Bad; evil; vile. Subs. Income; profit; gain; battle; quarrel; contention.

ખાસ્તે, khâstê. ના૦ ખોરાક, ખજાનો, સવાબનાં કાંમનો ખજાંણો; પૈસા, માલ, મતા, સામાન, મીરાસ. Subs. Food; riches; treasures—store of virtuous deeds; property; estate; furniture; inheritance. Pâz. = Per. خواسته

ખાસ્તે-અદશાન, khâstê-adashân. ના૦ પારકો માલ, પારકાનું ધન—દ્રવ્ય. Subs. Alien goods; alien fortune—wealth.

અન-અસ્તગી, añ-astagî. ના૦ નાતવાંની, અશક્તપણું. Subs. Feebleness; weakness; inability.

અન-એસ્તગી, an-êstagî. વિ૦ ઉસ્તવાર—મજબુત—સ્થીર—ટકાઉ નહીં તે; હુલું, આંધુંધું. Adj. Not steady—fixed—firm; unstable; uncertain.

ખાસ્તે-દાર, khâstê-dâr. ના૦ ખજાનો રાખનાર, ખજાંનચી, વારેસ. Subs. One who has charge of money; a treasurer; an inheritor.

ખાસ્તે-ઓમન્દ, khâstê-ômand. વિ૦ દોલતવાન, પૈસાદાર, પુંજી—માલ—મીલકત ધરાવનાર. Adj. Wealthy; rich; possessing estate—property.

ખાસ્તે-કામગી, khâstê-kâmagî. ના૦ દોલતને માટેની ખાહેશ—ઈચ્છા. Subs. A desire for wealth.

અનાસ્ત-ગર, anâst-gar. ના૦ ખરાબ—નકામું કર-નાર. વિ૦ કીનાખોર, વેરી, દ્વેષભાવી. Subs. An evil-doer, one who does useless things. Adj. Vindictive; revengeful; malicious.

અન-એસ્ત-ગરી, an-êsta-gari. વિ૦ રેહેવા લાયક નહીં. Adj. Not habitable.

અનાસ્ત-તુમ, anâst-tum. વિ૦ અતીશય નાખુશ—દીલગીર. Adj. Most displeased—sorry.

અન-અસ્તવાની, an-astavânî. ના૦ શકમંદી. Subs. Doubtfulness.

અનાસ્તરેદ, anâstarêd. ક્રિ૦ ગુનાહ—વાંક કરેછે, ગુનેહગાર—પાપી થાયછે. V. Commits a crime—fault; becomes sinful—guilty.

અનાસ્તરેત, anâstarêt. વિ૦ ગુચવાડા વગરનું, નુકશાન પાંમ્યા વગરનું. Adj. Free from intricacy; uninjured; without suffering any loss—harm.

અનાસ્તર્દ, anâstard. વિ૦ બેગુનાહ, નીરપરાધી. Adj. Innocent; harmless.

અનાસ્તર્દે, anâstardê. વિ૦ ખાલેશ, સ્વચ્છ, નીતરૂં, દાઘ વગરનું, ગદલું નહીં તે. Adj. Pure; clear; limpid.

અન-અઈવગહાની, an-aîvagahânî. ના૦ નહીં પેહેરવું—બાંધવું, શુદરેહ કુસ્તી નહીં રાખવો. Subs. Not putting on (clothes); not putting on *Sudreh* and *Kushti*.

અના-સરીશોદે, અના-સરેશુતે, anâ-sarîshôdê,

anâ-sarêshûtê. વિ૦ એક તૃત્યાંશ, $\frac{1}{3}$. Adj. One-third; $\frac{1}{3}$.

અનાદુખ્ત, અન્દુખ્ત, anâdûkht, andûkht. ક્રિ૦ એકઠું કીધું, સાથે મેળવ્યું. V. Collected; mixed up.

હુ-અયુખ્તાર, hû-ayûkhtar. વિ૦ સારૂં દોડનારૂં—કુદનારૂં. Adj. Running—jumping well.

હુ-અયુખ્તગી, hû-ayûkhtagî. ના૦ સારી કોશેશ—યુક્તી—તજવીજ. Subs. A good effort—skill—contrivance.

આન્-આઈની, આન-આઈને, ân-âinî, ân-âinê. વિ૦ એખલું, સાથી—સોબતી વગરનું; એક મારગી; મુવાફેક. ના૦ ખોદાતાલાનાં નામો મધેનું એક નામ છે. Adj. Lonely; friendless; quiet; unobtrusive; conformable; agreeing. Subs. One of the names of God.

અન-આઈની, an-aînî. ના૦ બેકાયદાપણું, ગેરસલુકાઈ. Subs. Illegality; impropriety; want of etiquette.

અન-અએવ્યાસ્ત, an-aêviâst. ક્રિ૦ નહીં ઈજનું લઈ જએ, ફરેબ દેવો. V. To carry something not consecrated—sanctified. To mislead, to beguile.

અન-આઈનીનીહા, an-âinîniha. ક્રિ૦ અ૦ અનીતીથી, બેકાયદા ભરેલી રીતે, બુરી રીતથી. Adv. Immorally; unpolitely; illegally; in an evil way.

અન-આઈનીન, an-âinîn. See an-âinîniha.

હુ-આઈનીનીહા, hû-âinîniha. ક્રિ૦ વિવેકી પણાથી,

નિતીની રૂહે, સારી રીતથી, નેક—સારા કાયદા—ધારાની રીતે. Adv. Politely; morally; in a good way; in a manner permitted by a good law-rule.

હુ-અયુતાર, hû-ayûtâr. See hû-aya-khtâr.

અ-વહીઝેહ, a-vahîzêh. વિ૦ કજીઆ વગરનું. Adj. Free from intercation.

અનાહીઝેહ, અ-વાહીઝે, anâhîzêh, a-vâhîze. વિ૦ કદીમ—અશલી—જુનું—પુરાણું નહીં તે. Adj. Not ancient—original—old.

અન-અએવ્યાસ્ત, an-aêvyâst. See an-aîvyâst.

અન-અઈવશ્નીગી, અન-યાવશ્નીગી, an-aîvash-nígî, an-yâvashnígî. ના૦ નહીં મેલવવું—પામવું. Subs. Not obtaining—acquiring.

અન-અએત, an-aêt. ક્રિ૦ નથી, છે નહીં. વિ૦ જુઠું. V. Is not. Adj. False, untrue.

હેખીદ, hêkhîd. ક્રિ૦ ખેંચ્યું, તાણ્યું. V. Pulled; drew.

અન-અએત-અશ, an-aêt-ash. ક્રિ૦ તે—જે નથી. V. It—which is not.

અન-અએત-આદા, an-aêt-âdâ. વિ૦ જીવવાળું નહીં તે, નીર્જીવ, હીલચાલ કરવા વગરનું. Adj. Having no life; destitute of life; motionless.

હુ-અઈત-આદા, hû-aît-âdâ. વિ૦ જાનદાર, જીવતું; સજીવણ; કૌવતમંદ. Adj. possessing life; living; animate; powerful.

અન-અએતી, an-aêtî. વિ૰ હસ્તી—હયાતી વગરનું; ના૰ નેસ્તી, નાબુદી. Adj. Having no existence. Subs. Nonentity; extinction.

અનાઈતી, anâitî. ના૰ નારાસ્તી, જુઠાઈ. Subs. Untruth; falsehood.

અનાહીતી, anâhîtî. વિ૰ ખાલેસ,—સ્વચ્છ; દાધેલ—ગદળાપણા વગરનું. Adj. Pure; guileless; clear; unspotted; not turbid.

હુખીદન, hûkhîdan. ક્રિ૰ બાહેર—ઉપર ખેચવું, પેદા થવું. V. To pull out—up; to originate; to be born.

અન-અએદુન-શ, an-aêdûn-sha. ક્રિ૰ અ૰ એવી રીતે—એપ્રમાણે નહીં. Adv. Not in this manner; not thus.

અન-અએત-ગરી, an-aêt-garî. વિ૰ હસ્તી નહીં આપનારૂં—નાબુદ કરનારૂં, બીઆબાન—વેરાન કરનારૂં; Adj. Not life-giving; making extinct; desolating.

અનાએતગરી, anâêt-garî. ના૰ બુરૂં, બેડોલ કરવું. Subs. Doing evil; making ugly.

ખહીમ, khahîm. ક્રિ૰ હું ચાહું છું. V. I wish—desire.

હુ-હીમ, hû-hîm. ના૰ નેક ખસલત-ખવાસ, સારો સ્વભાવ, Subs. Good nature—temper; fine disposition.

હુહીમે, hûhîmê. વિ૰ સારા ગુણવાળું. Adj. Possessing a good characteristic.

હુ-હીમી, hû-hîmî. ના૦ સારી ખસલત—ટેવ. Subs. A good characteristic—habit.

અન-અદમીદ, અન-ઉમેદ, an-admid, an-ûmîd. વિ૦ નીરાશ, નિષ્ફલ, નાઉમેદ. Adj. Despairing; disappointed; hopeless.

અન-અદમી, an-admî. ના૦ નાઉમેદી, નિષ્ફલતા. Subs. Hopelessness; disappointment.

હુ-અદમીદ, hû-admîd. વિ૦ સારી આશા વાળું, મોરાદ વંતુ. Adj. Giving good hopes; hopeful.

અન-અદમીદી, 'an-admîdî. ક્રિ૦ નાઉમેદ થવું. V. To be disappointed.

અન-એમીદી, an-êmîdî. ના૦ બેઈમાની. Subs. Faithlessness.

અનાઈમજ્દા, anâîmazdâ. ના૦ ગુન્હેગાર; બેઈમાન શખ્સ; મક્કાર, ફરેબ આપનાર. Subs. A criminal; a faithless person; a hypocrite; beguiler.

અનાઈમજ્દાર, anâîmazdâr. See anâîmazdâ.

અન-અઈર, અનીર, an-aîr, anîr. વિ૦ સરકશ, નાફરમાન, બેદીન, પાપી, બેઈમાંન. Adj. Refractory; disobedient; irreligious; sinful; faithless.

અન-અએરખ્ત, an-aêrakht. ક્રિ૦ ધર્મના ફરમાનથી નહીં ફરે, દીનના હોકમથી ઉલટા નહીં ચાલે. V. May not disobey or swerve from the commands of religion.

અન-અઈરાન, an-aîrân. વિ૦ ઈરાની નહીં તે; ભલા—સુધરેલા નહીં. Adj. Un-Arian; non-Iranian; not noble-civilized.

અન-અઈરખ્ત, 'an-aîrakht. See an-aêrakht. વિ૦ નાખાલેશ—સ્વચ્છ; ગડલું. Adj. Not pure—limpid; turbid.

અન-અઈરી, an-aîrî. See an-aîr.

અન-અઈરી, an-aîrî. ના૦ બદી, બેઈમાની, નાફરમાની, જુદદીની. Subs. Evil; faithlessness; disobedience; irreligiousness.

અન-અઈરીહેદ, an-aîrîhêd. ક્રિ૦ દીનદારી વગરનું—નાફરમાન થાયછે. V. Becomes irreligious—disobedient.

અન-અઈરશ્ને, an-aîrashnê. ના૦ જુદદીન—નાફરમાન થવું. Subs. Becoming a convert to another creed.

અન-અઈરી, અન-અઈરીગી, અન-અઈરૂઈ, અન અઈરીએ, an-aîrî, an-aîrigî, an-aîrûî, an-aîriê. ના૦ જુદદીની, સરકશી, મગરૂરી, નાફરમાની. Subs. Irreligiousness; refractoriness; pride; disobedience.

અન-અએરોગ, an-aêrôg. વિ૦ નાખુશ, ગમગીન, ગંદવગરનું; સારૂં, જેવું ને તેવું. Adj. Displeased; sorry; not stinking; good; just as it was; in the same state.

અ-નાએરંગશ, a-nâêrangash. વિ૦ કોઈને દુખ:

નહીં દેનારૂં, બેગુનાહ, પાક. Adj. Not doing harm to any one; innocent; holy; pious.

𐬀𐬥𐬀𐬌𐬭𐬌𐬗 અન-અઈરીચ, an-aîrîch. વિ૦ દુરવંદી ખશલત રાખનાર. નાં૦ ખરાબીનો ફેલાવો, જુદદીનનો ફેલાવો. Adj. Possessed of the nature of an infidel, i.e. of the nature of an unbeliever in the true faith. Subs. Diffusion—pervasion of evil; prevalence of a foreign creed.

𐬀𐬥𐬀𐬌𐬭𐬀𐬌𐬙𐬌 } અન-અઈરેદ, an-aîrêd. ક્રિ૦ નાફરમાન થાયછે, જુદદીન થાયછે. V. Becomes disobedient; becomes a pervert.
𐬀𐬥𐬀𐬌𐬭𐬌𐬌𐬀𐬌𐬙𐬌 }

𐬀𐬥𐬀𐬌𐬭𐬀𐬌𐬙 અના-ગરદદ, anâ-gardad. ક્રિ૦ પુરૂં—તમામ—સંપૂર્ણ કરે. V. May finish—complete.

𐬀𐬥𐬀𐬌𐬭𐬌𐬙𐬀𐬥𐬀 અન-અઈરીતન an-aîrîtan. ક્રિ૦ નાફરમાન—જુદદીન થવું, વટલીજવું. V. To be disobedient; to become a pervert—apostate.

𐬀𐬥 અન-આન, an-ân. સર્વ૦ તે નહીં. Pron. Not that.

𐬀𐬥 } અવીન, avîn. વિ૦ છુપું, અંદીઠ, નહીં દેખઈતું. Adj. Secret; invisible; not apparent.
𐬀𐬯 }

𐬀𐬯 અવીન, avîn. ક્રિ૦ અ૦ એ રવેશે, એ પ્રમાણે, એ રીતે. Adv. In this manner.

𐬀𐬥 ઓહુર, ôhûr. નાં૦ "અહુર" સાહેબ, ધણી, ખોદા. Subs. *Ahura*; a lord; master; God.

𐬀𐬥 ખનાન, khanân. નાં૦ એક શેહેરનું નામ છે. Subs. Name of a city.

𐬀𐬥 ખાન, khân. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ તું પઢ. V. imper. Read; recite; learn.

અન-હુ-હીમી. an-hû-hîmî. વિ૦ સારી ચાલ ચલણનું નહીં તે. Adj. Not possessing a good nature.

ઓ-હુ-ખોદાએ, ô-hû-khôdâê. See ôhûr.

ખાનાદ, khânâd. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ તે પડે (તો સારૂ)! V. bened. May he—she read—recite!

અવીચને, avîchanê. ક્રિ૦ અ૦ એટલું બી. ના૦ એક માપનું નામ છે. Adv. Even so much. Subs. Name of a measure. Av.

ખાનદ, khânad. ક્રિ૦ પડે, ભણે, શીખે. V. May read—recite—learn.

હંદ, hand. ક્રિ૦ તેઓ છે. V. They are.

અનહોબા, anhôbâ. ના૦ જોસ્પતી સેતારો. Subs. The planet Jupiter.

અન-હોશી, an-hôshî. ના૦ અમરગી, મોત વગરની હાલત. વિ૦ બેહેશ્તી. Subs. Immortality; exemption from death. Adj. Residing in paradise.

અનોશંદીહા, anôshandîhâ. ક્રિ૦ અ૦ નારાજી—નાખુશીથી, દલગીરી ભરેલી રીતે; આનાકાનીથી. Adv. Displeasingly; unwillingly; sorrowfully, hesitatingly.

અન-હુ-દાદ, an-hû-dâd. વિ૦ સારી નીતીનું નહીં તે, અનીતી ભરેલું, સારૂં નહીં પેદા કીધેલું. Adj. Not possessing good morals; immoral.

અવે-વશ્ત, avê-vasht. વિ૦ નહીં ફરતું, સ્થીર, હીલચાલ કર્યા વગરનું. Adj. Not turning; stable; motionless.

અન-ઓશ્તાવી, an-ôshtâvî. વિ૦ ઝડપવાળું

—સેતાબ નહીં તે; ધીમું. Adj. Not swift—fast; slow.

અન-હોશ્માર, an-hôshmâr. વિ૦ શુમાર—ગણતરી નહીં કરનાર, અવીચારી, મુર્ખ, બેહદ, બેશુમાર. Adj. Uncalculating; inconsiderate; foolish; unlimited; numberless.

હુ-હોશ્મારી, hû-hôshmârî. ના૦ સારીરીતે સુમાર કરવો—સ્મરણ કરવું, સારી પેઠે વીચારવું. Subs. Calculating properly; remembering—considering well.

અન-અન્બામી, an-anbâmî. વિ૦ કવખતનું, વગર-હીંગામનું, અન અવસરનું. Adj. Untimely; unseasonable in time, inopportune.

અનાની, anânî. ના૦ એક શખ્સ કે જે દુનીઆંનાં લોભને ખાતર પોતાના ધર્મ અને ફરજને કશી ગણત્રીમાં નહીં ગણે; દુન્યાઈ લોભ લાલચમાં ફસેલો માણસ, અજ્ઞાન, અપત. Subs. One who for worldly interests (or ambition) takes no cognisance (on account) of his religious faith and duty; a person who is ensnared in worldly temptations; an ignorant—stupid person.

અન-ખેશ, an-khêsh. વિ૦ પોતા વગરનું, પરાયું, પારકું, સગપણ વગરનું. Adj. Not one's own; pertaining to another; foreign; having no relationship.

અના-વેશ, anâ-vêsh. ક્રિ૦ અ૦ એથી વધારે—ઘણું. Adv. More than this.

અન-અવ્શીનશ્ન, an-avshînashna. ના૦ નહીં

ઘટવું—ઓછું થવું. Subs. Not decreasing—lessening.

અન-અંબશાન, an-ambashân. વિ૦ શક—સુબેહ વગરનું, ખાતરીપૂર્વક, ખચીતાઈ ભરેલું. Adj. Free from doubt—suspicion; certain, positive.

હુ-અંબજશ્ને, hû-ambajashnê. ના૦ બરાબર રીતે વેહેંચી લેવું; પુરો ઈતબાર. Subs. Participating properly; perfect reliance.

અન-અંદેશીહા, an-andêshîhâ. ક્રિ૦ અ૦ વગર વિચાર કરવે, વગર ધ્યાન આપવે. Adv. Inconsiderately; without paying due attention.

અન-ઓસ્પોરી, an-ôspôrî. વિ૦ ના ઉમેદ, નિરાશ, નિષ્ફલ. ના૦ સારા વીચાર વગરનું થવું તે. Adj. Disappointed; hopeless; despondent.

અન-અંબસ્તે, an-ambastê. વિ૦ ખાલી, નહીં ભરેલું, અધુરૂં. Adj. Not filled up—full; empty; unfinished.

અન-હુ-બસ્તે, an-hû-bastê. ભૂ૦ કૃ૦ વિ૦ સારૂં—ઠીક નહીં બાંધેલું. Past part. Adj. Not well bound.

અન-અવસીદન, an-avsidan. ક્રિ૦ નહીં ઘટવું, ઓછું નહીં થવું, જેમનું તેમ રેહવું, અસલી હાલતમાં રેહવું. V. Not to decrease—lessen; to remain in the same—original state.

અન-ખ-સ-દીહા, an-khansandîhâ. ક્રિ૦ અ૦ વગર હોકમે, આજ્ઞા વગરે; ના ખુશીથી, આનાકાનીથી. Adv. Without permission—order; unwillingly; hesitatingly.

અન-ખ-સ-દી, an-khansandî. ના૦ નાખુશી, દલગીરી. Subs. Displeasure; sorrow.

અન-ખુ-સ-દીહા, an-khunsandîhâ. ક્રિ૦ અ૦ નારજામંદથી, નાખુશીથી, આનાકાનીથી. Adv. Displeasingly; unwillingly; hesitatingly.

અન-હોશકાર્દન, an-hoskârdan. ક્રિ૦ તકરાર નહીં કરવી. V. Not to argue—discuss.

અન-ઓસ્પુરી, an-ôspurî. ના૦ બોલીને ફરી જવું, ગુનાહથી પસ્તાવો કરવો નહીં તે; બેકોલ થવું. Subs. Disowning; repudiating; not repenting of one's sins; breaking one's promise.

અન-હોસ્પોરી, an-hôspôrî. વિ૦ મહલાજા—અદબ વગર, વગર પ્રમાણે. Adj. Indecorous; violating good manners; disproportionate.

અન-ઓસ્ત, અન-ઓસ્તર, an-ôst, an-ôstâr. વિ૦ ઘણો નેક—ફાજેલ—દાના નહીં, ઓસ્તવાર નહીં તે. Adj. Not very virtuous—erudite—learned; not firm—stable.

અન-ઓસ્તામ, an-ôstâm. વિ૦ એકીન—ઈમાન—દયાનતદારી વગરનું. Adj. Void of faith—belief—honesty.

ખેસ્તારીહા, khêstârîhâ. વિ૦ ઈજા દેવાને લગતું. Adj. Pertaining to harm—injury.

અન-ઓસ્તી, an-ôstî. વિ૦ સાવધપણાં—હુશીઆરી વગર. Adj. Not circumspect—intelligent.

અન-ઓસ્તે an-ôstê. વિ૦ વગર એતેકાદ—વિશ્વાસ; નાપાએદાર. Adj. Void of faith—confidence; groundless, void of foundation.

અન-ઓશ્તોબાન, an-ôstôbân. વિ૦ ઓસ્તવાર નહીં તે, દીનબાબે દાંમાંદોલ. Adj. Not firm, irresolute in religious belief.

અન-ઓશ્તોબાંની, an-ôstôbânî. ના૦ ઉસ્તવાર નહીં રેહવું, દીનબાબે દામાદોલપણે રેહવું તે. Subs. Not remaining firm ; being shaky in religious belief.

અન-ઓસ્તોબારી, an-ôstôbârî. ના૦ સરદાર અથવા ભરથાર વગર રેહેવાની હાલત ; નાઓસ્તવારી. Subs. The state of being without a husband—lord; instability.

અન-ઓસ્તન, an-ôstan. ક્રિ૦ નાપાયદાર થવું, હુલું—આધાર વગરનું થવું. V. To be unstable—shaky—supportless.

ઓહુસ્પુરી, ôhûspûrî. ના૦ એક બંદગીના કરદાનું નામ છે. Subs. Name of the chapter of a (certain) prayer.

અન-ઓસ્પુરી, an-ôspôrî. વિ૦ નાઉમેદ થાઈ—ગુનાહથી નહીં પોકારે. Adj. Not repenting of disappointment—sin.

અન-અંગુશીદગીહા, an-angûshîdagîhâ. ક્રિ૦ અ૦ વગર નમુના—ઉપમાથી. Adv. Without a model—simile.

હુ-અંગોશીદગીહા, hû-angôshîdagîhâ. ક્રિ૦ સારા નમુના પ્રમાણે, સારી મીસાલ તરીકે. Adv. In conformity with a good model; by way of an applicable simile.

અન-અંબુદી, an-anbûdî. વિ૰ ભાગીઆ—સાથી—શરીક વગરનું. Adj. Having no partner associate—colleague.

અવંદચ, avandacha. ના૰ એક ભરતનું નામ. દેરમ. Subs. Name of a measurement; *derem.*

હન-હેન્દ, હન-હંદચ, han-hênd, han-handacha. ક્રિ૰ અ૰ એટલું, જેટલું. Adv. This much; so much; as much.

અ-વાનીદાર, a-vanîdâr. ના૰ નહીં મારનાર, દોસ્ત. Subs. One who does not smite; a friend.

અ-વાનીદન, a-vânîdan. ક્રિ૰ ફરીથી નહીં મારવું, નહીં રડવું, નહીં પોકારવું. V. Not to smite again; not to weep—bawl out.

અવીચને—મસા, avîchanê-masâ. વિ૰ "અવચીન" નાં જેટલું મોહોટું. Adj. As large—long as *Avachîn.* Av.

હું-અંગર્દીનીદે, hû-angardînîdê. ભૂ૰ કૃ૰ વિ૰ સારી પેઠે શુમાર કીધેલો—વિચારેલું નહીં. Past part. Adj. Not well-estimated—thought—computed.

અન-અનુ, an-anû. ક્રિ૰ અ૰ જે—તે વગર. Adv. Without which—that.

અન-હુ, an-hû. વિ૰ સારૂં નહીં તે, બુરૂં, ખરાબ. Adj. Not good; bad; evil.

ખનાન, khanân. See khanân. ના૰ એક જગાનું નામ છે, કંદાહાર. Subs. Name of a place, Kandáhár.

અનાવનારગાન, anâvnârgân. નાο જેની ગુજ-રેશ—માફી નહીં થઈ શકે એવો ગુનાહ. Subs. An inexpiable—unpardonable sin.

અન-ખુ-સ-દ, an-khunsand. વિο નાખુશ, દલગીર, ઉદાસ. Adj. Displeased; sorry; sad.

અન-ખુ-સ-દી, an-khunsandî. નાο ભાવο નાખુશી, દલગીરી, ગમગીની. Abst. Subs. Displeasure; sorrow; grief.

ખા-દન, khândan. ક્રિο વાચવું, પઢવું. V. To read, to recite, to learn.

અન-અંજામી, an-anjâmî. વિο વગર સેવટનું, સંપૂર્ણ હાલતનું નહીં તે; અધુરૂં; વગર પરીણામનું. Adj. Having no end; imperfect; defective; not bearing fruit—result.

અન-અનેજાર, an-anêjâr. વિο નાતવાન નહીં તે, કૌવતમંદ, શક્તીવાન. Adj. Not feeble; powerful; able.

અન-ઓઝી-દાર, an-ôzî-dâr. વિο બુલંદ—ચઢતું નહીં. Adj. Not exalted—higher in rank.

ઓહુર-ઝી-યાર. ôhûr-zî-yâr. નાο જીંદગીને મદદ કરનાર ધણી—માલેક. Subs. The lord that supports life.

હુ-ઉઝ-યાર, hû-ûz-yâr. નાο ભલો દોસ્ત; ઉંચે દરજ્જેનો મીત્ર. Subs. A good friend; a friend of high-exalted dignity.

અન-ઓઝીઆરાને, an-ôzîârâne. વિο ઓ-

ઝીરનના વખતનું નહીં, ઓઝીરનનો વખત વીતી ગએઆ પછીનું, ઓઝીરન ગેહથવા આગમજનું. Adj. Not relating to the *Oziran Geh;* after or before the *Oziran Geh.*

હંગે-ઉઝીઆરાને, ħangê-ûzîârânê. ના૦ ઉઝીરન ઘેહેનો વખત. Subs. The time of *Oziran; the Oziran Geh.*

અન-ઓઝોશ્તાની, an-ôzôshtânî. વિ૦ નહીં ઈજનારૂં, આરાધના કરવા વગરનું. Adj. Not consecrating; without being consecrated or dedicated to the service of God—angels.

અન-હુઝુશતાની, an-hûzûshtânî. ના૦ નહીં જણવું; જનમ નહીં આપવો. Subs. Not begetting—giving birth to.

અન-હુ-જંદી, an-hû-zandî. વિ૦ સારી જીંદગી વાળું નહીં. Adj. Not appertaining to a good life.

અન-ઓઝમુક, an-ôzmûk. વિ૦ અજમાવ્યા વગરનું. Adj. Without being put to the proof—tried.

અન-ઓઝમુદ, અન-ઓઝમુદે, an-ôzmûd, an-ôzmûdê. See an-ôzmûk.

હુ-ખોદા, hû-khôdâ. ના૦ નેક સાહેબ—ધણી, સારો હાકેમ, નેકીનો ધણી. Subs. A virtuous master; a good governor; a man of virtue.

હુ-ખોદાયાન, hû-khôdâyân. ના૦ નેકીનાં સાહેબો, ફરેસ્તાઓ, ઈજદો. Subs. Men of virtue; angels; *Yazads.*

હુ-ખોદાઈ, hû-khôdâî. ના૦ સારી હકુમત—પાદશાહી. Subs. Good authority—sovereignty.

હુ-ખોદાગી, hû-khôdâgî. ના૦ નેક—સારી—સરકાર. Subs. A wise—good government.

હુ-ખોદા-તુમ, hû-khôdâtûm. ના૦ સરવેથી મોહોટો નેક ખોદા, નેક સાહેબોનો સાહેબ. Subs. The Supreme God—Lord of Lords.

અના-વતસ્ત, anâ-vatast. ના૦ એક બીલસ—વેંહેત. Subs. One span.

અ-વખ્તન, a-vakhtan. ક્રિ૦ નાખવું. V. To throw.

ખાનમ, khânam. ક્રિ૦ હું પઢું. V. I may recite—read.

હુ-ઓમ, hû-ôm. ક્રિ૦ હુંભલોછું. V. I am good—virtuous.

અનહોમા, ઓહર-મઝ્દ, anhômâ, ôharmazda. ના૦ અહુરમઝ્દ; ખોદા; તમામ ખલકતનો પેદા કરનાર; મહાજ્ઞાની સાહેબ; પેહેલી પેદા થાએલી શકતી; આપણા બદનમાંનું રૂહ; બ્રેસપતી સેતારો; અસ્ફનદીઆરના છોકરાના છોકરાનું નામ. Subs. Ahura-mazda; God; the Creator of the Universe; the Omniscient Lord; the First Created Power; the soul in our body; the planet Jupiter; name of the grandson of *Asfandiar*. Comp. Av., Per. اهورمزد

અન-હોમા-અઈબાર, anhômâ-aîbâr. ના૦ હોરમઝદીઆર, એક મોબેદનું નામ છે. Subs. *Hormazdiâr* (name of a Mobed).

અનહોમાયાન, anhômâyân. નાo મુરબી; ખુશરો પરવીજનાં બાપનું નામ, હોરમજદની ઓલાદ; વિo હોરમજદને લગતું. Subs. A patron; name of the father of Khosru Parvîz; the son or descendant of Ahûrmazd. Adj. Belonging to Ahuramazd.

અનહોમા-ખોદા, anhôma-khôdâ. See anhômâ, ahôrmazda.

અનહોમાઈ, ઓહોરમજ્દી, anhômâî, ôhôrmazdî. વિo હોરમજદી, હોરમજદ તરફનું. નાo સાહેબી, સરદારી, ખોદાઈ. Adj. Ahuramazdi; pertaining to Ahuramazd. Subs. Rule; command; God-head.

અનહોમા-દેહ, anhômâ-dêh. નાo હસ્તી—હૈયાતીનો બક્ષનાર; જે ખોદા કે મોજુદ હતો, છે, અને હમેશે હમેશ સુધી પાયદાર રેહેશે તે. Subs. Life-giver; God who existed, exists and will exist for ever.

અનહોમાયાન, anhômâyân. નાo અહોરમજદ—, ખોદા—પરવરદેગારને માનનારા—આરાધના કરનારા—પુજનારા; હોરમજદી ટોળો. Subs. Believers in *Ahuramazda*—God; God-adorers—worshippers; the Ahuramazdî sect—tribe.

અન-હોમા-દાદ, anhômâ-dâd. નાo અહુરમજદનું પેદા કીધેલું તે, અહુરમજદી તરીકો—ફરમાન—ઈનસાફ. Subs. What is created by *Ahuramazda;* the Ahuramazdî way—rule; the command—justice of Ahuramazda.

અન-હોમાઉમ, anhômâûm. ક્રિo હું અહુરમજદ છું,

હું જે અહુરમજ્દ. V. I am *Ahuramazda* (*i.e.*, the Almighty Creator); I who am *Ahuramazda*.

અન્હોમા-જ, anhômâ-z. See anhômâdêh.

અન-હોમ્બુદી, an-hômbûdî. વિ૦ ભાગ્યા—સાથી—શરીક વગરનું. Adj. Having no partner—associate.

અન-ઉમેદ, an-ûmêd. વિ૦ નિરાશ, નિષ્ફળ, નાઉમેદ, Adj. Despondent; disappointed; hopeless.

અનોમેદ, anômêd. ના૦ નમાજ, નમસ્કાર, સલામ. Subs. Worship; reverential address or salutation; respects.

અન-ઉમીદ-તર, an-ûmîd-tar. વિ૦ વધારે ના મુરાદ—નાઉમેદ. Adj. More despondent—disappointed.

અનોમી-તર, anômî-tar. વિ૦ વધારે મોહલું—ફરાખીવાળું. Adj. More spacious—capacious—roomy.

અન્હોમેન્દ, anhômênd. વિ૦ ના૦ એક જંગલનું નામ. Subs. Name of a forest—desert place.

અવીન-રન્જી, avîn-ranzî. ના૦ છુપું—બેમાલુમ દુઃખ, ભીતરનું દુઃખ, ચોર દુઃખ—દરદ. Subs. Imperceptible—internal pain; latent (or insidious malady).

અવીન-રોજી, avîn-rôzî. ના૦ છુપીરોજી. Subs. Daily allowance obtained invisibly.

ناخورشنه અન-ખોરશ્ને, an-khôrashnê. વિ૦ ખોરાક વગરનું, ખાધા વગર. Adj. Being without food; without eating.

ناک અનાક, anâk. વિ૦ દુઃખકારક, નુકસાનકારક, ખરાબી કરનારૂં. ના૦ પીડા, દુઃખ, જીઆન, શખતી. Adj. Painful; hurtful; doing harm. Subs. Affliction; pain; loss; detriment; hardship.

خناک ખનાક, khanâk. ના૦ ટંટો, ફીસાદ, હુલદ, મારામારી. Subs. Quarrel; commotion; insurrection; contention.

خاک ખાક, khâk. ના૦ ધુળ, રાખ, મીટી. Subs. Dust; ashes; earth.

خاگ ખાગ, khâg. ના૦ મોરગનું તોખમ—ઈંડું. Subs. What is laid by birds; an egg.

ناآگاس }
ناآگاه } અન-આગાસ, અન-આગાહ, an-âgâs, an-âgâh. વિ૦ બેવકુફ, નાવાકેફ, અણસહમજ, અજાંણ્યું. Adj. Foolish; inexperienced; senseless; unacquainted.

ناکادا અનાક-આદા, anâk-âdâ. ના૦ દુઃખ ભોગવનારી જીંદગી. Subs. Pain-suffering life.

ناآگاسان }
ناآگاهان } અન-આકાસાન, an-âkâsân. Plu. of ناآگاس anâgâs, see above.

ناآگاسی }
ناآگاهی } અન-આકાસી, an-âkâsî. ના૦ બેખબરી, નાવાકેફી, ખોટી ખબર આપવી, ખોટું સહમજાવવું. Subs. Abst. Want of information; ignorance; giving false information—interpretation.

અન-અકારી, an-akârî. વિ૦ નકામું નહીં તે, નિરૂપયોગી નહીં તે, ઉપયોગી. Adj. Not useless—unavailing; useful.

અના-કારી, anâ-kârî. વિ૦ આએ કામનું—ઉપયોગી Adj. This useful—important (thing or person).

અન-અકારશ્ને, an-akârashnê. ના૦ નકામું નહીં કરવું, ઉપીઓગમાં લેવું. Subs. Not making (a thing) useless; bringing in use.

અવે-કારશ્ને, avê-kârashnê. વિ૦ કાંઈ કરયાવગર, નીરૂપયોગી, ફોકટનું. Adj. Without doing anything; useless; to no purpose.

અ-દનાગી, a-danâgî. વિ૦ બેખબરી, અપટાઈ, નાવાકેફી, ગુમરાહી. Subs. Ignorance; stupidity; want of information; deviation from the right path.

અનાકી, anâkî. ના૦ સખતી, બલા, આફત, નુકસાન, દરદ, દુ:ખ. Subs. Hardship; affliction; calamity; detriment; pain; ailment.

અનાગી, anâgi. ના૦ અન્યાય. Subs. A fault; crime.

અવાગી, avâgî. ના૦ મદદ, સંહાય, આશરો. Subs. Help; assistance; support.

અનાકી-ઓમનન્દ, anâkî-ômanand. વિ૦ હલાકીવાળું, નુકસાન ભરેલું; દુ:ખી, દુ:ખદાયક. Adj. Full of hardship; detrimental; afflicted; painful.

અનાકીન, anâkîn. વિ૦ See anâkîomanand.

અનાકી-તર, anâkî-tar. વિ૦ વધારે બદકાર, હલાક-કાર, જુલમગાર. Adj. More wicked—dissolute—oppressive; tyrannical.

અનાકીન, anâkîn. ના૦ હલાક કરનાર, દુઃખ દેનાર. Subs. One who annoys—persecutes; one who inflicts pain.

અનાક-કેર્દાર, anâk-kêrdâr. ના૦ બુરૂં કામ કરનાર, બદકેરદાર. Subs. An evil-doer; a mischief-maker.

અના-કર્દે, anâ-kardê. વિ૦ બરાબરૂ, એકસરખું. Adj. Equal; similar.

અનાક-કામે-તર, anâk-kâmê-tar. વિ૦ વધારે—નુકસાન—દુઃખની ઈચ્છા વાલું. Adj. More desirous of doing harm—injury.

અનાક-કેર્દાર, anâk-kêrdâr. ના૦ નુકસાન કરનાર, હલાક કરનાર. Subs. One who does harm—inflicts pain.

ખુનાગર, ખુનાકગર, khûnâgar, khûnâkgar. ના૦ ગાયણકરનાર, ગવઈઓ, શરોદ કરનાર. Subs. A singer; a minstrel; a musician.

અનાક-રોબશ્ની, anâk-rôbashnî. ના૦ હલાકી, સખ્તી ભોગવવી તે; દુઃખ ખમવું. Subs. Abst. Suffering affliction—hardship; undergoing trouble.

અનાઘ, anâgh. ના૦ જાલેમ, સીતમગાર. Subs. A tyrant; a despot.

અનાઘી, anâghi. ના૦ જુલમ, સીતમં, નુકસાન; ખ-

રાબી. Subs. Tyranny; despotism; harm; evil. See انکی anâkî.

انچه અના-ચ, anâ-cha. ક્રિ૦ અ૦ એને લીધે, એ સબબથી, ખસુસન; એમજ, એભી; એ રીતે, સબબ એકે. Adv. For this reason; consequently; especially; just so; even this; in this manner; the reason being.

انچنانچه અનાચાનચ, anâchânacha. વિ૦ લાયક, ઘટતું, બંધ બેસતું, માફકસરનું. Adj. Worthy; proper; exactly fit; proportionate.

انچی અના૰ચે, anâ-chê. See انچه anâcha.

چندانچه હન્દે-ચન્દ, અના-ચન્દ, handê-chand, anâ-chand. ક્રિ૦ અ૦ એટલું, ગમે તેટલું, એટલા પ્રમાણમાં. Adv. So much; however much; at this ratio.

انچرا અના-ચ-રા, anâ-cha-râ. ક્રિ૦ અ૦ એટલા વાસતે, એ કારણસર. Adv. Consequently; for this reason.

اناز અન-આજ, an-âz. વિ૦ લોભ—લાલચ વગરનું, સંતોષી, સબુરીવાળું. Adj. Free from avarice—greed; contented; patient.

اناب અનાવ, અન-આપ, anâv, an-âp. વિ૦ પાણી વગરનું, વેરાંન, તેજ—ઝલકાટ—પ્રકાશ વગરનું, આબરૂ—માન વગરનું, બેહોરમત, નબળું, અશક્ત; નેક—સારૂં નહીં, બદ; ભીનાયા વગરનું, કોરડું, સુકું; કાટ ખાધેલું, કીરતી વગરનું. Adj. Waterless; desolate; having no splendour—lustre—respect—honour; disgraced; feeble; weak; not good; evil; free from wetness—moisture; dry; rusty; inglorious.

અવાઝ, અવાઝે, avâz, avâzê. ક્રિ૦ અ૦ ફરીથી, પાછું, પછી; પછવાડે. Adv. Again; once more; afterwards; behind.

અવાઝ, âvâz. ના૦ પોકાર, સાહાધ, અવાઝ, મોટેથી બોલવું.' Subs. Noise; a loud cry; sound; speaking loudly.

ખવાઝ, khavâz. ના૦ રૂખસદ, છુટી. Subs. Permission; leave granted.

ખાવ, khâv. ના૦ હુંગ, નીન્દ્રા. Subs. Sleep; slumber. Av. ..., Sans. स्वप्न, Per. خواب

હુ-આવ, hû-âv. વિ૦ સારૂં—તેજ—આબરૂ—ઈજતનું; આબરૂદાર—મોભાવાળું. ના૦ સારી રોશની—કીરતી સારો મોભો. Adj. Having a good lustre—respect; honourable; influential. Subs. Good light; fair fame.

અન-આવ-દારાન, an-âv-dârân. ના૦ બેહોરમતી લોકો, હીન પુરૂષો. Subs. Dishonourable people; low—base men.

ખાજેહ, khâjêh. ના૦ આશીરવાદ; દોઆ, ખાહેશ, ઈચ્છા. Subs. A benediction; blessing; desire; wish.

ખાવી, khâvî. વિ૦ ઉંઘરેતું, ઉંઘવાળું, આળસું. Adj. Sleepy; drowsy; idle.

અન-અવાએશ્ની, an-âvâêshnî. વિ૦ નાલાયક, નહીં છાજતું, નામુનાસેબ, ગેરવાજબી. Adj. Unfit; unbecoming; improper; unjust.

હુ-આવાએશ્ની, hû-âvâeshnî. વિ૦ સારી શકતી-

વાળું ; વાજેબ, ઘટતું, બંધ બેસતું. Adj. Possessing good strength; expedient; proper; exactly fitting.

𐬀𐬥𐬁𐬬𐬀𐬉𐬱𐬥𐬍𐬔𐬍 અન-આવાએશ્નીગી, an-âvâêshnîgî. ના૦ નાલાયકી, ગેરવાજબીપણું, અઘટીતપણું. Subs. Abst. Impropriety; unfairness; unfitness.

𐬀𐬥𐬁𐬬𐬀𐬉𐬯𐬙𐬁𐬥 / 𐬀𐬥𐬁𐬬𐬀𐬉𐬯𐬙𐬁𐬥𐬁 અન-આવાએસ્તાન, an-âvâêstân. ના૦ નાલાયક પુરૂષો, ખરાબ શખસો, અનીતીવાન લોકો. Subs. Unworthy—bad persons; immoral people.

𐬀𐬥𐬁𐬬𐬀𐬉𐬛 અન-આવાએદ, an-âvâêd. See 𐬀𐬥𐬁𐬬𐬀𐬉𐬱𐬥𐬍 an-âvâêshnî.

𐬵𐬏𐬁𐬬𐬁𐬥 હુ-આવાન, hû-âvân. ના૦ સારી આબરૂવાલા—કીરતીવાન પુરૂષો ; દમામ—મોટાઈવાલાં માણસો. Subs. Respectable—famous persons; men of authority—greatness. Av. 𐬵𐬏𐬁𐬬𐬁𐬥

𐬀𐬥𐬁𐬬𐬁𐬐 અન-આવાક, an-âvâk. વિ૦ બેઆબરૂ—માન વગરનું કરનાર, અપમાન—બેજાલત પોંહોચાડનાર. Adj. Dishonouring; disgracing; insulting; causing—putting to shame.

𐬀𐬥𐬁𐬬𐬁𐬰 અન-આવાજ, an-âvâz. ક્રિ૦ અ૦ પાછું—દુર નહીં, નજદીક, આગલ. Adv. Not again; distant; near; beside.

𐬵𐬏𐬁𐬬𐬁𐬰 હુ-આવાજ, hû-âvâz. વિ૦ નેક—સારૂં નહીં ; બદ, ખરાબ. Adj. Not noble—good; evil; bad.

𐬀𐬥𐬁𐬬𐬁𐬛𐬁𐬥𐬍 અન-આવાદાની, an-âvâdânî. ના૦ વેરાન, ઉજડપણું, દુકાળ, મોઘવારી. Subs. Waste; desolation; famine.

𐬵𐬎𐬁𐬰𐬁𐬭𐬛𐬉 હુ-આઝારદે, hû-âzârdê. વિ॰ ઘણા દુઃખી—રોગીષ્ટ—લાચાર—આજેજ થયલા. Adj. Much afflicted; very sickly—helpless—forlorn.

𐬀𐬥𐬀𐬎𐬎𐬀𐬛 અન-અવદ, an-avad. વિ॰ તેજ—ચલકાત—રોશની વગરનું. Adj. Wanting of brightness—lustre—light.

𐬀𐬥𐬁𐬎𐬎𐬍 અન-આવી, an-âvî. વિ॰ વગર તાબેશવાલું. Adj. Wanting splendour—brilliancy.

𐬀𐬎𐬎𐬁𐬰𐬍𐬵𐬁 અ-વાઝીહા, a-vâzîhâ. ક્રિ॰ અ॰ બાજ ભણીઆ વગર. Adv. Without reciting the *Vâj*; (a *Vâj* is a short prayer or formula usually muttered, especially that used before and after meals; a grace).

𐬀𐬎𐬎𐬁𐬰𐬍𐬵𐬁 અવાઝીહા, avâzîhâ. ક્રિ॰ અ॰ પોકાર—સાદ—આવાજ ઉઠાવ્યાથી. Adv. By bawling out—crying loudly.

𐬀𐬥-𐬀𐬎𐬎𐬱𐬉𐬛 અન-અવશેદ, an-avshêd. ક્રિ॰ ખરાબ નહીં થાએ, નહીં ઘટે—કમ થાએ. V. May not be spoiled; may not be lessened.

𐬀𐬥-𐬁𐬎𐬎𐬍𐬵𐬉𐬛 અન-અવીહેદ્દ, an-âvîhêd. ક્રિ॰ વગર આબરૂનું—બેહોરમત થાયછે, હીન થાયછે. V. Becomes dishonoured—disgraced—lowered.

𐬀𐬥-𐬁𐬎𐬎𐬍𐬉𐬙 અન-આવીએત, an-âvîêt. ક્રિ॰ વગર તાબેશવાલું થાયછે; પીગલાવી નાંખેછે. V. Becomes wanting in splendour—brilliancy; melts away.

𐬀𐬥𐬁𐬎𐬎𐬀𐬱𐬉𐬛 અનાવશેદ, anâvashêd. ક્રિ॰ કાટ ખાઈ ગયલું થશે, બુઠું થશે. V. Will become rusty—blunt.

અનાવીહેદ, anâvîhêd. ક્રિ૦ તજે, તરક કરે, દુર-કરે; નહીં પામે—દફે કરે છે, બુરી ચીજને પાછી રાખે છે. V. May forsake—leave off—avoid; may not get; drives away; makes *non est;* keeps back an evil thing.

અ-વાઝીહેદ a-vâzîhêd. ક્રિ૦ અપવિત્ર નહીં કરે. V. May not desecrate—make unholy.

અન-અવશ્ન, an-avashna. વિ૦ ખરાબ—બુરૂ નહીં; સારૂં. Adj. Not bad—evil; good.

અન-આવશ્ન, an-âvashna. ના૦ જલદપ—ચપલતા વગરનું. Subs. Want of swiftness—agility.

અન આવશ્ની, an-âvashnî. વિ૦ અપકીરતી વાલું; ના૦ ખરાબ બનાવ. Adj. Inglorious. Subs. An unhappy event—occurrence.

અન-આવશ્ની, an-âvashnî. વિ૦ રોશ્ની—તેજ વગરનું; ઝંખું; વગર બેઈજતી—અપકીરતીવાલું, બરખાસ્ત કીધેલું. Adj. Not bright—brilliant; dim; inglorious; infamous; dismissed; broken up.

અવાજશ્ની, અપાજશ્ને, ઓખજશ્ની, avâzashnî, avâzashnê, ôkhzashnî. ના૦ ઉઠાવવું; સલગાવવું. Subs. Raising; illuminating.

હુ-આવશ્ની, hû-âvashnî. વિ૦ સારી કીરતી, આબરૂ વાલું. Adj. Worthy of fair fame—honour.

અન-આવશ્નીહા, an-âvashnîhâ. ક્રિ૦ અ૦ બે-આબરૂપણાથી, હીનપણાથી, ધીક્કારૂથી. Adv. Dishonourably; degradingly; with contempt.

અનાવશ્નીગીઆ, anâvashnîgîâ. ના૦ ઉપર

રાખવું, ઉઠાવવું, ટેકવી રાખવું. Subs. Keeping up; raising; supporting.

અન-અવશુન, an-avshûn. વિ૦ અનાજ ખાંડવાના હથિયાર જેવું નહીં; મંત્ર—નીરંગ વગરનું. Adj. Not like a corn-thrashing instrument; void of any incantation—enchantment.

અન-અવશ્ને, an-avashnê. વિ૦ નબળું થયલું, ઝાંખ મારેલું. Adj. Enfeebled; dimmed.

અન-અફશુન, an-afshûn. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ નાં છાંટ— છટકાવ. V. imper. Don't sprinkle—disperse.

અન્-અવ્દાન, an-âvdân. વિ૦ આબાદી વગરનું. ઉજડ, વેરાન, નુકસાનકારક. Adj. Uninhabited; depopulated; barren; desolate; injurious.

અન-આવશ્ને, an-âvashnê. ના૦ બેઆબરૂ—બેઈજ્જત કરવું; નુર—દબદબા—કીર્તિનો ઘટાડો, બેહોરમત. Subs. Disgracing; dishonouring; decrease of light—splendour—glory.

અ-ન્યાજશ્ને, a-nyâzashnê. ના૦ ઓશીઆળું નહીં રેહવું; આપખતીઆર થવું; હાજત વગરનું રેહવું. Subs. Abst. Not depending—under the obligation of others; being independent—in want of nothing.

અવાજશ્ને, avâzashnê. ના૦ ઉઠાવવું. Subs. Raising.

હુ-અવશુન, hû-avshûn. ના૦ સારૂં મંત્ર—નીરંગ. Subs. A good mystical verse—spell—incantation.

અન-આવદારાન, an-âvdârân. નાo વગર આબરૂ—કીરતીવાલા, આબાદી વગરના. Subs. Disrespectful—inglorious persons; not populous—prosperous (plu.)

અન-આવી, an-âvî. See an-âvashnê.

અન-અવ્સેશ્ને, an-avsêshnê. વિo નહીં ઓછું થતું. Adj. Not decreasing.

અન-અવેશહશ્ની, an-avêshahashnî. See an-avsahashnê.

અન-અવ્સશ્ને, an-avsashnê. વિo ખરાબ, વંસાએલું. Adj. Bad; rancid.

અન-આવ્સશ્ને, an-âvsashne. વિo ખરાબ થવાને લાયક. Adj. Liable to evil—corruption—sin.

અન-અવ્સીદન, an-avsîdan. ક્રિo નેસ્ત—નાબુદ—દફે—છુપીઉં નહીં કરવું. V. Not to make extinct—*non est;* not to conceal.

અન-અવ્સીનશ્ન, an-avsînashna. વિo નહીં વંસાએલું, બગડેલું—લાયક નહીં; નાo નહીં ઘટતું, નેસ્તી, નાબુદી. Adj. Not stinking—rancid; not worthy. Subs. Nonentity; extinction.

અન-અવ્સીનશ્ની, અન-અવ્સીનશ્ને, an-avsînashnî, an-avsînashnê. વિo ખરાબ થવા વગરનું; તાજું; નહીં ઘટનારૂં; જેમનું તેમ રેહનારૂં, વધતું. Adj. Not spoiled; fresh; not decreasing; remaining in the same state; *status quo;* increasing.

અનાવદસ્ત, અન-અવદ-સ્ત, anâvadast, an-avad-

sta. ક્રિ૦ તેજ—પ્રકાશ—ચળકાટ વિનાનું છે. V. Is without brightness—lustre—splendour.

અન-આવસ્તશ્ન, an-âvstashna. વિ૦ ગર્ભવીનાનું, હમેલદાર નહીં તે. Adj. Not conceived—pregnant.

ખાવીનદ, khâvînad. ક્રિ૦ સુવે, નીદ્રા કહાડે. V. May sleep—slumber.

અન-આવીદાની, an-âvîdânî. નામ૦ ભાવ૦ વેરાન, ઉજડપણું. Subs. Abst. Desolation; barrenness.

અન-આવીદાન, an-âvîdân. નામ૦ પાણી નહીં રાખનારા, હુશીઆરી નહીં રાખનારા, આબરૂવાળા નહીં. Subs. Those that have no mettle—pluck—spirit—intelligence; disrespectable persons.

અન-આવેદાન, અન-આવીદાન, અનાવેદાન, an-âvêdân, an-âvîdân, anâvêdân. વિ૦ આબાદી વગરનું, વેરાન, ઉજડ, નાદરોસ્ત; વગર પીછાણનું, નાદાન, બુરાઈ કરનારૂં, નાબુદ. Adj. Not prosperous—populous; desolate; barren; improper; unacquainted; ignorant; doing evil; extinct.

અન-આવીદાન-ગર, an-âvîdân-gar. નામ૦ આબાદી વગરનું કરનાર—બનાવનાર. Subs. One who makes desolate.

અન-આવેદાન-તુમ, અન-આવીદાન તુમ, અનાવીદાન-તુમ, અન-આવીદાન-તુમ, an-âvêdântum, an-âvîdân-tûm, anâvîdân-tum, an-âvîdân-tûm. વિ૦ ઘણોજ નાદાન—બેવકુફ, ઘણુંજ ખરાબ, ઘણુંજ છુપીઉં—અંદીઠ; ઘણુંજ સુકું; અતીશય બુરાઈ કરનારૂ, અતીશય ઉજડ; વગર પીછાણનું. Adj. Most ignorant—foolish; worst;

most concealed—hidden; driest; doing the greatest harm; most barren; unacquainted.

અનાવીદાક, anâvídâk. વિ૰ દુર; નાપેદા, છુપ્યું, અંદીઠ. Adj. Remote; *non est;* hidden; invisible.

અન્-આવ્-દદે, an-âv-dadê. કૃ૰ વિ૰ આબરૂ—માન—ઈજ્જત નહીં આપેલું; અપમાન કરેલું, ધીક્કારેલું. Part. Adj. Not honoured—respected; insulted; hated.

અન્-આઝીદન, an-âzídan. ક્રિ૰ લોભ—લાલચ નહીં કરવી, સંતોષી રેહવું, સબુરી પકડવી. V. Not to be avaricious; to be contented—patient.

અન્-આવીદન, an-âvídan. ક્રિ૰ બેઆબરૂ—અપકીરતીવાન થવું; નબળું થવું, કમજોર થવું, કુમલાવવું. V. To be disgraced—dishonoured; to be feeble—powerless; to decay.

ખવાફેર, khavâfêr. ના૰ ખોદાનું એક નામ. Subs. One of the names of God.

અન-આઝે, અન આઝી, an-âzê, an-âzí. વિ૰ લોભ—લાલચ વગરનું. Adj. Not avaricious—greedy.

અનાવનારગાન, anâvnârgân. વિ૰ જેની પ્રાયશ્ચીત નહીં તેવું; માફ નહીં થઈ શકે તેવું, પશ્ચાત્તાપ, પતેત—તોબાહ વગરનું, દોજખી. Adj. Inexpiable; unpardonable; that cannot be atoned for; residing in hell.

અનાવનારીગાન, anâvnârígân. ના૰ મરગરજાન, મોહોતની સજાને લાયકનાઓ. Subs.

Those that suffer capital or highest punishment; death-deserving or worthy of death. (Lit.)

અનાવ્નારગાની, anâvnârgânî. ના૦ ભાવ૦ નહીં માફ થઈ શકે તેવી હાલત. Subs. Abst. Inexpiableness.

અનાવનારગાન-વનાહ, anâvanârgân-vanâh. ના૦ ગુજરેશ વગરનો ગુનાહ; એવો એક ગુનાહ કે જેની કદી માફી હોઈ શકેજ નહીં. Subs. An inexpiable sin; a crime that cannot be atoned for—pardoned.

અંદે-ચંદ, andê-chand. ક્રિ૦ અ૦ એટલું, જેટલું. Adv. So much, as much.

અ-નેઆઝે, a-nêâzê. વિ૦ બેહાજત, ગરજાઉ નહીં, ઓશીઆળું નહીં તે. Adj. Not needy—in want of anything; not dependent on others.

અવસ્પુરી, avaspurî. ના૦ ફરજ, ધર્મ. Subs. Duty; a sacred obligation.

અન-અવઝાર, an-avzâr. વિ૦ હથીઆર—શક્તી વગરનું, અવયવો વગરનું; ખરાબ હથીઆરવાળું. Adj. Having no weapons—limbs; powerless; having bad tools.

હુ-અવ્ઝાર, hû-avzâr. ના૦ સારૂં હથીઆર—શક્તી, દાનાઈનું હથીઆર; સારા અવયવો. Subs. A good or powerful weapon—strength; a weapon of wisdom; healthy limbs.

અન-અવ્ઝારી, an-avzârî. વિ૦ વગર અજમતનું,

વગર ચમતકારનું. Adj. Not miraculous—wonderful.

અન-અવ્ઝુનીગી, an-avzûnîgî. ના૦ ઘટાડો, ઓછાપણું. Subs. Decrease; diminution.

અન-આવતારી, an-âvtârî. ના૦ વગર તેજ—ઝળકાતની હાલત, નાપાએદારી, અંધન હાલત. Subs. State of being without splendour—lustre; instability; state of suspense.

અનાફ્તે, anâftê. વિ૦ શરીક—ભાગ્યા વગરનું. Adj. Having no partner—sharer.

અન-અવદન, an-avadan. ક્રિ૦ વગર ધણીઆતું થવું. V. To be without an owner.

અનાવતે, anâvtê. વિ૦ બેઆબરૂ થયલું. Adj. Disgraced; dishonoured.

અન-આજદન, an-âjadan. ક્રિ૦ રંગ નહીં દેવો, અસતરો નહીં મારવો—ફેરવવો. V. Not to colour; not to apply the razor; not to shave.

અન-આવ-તન, an-âv-tan. ના૦ અપકીરતીવાંન માણસ, બે આબરૂવાળો પુરૂષ. Subs. An inglorious person; a disrespectable individual.

અનાફ્તન, anâftan. ક્રિ૦ તરક કરવું, છોડી દેવું, હાથ ઉઠાવવો, નહીં પામવું—હાંસેલ કરવું; દુર—દફે થવું, ખરાબ કરવું, ડાઘ લગાડવો. V. To forsake; to abandon; to withhold one's hand; not to get—obtain; to become *non est;* to spoil; to stain.

અનાવ્તન, anâvtan. ક્રિ૦ બેઆબરૂ થવું—કરવું; ઝાંખ લગાડવું, અપકીરતીવાન કરવું. V. To be dis-

graced; to dishonour; to obscure; to cast in the shade; to make inglorious.

ખાફતન, khâftan. ક્રિ૦ સુવું, ઉંઘવું. V. To sleep· to slumber.

હુ-આવ્તન, hû-âvtan. ક્રિ૦ આબરૂદાર—મોભાદાર થવું, પાણી રાખનાર થવું. V. To be honourable; to have influence; to be spirited; to have pluck.

અનાફ્તુનદ, anâftûnad. ક્રિ૦ દુર થાએ. V. May be removed; may go at a distance.

અવાઝ્તને, અવાઝે, avâztanê, avâzê. ક્રિ૦ દુર થાએ. V. May be removed.

અન-અવદે, અન-અવ્દેહ, an-avadê, an-avdêh. વિ૦ સરદાર—ધણી વગરનું, બરાબરીઉં નહીં, આડું, એતાડું. Adj. Having no leader—owner; not matching—equal; crooked; irregular.

અન-અવદગી, અન-અવ્દગી, an-avadagî, an-avdagî. વિ૦ મોહટાઈ—સાહેબી—વડાઈ વગરનું. Adj. Void of greatness—authority; not boasting.

અન-અવર, અન-મદમ, an-avar, an-madam. વિ૦ ઉપર નહીં, બાદલ વગરનું. Adj. Not above; cloudless.

ખાવર, khâvar. વિ૦ બરદાસ્ત કરનાર, મેહરબાંની કરનાર; ગુનાહ માફ કરનાર; પરવરેશ કરનાર, બખશેશ કરનાર; ખોદાતાલાનું એક નામ છે. ના૦ ઉગમન દીશા. Adj. Forbearing (God); kind; forgiving; nourisher; beneficent; one of the attributes of God. Subs. The east.

અના-ચ-રા, anâ-cha-râ. ક્રિ૦ અ૦ એટલા માટે, એ ઉપરથી, એને લીધે. Adv. Therefore; on this account.

અન-અફ્રાઝ, an-afrâz. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ ઉંચું—બુલંદ ના કર. V. imper. Don't raise—exalt.

અન-અવ્રાહ, an-avrâh. વિ૦ બેરાહ, ઉલટું; ઉલટો માર્ગ. ના૦ ખરાબ ખબર. Adj. Astray; opposite; quite a different way. Subs. Bad news.

હુ-અવ્રાહ, hû-avrâh. ના૦ સારી—ખુશ ખબર—પેગામ. Subs. Good tidings; a good message.

અન-અવર-ખુરશ્ને, an-avar-khurashnê. ના૦ નહીં ખાવું, વધારે નહીં પીવું. વિ૦ નહીં ખાવા લાયક. Subs. Not eating—drinking much. Adj. Uneatable.

ખાવરી, khâvarî. ના૦ ભારી બોજો—ભાર. Subs. A heavy burden.

અન-અવરી, an-avarî. વિ૦ વાદલાં વગરનું, બરતરી—મોટાઈ વગરનું. Adj. Cloudless; void of superiority—greatness.

ખાવરી, khâvarî. ના૦ ભા૦ બરદાસ્ત કરવાની શકતી, દયા. Subs. Abst. Power of endurance; forbearance; mercy.

હુ-અવરી, hû-avarî. ના૦ સારી મોહટાઈ—બરતરી. Subs. Excellent superiority—exalted state.

અવાવરશ્ત, avâvarasht. ના૦ કોઈને મારવાનો—જખમ કરવાનો ગુનાહ. Subs. The sin of striking—wounding a person. Av.

ખાવરી-યાવ, khâvarî-yâv. ના૦ બરદાસ્ત કરનાર. Subs. One who forbears—puts up with.

ખાવરી, khâvarî. ના૦ મેહરબાંની, દયા. Subs. Kindness; mercy.

હુ-આફ્રીગાન, hû-âfrîgân. ના૦ સારી દુવા—વખાણ. Subs. A good blessing—praise.

અન-આફ્રીગાન, an-âfrîgân. ના૦ બદ દુઆ કરનાર, શ્રાપ દેનાર. Subs. One who imprecates—curses.

હુ-આફ્રીદ, hû-âfrîd. ના૦ હુ-આફ્રીદ નામનો શખસ જે એરચની ઓલાદનો હતો. Subs. *Hu-âfrid* (one of the descendants of Erach).

હુ-આફ્રીદાન, hû-âfrîdân. ના૦ હુઆફ્રીદ નામના સખસની ઓલાદ—વંસાવલી—પેહડી. Subs. The descendants of—genealogy of *Hu-âfrid.*

અન-અવર-વારાન, an-avar-vârân. ક્રિ૦ વરસાદ નહીં વરસતો. V. Is not raining.

અન-અવર-વસ્તર્ગ, અન-મદમ-વસ્તોર્ગ, an-avar-vastarg, an-madam-vastorg. વિ૦ આંગ ઉપર વસ્ત્ર મેલીઆ વગરનું; નાગું. Adj. Without putting clothes on the body; naked. Av.

હુ-અફ્રક, hû-afrak. વિ૦ સારી રીતે સીંગારેલું. Adj. Well-ornamented, much-adorned.

હુ-અવરંગે, hû-avrangê. ના૦ સારૂં તખત. Subs. A good throne.

104

અન-અવર-જ઼ાદે, an-avar-zâde. વિ૦ ઉપર નહીં મારેલું, સગદીદ નહીં કીધેલું, કોતરી નહીં ખાધેલું. Part. Adj. Not beaten—pecked; not seen by the dog; not gnawed.

અન-આજ઼ર્મી, an-âzarmî. વિ૦ બેશરમ, બેહયા, નફટ. Adj. Shameless; impudent; barefaced.

અન-અવર-રોબશ્ની, an-avar-rôbashnî. વિ૦ સોહબત—સંગત કર્યા વગર. Adj. Without associating—coming in contact.

અન-આજ઼, an-âz. વિ૦ લોભ વિનાનું, તૃપ્ત, સંતોષી. Adj. Free from avarice; satisfied; contented.

ખાજ઼, khâz. ના૦ ચરકીન, પરૂ. Subs. Filth; pus; purulent matter.

અન-અજ઼ોમન્દ, an-azômand. વિ૦ વગર અજ઼માએશ—અનુભવવાળું. Adj. Having no experience; unpractised.

અન-આજ઼—ઓમન્દ, an-âz-ômand. See an-âz.

અન-હુજ઼ુન, ઓહુજ઼ુન, an-hazûn, ôhzûn. ના૦ વાંઝણી, બચ્ચાંને જનમ નહીં આપનારી સ્ત્રી. Subs. A barren woman; not bearing (a woman).

અન-આજ઼મુદે, an-âzmûdê. કૃ૦ વિ૦ નહીં અજ઼માવેલું, નકામું થએલું. Part. Adj. Not experienced—tried; rendered useless. Av.

અન-આજ઼રમ, અના-જ઼રમ, અનાજ઼રમ, an-âzaram, anâ-zaram, anâzaram. વિ૦ નામેહરબાન, બેશરમ,

શોખ, જુલમી, જુલમગાર. Adj. Unkind; shameless; impudent; tyrannical; despotic.

અન-આઝર્મી, અનાઝરમી, an-âzarmî, anâzarmî. ના૦ ભા૦ બેશરમી, નામેહરબાની, નક્તપણું, બેઈનસાફી, નીર્દયપણું, જુલમ. Abst. Subs. Shamelessness; unkindness; impudence; injustice; cruelty; tyranny.

અન-અત, an-at. ક્રિ૦ અ૦ નહીં તો, રખેને. Adv. If not; lest; in case.

આવાદ, âvâd. વિ૦ આબાદ, સુખી, ફલદ્રુપ. Adj. Prosperous; happy; fruitful.

ઓખ્ત, ôkht. ના૦ બોલ, વાચા, ભાષા, બોલવું. Subs. A word; speech; language; speaking. Av. = Sans. उक्तं.

હુખ્ત, hûkht. ના૦ સારો સખુન; એક તબકકાનું નામ છે કે જેને "હુખ્તપાએ" બહેશ્ત કહે છે. Subs. A good word; one of the stages of heaven called *Hukhta-pâe*. Av. = Sans. सूक्तं.

અન-અતાની, an-atânî. ના૦ નાતવાની, અશક્તપણું, Subs. Weakness; inability.

અન-અતાન, an-atân. વિ૦ દુર્બલ, નાતવાન, અશક્ત. Adj. Weak; feeble; incapable.

અનાતશ, anâtash. ક્રિ૦ બખશે, માંફકરે, દરગુજર કરે. V. May forgive—pardon—pass over.

અનાદોખ્ત, anâdôkht. ક્રિ૦ એકઠું કર્યું, સંગ્રહ કીધો. V. Collected; gathered together. Per. اندوخت

હુખ્ત, હુ-ઉખ્ત, hûkht, hû-ûkht. See hûkht.

અવે-તોખ, avê-tôkh. વિ૦ મેહનત—દુઃખ વગરનું. Adj. Free from trouble—affliction.

અનખતુન, anakhatûn. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ દુર થા, પાછું હઠ, નેસ્ત થા, દફે થા. V. imper. Be removed; hold at a distance; recede; become *non est*.

ખાતુન, khâtûn. ના૦ ઘરની ધણીઆની, મોટીબાઈ. Subs. The lady of the house; a matron.

અનાતુનાનીહા, anâtûnânîhâ. ક્રિ૦ અ૦ પાછું રાખવાથી, કબજે કરવાથી. Adv. By holding back; by seizing.

અનાતુનાદ, anâtûnâd. ક્રિ૦ ગણે. V. May count—compute.

અનાતુન્ત, anâtûnt. Past tense of see above.

અનાતુન્તન, anâtûntan. ક્રિ૦ રાખવું, પસંદ કરવું, સ્વીકારવું, જોવું, છોડવું, મુકવું, મોકુફ રાખવું, નીચે નાંખવું, મુકરર કરવું. V. To keep; to choose; to acknowledge; to see; to lêt loose or free; to put; to postpone; to throw down; to settle.

અનાતુન્તે, anâtûntê. Past part. of see above.

અના-પનાર્ગાન, anâ-panârgân. વિ૦ ચીનવત પુલ પસાર કરી નહીં શકાય તેવું. Adj. Not admitting of crossing the *Chinvat* Bridge. Av.

અના-પોહલગાન-વનાહ, અના-પનારગાન-વનાસ, anâ-pôhalgân-vanâh, anâ-panârgân-vanâs. ના૦

ચીનવત પુલ પસાર નહીં કરી શકાય એવો મોટો ગુનાહ, મોટામાં મોટો ગુનાહ—પાપ, તે ગુનાહ કે જેની પ્રાયશ્ચીત નહીં હોય તે. Subs. A sin of such magnitude that the *Chinvat* Bridge cannot be crossed; the greatest crime—sin; an inexpiable crime.

અન-હમ, an-ham. વિ૦ સાથે નહીં, જુદું, અલાહેદું, સંબંધ વગરનું, અલગ. Adj. Not in company with; not along with; separate; disconnected; apart.

અનામ, હનામ, anâm, hanâm. ના૦ લોક, ખલકત; બદન, અવયવ, શરીરનો ભાગ; હીંગામ, મોસમ, મીનીટ, અંજુમન. Subs. People; the whole world; the body; a limb or member of the body; time; a season; a minute; an assembly.

અનામ, અવામ, anâm, avâm. ના૦ કરજ, દેવું. Subs. Debt; due.

હવામ, havâm. ના૦ ખરફ્સતરો, જુજ—ફાડી ખાનાર જાનવરો. Subs. Noxious-creeping animals; rapacious—hurtful—fierce animals.

હુનામ, hûnâm. વિ૦ સખત, નક્કર, મજબુત. Adj. Hard; solid; strong.

અન્હુમા, anhûmâ. See anhômâ.

અન-દેમાન, an-dêmân. વિ૦ કમોસમનું, કવખતનું. Adj. Untimely; unseasonable.

અનામાન, anâmân. ના૦ નેસો, શાંધાઓ. Subs. Veins; joints.

અન-અમાવંદ, an-amâvand. વિ૦ નાહીમત, હીચ-

કારૂ ; ફતેહમંદ નહીં, હારેલું. Adj. Not courageous; timid; unsuccessful; defeated; failed.

અન-દેમાને, an-dêmânê. વિ૦ કવખતનું ; કમોસમનું. Adj. Untimely ; unseasonable.

અનામી, anâmî. ન૦ અંજુમન, ટોળો. Subs. An assembly; a multitude of men; a tribe.

અન-હમી, an-hamî. ના૦ ભા૦ જુદાઈ, અલગપણું. Subs. Abst. Separation; state of being apart.

અન-હમી, an-hamî. ક્રિ૦ અ૦ એ પછી, ત્યારબાદ, બીજું. Adv. After this; afterwards; further. Pâz.

અનામીનદ, anâmînâd. ક્રિ૦ આજેજ થાએ ; ઉદાસ—નાઉમેદ થાએ ; શેકસ્ત પામે ; રૂસવા થાએ. V. May become weak—dejected—hopeless; may be defeated—disgraced.

અનુમીનદ, anûmînad. વિ૦ નાઉમેદ, નિરાશ, નિષ્ફલ, Adj. Disappointed; hopeless; unsuccessful.

અનામીનેદ, anâmînêd. ક્રિ૦ નાઉમેદ—નિરાશ—નિષ્ફલ થાય છે. V. Becomes disappointed—despaired.

અન-હમ્બુદી, અન-હમ્બતી, an-hambûdî, an-hambatî. ના૦ લાશરીક, સોબતીવાલો નહીં તે ; તમામ પેદાએશનો પેદા કરનાર, તમામ કુદરતવાલો સાહેબ. Subs. Having no partner—associate; the Creator of all creation, the Omnipotent Lord.

અન-હમીદી, an-hamîdî. ના૦ એખલો માલેક, ખોદા, પરમેશ્વર. Subs. The sole master, God; the Supreme Being.

અનામીદે, anâmîdê. See anâmînad.

અનામીદન, anâmîdan. ક્રિ૦ આજેજ થવું, નાઉમેદ કરવું, નાહસવું. V. To be weak—exhausted; to be disappointed.

અન-આમુખ્તે, an-âmûkhtê. ભૂ૦ કૃ૦ નહીં શીખેલું, અભણેલ. Past. part. Not learned; illiterate.

અના-મોએ, anâ-môê. ના૦ એક બાલ. Subs. One single hair.

અના-મોગ, anâ-mog. , ના૦ એક ખજુરનું ઝાડ. Subs. One date-tree.

અના-મવન, anâ-mavan. ક્રિ૦ અ૦ તેજ પ્રમાણે—રીતે, તેજ મુવાફેક. Adv. In the same manner—way.

અન-હમુક, an-hamûk., વિ૦ બરાબર નહીં, ઉલટું. Adj. Not alike—equal; reverse.

અન-આમુકી, an-âmûkî. વિ૦ શીખીઆ વગરનું, કેલવણી લીધા વગરનું, અપઠ, બોથડ, થોથ. Adj. Not instructed—educated; stupid; dull in intellect; doltish.

અન-આમોર્ઝ, an-âmôrz. વિ૦ નહીં બક્ષાયલું—માફ થયલું.' Adj. Not forgiven—pardoned.

Per. انامورز

[illegible] અન-આમોર્ઝીગી, an-âmôrzîgê. વિ૦ માફ નહીં કરનારૂં. Adj. Not forgiving.

[illegible] અન-આમોર્ઝીદે, an-âmôrzîdê. વિ૦ નિર્દય, વગર રેહમનું, નહીં માફ કરવા જોગ ; તકસીરવાર, ગુનાહગાર, નહીં માફ કીધેલું. Adj. Cruel; merciless; unpardonable; guilty; culpable; not pardoned.

[illegible] અન-આમુર્ઝીદ-વાર an-âmûrzîd-vâr. ના૦ નહીં માફ કરનાર ; માફી નહીં બખશનાર. Subs. One who does not pardon—forgive.

[illegible] અન-આમોર્ઝીદન, an-âmôrzîdan. ક્રિ૦ માફ નહીં કરવું, દયા—મેહરબાંની નહીં બતાવવી. V. Not to pardon; not to show mercy—kindness.

[illegible] અન-આમોર્ઝે, an-âmôrzê. કૃ૦ વિ૦ છોડી નહીં, જવા નહીં દીધેલું, માફ નહીં કીધેલું. Part. Adj. Not passed over—pardoned.

[illegible] અન-આમોર્ઝવારી, an-âmôrzvârî. ના૦ ભાવ૦ નિર્દયપણું, માફી નહીં કરનારૂં. Subs. Abst. Cruelty; not forgiving.

[illegible] અન-આમુરદારી, an-âmûrdârî. ના૦ ભા૦ નિર્દયપણું, જુલમાત, ઘાતકીપણું, નામાફી. Subs. Abst. Cruelty; tyranny; unpardonableness.

[illegible] અ-નામ્ચેશ્તી, a-nâmcheshtî. વિ૦ વખણાયલું—જણાયલું નહીં, નામાંકીત નહીં ; નામ બનામનું નહીં, વીગતવારે નહીં. Adj. Unrenowned; unknown; not famous; not in detail—named individually.

અનામ્ચેશ્તી, anâmcheshtî. ના૰ કારણજો, નેહેર. Subs. A playing fountain; a canal; a stream.

અનામમ, anâmam. ક્રિ૰ હું વખાંણ—બંદગી—પરસતેશ કરૂં છું. V. I praise; I put up prayers; I adore.

અના-મેમન, anâ-mêman. ક્રિ૰ અ૰ એટલામાટે, એને લીધે, એવી રીતે, જે કોઈ કે, ઈત્યાદી; વલી આએ પ્રમાણે શાને માટે? Adv. Consequently; for this reason; in such a manner; whatsoever; *et cetera;* also in this manner; why; for what cause.

અનાર, anâr. ના૰ ખોરો, ખુજલી; દાડમ. Subs. A sort of thick matter which collects on the head near the root of the hair; itches; pomegranate.

અવાર, avâr. ના૰ હીસાબ, ચોપડો; હીસાબનું દફતર. Subs. An account; a folio volume; an account-book.

ખનાર, khanâr. ના૰ શેકાર, શેકારી. Subs. Chase; hunting; a sportsman.

ખવાર, khavâr. વિ૰ બેઆબરૂ, બેઈજ્જત, નીચ, ખોહાર. Adj. Disgraced; dishonoured; mean; utterly reduced to helplessness; ruined. Per. خوار

ખાર, khâr. વિ૰ ખાનારૂં; ખાધરૂં; આશાન, સગવડ ભરેલું; આસુદે,; હલકું, નીચું. Adj. Eating (lit.); gluttonous; easy; convenient; comfortable; low; mean.

ખાર, ખવાર, khâr, khavâr. વિ૦ નકામું, નાલાયક, અઘટીત ; ના૦ શાકર, ખોરાક ; ચલકાત, નુર, આશાની ; સે-તાબી કરવી ; ધંધો, રોજગાર ; ખુશી. Adj. Useless; improper; unworthy. Subs. Sugar; food; brightness; light; ease; hastening; trade; business; pleasure.

અના-લા, anâ-lâ. ક્રિ૦ અ૦ આએ—એ પ્રમાણે નહીં, એવી રીતે નહીં. Adv. Not in this manner; not thus.

ખારા, khârâ. ના૦ સખત પથ્થર. Subs. A hard stone.

અના-રા, anâ-râ. ક્રિ૦ અ૦ એને લીધે, એટલામાટે. Adv. For this reason; on this account.

અન-આલાએશ, an-âlâêsh. વિ૦ અલાયશ વગરનું. Adj. Free from pollution—contamination.

અન-આરાએશ્ને, an-ârâêshnê. વિ૦ સીંગાર કીધા વગરનું, આરાસ્તે નહીં કીધેલું. Adj. Unadorned; not decorated.

અન-આરાસ્ત, an-ârâst. See an-ârâêshnê.

અના-રાસ્ત, anâ-râst. ક્રિ૦ આએ ખરૂં—બરાબર (છે). V. This (is) true—correct.

ખારાસ્ત, khârâst. વિ૦ ઘણુંજ ખાવા લાયક. Adj. Most eatable—edible. Av.

ખાલાસ્ત, khâlâst. વિ૦ ખાલેશ, સ્વચ્છ. Adj. Pure; limpid.

હુ-આરાસ્ત, hû-ârâst. કૃ૦ વિ૦ સારી પેઠે સીંગારેલું. Part. Adj. Well adorned.

ખારાસ્તે, khârâstê. ના૦ ખોરાક. Subs. Food.

આવેરાંની, âvêrânî. ના૦ વેરાંન—ઉજડપણું. Subs. Desolation; wilderness.

ખારાન, khârân. ના૦ ખાનારા. Subs. Eaters.

આવારી, âvârî. વિ૦ બાકી. Adj. Remaining.

ખારી, khârî. ના૦ સેહલાઈ, આસાની, લાયકી. Subs. Easiness; facility; propriety.

ખોહરે, khôhrê. ના૦ નુર, ઝલકાટ, પ્રકાશ. Subs. Light; brightness; lustre.

ખારશ, khârash. ના૦ ખુજલી. Subs. Itches.

ખારી, ખારેહ, khârî, khârêh. ના૦ સુખાકારી; સુખ, આરામ, ખુશી, સેહલાઈ, ખુબી, નેકી. Subs. Healthy state; happiness; rest; pleasure; easiness; virtue; goodness.

ખોહરી, khôhrî. વિ૦ રોશનીવાલું, પ્રકાશીત, નુરમંદ. Adj. Full of brightness—lustre—light.

ખાર્-ગાહ, khâr-gâh. ના૦ વેરાન—ખરાબ જગા. Subs. A desolate—wretched place.

ખારીહા, khârîhâ. ક્રિ૦ અ૦ આસાની—ખુશીથી; શાંતીથી, સુખ ભરેલી રીતે. Adv. Easily, comfortably, with pleasure; happily.

ખારી-ઓમન્દ, khârî-ômand. વિ૦ આસાની—

સેહલાઈ—શાંતી ભરેલું. Adj. Full of ease; easy; calm; quiet.

અવાશિદ, avârshîd. ક્રિ૦ દોડે, ચાલે. V. May run—walk.

ખારશ્ન, khârashna. ના૦ ભાવ૦ આસાન—સેહલું કરવું. Subs. Abst. Facilitating; making easy.

ખારશ્ની, khârashnî. વિ૦ ખોરાકને લગતું. Adj. Pertaining to food; dietetic.

વીનારશ્ની, vînârashnî. ના૦ સુધારો. Subs. Improvement.

ખારશ્ને, khârashnê. ના૦ ખોરાક; પીણું, પાણી. Subs. Food; drinking; water.

ખાર-બાર, khâr-bâr. ના૦ ખરાબ પાક; ભાહારી બોજો; ઘધેડાં અથવા ઉંઠ ઉપર લાદવાનો બોજો; મોસમનો પાક. Subs. A bad harvest; a heavy load; a load of an ass or a camel; season crop.

અન-અરેશ્કી, an-arêshkî. વિ૦ અદેખાઈ—વેર—કીના વગરનું. Adj. Free from jealousy—spite—revenge.

અના-રેશ્કી, anâ-rêshkî. વિ૦ વગર ઘાહ—જખમનું; એક જખમવાળું. Adj. Unwounded; suffering from a wound.

અના-રીસ્તાન, anâ-rîstân. ના૦ આએ ગુજરેલાંઓ—મરણ પામેલાંઓ. Subs. These dead—deceased persons.

ખારીસ્તાન, khârîstan. ના૦ એક જગાનું નામ છે. Subs. Name of a place.

અનાર-ગીરા, anâr-gîrâ. ના૦ ખસખસ. Subs. Poppy-seed.

ખારીનશ્ને, khârînashnê. See khârashnê.

ખોહરે-વન્દ, khôhrê-vand. વિ૦ રોશની—ઝલકાટ મારનારૂં, નુર—દબદબાનો ઘટાડો કરનારૂં. Adj. Smiting light—lustre (lit.); decreasing light—splendour.

ખવાલીગર, khavâlîgar. ના૦ બાવરચીખાણું, રાંધણી. Subs. A cook-room; a kitchen.

અનરીચ, અનારીચ, anarîch, anârîch. See khârî.

ખારદન, ખારીદન, ગવારીદન, khârdan, khârîdan, gavârîdan. ક્રિ૦ પીવું; ખાવું, ખોરાક લેવો. V. To drink; to eat; to take food.

ખલ-ખલીદે, khal-khalîdê. કૃ૦ વિ૦ પાકી—સફાઈથી પેહરેલું. Part. Adj. Clothed in purity—neatness.

ખારશ્ને, khârashnê. ના૦ કુદરતી રોશની, પોતાની મેળે ઉત્પન્ન થતી રોશની. Subs. Natural light; self-producing light. Av.

અવરોશ્ત, અવારોશ્ત, avarôsht, avârôsht. ના૦ થુંઠડી. Subs. A chin.

અવારૂની, avârûnî. ના૦ બુરાઈ, ભુંડાઈ; ,બુરૂં

માણસ. Subs. Evil; disagreement; an evil person.

ખારૂની, khârûnî. ના૦ જખમ, ઘાહ, ફટકો. Subs. A wound or hurt; a blow.

અવારૂન, avârûn. ના૦ બુરૂં કામ, ખરાબ કરતુક. Subs. An evil action; a bad deed.

અન-આલુદ, an-âlûd. વિ૦ નજીસાત વગર, ગુનાહ વગર, ભેલાણ—મીશ્રીત વગરનું. Adj. Free from filthiness—guilt; not mixed—mingled.

ખારૂમ, khârûm. ના૦ સુખ, આસાંની; લેહજત, સવાદ. Subs. Happiness; ease; taste; relish.

ખારૂમી, khârûmî. વિ૦ સુખી, આશાનીવાળું; લેહજતદાર, સ્વાદીષ્ટ. Adj. Happy; at ease; tasteable; delicious.

અનારે, અનારેહ, anârê, anârêh. વિ૦ જારી, જાચુક, હમેશનું. Adj. Continual; proceeding without interruption; constant.

આવારે, âvârê. See âvârî.

ખારે, khârê. ના૦ આશાની, ખુબી. Subs. Ease, virtue.

અનાર્ગાન, anârgân. See Vînârashnî.

અનાર્ગાની, anârgânî. વિ૦ સુધારાને લગતું. Adj. Pertaining to improvement.

અનાર્ગીર, anârgîr. ના૦ નાલીએર. Subs. Cocoanut.

અન—અર્ઝાની, an-arzânî. વિ૦ અઘટીત, નાલાયક, નકામું. Adj. Improper; unworthy, useless.

અન-અર્ઝાનીઆન, an-arzâniân. ના૦ નાલાયક—અવિવેકી—દુરાચરણી પુરૂષો. Subs. Unworthy—indiscriminating—immoral persons.

અન-અર્ઝાનેદ, an-arzânêd. ક્રિ૦ નાલાયક થાએછે, ફોકટ—નકામું થાએછે. V. Becomes unworthy of; becomes useless—of no purpose.

અન-અર્ઝાનીગીહા, an-arzânîgîhâ. ક્રિ૦ અ૦ નાલાયકીથી, અવિવેકીપણાથી, અમર્યાદાની રીતે. Adv. Improperly; indiscriminatingly; indecorously.

અના-રઝમ, anâ-razam. વિ૦ લડાઈ—મારામારી—વઢવાઢ—ટંટા—ફેસાદ વગર. ના૦ આએ લડાઈ—કજીઓ—મારામારી. Adj. Free from fight—contest—scuffle. Subs. This fight, dispute, brawl, quarrel.

ખારઝમ, khârzam. ના૦ એક શેહેરનું નામ છે. Subs. Name of a city, *Khorasmia*, the ancient *Khorasmu* (lying along the banks of the river *Oxus*).

અના-રઝ, anâ-raz.. વિ૦ એકશો. Adj. One hundred.

અન-આલુદ, an-âlûd. See an-âlûd.

અનારત, anârat. ના૦ ગલી, ફરીઓ, શેરી. Subs. A lane; a street or quarter; a narrow street.

હુ-ખેરદ, hû-khêrad. ના૦ સારી અક્કલ—બુધ્ધિ. Subs. Good sense—intellect.

અનાર્તાસ્ત, ખારતાસ્ત, anârtâst, khârtâst. ના૦ દાંસ, મચ્છર, ડંખદેનારી ચટકો મારનારી માંખ; ખુજલી, ફીડ. Subs. A gnat or musquito; a stinging fly; itches; inclination to scratch the skin.

ખારતારી, khârtârî. વિ૦ ખાવા લાયક. Adj. Eatable; edible.

અનાર્દી, anârdî. See anârtâst.

હુ-ખેરદી, hû-khêradî. વિ૦ સારી અક્કલ—બુધ્ધી-વાળું. Adj. Possessing a good sense—intellect.

અન-ખેરદીગી, an-khêradîgî. વિ૦ બુધ્ધિવગરનું મૂર્ખ, બેઅકલી. Adj. Unlearned; foolish; senseless.

અવાર્દન, avârdan. ક્રિ૦ દુર—દફે કરવું, પાછું રાખવું. V. To remove; to make *non est*; to withhold.

ખાર્તર, khâr-tar. વિ૦ વધારે ખાનાર; વધારે હેપી, વધારે ખોહાર; વધારે મુશકેલ; વધારે ખરાબ—નકામું, વધારે હલકું—ધીક્કારવા યોગ્ય; વધારે સહેલું. Adj. Eating more; more gluttonous; more wretched; more difficult; worse; more useless; more despicable—mean; more easy.

અન-આર્મીદીતર, an-ârmîdîtar. વિ૦ વધારે સુખ—આરામ નહીં આપનારૂં; વધારે બેચેન—ચીંતાતુર. Adj. Not giving more happiness—comfort; more uneasy—oppressed with care.

اند

اند અન્દ, અવદ, and, avad. વિ૦ એટલું, કેટલુંક, કેટલેક દર જનેનું, એટલે દરજને, જેમ બને તેમ, બેસુમાર, છેડા વગરનું, ગણત્રી માલુમ નહીં હોય તેવું; કદાચ. ક્રિ૦ અરે એવીરીતે —એમ છે; ના૦ અટકલ; પાંચસો "કરણ" (૩૦ વરસ) ઈઆને પંદર હજાર વરસનો જમાનો; સુમાર, દશથી તે ત્રીસ સુધીની ગણત્રીને કહેછે. Adj. So much, so many, as much, as many, of a certain or so much extent; amount; somehow or other; beyond all calculation; incalculable, countleэs, boundless, perhaps. V. Oh! it is so. Subs. Guess, conjecture; a generation of five hundred *Karans*, *i.e.*, 15,000 years; a rough calculation, an estimate; the calculation numbering from ten to thirty.

اوے અવે, ave. વિ૦ વગર, બેહુદું. ક્રિ૦ અ૦ નહીં. Adj. Without, except, absurd. Adv. No, not.

اند એન્દ, ênd. ના૦ એક વજનનું નામ છે; શોકર, શોકર ગુજારી; સુમાર, ઉમેદ, ઉમેદવારી. ક્રિ૦ અ૦ સુધી; તલક. Subs. Name of a certain weight; thanksgiving; a rough calculation; estimate; hope, desire, hopefulness. Adv. Till, until. Av. امید, امیدواری = Per. امید

اوه ઓએ, ôê. સર્વ૦ તે. Pron. He, she, it, that.

خوی ખુએ, khuê. ના૦ સાગર, સમુદ્ર, દર્યો. Subs. The sea.

خوگ ખુગ, khug. ના૦ ભુંડ, ડુક્કર. Subs. A hog, pig.

ખુદ, khud. સર્વ૦ પોતે, પંડે, જાતે, આપ. Pron. Himself, herself, itself; personally. Av. = Sans. स्वतः, स्व. Per. خود

ખુબ, khub. વિ૦ સારૂં, નેક, ખુબ, શ્રેષ્ઠ. ના૦ એક ચોકસ ક્રિયાનું નામ છે, જેમકે—પાંચ તાએની ખુબ, મોટી ખુબ. Adj. Good, virtuous, handsome. Subs. A term used to represent a ceremony as the *Khûb* of the five *Tâes*, the higher *Khûb*.

ખોએ, khôe. ના૦ આદત, ટેવ, ખસલત, ખવાસ, તબે, ખાશીઅત. Subs. Habit, wont, custom, disposition, natural temperament, humour, innate quality.

ખંગ, khang. ના૦ ખુશહાલી, રામસણી. Subs. Complacency, happiness, delight, merriment, joy, rejoicing. Per. خوشا

હવી, havî. ના૦ ધાસ્તી, ફીકર, બીહીક, ચીન્તા, ભય. Subs. Fear, awe, dread, anxiety, terror.

હિન્દ, Hind. ના૦ હિંદુસ્થાન, હીંદ. Subs. India, Hindustan. Av. = Sans. सिंधु. Per. هند

હોદ, હોએ, હવી, hôd, hôê, havî. ના૦ ડાબીબાજુ, ડાબું; ડાબા હાથ તરફનું. Subs. Left side, opposed to right.

હંદ, hand. ક્રિ૦ તેઓ છે—હોય. વિ૦ સઘળું—તમામ—સર્વ પણ. V. They are—may be. Adj. All, whole, entire.

અઉશ, aush. ના૦ પરોઢ્યુ, બામદાદ, સહવારનું ઝઝકલું, સૂર્યના ઉગવાની આગમજનો વખત. Subs. Dawn, day-break. Av.

અઓશ, aôsh. ના૦ મોહોત, હલાકી, દુ:ખ, દલીદ્રતા, નાશ, નુકસાન. Subs. Destruction, ruin, perdition, death, misery, harm, persecution. Av. = Pâz. = Per.

અં-દક, andak. વિ૦ થોડું, જરાક, સેહેજ. Adj. Little, small (quantity), slight. Per. اندک

અન્દા, andâ. ના૦ લોભના દેવો; ગીબત, બદગોઈ, નિંદા; હીસાબ; મીસાલ, ઉપમાં. ક્રિ૦ અ૦ કેટલું, જેટલું; હરગીજ, કશુ; હંમેશાં; જુદું. Subs. Avaricious, covetous, ambitious men (Devs); scandal, evil-speaking, libel, slander, defamation; account; analogy, example, a simile. Adv. How much, as much as ever, at any rate, always, separate, apart. Pâz.

અન્દા, andâ. ના૦ સ્વપ્નો જોવો; જુદાઈ. વિ૦ હંમેશ સુધીનું, ટકાઉ. Subs. The act of dreaming, separation. Adj. Eternal, durable.

અન્યા, અન્ય, anyâ, anya. ઉભ્યા૦ અ૦ યા, અથવા. ક્રિ૦ અ૦ ફરીને, બીજું. ઉપ૦ વિના, શિવાય. વિ૦ જુદું; ના૦ જુદાઈ. કેવળ પ્ર૦ અ૦ અએ! ઓ! એઓ!; Conj. Or, either. Adv. Again, a second time, second. Prep. Besides, except. Adj. Apart, separate. Subs. Distinction. Interj. Oh! O!

અન્શ, ઓશ, ansh, osh. ના૦ સર્પ, સાંપ, નાગ, અજદહા; દફતર, કેતાબ, ચોપડી; હીસાબ કરનાર; જોલાબ; બીમાર. Subs. A snake, serpent, cobra; a book, volume, work; an accountant; a purgative; a sick (person).

અવશ, હવશ, avash, havash. ના૦ ઈલાજ, ઉપાય, ચારો. સર્વ૦ તેજે; તેને. વિ૦ બીજું; શારૂં. Subs. Means, remedy, scheme, help. Pron. Whoever, him, her, it. Adj. Second; good.

અવેશ, ઓબશ, હોબશ, avêsh, ôbash, hôbash. શબ્દ૦ અ૦ મુકાબેલ, સાંમણે, લીધે, થી, થકી. Prep. Before; from the opposite direction; on account of, owing to, by, for.

આન-શ, âna-sh. સર્વ૦ તે, જે. Pron. That, which.

આની, આનો, ânî, ânô. ના૦ તે જગો, તેજેહાન, પેલી દુન્યા, મીનોઈ દુન્યા, પરલોક, કૈલાશ, સ્વર્ગ. Subs. That place, the other world, the invisible world, heaven, inhabitants of the other world, heavenly beings, paradise.

ઓગા, ôgâ. ના૦ યાદદાસ્ત, સ્મરણ શકતી, ફામ—Subs. Memory, remembrance, recollection, retentiveness of memory.

ઓશ, ôsh. ક્રિ૦ ગરમી આપવી, બલવું, પ્રકાશવું; આજારી—બીમાર પડવું, માંદગી ભોગવવી. ના૦ સહવારના ઝઝકલાંનો વખત, બામદાદ. V. To give warmth—heat, to burn, to shine; to fall sick—ill, to endure or to suffer illness. Subs. Dawn, day-break. Av. , = Sans. उष्.

ઓશ, ઓશ્નર, ઓશ્વર, ôsh, ôshnar, ôshvar. ના૦ "ઓશ" નામના પુરૂષનું નામ છે કે જે ઘણોજ જ્ઞાની અને દહાપણવાલો હતો. Subs. Name of a person "Osh," remarkable for his intelligence and wisdom. Av.

ખન્દેહ, khandeh. ના॰ હશી, મશ્કરી; હશી કરનાર. Subs. Laughter, joke, ridicule, one who laughs at—ridicules.

ખુશ, khush. ના॰ ખુશક; જાંગ, ચુંમી, બોકી; ખુશહાલી, ખુશી. વિ॰ મઝેહનું, સારૂં; સ્વચ્છ. સર્વ॰ પોતે, ખુદ. Subs. Dryness; thigh; kiss; pleasure, delight. Adj. Pleasant, agreeable, delightful, sweet, good, well. Pron. Him—her—itself, own, personal. Per. خوش

દુશ, dush. વિ॰ ખરાબ, બુરૂં; જેમકે બુરો પાદશાહ. એ "" નો બગડેલો આકાર છે. Adj. Bad, wicked, as a wicked king. This word is a corruption of ""

હવશ, havash. ના॰ ઈલાજ, ઉપાય, યોજના; પ્રમાણ, મુકાબેલ. Subs. Means, remedy, plan, arrangement; inference, analogy or comparison, contrast, simile.

હુન્યા, hunyâ. ના॰ કાન. Subs. Ear.

હુદા, hudâ. ના॰ અજદહા, સર્પ. વિ॰ દરદી, બીમાર, આજારી. Subs. A large snake, serpent. Adj. sick, ill, afflicted.

હોશ, hosh. ના॰ ગુજરતી વેલા—વખત—બાબત, બીના, ગઈ ગુજરી; ધ્યાન, ચીત, મન, વિચાર, સમજણ, ચાલાકી, આગાહી; શઉર, શમરની; રૂહ, સાવધપણુ; અક્કલ, દાનાઈ; ઉશહીન ચેહે; સાંભલવું; કાતેલ જહેર, શુમાર, ગણત્રી. Subs. Past time, an old or past subject; mind, thought, understanding, activity, intellect, sense, consciousness, ingenuity, the dawn of

the day; hearing, poison, estimate, calculation. Av. [Avestan] = Per. شر

[Avestan] અવ્શાખ, avshakh. નાo બહાદુરી, દલેરી, મરદાનગી, શુરાતન. Subs. Bravery, gallantry, boldness, valour, intrepidity.

[Avestan] અનોશે-આદા, anôshe-âdâ. નાo દુ:ખ—નુક-સાન વગરનો આત્મા, બેઆજાર જીવ—જીંદગી. Subs. Unafflicted—harmless soul—life—existence.

[Avestan] } હોશહીન, હોશહાન, હુશાન, હુશીન, hôshahîn, hôsh-hân, hûshân, hûshîn. નાo ઉશહીન ઘેહેનો વખત; રાતના ૧૨ વાગેથી તે બામદાદ શુધીનો વખતને કેહે છે. Subs. The time or duration of the *Hoshun Gheh*—from 12 P.M. to day-break.

[Avestan] હોશ—યાવર, hôsh-yâvar. નાo મોહોત—નુક-સાન—આજાર—તંગી મેલવનાર—પામનાર; મોહોતમંદ. Subs. One who suffers death—harm—pain—scarcity—straitness of circumstances; mortal.

[Avestan] } અન્દાખ્તાર, andâkhtar. નાo નાંખનાર, ફેંક-નાર, બક્ષનાર, આપનારૂં. વિo કાયમ. Subs. One who throws—pelts—grants—gives. Adj. Confirmed.

[Avestan] } અન્દાખ્તન, andâkhtan. ક્રિo નાંખવું, રેડવું; મુકરર કરવું; દાખલ કરવું; પાંમવું, વીચારવું, ગણવું, ઉતરવું, સાબેત કરવું, કાયમ—મજબુત—ઉસ્તવાર—મુસ્તકીમ કરવું, નજર—નેગાહ કરવી. V. To throw,

pelt, pour, confirm, admit, obtain, think, count, descend, prove, to make firm—strong—substantial; to look at, keep an eye on.

હુશ-યાર, hush-yâr. ના૦ ચાલાક, ચંચલ, ખબરદાર, અક્કલ—હોશ રાખનાર—આપનાર; હુશ્યાર. Subs. One who is active, intelligent, mindful, sensitive, one who imparts knowledge, sense.

હુશ્યારાન, hushyârân. = હુશ-યાર નો અનેક વચન. = Plur. of Hush-yâr.

અન—શાસ્તે, an-shâstê. વિ૦ વગર જોલાબે. Adj. Without a purgative.

યોઝદાસર, yôzhdâsar. વિ૦ પાક, પવિત્ર, ખાલેશ, સ્વચ્છ, નિર્મલ. Adj. Sacred, holy, pure, free from defilement, clean.

અન્દેશીદાર, andêshidâr. ના૦ વિચાર કરનાર, ધારનાર. Subs. One who considers, thinks, reflects.

ઓશ-ખાસ્તાર, ôsh-khâstâr. ના૦ મોહોત—મરણ—મૃત્યુક ચાહનાર. Subs. One who desires—implores death (from troubles and afflictions).

હોશંગ, hoshang. ના૦ પાદશાહ હોશંગ; પેહલો હુકમ, અક્કલ, આગાહી; એનાં વખતથી આતશનો કેબલો કરવામાં આવ્યો હતો; તથા લોઢું જાહેર થયું હતું; ખેતી કરવાનાં અને ઘર બાંધવાનાં હથ્યારો એનાં વખતમાં

બન્યાં હતાં, નદીઓ અને નેહરો ચાલુ થઈ હતી ; શેહેરો અને ઈમારતો વસ્યાં. માણસોને શેતાનનાં ફરેબથી દુર કીધાં હતાં, એણે ૪૦ વરશ રાજ્ય કર્યું હતું. એ એક પેગાંમ્બર તરીકે પણ ઓળખાઈ ગયો છે. "જાવેદાને ખેરદ" નામની કેતાબ એણે બનાવી હતી ; એને લોકો "પેશદાદ" કરી કેહેતાં હતાં. Subs. The King Hoshang; the first command—sense—wisdom—foresight. In his time fire was first made the altar; iron was discovered, and agricultural implements, instruments of house-building, and works of irrigation were invented; cities and houses were built and populated; people were kept back and relieved from the misleading and beguiling of the *Satân*. His reign lasted forty years. He was also distinguished a prophet. He edited the popular work "*Jâvedân-i-Kherad.*" He was also called "*Peshdâd,*" by the people.

હોશ-હન્દ, hôsh-hand. વિ૰ સાવધ, સાહુચેત, હુશ્યારી વાળું ; ક્રિ૰ સાવધ રેહે છે. Adj. Sensible, conscious, cautious, vigilant, advertent. V. Is cautious.

ઉશ્હન, ushhan. ના૰ એક ફરેસ્તો છે કે જે શરોશ ઈઝદની નજદીકમાં ચાલે છે. ઘેરનાં ધણીની નેગહેબાંની કરે છે. Subs. Name of an Angel who is closely connected with the Angel Sarosh Yazad—and keeps regard to the head of a family.

ઓશાન, ôshân. એ "અવશાન" નો બીજો આકાર છે ; સર્વ૰ તેઓ. This is another form of = Avshân. Pron. They.

ખનશાન, khanshân. વિ૦ મુબારક, ભાગ્યશાળી, નસીબવંત. Adj. Blessed, propitious, fortunate, lucky.

હોશ્હેન-ગાસ, hôshhen-gâs. See hôsh-hen.

દુશ-ખોદા, dush-khôdâ. ના૦ બુરો પાદશાહ—રાજા. Subs. A wicked king.

ઓશ-ઓમંદ, ôsh-ômand. વિ૦ મોતમંદ, મરવા લાયક. Adj. Mortal.

ઓશ-ઓમન્દી, ôsh-ômandî. See ôsh-ômand.

હોશ્નર, hôshnar. ના૦ કયાંની તોલાનાં એક શખ્સનું નામ છે. Subs. The name of a person of the *Kayânian* dynasty. Av.

અન્દેહાક, andêhâk. ના૦ ખરાબ કરનારી વસ્તુ, નુકસાન પોહચાડનારી—ગેરફાયદો કરનારી ચીજ. Subs. A ruinous—destructive—harmful—disadvantageous thing.

હુ-દાહક, hû-dâhak. ના૦ નેકી—ખુબી—ભલાઈ આપનાર. Subs. A bestower of virtue—goodness—kindness.

હુ-દાહકાન, hû-dâhkân. જુવો = હુ-દાહક. See = hû-dâhak.

હુ-દહાકી, hû-dahâkî. વિ૦ નેક પેદાકરનારૂં, નેકી આપનારૂં. Adj. Productive—creative of—bestowing good or virtue.

હુદાનાકતુમ, hûdânâktum. વિ૦ અતીશય દાનાવ, ઘણુંજ જાણનાર, અતીશય દહાપણવાલો. Adj. Exceedingly wise—learned. Av.

હુ-દાહાક-તુમ, hu-dâhâk-tum. વિ૦ ઘણું નેક પેદા કીધેલું. Adj. Very virtuous (by Creation).

હોશાજ, hôshâj. ના૦ પ્યાશ, તરસ. Subs. Thirst.

અન-શાદ, an-shâd. વિ૦ ખુશી વગરનું, દલગીર, શોકાતુર, ગંભીર. Adj. Unhappy, disconsolate, sorrowful, mournful, grievous.

હુ-યાદ, hu-yâd. ના૦ સારી યાદદાસ્ત—સ્મરણશક્તિ. Subs. A good retentiveness—memory.

હુ-શાદ, hu-shâd. ક્રિ૦ આશી૦ સારૂં—મજેહનું—નેક થાજો. V. Bened. Be good, pleasant, blessed.

અન્દાખ્તાર, andâkhtâr. See andâkhtâr.

અન્દાખ્તારી, andâkhtârî. ના૦ ભાવ૦ વિચાર; નાખનારૂં. Subs. Abst. Thought—consideration; one who throws—pelts.

અન્દાખ્ત-ગાસ, andâkht-gâs. ક્રિ૦ વખત ગુમાવવો, તખત મુકવું. ના૦ તખતની જગા. V. To waste time; to place or set a throne. Subs. The place of a throne.

અન્દાખ્તે-ઈસ્તાદન, andâkhtê-istâdan. ક્રિ૦ મશગુલ રેહેવું, રોકાવવું, કાંમમાં ગુંથાવવું. V. To keep occupied—devoted—employed—to be engaged with work.

અન્દાખ્તન, andâkhtan. ક્રિ૦ સાબીત—મુકરર—ચોકસ—પુરવાર કરવું; ટોલ—પ્રમાણ—વજન—અંદાજો કરવો; છોડી દેવું, તરક કરવું; સહમજવું; વિચાર—ધારણા—મનસુબો કરવો; હુમલો કરવો, ફાવવું. V. To prove, confirm; to weigh, measure, estimate, to quit, avoid; to understand, consider, intend; to attack, to succeed.

અન-દાશ્તન, an-dâshtan. ક્રિ૦ નહીં રાખવું, તજી-દેવું, તમામ કરવું. V. Not to keep—to abandon—forsake.

અન્દાશ્તન, andâshtan. ક્રિ૦ ગણવું, મોજની કરવી, ગણત્રી કરવી. V. To count, calculate, reckon.

અન્દેશીદન, andêshîdan. See andâkhtan.

અ-વશાદન, a-vashâdan. ક્રિ૦ ખોલવું—જાહેર નહીં રાખવું, છુપ્યું કરવું, છુપાવવું, ખાનગી રાખવું, ધાંકી રાખવું, ઉઘાડવું નહીં. V. Not to disclose—publish—to keep secret—concealed—covered.

હુ-દાદન, hu-dâdan. ક્રિ૦ સારૂં—નેક આપવું—કરવું. V. To give or do good.

અન્દાખ્તન-સઝાક, andâkhtan-sazâk. વિ૦ આપવા લાયક, બક્ષવા યોગ્ય. Adj. Fit for giving—bestowing.

હુ-દાદન-સઝાક, hû-dâdan-sazâk. વિ૦ સારી ભેટ—સોગાત લાયક, સારી રીતે આપવા યોગ્ય. Adj. Fit—or qualified for a good present—grant.

અન્દાખ્તે, andâkhte. = અન્દાખ્તનનો ભુ૦ કૃ૦ Past part. Of andâkhtan.

અન્દાખ્ત-લા-શાયદ, andâkht-lâ-shâyad. (Phrase). નાખવું લાયક નહીં, વિચારવા યોગ્ય નથી, ધ્યાન આપવું નહીં જોઈએ, નખાશે—ફેંકાસે નહીં—Not fit to be thrown; not worth consideration; must not be considered; will not be thrown.

ઓશાલ, ôshâl. ના૦ તલાવ, સરોવર, મોટો કુવો. Subs. A tank, lake, pond.

અન-બેહરે, an-beharê. વિ૦ ભાગ—હીસ્સા—નસીબ વગરનું. Adj. Having no share—luck—fortune.

હુ-બેહર, hu-behar. વિ૦ નેક ફાયદો—હીસ્સો—બદલો મેલવનાર, ભાગ્યશાલી, નસીબવંત. Adj. Acquiring good benefit—share—return; fortunate—lucky.

અન્ગારીનેશ્ન, અંગારીનશ્ન, angârînêshna, angârinashna. See angârashna.

અન્ગારશ્ન, angârashna. ના૦ ભાવ૦ વિચાર કરવો તે, ગાલવું, નીગારવું. Subs. Abst. Act of thinking; to sift.

ઓશારીનશ્ન, ઓશારશ્ન, ôshârînashna, ôshârashna. See angârashna.

𐬊𐬱𐬉 ઓશે, ôshê. ના૦ અક્કલ, હોશ; યાદદાસ્ત, સ્મરણ-શક્તિ, કુદરત. Subs. Sense, wisdom, understanding, retentiveness of memory, nature.

𐬀𐬥𐬛𐬁𐬰 અંદાજ, andâz. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ તું નાંખ—વિચાર કર. V. imper. Throw away, consider.

𐬓𐬎𐬱𐬐 } ખુશ્ક, khushk. વિ૦ સુક્કું, ભીનાસ—લીલોતરી વગ-
𐬓𐬎𐬱𐬐 } રનું. Adj. Dry, without moisture—verdure. Comp. 𐬵𐬎𐬱𐬐 = Av. 𐬵𐬎𐬱𐬐𐬀 = Sans. शुष्क. Per. خوشک

𐬓𐬊𐬘𐬁𐬉 ખોજાએ, khojâê. ના૦ નકશ, ચીતાર, ચીત્ર. Subs. A picture, drawing, plan.

𐬀𐬬𐬀𐬛𐬁𐬌 અ-વદાઈ, અ-વેહી, a-vadâî, a-vêhî. ના૦ ભુંડાઈ, બીગાડો, અંતસ. Subs. Wickedness, corruption, disagreement, misunderstanding.

𐬓𐬎𐬘𐬁𐬌 ખુજાઈ, khujâî. જુવો 𐬓𐬊𐬘𐬁𐬉 = ખોજાએ. See 𐬓𐬊𐬘𐬁𐬉 khôjâe.

𐬓𐬎𐬱𐬌 ખુશી, khûshi. ના૦ મોજ, મજાહ, ગમત, ખુશહાલી. Subs. Pleasure, mirth, merriment, amusement, happiness.

𐬵𐬊𐬱𐬌 હોશી, hôshî. વિ૦ મોતમંદ, નાશકારક, ફના થનારૂં; ના૦ હુશ્યારી, ખબર મેળવવી, અક્કલ, બુદ્ધી. Adj. Mortal, destructive, ruinous. Subs. Activity, intelligence, inquisitiveness, sense, intellect.

𐬵𐬎𐬠𐬀𐬑𐬱𐬀𐬱𐬥𐬀 હુ-બક્ષશ્ન, hu-bakhshashna. ના૦ સારી ભેટ, સોગાત, બક્ષેસ, ધર્મદાન. Subs. A good present, grant, gift, charity.

𐬵𐬊𐬱𐬛𐬁𐬱𐬙𐬁𐬭 હોશ-દાશ્તાર, hôsh-dâshtâr. ના૦ એક પાહ-

ડનું નામ છે; અક્કલ—ચાલાકી—શક્તિ—હુશ્યારી—બુધી રાખનાર. વિ૰ મોહોતમંદ. Subs. Name of a mountain; one who possesses sense—activity—power—cleverness—intellect. Adj. Mortal.

હોશ-દાશ્તાર-તર, hôsh-dâshtâr-tar. વિ૰ ઘણાંજ ચાલાક—હુશ્યાર. Adj. Most active, intelligent.

અન્દીહેદ, andîhêd. ક્રિ૰ નાશ—નુકસાન—બગાડ—ખરાબી કરેછે. V. Does destroy—spoil—damage—detriment.

અંદીશીદન, andîshîdan. ક્રિ૰ ફીકર—ચીન્તા ધાસ્તી રાખવી; વિચાર કરવો. V. To entertain fear—anxiety—dread—awe; to think—consider.

અન-દેહશ્ન, andêhashna. ના૰ નાબુદી, નેસ્તી; બુરાથી સંભાલવું, લેઆનત; ગીબત, નીન્દા, બદગોઈ, પીઠ પછવાડે ભુડું બોલવું; જોરથી પકડવું—લેવું. Subs. State of annihilation; utter destruction; to be careful or refrain from wicked; imprecation; disgrace; evil-speaking; backbiting; detraction; scandal; to hold fast; to take forcibly.

ખુશશ્ન, khushashna. વિ૰ ડરામણું, કદ રૂપું, ભયંકાર, બીહાંમણું, ધાસ્તી ઉપજાવનારૂં. ના૰ ઘા, જખમ. Adj. Frightful, dreadful, fearful, terrible. Subs. A wound, cut.

ખોદાયાન, khôdâyân. ના૰ સરદારો, ધણીઓ, પાદશાહાઓ, રાજાઓ. Subs. Plur. Chiefs, masters, rulers, lords, kings.

હુ-દખ્શે, hû-dakhshê. વિ૰ સારી ઉત્તમ નીશાણી-

વાળું; ટેવ—ગુણ—આદત વાળું. Adj. Possessing good nature—quality—habit.

હુ-દહીઆં, hû-dahîhân. ના૰ સ્વદેશીઓ. Subs. Plur. Natives; residents of their own country.

હુ-દેહેશ્ન, hu-dêhêshna. ના૰ નેક—સારી પેદાયશ, મીનોને લગતી પેદાયશ. Subs. Good—virtuous—creation.

હુ-જહશ્ન-ઓમન્દ, hu-jahashna-omand. વિ૰ સારી આદત—ટેવ—ગુણ—ખવાસ રાખનારૂં. Adj. Possessing good—virtuous habit—nature.

અન-દેહશ્ની, an-dehashni. ક્રિ૰ નહીં આપવું. V. Not to give, to withhold.

ખુશ્કાની, khushkânî. ના૰ દુકાલ, તરશ્યાપણું. Subs. Scarcity, famine.

હુ-જેહશ્ન, hû-jehashna. ના૰ સારો ખવાસ; ગુણ; આદત; ટેવ; ખુશી. Subs. A good nature—habit—virtue.

હોશ્બાન, hôshbân. ના૰ બામદાદ, પરોઢયું, પોહોર ફાટવાનો વખત. સહવારનાં ઝઝકલાંનો વખત. Subs. Dawn, day-break.

હોશશ્ન, hoshashna. ક્રિ૰ જાંણવું, સહમજવું, જ્ઞાન-મેળવવું. V. To know, understand, acquire knowledge.

અન્દેશે, andêshê. ના૰ શક, વિચાર, અંદેશો. Subs. Doubt, thought, notion, apprehension.

હુ-દખ્શે, hu-dakhshê. ના૰ સારી નીશાની—ચીન્હ. Subs. A good sign—symptom.

હુ-દાક, hu-dâk. નાo જીવામ; નેકી—ખુબી આપનાર—કરનાર. Subs. *The Jivâm.* One who does good—virtuous deeds.

હોશે-અવ્ઝાર, hôshê-avzâr. નાo અક્કલનું હથ્યાર, એજ્મતી હોશ—અક્કલ. Subs. Intuition or skilful means—expedient; powerful (virtuously) intellect—sense.

અન્ગાશ્તન, angâshtan. ક્રિo ચિતરવું; જાણવું, માલુમ કરવું, બુજવું, શુમાર કરવો, ધારવું. V. To draw; to know, understand, to declare, to feel, to conjecture, think, presume.

અન્દાશ્તન, અન-દાશ્તન, andâshtan, an-dâshtan. ક્રિo ગણવું; નહીં રાખવું. V. To count, calculate; not to keep, to exclude.

અમ્બાશ્તન, ambashtan. ક્રિo ભરવું, પુરૂકરવું. V. To fill, to render complete.

હોશ-બામ, hôsh-bâm. See hôshbân.

હોશદાર, hôshdâr. વિo મોહોતમંદ; હોશ રાખનાર. Adj. Mortal; sensible, intelligent.

હુશ્યાર, hushyâr. નાo ખોદાતાલાના નામોમાંનું એક નામ; એક માનસનું નામ. વિo હુશ્યાર, ચાલાક, ચંચલ. Subs. One of the names of God; the name of a man. Adj. Clever, smart, active.

હોશ-દારીહા, હુશ્યારીહા, hôsh-dârihâ, hûshyâ-rihâ. ક્રિo અo ચંચલાઈ—હુશીઆરીથી—ચાલાકીથી. Adv. Cleverly, sensibly, actively, intelligently.

ઓશસ, ôshas. નાo પૂર્વ—ઉગમન દીશા, સુરજ ઉગ-

વાની જગા. Subs. The east, the region where the sun rises. Av.

હોશી, hoshî. વિ० મોહોત—નાશવાળું, ક્ષણભંગુર; દોજખી. Adj. Fatal—destructive—infernal.

અન્દાએશ, andâêsh. ના० છોએ, ચુનો. Subs. Lime, mortar.

અન્દેહશ્ને, andêhashnê. વિ० નહીં આપતું; પેદાયશ વિનાનું. Adj. Not yielding; unproductive; unfruitful.

ખોશેશ્ન, khosheshna. વિ० ડરામણું, ભયંકાર. અવસતાના ને લગતો. Adj. Frightful, dreadful. = Av.

અન્બાસાન, અન્બાજશ્ન, anbâsân, anbâjashna. ના० લડાઈ, જંગ, યુદ્ધ, મારામારી. Subs. Battle, warfare, conflict, quarrel.

અન્દેહીગાન, andehigân. ના० સંબંધ ધરાવનારા. Subs. Plr. (Persons) connected with—related to.

ખશશ્ને, khashashne. ક્રિ० જખમી કરવું, બિહવડાવવું. V. To wound; to frighten.

અન્દાએશગર, andâeshgar. ના० કરીઓ, દેવાલ ચુંટનાર. Subs. A brick-layer.

અન્બાજેશ્ન, anbâjêshna. ના० ભાગ્યા—સાથીપણું, શરાકત; ક્રિ० ભરવું. Subs. Partnership, companionship. V. To fill up.

અન્બાસશ્ન, anbâsashna. ના० અઘટીતપણું,

નાચારી. Subs. Unbecomingness; indigence; inexpediency.

અન્બાસીનદ, અન્બાસન્દ, anbâsînad, anbâsand. ક્રિ૦ પેહેરણ પેહેરે, પોશાક કરે, કપડું—વસ્ત્ર આંગપુર મુકે—ઢાંકે. V. May put on shirt, may dress, may cover body with clothes.

અન્બાસીદે, anbâsîdê. અન્બાસીદનનો ભૂ૦ કૃ૦ ના૦ અનાજનો જથો—ઢગલો. Past Part. Of *anbâsîdan*. Subs. A heap or mass of corn.

હોશ-જસ્તે, hôsh-jastê. ભૂ૦ કૃ૦ મોહોત પામેલું, ગુજરેલું, મરણ પામેલું. Past Part. Dead, departed (from this world), deceased.

અન્દખ્શીદન, añdakhshîdan. ક્રિ૦ હીમાયત—તરફેણ કરવી; કોઈની તરફથી તકરાર કરવી; પોસ્તી—પનાહ—મદદ કરવી, પક્ષ ખેંચવી. V. To advocate one's cause, to speak or argue on one's behalf; to be on one's part, to help; to take one's part.

અન્બાસીદન, anbâsîdan. ક્રિ૦ ભરવું, પામવું. V. To complete; to obtain; to acquire.

હુબાસીમ, hubâsîm. ના૦ દાંત. Subs. Teeth.

ખુશીનેદ, khushîned. ક્રિ૦ સુકકું થાય. V. May become dry—parched.

અન્દેશચ, andêshach. ના૦ શક, વિચાર, અંદેશો. Subs. Doubt, thought, apprehension.

અવ્યાસ્પ, avyâsp. વિ૦ ઘણું, બહુ, અતીશય, બીશ્યાર. Adj. Much, many, abundant, immense, enough.

ઑઝ-દેઝ, ôzh-dêzh. નાઃ ઑજદેજાર નામના એક કીલ્લાનું નામ છે. Subs. Name of a fort called the *Ojdejár*.

ઑઝ-દેવ, ôzh-dêv. નાઃ પુતળું, મુરતી. Subs. Idol, image, statue.

ગોશસ્પ, gôshasp. નાઃ કુદનાર, છલંગ મારનાર. Subs. One who leaps—jumps.

અન-બાસ્ત, anbâst. નાઃ હથ્યાર. ભૂઃ કૃઃ ધોએલું, સ્વચ્છ કીધેલું. Subs. A weapon; instrument. Past Part. Washed, cleaned.

હોશસ્તરૂન, hôshastarun. Av. ; see = ઑશસ, ôshas.

આને-આઈન, âne-âin. ક્રિઃ અઃ એકવખતે, એકવાર, એક વખત ઉપર. Adv. Once, at one time, on one occasion.

અન્દેશીનદ, andeshinad. ક્રિઃ વિચાર—અંદેશો—કયાસ કરે; ધારણા—મતલબ રાખે. V. May think—apprehend; may intend—think of.

હોશીનદ, hôshinad. ક્રિઃ સુકાય, કરમાય, સુકકું થાય; અક્કલમંદ—બુધ્ધીવાન થાય. V. May become dry; may become intelligent; sagacious.

હોશે-ગ, હોશંગ, hosheng, hoshang. નાઃ હોશંગ પાદશાહાનું નામ. Subs. The King *Hoshang*. See hôshang.

અવ્શીનશ્ન, avshinashna. ના૦ ભાવ૦ ઘટવું, ઓછું—કમી થવું; નાશ પાંમવું, ખરાબ થવું. Abst. Subs. To decrease; to be reduced; to be destroyed—ruined.

ખોશીનીદાર,' khôshînîdâr. ના૦ સુકકું કરનાર, સુકવનાર. Subs. One who dries.

હુશીનીદન, ખુશીનીદન, hushînîdan; khushînîdan. ક્રિ૦ સુકકું થવું, સુકાઈજવું, કરમાવું. V. To become dry—parched. Comp. Av. Rt. = Sans. शुष् = Per. خشیدن

અન્દાઈનન્દ, અંદાખ્તન, andâinand, andâkhtan. ક્રિ૦ નાખે, નાખવું. V. May throw, to throw.

હોએ-અંગોશ્ત, hôê-angôsht. ના૦ ડાબી આંગળી. Subs. Left finger.

હુ-દેહી, hu-dêhî. ક્રિ૦ ભાવ૦ માન—આબરૂ આપવી. V. To respect, to give honour.

અંદાઈચે, અંદરચે, andâichê, andarachê. ના૦ અંદેશો, ફીકર, ચીન્તા, ધાસ્તી, બીહીક. Subs. Anxiety, fear, fright.

હુશેદ, હોશેદ, hushêd, hôshed. ના૦ હુશ્યારી, ચાલાકી, ચંચલાઈ, સાવધપણું. ક્રિ૦ હુશ્યારી—ચાલાકી રાખે, અક્કલમંદ થાય. Subs. Cleverness, intelligence, activity, advertence, consciousness. V. May be mindful—may keep sense—activity.

અન્દેશીદન, andêshîdan. ક્રિ૦ ફીકર—ધાસ્તી—ચીંતા કરવી. V. To fear, to apprehend.

અંગાઈદનં, angâidan. ક્રિ૦ યાદ રાખવું, મનમાં ધરવું, સ્મરણ કરવું, સાંભરવું. V. To remember, to keep in mind, to recall to memory.

ખુશીદન, khushîdan. ક્રિ૦ સુકવવું. V. To dry, parch.

અન્ગાઈદે, angâidê. નો ભુ૦ કૃ૦ Past Part. of

અન-દેહીદે, an-dêhîdê. ભૂ૦ કૃ૦ નહીં આપેલું—બક્ષેશ કીધેલું—માફ કીધેલું. Past Part. Not given—granted—pardoned.

હુ-દાએતે, હુ-દેહીદે, hu-dâêtê, hu-dêhidê. ભૂ૦ કૃ૦ નેક—સારૂં આપેલું, બક્ષેશ કીધેલું, માફ કીધેલું. Past Part. Well given, granted, pardoned.

હુશેદર, hushêdar. ના૦ એક શખ્સનું નામ છે, કે જે હવે પછી પેદા થનાર છે; એ "હોશેદર-બામી" ને નામેબી ઓલખાય છે. જેમ પેગમ્બર સાહેબ અશો જરથુશ્તે ખોદાતાલાની દરગાહથી દીન લાવી આ દુન્યાંમાં મોજેજા દેખાડીને અને વીધ્વાંનો સાથે તકરાર કરીને પોતાની દીન કબુલ કરાવી હતી, તેજ મુઆફીક એ પણ દીન લાવી શાહ વરજાવંદનાં વખતમાં મોજેજા દેખડાવીને લોકોને દીન કબુલ કરાવશે અને લોકોને ખોદાઈ માર્ગ ઉપર બેગુમાન કરશે. જરથોશતીઓ એને "**હોશેદર જરથોસ્તાન**" ને નામે ઓલખે છે, કારણ કે એનું પેદાથવું જરથોશત સાહેબનાં બુનથી છે. જરથોસતી ધરમ પુસ્તકોમાં લખેછે કે, એના બીજા બે ભાઈ **હોશેદર-માહા** અને **શોશીઓશ** બી કેઆમતની વખતે પેદા થઈ પેગમબરી

કરશે. Subs. Name of a person, who, it is said, will be born hereafter; he is also known by the name of "*Hoshedar-Bâmi.*" It is said that in the reign of Shah Varjávand he will by the exhibition of miracles make people believe in the good faith and make them undoubtful on the path of Heaven, as Zoraster did by miraculous proofs and discussions with philosophers of his times. Zorastrians know him by the name of *Hoshedar Zarthostân*, for his birth will be after Zoraster's origin. It is mentioned in the books of the Zorastrian Faith that he (*Hoshedar-Bâmi*) with his two brothers, *Hoshedar-Mâhâ* and *Soshios*, will be born in the day of judgment, and become prophets.

હોશેદરાન, hôshêdarân. See હુશેદર hushedar.

હોશીદર-માહ, હોશીદર-મહાન, hôshîdar-mâh, hôshîdar-mâhân. ના૦ ભવિષ્યમાં થનાર એક પેગમ્બરનું નામ. See hushêdar.

અન-દાન, an-dân. વિ૦ અનઘડ, બેસહમજ, બેવકુફ, નાદાન, કમ અક્કલ, પશ્ચમ બુધ્ધીઓ, નાવાકેફ, ગમાર. Adj. Ignorant, unintelligent, foolish, childish, idiotic, afterwise, insensate.

અન-બાન, an-bân. વિ૦ બેગાહ—ધ્યાન નહીં રાખનારૂં ;

સંભાલ—મહાકેજત નહીં કરનારૂં. Adj. Inadvertent, careless, inattentive, unmindful.

ઓશુન, oshun. સર્વ૦ તેઓ. Pron. They. એ ...નો ટુંકો આકાર છે. This is contracted form of ...

હુ-દાન, hu-dân. વિ૦ સારૂં જાણનારા, દહાપણવાલા, જ્ઞાની, ખબરદાર, ચાલાક, હુશ્યાર, ચંચલ. Adj. Wise, intelligent, mindful, active, clever, sharp.

હુ-બાન, hû-bân. ના૦ નેક—ભલો—સારો ધણી—સાહેબ—શેઠ. Subs. A virtuous—good master—lord.

હોશ્ને hoshnê. ના૦ અક્કલ, બુધ્ધી. Subs. Sense, wisdom.

અન-શનાસ, an-shanâs. વિ૦ અજાણ્યું, નાવાકેફ, બેખબર. Adj. Unfamiliar with, unacquainted, inexpert, unlearned.

હુ-શનાએશ્ન, hu-shanâêshna. ના૦ ભાવ૦ નેક—સારી વખાણ—તારીફ—સ્તુતી. Abst. Subs. Good praise—commendation.

અન-શનાએશ્નગી, અન-શનાશી. an-shanâêshnagî, an-shanâshi. જુઓ ... = અન-શનાસ. See ... = an-shanâs.

હુ-શનાસ્ગીહા, hu-shanâsgîhâ. ક્રિ૦ અ૦ સારી રીતે જાણવાએ—પીછાણવાએ ; દહાપણ ભરેલી રીતે ; જ્ઞાનપણાથી. Adv. By good acquaintance, familiarity ; in a wise manner ; intelligently.

અન-શનાસકતુમ, an-shanâshaktum. વિ૦

તદન પીછાણ—ઓળખ વગરનું, અતીશય નાવાકેફ—મૂઢ—મૂર્ખ—નાદાન—અપઠ. Adj. Most unfamiliar—utterly ignorant—foolish—dull.

અન-દાનાક, an-dânâk. જુઓ = અન-દાન. See = an-dan.

હુ-દાનાક, hu-dânâk. જુવો— = હુ-દાન. See = hu-dân.

હોશ્વારદન, hôshvârdan. ક્રિ૦ બોલવું, કેહવું. V. To speak—say.

હુ-બંદ, hu-band. વિ૦ સારા દેખાવનું, ખુબસુરત, શોહોમનું, નેક નમુનાદાર. Adj. Sightly, beautiful, handsome, graceful.

અંબાની, anbânî. ક્રિ૦ શકવું, શકત. V. To be able.

અન-બીન, an-bîn. વિ૦ આંધળું, અંજાણ્યું, અંદીઠ. Adj. Blind, unaware, invisible.

હુ-બાન, hu-bân. ના૦ સારાં માણસો. Subs. Good men.

હુબાને-હુબાન, hubâne-hubân. ના૦ લોકો. Subs. People—individuals.

હોશ્નુવાર, hôshnuvâr. વિ૦ ખુશ્નુમા ચેહેરો રાખનાર, ખુબ સુરતીના ચેહેરાવાલો, રાજી રેહનાર, ખુશહાલીવાલો. Adj. Of beautiful—pleasant face or appearance; cheerful, rejoicing.

ખુશ્નુદ, khushnud. ના૦ સંતોશ, રાજી, ખુશી, મરજી, ઈચ્છા, ખાહેશ. ભુ૦ કૃ૦ ખુશી—ખુશહાલ થયલું.

Subs. Content, pleasure, desire, inclination. Past Part. Pleased—satisfied. Av. —Per. خوشنود

હુશ્નુક, હોશ્નુક, hushnuk, hoshnuk. ના૦ ગુંઠણ. Subs. The knee.

ખુશનુદી, khushnûdî. જુવો = ખુશનુદ ; See = khushnûd.

હોશોમંદ, hôshômand. વિ૦ મોતમંદ, મરણને યોગ્ય. Adj. Mortal.

ઓશ-નર, હોશનવર, ôsh-nar, hôshnavar. ના૦ એક માણસનું નામ છે કે જે ઘણો જ્ઞાની, દાનાવ, અને અક્કલમંદ હતો, એને "હોશવર" કરી કહેછે. Comp. Subs. Name of a man who was remarkable for his high intellect and wisdom. He was also known by the name of "*Hoshvar.*" Av.

ખુશનવર, khushnavar. વિ૦ ખુશહાલ, રાજી, સંતોશ. Adj. Merry, happy, content.

અવે-હંગી, avê-hangî.' વિ૦ સચ્ચાઈથી વેગળું, અ-સત્ય, જુઠું. Adj. Far from being true, uncourtly, false.

અનશોતા, anshôtâ. ના૦ આદમી, પુરૂષ, મરદ, નર, માનવી. વિ૦ દુખદાયક, ભયંકાર. Subs. Man, male, human being. Adj. Harmful, frightful, fearful.

અન-શોતાઆંન, anshôtâân. જુવો. = અન-શોતા See = anshôta (Plural).

અન્શોતાઆની, અનસુતાચ, anshôtâânî, anshutâcha. વિ० માણસોને લગતું Adj. Pertaining to man; human.

અન્શોતાગીહા, anshôtâgîhâ. ના० એક ઘાંસનું નામ છે કે જે આદમીના રૂપ—શીકલ—શબીનાં જેવું થાયછે, અને તે ચીન દેશમાં ઉગેછે. Subs. A kind of grass having the form of a human being, and which grows in China.

અન્શોતાક, anshôtâk. ના० આંખની કીકી—પુતલી Subs. The pupil of the eye.

અન્શોતાક-અયુમન, anshôtâk-ayuman. જુવો = અનશોતાક. See = anshôtâk.

અન-બેબુદી, an-bêbûdi. ના० એક બુરી આદત—ટેવ. Subs. A bad habit.

અ-વશોવશની, a-vashôvashnî. ના० ભાવ० ખરાબ નહીં કરવું, હાની—નુકસાન—ઈજા નહીં પોહોચાડવી. Abst. Subs. Not to spoil or do harm—injury.

હોશોમન્દ, hôshômand. જુવો = હોશોમંદ. See = hôshômand

હુ-શોમરશ્ન, hu-shômarashna. ના० ભાવ० સારી રીતે ગણત્રી—શુમાર—હીસાબ કરવો તે. Abst. Subs. To calculate well; to estimate properly.

અન્દાક, andâk. ના० છેવટ, છેડો, પરીણામ. ક્રિ० અ० જ્યાંસુધી. Subs. End, result. Adv. Until, unless.

અનીઆક, aniâk. ક્રિ૦ અ૦ બીજું કાંઈ, સીવાય, બીજું. Adv. Second, next, besides. Av. = Paz. = Sans. अन्य.

અનોશે, anoshê. વિ૦ અમર્ગ, અમર્ત્યે, નહીં નાશ પામનારૂં, વગર મોહોત—દુઃખવાલું, બેહેશ્તી. Adj. Immortal, deathless, heavenly.

અવબાક, avbâk. ના૦ સીફારસ, ભલામન, કોઈને વાસ્તે સારી ખાતરદારી આપવી. Subs. Commendation, praise, recommendation; to certify in one's behalf.

ઓશે, oshê. ના૦ મોત, દુઃખ, ઈજા, પીડા. Subs. Death, harm, injury.

ખુશ્ક, હુશ્ક, khushk, hushk. વિ૦ સુક્કું, હલકું, કંગાલ, કોરડું, ભીનાશ—તરો તાજગી વગરનું. ના૦ શુકાશ, દુકાલ. Adj. Dry, light, mean, parched, free from moisture—verdure. Subs. Dryness, scarcity. Av. = Sans. = शुष्क. Per. خشک

ખુશે, ખુશેહ, khushê, khushêh. ના૦ કન્યા રાસી. Subs. The sign *Virgo*.

હુ-દાક, hu-dâk. ના૦ પેદાયશ; નેકી—ખુબી—ભલાઈ આપનાર, સુખ આપનારૂં. Subs. Creation; one who bestows virtue, goodness, kindness, happiness. Av.

હુ-બાક, hu-bâk. ના૦ નેક રેવાજ આપનાર—કરનાર—બોલનાર—ચલાવનાર. One who establishes—observes or gives (makes current) a good usage or a virtuous practice.

ખુશ્કાવ, khushkâv. વિ૦ તુંડ, મગરૂર. Adj. Proud; arrogant.

ખુશ્કાવશ્ન, હોશ્કાવશ્ન, khushkâvashna, hoshkâvashna. ના૦ ભાવ૦ શુકાશ, દુકાળ. Subs. Dryness, scarcity, famine.

ખુશ્કાવીદન, khushkâvîdan. ક્રિ૦ તાબડા ફોડવા, ચીડવવું. V. To clap the hands; to tease, annoy.

અન-શકાફતન, an-shakâftan. ક્રિ૦ નહીં વજાડવું, જેનો આવાજ કાઢવો. V. Not to ring—beat—sound; to give out a sharp, shrill voice.

ખુશ્કાવતન, khushkâvtan. ક્રિ૦ તુંડીકરવી, મગરૂરી, હેંકાર કરવો. V. To be proud—arrogant.

હોશ્કાર, hôshkâr. ના૦ કોશેશ કરનાર; તકરાર. Subs. An endeavourer; a discussion.

હોશ્કારશ્ન, hôshkârashna. ક્રિ૦ ખબર આપવી; જોવું. V. To give information; to observe, to see.

ખુશ્કારશ્ન, khushkârashna. ક્રિ૦ પોકારવું, શોરકરવો; રીમંન નહીં નાહવું. V. To bawl out, to make noise; not to take—omit the *Riman* bath.

ખુશ્કાર્દ, khushkârd. વિ૦ ખબરદાર, વાકેફગાર, જાણીતું. Adj. Conscious, mindful, aware.

હુશ્કાર્દ, hushkârd. ના૦ ધીક્કાર; પોકાર, શોર. Subs. Hate, despise; noise, uproar, a loud cry.

અનોશ્કી, anôshkî. વિ૦ ઈજા—મોત—દુઃખ વગરનું.

Adj. Uninjurious, harmless; immortal; without pain.

ખુશ્કી, હુશ્કી, khushkî, hushkî. See = હુશ્ક, hushk.

હુ-દાકી, hu-dâkî. વિ૦ નેક પેદાયશને લગતું; નેક પેદા કીધેલું. Adj. Pertaining to good creation; good-created.

હોશ્ગી, hôshgî. ના૦ ખુબી; દોસ્તી; ભલાઈ, મિત્રાઈ. Subs. Virtue; friendship; goodness.

ખુશ્કશાની, khushkashânî. ના૦ મગરૂરી, અહંકાર. Subs. Pride, haughtiness, arrogance.

હુ-દાક-સજી, hu-dâk-saji. વિ૦ નેક પેદાયશને લાયકનું, સારી બનાવટને યોગ્ય. Adj. Fit or appropriate for the good creation.

ખુશ્કીનેમ, હુશ્કીનેમ, khushkînem, hushkînem. ક્રિ૦ ગર્ભવંતી—હમેલદાર—બચાંવાલી થાઉં. V. I become pregnant—conceived—gravid.

હોશ્ગીન, hôshgîn. વિ૦ મોતમંદ, મરવા યોગ્ય. Adj. Mortal.

ખુશ્ક-જમી. khushk-jamî. ના૦ કાંકડા, સુક્કી માતીની ચક્કી—ઘંટી. Subs. Pebbles; a mill of dry clay.

ખુશ્ક-જમીક-તુમ, khushk-jamîk-tûm. વિ૦ અતીશય સુક્કી જમીનવાલું; ઘણાજ સુક્કા કાંકરા. Adj. Superl. Belonging to an exceedingly dry place—land; very dry pebbles.

ખુશ્ક-ગલુગીહા, khushka-galugîhâ. ક્રિ૦ અ૦

ગળું સુકાવાએ, તરસીઉ—પ્યાસું થવાએ. Adv. From thirst—draught.

[Pahlavi] અન-શક, an-shak. વિ૦ બ્રાંતી—શક—સુબેહ વગર. Adj. Without any doubt, suspicion.

[Pahlavi] અંદેશે, andêshê. નાο વિચાર, સોચના, ખ્યાલ. Subs. Thought, idea, consideration.

[Pahlavi] હુ-દેહ, hu-dêh. વિ૦ ખુબીવંતું, ભલાઈ ભર્યું. Adj. Good, virtuous.

[Pahlavi] અન-શકનાઈ, an-shaknâi. વિ૦ કમકૌવત, નબળું, દુબલ, નાચાર; અધીરૂં, સંતોશી નહીં તે. *Adj. Weak,* feeble, helpless; *impatient, insatiate.*

[Pahlavi] હુ-શકનાઈ, hu-shaknâi. નાο સારી શકતી—ટકાઉપણુ—મજબુતી; સારી તકરાર; સારી સમજુતી. Subs. Good strength, durability, firmness; a good discussion—understanding.

[Pahlavi] ખુશ્ક-વા-તર, khushk-vâ-tar. જુવો. [Pahlavi] = ખુશ્કવાએ; see [Pahlavi] = khushk-vâe.

[Pahlavi] ખુશ્કીએ-તર, khushkîê-tar. વિ૦ ઘણુજ સુકકું —હલકું. Adj. Very dry—light.

[Pahlavi] હુ-શકનાતર, hû-shaknâtar. વિ૦ વધારે પુખ્ત, કૌવતમંદ. Adj. Stronger, more powerful, sound.

[Pahlavi] ખુશ્કવાર, khushkavâr. નાο સુકકું—ઉજડ—હલકું કરનાર. Subs. One who dries—makes barren —light.

[Pahlavi] હુશેવાર, hushevâr. નાο અકકલ—બુધ્ધીને મદદ કરનાર. વિ૦ સાવધ, ચંચલ, ચાલાક. Subs. One who helps wisdom. Adj. Sensible, conscious, intelligent, active.

ખુશ્ક-વેશ, khushk-vesh. ના૦ મોટો—ભયંકાર દુકાળ. Subs. A great dreadful famine—scarcity.

હુ-દાક-વસ્તા, hu-dâk-vastâ. ના૦ પવીત્ર અ-વસ્તા. Subs. The Holy—sacred Avesta.

ખુશ્કે-ગેતી, khushkê-gêtî. ના૦ આખે દુન્યાને લગતી જમીન. Subs. The earth.

અન-શેકન, an-shêkan. ના૦ નહીં ભાંજનાર—તોડ-નાર. Sub. One who does not break—rend—dissever.

અનોશ-ગુન, anôsh-gûn. વિ૦ અમરગીનાં રંગવાળું; સુરખરૂહી રેહનારૂં. Adj. Of everlasting or immortal bloom, of blooming complexion.

અનોશેહ, anoshêh. વિ૦ ખુશ, ખુશહાલ. ના૦ દરાખનો દારૂ, પાદશાહ શાહપુરનાં કાકાનું નામ, નોજવાન પાદશાહ; દોઆ. Adj. Pleasant, cheerful. Subs. Wine; name of the uncle of King *Shahpur;* a young king—emperor; a blessing.

ખુશ્ક-વન, khushk-van., ના૦ દુકાળને ટાળનાર, સુકાળ કરનાર. Subs. One who averts famine—scarcity; one who makes plenty and cheapness.

હોશકુનીહા, hôsh-kunîhâ. ક્રિ૦ અ૦ સહમજ—વકુફ—મેળવવાની રીતે. Adv. By way of acquiring knowledge—understanding.

ખુશ-કુનશની, khûsh-kunashnî. વિ૦ ખુશી—ખુશહાલી કરનાર; રાજી રાખનારૂં. Adj. One who makes cheerful—pleasant; one who keeps others willing and satisfied.

هشکنشنی હુશ્કુનશ્ની, hushkunashnî. ક્રિ० સુકાવવું. V. To dry, to parch.

هشکفچ } હુશ્કુફ્ચ, હુશ્કુફ, hushkufach, hushkuf. ના० અગાશી, માર, છજ્જુ. Subs. Terrace, balcony; storey, the eave.
هشکف }

خوشکور ખોશ્કોર, khôshkôr. ના० ક્યારો. Subs. A bed of garden planted with flowers; a rice field surrounded by ridges.

هوشکور હોશ્કોર, hoshkôr. ના० જંગલ, મેદાન, બીઆબાન, વેરાન જગા. Subs. A forest or wood; a plain meadow; a wild or desolate land.

خشکر ખુશ્કર, khushkar. વિ० લાચાર, ગરીબ, ઈલાજ—ઉપાય—યુક્તી વગરનું. Adj. Helpless, poor, having no means—remedy.

هوشکر હોશ્કર, hôshkar. જુવો هوشکور = હોશકોર. See هوشکور hoshkôr.

انباغ અન્બાઘ, anbâgh. ના० સોખ, કોઈની બાયડી ઉપર બીજી બાયડી આવે તે. Subs. A second wife; this term is sometimes applied to a woman unlawfully kept during the life-time of one's married or ligitimate wife.

انداز અન્દાજ, andaj. ના० ઈરાદો, ધારણા, કયાસ, વિચાર, અંદેશો; ટોલ, પરમાંણ, અંદાજો; ખાહેશ, મરજી, ઈચ્છા; હુમલો—ગલબો કરનાર. Subs. Intention, object, intent, thought, apprehension; weight, estimate; desire, wish; one who attacks, an aggressor.

અન્યાજ, anyâz. વિ૦ હાજત વગરનો, મોહતાજ વગરનો, કાંઈબી ચીજની અવંશ્યતાવાલો નહીં. Adj. Needless, not in want of anything.

અંદાચ, andâch. ના૦ ફીકર, અંદેશો, ધાસ્તી, દેહશત, ભય. Subs. Fear, apprehension, fright.

અન્બાજ, anbâz. ના૦ શરીક, ભાગ્યો; સાથી; રોશન કરનાર, સલગાવનાર. Subs. Companion, partner; one who lights, kindles.

હુ-યાવ, hu-yâv. ના૦ સારૂં પામનાર—મેલવનાર—હાંસલ કરનાર; નફો કરનાર. Subs. One who benefits; one who acquires good.

અંદાજાન, andâzân. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ દાખિલ કરજો, નાખજો; ના૦ સેતારાઓ, ગ્રહો. V. Imper. Admit, throw. Subs. The stars, planets.

હોશ્તાવ, hôshtâv. ક્રિ૦ અ૦ જલદી, તુરત, અબઘડી, સેતાબ. Adv. Quickly, at once.

અંગાચીહ, angâchîh. ક્રિ૦ અ૦ જ્યાં જ્યાં, કેઠેબી; હરેક ઠેકાણે. Adv. Wherever, in whatever place; in every place.

અંદાચેહ, અંદાજેહ, andâcheh, andâjeh. જુવો = અંદાચ. See = andâch.

હોશ્ચશ, હોશ-ચ-શ, hôshchash, hôsh-cha sh. ના૦ અક્કલ. Subs. Sense.

અંદાજીહેદ, andâjihed. ક્રિ૦ ગણેછે, શુમાર—હીસાબ—ગણત્રી કરેછે. V He counts, estimates, calculates.

110

અંદાજશ્ની, andâzashnî. ના૦ વિચાર. ક્રિ૦ મુકવું, રાખવું. વિ૦ નમુનેદાર, મીસાલ, ઉપમા. Subs. Thought. V. To put—place—keep. Adj. Most handsome; worthy of imitation, exemplary.

હુ-યાવશ્ની, hu-yâvashnî. ક્રિ૦ કીમત મેલવવી—પામવી. V. To obtain or acquire value.

અન્દાજશ્ને, andâzashnê. ના૦ વિચાર, ધારણા, મરતબો. ક્રિ૦ સરખાવવું, ધારણા પોંહચાડવી, પ્રમાણ કરવું; ફેંકવું. Subs. A conjecture, an estimate, an opinion; dignity. V. To compare; to conjecture; to measure, estimate; to throw.

હુ-યાવશ્ને, hû-yâvashnê. ના૦ સારૂં ધ્યાંન આપનાર. Subs. One who gives good attention.

અન્દાજીનદ, andâzinad. ક્રિ૦ તે નાખે. V. He may throw—pelt.

અંદાજેદ, andâzêd. જુવો = અંદાજીહેદ. See andajihed.

અન-યાવેદ, an-yâvêd. ક્રિ૦ નહીં પામે—મેલવે. V. May not acquire—obtain.

અંદાજીદે, andâzîdê. ભૂ૦ કૃ૦ સંબંધ રાખેલું—રાખનારૂં. Past. Part. Connected—related to; one who keeps connection with.

અંદાજીદન, andâzîdan. જુવો = અંદાજીહેદ. See = andâjihed.

અંદાજંદ, andâzand. જુવો = અનદાજીનદ. See = andâzinad.

ખોદાવંદ, khôdâvand. ના૦ સાહેબ, ધણી, ખોદા-તાલાનાં નામોમાંનું એક નામ. Subs. Lord, master; one of the names of god.

અંદાજે, andâzê. જુવો = અંદાજીદન. See = andâzidan.

હુ-યાવગી, hu-yâvagî. ના૦ સારી આએપત—બદલો—આવક—પેદાએશ—નફો. Subs. A good income, reward, return, produce, profit.

અન્દાજગીહા, andâzagîhâ. ક્રિ૦ અ૦ અંદાજ—મરતબા—દરજ્જા પરમાણે. ના૦ બાબતો, બાબો, વિષયો. Adv. According to dignity—position. Subs. Plur. Subjects, matter, objects.

અન્દખ્ત, andakht. ક્રિ૦ ભૂ૦ નાંખ્યું, ફેકયું. V. Past. Threw.

અન-દાદ, an-dâd. વિ૦ કાયદા—પ્રમાણ—હદ—અંદાજ વગર; બેદાદ, તરીકા—કાયદાથી ઉલટું; અનિતીવાળું. Adj. Without any regulation—system, unlimited; careless; contrary to rule; immoral. Comp. Av. + = Per. بیداد

આવીખ્ત, âvîkht. ક્રિ૦ ભૂ૦ લટકયું, ટાંગ્યું. V. Past. Hung, suspended.

ઓશ્ત, osht. ના૦ દીલની ગરમી; તંદરોસ્તી, સુખાકારી; જાન, આત્મા, પ્રાણ, જીવ, ચઢતીકલા, આબાદી. Subs. The heat of the body, health, happiness; life, soul; high intellect; prosperity.

અંબાદ, anbâd. વિ૦ પુર, ભરેલું, પુખ્ત, સંપૂર્ણ. Adj. Full, complete.

ખુન્દાદ, khundâd. ના૦ અમશાસ્પંદોમાંના ખુરદાદ અમશાસ્પંદનું નામ, જે પાણી ઉપર મવક્કલ છે, જે દુન્યાની આબાદી અને સુખ આપનાર છે. Subs. Name of one of the Ameshâspenta (Arch-angels), the *Khordad.* He is appointed to reign over water, and to spread prosperity and happiness in this corporeal world. Another form of [Avestan] = Khundad. Av. [Avestan] = Sans. सर्वताति. Per. خورداد

હુ-દાદ, hu-dâd. ના૦ નેકી—ભલાઈ—ખુબી આપનાર; નેક પેદાયશ—સૃષ્ટી; શ્રેષ્ઠ—સ્વચ્છ ધર્મ—કાયદો. Subs. One who does good; good creation; the good religion—law.

હુ-બખ્ત, hu-bakht. વિ૦ દૈવયોગી, ભાગ્યશાલી, નસીબવંત, ભાગ્યવંત, બખ્તાવર, સારા સેતારા—દીવસનો; મહાભાગ્ય. Adj. Fortunate, lucky, prosperous, well-to-do.

હોશત, hosht. ના૦ એક પુરૂષનું નામ છે. Subs. The name of a man.

અન્બાતા, anbâtâ. ના૦ જથો, સંગ્રહ, સમુદાય, પૂર્ણતા, પુષ્કળતા. Subs. Abst. Heap, collection, completeness, immensity.

અન્બાતા, anbâtâ. ના૦ પથ્થરનું વાસણ. Subs. An utensil made of stone.

ઓશ્તાન, oshtan. ભૂ૦ કૃ૦ ઉઠાવેલું, ઉભું કીધેલું. Past Part. Raised.

ઓશ્તાવ, oshtâv. ક્રિ० અ० તુરત, જલદી, ઝડપથી, સહ્ય પ્રવૃત્ત, સજ્જ, સહસા, એકદમ. Adv. Immediately, quickly, at once.

હુ-દાદ-આન, hu dâd-ân. ના० કિર્તીવાન, નીતીવાંન, દયાનતદારો, પ્રતીષ્ઠા મેળવેલા પુરૂષો, માન—આબરૂવાલા, વિવેકી મનુષ્યો, સજ્જનો, સદગ્રહસ્થો, સુજ્ઞ પુરૂષો. Subs. Renowned—famous—moral—faithful—trustworthy—respectable persons.

હુશ્તાન, હુશ્તાની, hushtân, hushtânî. ના० ઉલત, ઉજમ, આતુરતા, ખાહેશ. Subs. Eagerness, ecstacy, anxiety, desire.

અન-શતાની, an-shatâni. વિ० હાથમાં પકડી—રાખી નહીં શકાય એવું. Adj. That cannot be held or kept in hand—unretainable.

ઓશ્તાની, oshtâni. ના० ઉઠાવનારૂં, માથેલેનારૂં, અંગીકાર, પોતાના જોખમે લેનારૂં. Subs. One who undertakes on his own responsibility.

અન-દાદાનીનીદે, an-dâdânînîde. વિ० અનીતીવાળું, અમર્યાદ. Adj. Immoral, pert, violating due deference.

અન-શતાનીનીદે, an-shatânînîdê. ક્રિ० વિ० નહીં પકડાયલું—છીનવી લેવાયલું. Part. Adj. Undetected, unsnatched.

હુ-દાદ્-અન-દવીદે, hu-dâd-an-davîdê. ક્રિ० વિ० સારી નીતી ફેલાયા—પ્રસરયા વગરનું. Part. Adj. Not diffused with morality.

[Avestan] હોસ્તાવીનીદે, hoshtâvînîdê. ક્રિ૦ વિ૦ ઉલ્લત-મંદ, ખાહેશમંદ, આતુર, ખંતી, જીજ્ઞાસાવાળું. Part. Adj. Eager, anxious, desirous.

[Avestan] હુ-દાદ-ઓમન્દ, hu-dâd-ômand. વિ૦ સારી નીતી—તરીકા—રીતભાતવાળું ; સારા—વાજબી ઈનસાફ—ન્યાય—ચુકાદાવાળું, સારા ધર્મ-મજહબ—કાયદાવાળું. Adj. Of good ethics—rules—manners; with fair justice—judgment; of good faith.

[Avestan] હુશતાન-મંદ, hushtân-mand. જુવો [Avestan] = હોશ્તાવીનીદે. See [Avestan] = hôshtâvînîdê.

[Avestan] અવશ્તાવ, avashtâv. વિ૦ ફીકરમંદ, ધાસ્તી—ચીન્તાવાળું, બેકરાર, બેજાર, અનીશ્ચીન્ત, ધીરજ વિનાનું ; ના૦ અવસ્તા—જંદ ભાષા. Adj. Anxious, solicitous, oppressed with fear or care; impatient. Subs. The Avesta—Zend language.

[Avestan] ઓશ્તાવ, ôshtâv. ના૦ બદી-બુરાઈનો બદલો ; સજા ; ક્રિ૦ અ૦ સેતાબ, જલદી, તુરત, ઉતાવળે ; જાણીજોઈને. Subs. A return or requital for wickedness—evil; punishment. Adv. Quickly, immediately; intentionally.

[Avestan] ઓશ્તાવ, ઓશ્તવે, ôshtâv, ôshtavê. ના૦ કકડતી ભૂક, ક્ષુધા ; કેદખાનું, તુરંગ. Subs. Keen appetite; jail, prison, place of incarceration.

[Avestan] હોશ્તાવ, hôshtâv. ના૦ સજા, શાસન, સીક્ષા, દંડ ; દુ:ખ, દરદ, ઈજા, અજાબ, પીડા, રંજ, કષ્ટ, સંકટ, વેદના. Subs. Punishment, fine; harm, oppression, danger, difficulty, injury.

હોશ્તાવ, hôshtâv. નાo શોખ, ખાહેશ, ઉલત, આતુરતા, ઉન્મ, ઉશ્કેરણી, સાવધપણુ, સાહુચેતી, ચાલાકી, ચતુરાઈ, ચંચલાઈ, હુશ્યારી. Subs. Desire, eagerness, enthusiasm, ecstacy ; incitement, encouragement ; wakefulness, sharpness, activity.

ઓશ્તાવાક, ôshtâvâk. નાo વલાણ આપનાર, રસ્તે પાડનાર, રીત દેખાડનાર. Subs. A guide.

હુશ્તાવાક, hushtâvâk. વિo ઉશ્કેરણી કરનારૂં, જોશ આપનારૂં, શોખ—ભાવ ઉત્પન્ન કરનારૂં ; ચાલાક, ચંચલ, સાવધ, હુશ્યાર. Adj. Instigator, encourager; active, sharp, awake, clever, intelligent.

ઓશ્તાવશ્ન, ôshtâvashna. જુવો = હોશ્તાવ, see = hôshtâv.

હુશ્તાવીનાક, hushtâvînâk. જુવો હુશ્તાવાક ; see = hushtâvâk.

અ-વશ્તાવેદ, a-vashtâvêd. ક્રિo નહીં બોલે, નાકેહે, નાપાડે. V. May not speak, may refuse—decline.

ઓશ્તાવેદ, ôshtâvêd. ક્રિo કહેછે, કહેવામાં આવેછે ; ઉતાવલ—જલદી—શેતાબી કરેછે ; ઈજા—કષ્ટ—દુખ—પીડા—વેદના ભોગવેછે. V. (They) say, it is said ; makes haste; suffers injury—hardship—harm.

ઓશ્તાવીદન, ôshtâvîdan. જુવો = ઓશ્તાવેદ ; see = oshtâved.

ઓશ્તાવ-ગર, oshtâv-gar. વિo આસ્તે—ધીમે

ચાલતું—જતું, ધીમી ચાલતું, થંડું, સુસ્ત. Adj. Moving slowly; sluggard, lazy, indolent, dull.

હોશ્તાવ-ગર, hôshtâv-gar. ના૦ ઘણો મોટો ઉંડો ખાડો—ખોહ—ગાર. Subs. A very deep hole.

ઓશ્તાફે, ôshtâfê. ક્રિ૦ અ૦ સેતાબ, તુરત, જલદી, એકદમ. Adv. At once, immediately.

ઓશ્તાવગર, ôshtâvgar. વિ૦ દુઃખ દેનારૂં, નુકસાન કરનારૂં, ઈજા દેનારૂં. Adj. Injurious, painful; that does harm.

હોશ્તાફ્ત, હોશ્તાફ્તે, hôshtâft, hôshtâftê. ક્રિ૦ વિ૦ ધ્યાન પોહચાડેલું, આગમ બુધ્ધી વાપરનારૂં, દુરંદેશી કરનારૂં, આગમચેતીવાળું, જાગૃત, હુશ્યાર, ચોકેલું. Part. Adj. Premeditated, forewarned, precautious.

અન-શેતાફ્તન, an-shetâftan. ક્રિ૦ નહીં ચીરવું—ફાડવું. V. Not to split.

હોશ્તાફ્તન, hôshtâftan. ક્રિ૦ ધ્યાન પુગાડવું, વિચારવું, અક્કલ—બુધ્ધી ખીલવવી, હુશ્યાર—જાગૃત રેહેવું, સાવધ રેહેવું. V. To consider, think, apprehend; to be watchful, awake.

ઓશ્તાવ્તે, ôshtâvtê. See ôshtâfê.

હેશ્તાદ, hêshtâd. ક્રિ૦ ઉઠયો, ઉભો થયો. V Stood. Av. = Sans. निष्ठन्.

હેશ્તશ્ની, hêshtashnî. ના૦ ભાવ૦ ઉસ્તવારી, પાએદારી. Subs. Abst. Stability.

હોશ્તીઆની, hoshtiânî. વિ૦ હયાતી—જિંદગી—આત્માને લગતું. Adj. Pertaining to existence—life—soul.

ઓશ્ત-બખ્ત, ôsht-bakht. ના૦ એક પુરૂષનું નામ છે. Subs. The name of a man.

અન્દખ્તે, andakhtê. ક્રિ૦ વિ૦ એખઠું કીધેલું, સંગ્રહ—સમુદાય કીધેલો. Part. Adj. Collected, gathered.

અન્બાદ, anbâd. ક્રિ૦ અ૦ આસ્તે, ધીરે, હલવે, શાંતીપણે, ધૈર્યપણે. Adv. Slowly, gently, quietly.

હુ-દાદે, hû-dâdê. વિ૦ ભલા તરીકા—કાયદા—રીતીવાલું; વાજ્બી ઈનસાફ કરનારૂં. Adj. Well-regulated; one who does fair justice.

ઓશ્તવહેદ, ઓશ્તવદ, ôshtavahêd, ôshtavad. ના૦ બીજા ગાથા ઉશ્તવતનું નામ. Subs. The second of the five *Gáthás*, called the *Ushtavat*. Av.

અન્દખ્તન, અન્દાખ્તન, andakhtan, andâkhtan. ક્રિ૦ નાંખવું, ફેકવું, ઈજા દેવી. V. To throw, to cast; to injure.

ઓશ્તન, ôshtan. ક્રિ૦ ઘણું ઉચું જવું, વધારે બુલંદ આલવું—જવું. V. To go high above; to be exalted.

અન-જાતુનશ્ને, an-jâtunashne. વિ૦ આવક—આએપત—હાંસલ—નફા વગરનું. Adj. Fruitless, worthless; of no use or profit.

અન-દાદ-વન્દી, an-dâd-vandî. વિ૦ બેદાદ, જુલમાતવાલું, ઈનસાફ વગરનું, અંધેર, બેકાયદે. Adj. Careless, ill-managed, unjust, complicated, irregular.

હુ-શતુની, hu-shatunî. ના૦ સારો રેહેવાસી—શેહરી, સ્વદેશી. Subs. A good inhabitant—citizen.

હોશ-તન્ગી, hôsh-tangî. ના૦ સખ્તી—તંગીનું મોત—મરણ. Subs. A miserable—painful death.

ઓશ્તોવેદ, ઓશ્તવદ. oshtôvêd, oshtavad. See ôshtavahed, oshtavad.

ઓશ્તોવદ-ગાસ, oshtôvad-gâs. ના૦ બીજા ગાથા ગાહમબારનો વખત; એક બંદગીનું નામ છે. Subs. The time of the second *Gáthá*; the name of a prayer.

અંન્બાદે, anbâdê. ના૦ ખાનદાન, પેહેડી, વંશ, ઓલાદ, ગાદી. Subs. Family, parentage, generation; a throne. Paz.

હુબખ્તે, hubakhte. વિ૦ ભાગ્યશાલી, નસીબવાન, બખ્તાવર, બુલંદ તાલેનો, મહા ભાગ્યવાન. Adj. Fortunate, lucky, prosperous.

અન-બખ્તગાન, an-bakhtagân. ના૦ બદબખ્ત, કમનસીબ, હીણ ભાગ્યો, પડતી દિશામાં આવેલાઓ, દૈવહીણ પુરૂષો. Subs. Plur. Unfortunate persons, men in state of adversity.

હુ-બખ્તગાન; hu-bakhtagân. ના૦ ભાગ્યશાલી, નસીબવાલા, ચઢતી દિશામાં આવેલાઓ. Subs. Fortunate persons, prosperous men.

ખોશ્તગી, khôshtagî. ના૦ ભય, ધાસ્તી, બીહીક, દેહેશત, ફીકર. Subs. Fear, dread, awe, terror.

હુ-બોખ્તે, hu-bokhtê. વિ૦ મોકલાસ વાળું, ચાલું. Adj. Spacious, expansive, capacious; current.

અન-દાદ-પન્દી, an-dâd-pandî. ના૦ અનીતિવાળી શીખામણ—નશીહત. Subs. Immoral lesson—advice.

ઓશ્તમત, oshtamat. ના૦ See hubakhte and also see } oshtavahêd, oshtavad.

ઓશ્તર, ôshtar. ના૦ ઉંટ. Subs. Camel. Av. = Sans. उष्ट्र = Per. شتر

ઓશ્તરાબે, ôshtarâbê. ના૦ એક જાતનું ઉનનું કપડું. Subs. A kind of woollen cloth.

ઓશ્તર-દીનોદે, oshtar-dînôdê. ના૦ ઉંટની માંદા, સાંઢણી, સાહાંનશી. Subs. A female camel, a dromedary.

ઓશ્તરસ્તાન, oshtarastân. ના૦ ઉંટવાડો, ઉંટનો ગોઠો. Subs. A camel-stall.

અંદા-ફ્રશીગર્દ, andâ-farsagard. ક્રિ૦ અ૦ કયામત—રસ્તાખેજનાં દાહાડા—વખત સૂધી, દુન્યા—પૃથ્વી—જગતના અન્ત છેડા સુધી. Adv. Till the day of judgment or general resurrection.

અન્ગામ, ઓગામ, angâm, ôgâm. ના૦ બરવખત; બરાબર; સરખું; નજ્દીક. Subs. In time; proper; equal; near, close upon.

અન્જામ, anjâm. ના૦ સેવટ, આખેર, છેડો, અંન્ત, હરેક કાંમનું સેવટ; ખોદાતાલાનું એક નામ; છેડો—પરીણામ લાવનાર. Subs. End, conclusion, eternity; one of the names of God; one who brings an end to.

અનદામ, andâm. ના૦ શૃંગાર, આરાયશ, આરાસ્તગી; બદન, કાયા, શરીર, માણસના અવયવો—સાંધાવો, એક કામને બી કહેછે કે જે મૂળથીજ સુલેહ સપજમાં આરાસ્તે થયલું હોય; પ્રકાશ, રોશની, મહલાજો, કાયદો; રીત, તરીકો, રવેશ, કૌવત. Subs. Adornment, decoration; body, person; the members or joints of the body; a work or an undertaking begun well and peaceably. Light, brilliancy; restraint, regulation; manner; strength.

અંબામ, ઓબામ, anbâm, ôbâm. ના૦ વખત, તક, લાગ, યુકતી, જુગતી; જીંદગી, દેહ; દુન્યાના લોકો, પૃથ્વીપર વસનારાઓ, કરજ; ઉછીકું લેહું; મોહસમ, રૂતુ, જમાંનો, આદમીનું તોલું; બાજીગર; ખાસ—સ્વચ્છ—સ્પષ્ટ બોલનારા. Subs. Time, opportunity, contrivance, effort; life; inhabitants on the earth; debt, indebtedness; season; period, age; a gathering of people; a conjuror; a sharp or distinct speaker.

અવગામ, avgâm. વિ૦ જુદું જુદું, છુદું. Adj. Apart, separate.

હંગામ, અવે-ગામ, અવગામ; hangâm, avê-gâm, avgâm. See. anbâm, aôbâm.

હંદામ, handâm. ના૦ બદન, કાયા, શરીર; અવયવ, સાંધા. Subs. Body, person; members of the body. Per. اندام

હુ-દામ, hu-dâm. ના૦ નેક—ભલી પેદાયશ—સૃષ્ટી—જગત—પૃથ્વી. Subs. The good creation; the world, universe.

અંદામાન, andâmân. ના૦ બદન—શરીરના અવયવો—ભાગો; ખેલાડી; બાજીગર; મનુશ્યનું તોલું; સ્પષ્ઠ બોલનાર; જાન, આત્મા; કાયા, શરીર. Subs. The limbs or members of the body; an actor, a player; a juggler, a conjurer; a gathering, an assembly of persons; a clear or distinct speaker; life, soul; body.

હુ-દામાની, hû-dâmâni. વિ૦ સારી સૃષ્ટી—જગત—દુન્યા—પૃથ્વીવાળું. Adj. Pertaining to the good creation—the universe.

હંગામ-હોશ, hangâm-hôsh. ના૦ સૂર્ય—રવી તલુ થવાનો વખત. Subs. The time of sunrise.

હંગામ હંગામ, hangâm hangâm. ક્રિ૦ અ૦ વખતે વખત, ઘડીએ ઘડી; મોસમે મોસમ, હંમેશ, જાથુક, સદા. Adv. Often, from time to time; always, constantly, perpetually.

અમ્બામાન, ambamân. See anbâm, aôbâm.

હન્ગામાન, hangâmân. ના૦ ફસલો, રૂતુઓ, મોહસમો. Subs. Plur. The seasons.

હુ-દામાન, hûdâmân. Subs. Plur. See hûdâm.

હુ-દેમાન, hû-dêmân. ના૦ નેક—સારો મીજલસી—સભાસદ. Subs. A good—virtuous member of an assembly.

હુ-દેમાન-ગાસ, hû-dêmân-gâs. ના૦ સારી

મીજલસ—સભા—બેઠક—મંડળીની જગા. Subs. The place of a good meeting—assembly.

હોશ્માર, hôshmâr. ના૦ ગણત્રી, સંખ્યા, આંક, અંકગણીત; સુમારં—ગણત્રી—અડસટો—હીસાબ કરનાર. Subs. Calculation, number; a figure; arithmetic; limit; one who counts—makes a rough estimate.

9 હોશ્મારાક, hôshmârâk. Subs. See = hôshmâr.

11 હોશ્માર્દન, hôshmârdan. V. See = hôshmâr.

અન્બામે, anbâmê. ના૦ મીજલસ, સભા, ટોલું; અન્જુમન. વિ૦ મુશ્કેલ, ભારી, બીકટ, કઠણ, સંગીન. Subs. A meeting, assembly, party, a gathering of persons; a community. Adj. Difficult, heavy, solid, hard.

હંગામી, hangâmî. See = hangaman.

અનબામીહા, an-bâmîhâ. વિ૦ ગદલું, મેલું; સ્વચ્છતા—નિર્મળતા વિનાનું; Adj. Foul, dirty, unclean.

અંગામીહા, angâmîhâ. ક્રિ૦ અ૦ દર વખતે, સદા, જથુક, હમેશાં. Adv. At every time, always, constantly.

અંદામીહા, andâmîhâ. ક્રિ૦ અ૦ મૂલ—શરૂઆતથી, પેહેલેથીજ, અસલથી. Adv. From the beginning, originally.

અંબામીહા, anbâmîha, See angâmîhâ.

હુ-બામીહા hû-bâmîhâ. વિ૦ નીર્મલ, સ્વચ્છ, સાફ, સુઘડ, ખાલેશ, મેલ—ડાઘ વિનાનું. Adj. Void of dirt —impurity, clear, pure, clean.

અનજામશ્ન, anjâmashna. ના૦ સેવટ, છેડો, પરીણામ, આખેર, અંત, સમાપ્તી. Subs. The end, result, conclusion.

અંબામી-કર્દ, anbâmî-kard. ભૂ૦ ક્રિ૦ વખત—તક પ્રમાણે કીધું. વિ૦ સ્તંભ—થાંભા—ટેકાવ—પાયા વિનાનું. V. Done timely—opportunely. Adj. Without any support.

અન-દહમી, an-dahmî. વિ૦ ભલાઈ—નેકી—ખુબી વિનાનું, ભુડું, ખરાબ, અનીતિવાળું. Adj. Vicious, wicked, immoral, virtueless, unrighteous.

અંદામ-સફીદ, andâm-safid. ના૦ કોહોર, રક્ત—પીત, લોહી વિકાર. Subs. Leprosy.

અંગામ-ઓગામ-સજીદ, angâm-ogâm-sajid. ક્રિ૦ અ૦ વખતને અનુસરતું—બધબેસતું—માફક આવતું. Adj. According or suited to time.

અન્બામીનીદન, anbâmînîdan. ક્રિ૦ વખત ગુજારવો—કાઢવો—ગુમાવવો. V. To pass—waste time.

અંગામ-બુદી, angâm-bûdî. ના૦ પોતાની બરાબરી કરનાર, હરીફ, બરાબરીઓ, સાથી, ભાગ્યો, હમશરીક, સરખું—નજદીક રેહેનાર. Subs. A rival, an associate, companion, partner.

અંગામબતી, angâmbatî. નાo કુદરત. Subs. Nature, Providence.

ઓબામે-ઝબીન, ôbâmê-zâbîn. નાo સવેથી સરસ લાગ—તક—કીમતી વખત. Subs. The best opportunity—time; valuable time.

હોશ-મનશ્ની, hôsh-manashnî. નાo દાનાઈ, અગમ બુધ્ધી. Subs. Wisdom, foresight.

અન-દેમુન, an-demun. વિo દીલ—હૃદય વગરનું; નીરાશ, ઉજ્મ—ઉલટવગર, નીશ્ફલ. Adj. Spiritless, faint-hearted; disappointed.

ખુશ-મન, khush-man. નાo સારો વિચાર—મત. Subs. A good consideration—opinion.

હુ-દેમુન, hu-demun. નાo સારૂં દીલ, ઉલટ, ઉજ્મ, આશાભેર. Subs. Eagerness, enthusiasm, ecstacy; hopefulness.

હોશ્મોરશ્નાન, હોશ્મારશ્નાન, hôshmôrashnân, hôshmâra-shnân. See Hôshmôrashna, hôshmârashna.

હોશ્મરશ્ન, હોશ્મોરશ્ન, hoshmarashna, hosh-morashna. નાo સ્મરણ કરવું; જ્ઞાન મેલવવું; સહમજણ આપનાર; વિચાર, ગણત્રી, સહમજ મેલવનાર. Subs. Remembrance, mental recitation of a deity; to obtain knowledge; one who imparts knowledge or understanding. Av.

હોશ્મોર્દ, hoshmôrd. ક્રિ૦ જાણ્યું, વિચાર્યું, ગણ્યું, સહમજ્યું. V. Counted, understood, thought. See hoshmôrdan.

હોશ્મોર્દાર, હોશ્મર્દાર, hôshmôrdâr, hoshmardâr. ના૦ વેઠ કરનાર ; ગણત્રી કરનાર ; શુમાર કરનાર. Subs. One given to drudgery; one who counts or makes a rough estimate.

હોશ્મોર્દી, hoshmordî. ના૦ ગણત્રી, હીસાબ, શુમાર. Subs. Calculation, account, estimate.

હોશ્મોર્દી-ચ, hoshmôrdî-cha. ક્રિ૦ અ૦ ચોકસ ગણત્રી પ્રમાણે. Adv. According to certain calculation.

હોશ્મોર્દે, hôshmôrdê. કૃ૦ ના૦ વિચારનાર, ધ્યાન આપનાર, દુરંદેશ. Subs. Part. Thoughtful, serious-minded, forecasting, thoughtful of the future.

હોશ્મોર્દન, hôshmôrdan. ક્રિ૦ શીખવવું, સહમજ આપવી, જ્ઞાન આપવું, સુમાર કરવો, ગણવું, વિચારવું. V. To teach; to impart knowledge; to count; to make a rough estimate.

હોશ્મરશ્ની, hôshmarashnî. See hôshmôrdî.

હોશ્મર્દ, hoshmard. એક પુરૂષનું નામ છે. Subs. The name of a man.

ATIC SOCIETY OF

𐬀𐬥𐬫𐬁𐬭 અન્-યાર, an-yâr. વિ૦ દોસ્ત વગરનું; ટેકા વગરનું; એખલું પડેલું. Adj. Friendless; wanting support; forlorn. Comp. Per. بي يار

𐬀𐬎𐬠𐬁𐬭 અવ્બાર, avbâr. ના૦ પાંદડું. Subs. A leaf.

𐬊𐬔𐬁𐬭 ઓગાર, ogâr. ના૦ સહમજ, જ્ઞાન, બુદ્ધિ, ગણત્રી. Subs. Sense; knowledge; intelligence; counting.

𐬀𐬢𐬔𐬁𐬭 અંગાર, angâr. ના૦ જોશી, સેતારેશનાસ, ચિતાર, નકશ, ઓટ, પાણીનું ઓસરવું—ઘટવું તે; હીસાબની ચોપડી; અભિપ્રાય; તવારીખ; કથા; જરૂરત. Subs. An astrologer; an astronomer; a drawing; a sketch; ebb; the reflux of the tide; an account-book; an opinion; history; fiction; emergency. Comp. Per. انگار

𐬀𐬨𐬠𐬁𐬭 અંબાર, ambâr. ના૦ અનાજનો ઢગલો—જથ્થો, વખાર; ભંડાર, ટોળું, સંગ્રહ, પૂર્ણતા; ઘણી એક સારી ચીજો. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ તું ગણ—સુમાર કર. Subs. A heap of corn; a warehouse, a store-room; a congregation; a collection; fulness; many good things; V. Imper. Count—reckon (thou). Comp. Per. انبار

𐬀𐬨𐬠𐬁𐬭 અંબાર, ambâr. See 𐬀𐬥𐬠𐬁𐬭𐬛𐬆𐬵 anbârdêh.

𐬵𐬎𐬔𐬁𐬭 હુગાર, hugâr. ના૦ ઓટ થવી, પાણી ઓસરી જવાં તે. Subs. Ebbing; flowing back.

𐬵𐬋𐬔𐬁𐬭 હોગાર, hôgâr. ના૦ ચિતારનાર, સબી પાડનાર; નકશી કાઢનાર. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ તું ચિતાર. Subs. A drawer of figures; a painter; a portrait-drawer. V. Imper. Sketch (thou).

અંગાહ્રીનદ, અંગારીનદ, angârhînad, angârînad. ક્રિ૦ સુમાર—ગણત્રી કરે, વિચારે. V. May reckon—count; may think.

અંગારાન, angârân. ના૦ ગણનારા, સુમાર કરનારા, વિચારનારા, અંદેશો—ધ્યાંન પુગાડનારા. Subs. Those that reckon—compute—think—meditate.

અંદારશ, andârash. વિ૦ જુનું, અસલ, ઘસાએલું, ખાતરીવાળું. Adj. Old; ancient; worn out; assured.

અંબારશ, ambârash. ના૦ તેની અનાજની વખાર ; ભરવું. Subs. His granary ; filling up. Comp. Per. انبارش

અંબારી, ambârî. ના૦ ભાવ૦ પુશ્કલતા, સંગ્રહતા, ભરવું. Subs. Abundance; a large quantity; filling up.

અંબારશ્ને, ambârashnê. See ambâr.

અંગારશ્ની, angârashnî. See ôgâr.

અંગારશ્ને, angârashnê. ના૦ ભાવ૦ જડમેખથી ઉખેડી નાખવું, કાહાડી નાંખવું. Abst. Subs. Eradicating; taking out.

અંબારશ્ને, ambârashnê. ના૦ ભાવ૦ છુપું કરવું, દાટવું, ઢગલો કરવો ; ભરી રાખવું. Abst. Subs. Concealing; burying; piling up; storing up.

યોબારશ્ને, yôbârashnê. ના૦ ભાવ૦ મદદ કરવી, સહાય થવું, સહાયતા, આશરો ; ઘણો જથ્થો. Abst.

Subs. Assisting; aiding; help; support; a large quantity.

અંબારી, ambârî. વિ૦ ઢગલાને લગતું; જથ્થો કીધેલો. Adj. Pertaining to heaps; hoarded up.

અંબારદેહ, ambârdeh. વિ૦ ભરપુર, ભરેલું; નીઆમતવાલું. Adj. Filled to the full; replete; full of; affluent.

અંબાલેસ્તુમ, ambâlêstum. વિ૦ મથાલે સુધી ભરેલું, ઘણુંજ પુશ્કળ. Adj. Filled to the top; over-abundant. Comp. Per. انباشته

અંગારીનદ, angârînad. ક્રિ૦ વિચારે, ધ્યાંન આપે. V. May think; may give heed to.

અંબારેદ, ambârêd. ક્રિ૦ ભરે, ઢગલો કરે; વખારમાં ભરે; વખારમાં પડેછે—એકઠું થાયછે. V. May fill—heap up; may store up goods.

અવ્બારીદન, avbârîdan. ક્રિ૦ નીચે લેઈ જવું, પદવી ઉપરથી ઓછું કરવું, તુચ્છ કરવું, ધીક્કારવું; ગલી જવું; અફસોસ ભરેલો આવાજ કાઢવો; કાપવું. V. To carry down; to lower; to degrade; to treat with contempt and scorn; to swallow; to groan; to cut. Comp. Per. اوباریدن

અંગારીદન, angârîdan. ક્રિ૦ વિચાર—દુરંદેશી કરવો, ગણવું, શક લેઈ જવો, જાણવું, સહમજવું. V. To think; to foresee; to reckon; to doubt; to know; to understand. Comp. Per. انگاریدن
انگاشتن

અંબારીદન, ambârîdan. ક્રિ૦ ભરી રાખવું; ભરપુર કરવું, ભરવું, કોઈ ચીજનો ઢગ કરવો. V. To hoard up; to fill to the full; to heap up. Comp. Per. انباریدن

હોશ-રોશનીનેદ, hôsh-rôshnînêd. ક્રિ૦ બાંમદાદ—પરોઢયાંનો વખત શરૂ થાએછે, ઝઝકલાંનો વખત થાએ છે. V. It begins to dawn; the twilight begins to appear.

અંગારૂનમ, angârûnam. ક્રિ૦ હું ગણત્રી—સુમાર કરૂં; હું વીચાર કરૂં. V. I may reckon—calculate—think.

અવ્બારે, avbârê. ના૦ જાન, આત્મા, હયાતી. Subs. Life; soul; existence.

અંગારે, angârê. ના૦ ગણત્રી, પંચાંગ, સહમજણ. Subs. Reckoning; an almanac; understanding; sense.

અંગાર્દ, angârd. વિ૦ ઓછું, અધુરૂં, કમતર, નાકેસ. ક્રિ૦ ગણ્યું, વિચાર્યું. ના૦ વિચારનાર. Adj. Deficient; less; defective. V. Reckoned; thought. Subs. One who thinks.

અંબાર્દ, ambârd. વિ૦ સંતોષી, ધરાયલું, સબુરીવાલું. Adj. Content; satisfied; patient.

અંબાર્દ, ambârd. See ambâr.

અંગાર્દન, હોગાર્દન, angârdan, hôgârdan. ક્રિ૦ શૃંગાર કરવો, ભપકાભરેલું કરવું, રોનક આપવી; ધસારો લાવવો, હુલ્લડ કરવું; ચિતારવું, સબી પાડવી, વિચારવું, જાણવું, ગણવું, શક લેઈ જવો; પીછાણવું. V. To emu-

merate; to recount; to repeat; to relate; to adorn; to make pompous; to give elegance; to make a sudden attack; to excite sedition; to paint; to draw one's portrait; to think; to know; to reckon; to doubt; to recognise.

અંબાર્દન, ambârdan. See ambârîdan.

હંગાર્દન, hangârdan. ક્રિ૦ વિચારવું; ગણવું, કોતરવું, પસ્તાવો—પશ્ચાતાપ કરવો; પાપની પ્રાયશ્ચિત કરવી. V. To think; to compute; to engrave; to repent; to atone for sins.

અંબાર્દે, ambârdê. ભૂ૦ કૃ૦ ભરપુર કીધેલું, ઢગ મારેલો, જથ્થો કીધેલો. Past Part. Filled up; heaped up; stored up.

અંબાર્દગી, ambârdagî. See ambârdêh.

અંબારમ, ambâram. ક્રિ૦ હું નીચે જોઉં; હું ભરૂં. V. I may look down; I may fill up. Comp. Per. انبارم

અવ્બારમ, avbâram. ક્રિ૦ હું નીચે લેઈ જાઉં, પદવી પરથી ઉતારી પાડું. V. I may carry down; I may degrade.

અંદક, andak. વિ૦ થોડું, ન્હાનું. Adj. Little, small, few. Per. اندک

અનીક, આની, ખીની, anîk, ânî, khînî. વિ૦ કપટી, અદેખું, કીનાખોર. ના૦ લશ્કર, ફોજ; પેશાની, ચેહેરો,

શિકલ. Adj. Spiteful; jealous; vindictive. Subs. An army; a force; forehead; face; feature.

અનીએ, અવે, aniê, avê. વિ० બીજું. શબ્દ० અ० સીવાય, વિના, વતરોગે. Adj. Another, more. Prep. Except, without; exclusive of. Comp. Av. , Sans. अन्य.

ઉસ, ઓઝ્, ઓજ્, us, ôz, ôj. ઉપ० ઉંચું, બુલંદ, ઉપર. Prefix. On high, above, high up. Comp. Av. , =Sans. उस्.

ખવીદ, khavîd. વિ० તાજું, લીલું, ભીનું, લીલોત્રીવાળું. ના० લીલો અનાજ; લીલું ઘાસ. Adj. Fresh; green; moist verdant. Subs. Green corn; fresh grass. Comp. Per. خويد

ખોએ, khôê. ના० આદત, સ્વભાવ, ટેવ. Subs. Nature; disposition; habit. Per. خوي

અનીશ, anîsh. ના० દરવેશ, વેરાગી; તપેસરી. Subs. A dervish; an ascetic; a hermit.

અવીશ, avîsh. ના० ગુચ્છાના જેવું એક જાતનું ઘાસ. Subs. A kind of tufted grass.

અ-વીશ, a-vîsh. વિ० વધારે—જીઆદે નહીં. Adj. Not more—greater. Contrast Per. بيش

અ-વીસ, a-vîs. વિ० કુટુંબ—મોહોલ્લા વગરનો; કોમ-વગરનો. Adj. Having no family—street; tribeless. Contrast , , Av. , Sans. विश्.

અવીશ, અવેશ, avîsh, avêsh. ના० પુઠે ચાલનાર—જીવનાર, પારકાની ઉપર આધાર રાખનાર, ચાકર. વિ०

લાયક, યોગ્ય, અગત્યનું; થોડું. Subs. One who follows—survives; dependent on foreigners—others; a servant. Adj. Worthy; fit; important; little.

અવીશ, avîsh. સર્વ૦ તે જે, પેલું. Pron. That which; that.

અવીશ, avîsh. વિ૦ ફલવંત; ફલ ઉત્પન્ન કરનારૂં; હમેલદાર; છોકરાં સાથનું. Adj. Fruitful; producing fruit; pregnant; being with young.

આનેશ, ânêsh. સર્વ૦ તેઓ. Pron. They.

એનદી, ênadî. વિ૦ કેટલું એક. Adj. Somewhat.

એવ્જશ, ઓજી, evjash, ôjî. વિ૦ બહાદુર, જોરાવર, કૌવતમંદ. Adj. Brave; powerful; strong. Comp. Av. , Sans. **ओजस्.**

ઓએશ, ôêsh. સર્વ૦ બીજું; પોતે, જાતે. Pron. Another; second; self; personally.

ઓજી, ôjî. વિ૦ કૌવતદાર; ચઢતે દરજ્જેનું. ના૦ કૌવત. Adj. Strong; of a higher order. Subs. Strength.

ઓબશ, ઓબેશ, ઓએશ, ôbash, ôbêsh, ôêsh. ના૦ મેહેતો, લખનાર, દફતરી, સંબંધ, સંયોગ, મુકાબલો, હરીફ, દુશ્મન, બરાબરીઓ, પરતીવાદી. વિ૦ લાયક, સારૂં, ખુશ. સર્વ૦ તેને, તે વિષે, તેને માટે, તેને લગતું. Subs. A clerk; a writer; a registrar; connection; union; comparison; a rival; an enemy; an equal; a defendant; a new era.

Adj. Fit; good; pleased. Pron. To him; about him—it; for him—it; relating to him—it.

અંદકી, andakî. See andak.

અંદી, andî. ક્રિ૦ અ૦ એટલાસુધી, તે સુધી, સુધી. Adv. So far; as far as this; till.

અંદેશ, andêsh. ના૦ વિચાર, ધારણા, મતલબ; ચીંતા, ધાસ્તી, દેહેશત. Subs. Idea; intention; object; anxiety; fear; dread. Comp. Per. اندیشه

અંબીઅ, અંબીઆ, ambia, ambîâ. ના૦ એક જાતનું ઝાડ કે જેનાં પાંદડાં ઓષધનાં કાંમમાં આવેછે. Subs. A kind of tree, the leaves of which are used medicinally.

ખુબી, હુબી, khûbî, hûbî. વિ૦ સુંદર, સારૂં, નામાંકીત, સ્તુતીપાત્ર. ના૦ નેકી, ખુબી, નામદારી. ક્રિ૦ અ૦ સારીપેઠે, બરાબર રીતે. Adj. Beautiful; good; illustrious; praiseworthy. Subs. Virtue; goodness; fame. Adv. Well; properly. Comp. Av. , Per. خوبي

ખેશ, khêsh. ના૦ સગું; પોતે, પોતાનું; હસ્તી; સ્વાધીન, કબજો. Subs. A relative; self; one's own; existence; custody; control. Av. = Per. خویش = Pâz.

હુએશ, huêsh. ના૦ ઈરાદો, ધારણા, કસદ. Subs. Intention; aim; object.

હુબશ, હુએશ, hûbash, hûesh. See ôbash.

અ-વેશ-આગાહ, a-vêsh-âgâh. વિ૦ વધારે વાકેફગાર નહીં, નાદાન, અજ્ઞાની. Adj. Not more experienced—conversant with; foolish; ignorant.

ખેશ-આગાહ, khêsh-âgâh. વિ૦ પોતે વાકેફ—જાણીતો. Adj. Self-conversant; self-knowing.

અન્‌બસાન, anbasân. ના૦ તકરાર કરનાર; લડાઈ, ઝઘડો; જીઆન, નુકસાન. Subs. One who discusses; battle; a quarrel; dispute; damage; injury.

ખેશાન, khêshân. Subs. Plur. See khêsh.

ખેશ-ખાર, khêsh-khâr. ના૦ પોતાનો રોજગાર—કામ. Subs. One's own profession—business. Comp. , Per. خویشکر

અંબશાની, ambashânî. ના૦ ગાંડું ઘેલું બોલનાર, મર્યાદા વિનાનું બોલનાર, ગાળ ગલોચ વાપડનાર, અનીતિના શબ્દ વાપડનાર, પ્રતિવચન, જુઠો પાડનાર. Subs. An irrational prattler; one who uses abusive language; one that speaks indecent word; contradiction; one who contradicts flatly. Pâz.

અવસહીનીદે, avsahînîdê. ભૂ૦ કૃ૦ નુકસાન થએલું, નાશ પામેલું, કરમાઈ ગયલું; ઘટેલું. Past Part. Damaged; ruined; withered; lessened.

અંદેશાનીદે, andêshânîdê. ભૂ૦ કૃ૦ અંદેશો—

વિચાર કરાવેલું. Past Part. Caused to think (causal). Comp. Per. اندیشانیده

ખેશાંનીદે, khêshânîdê. ભૂ૦ કૃ૦ સગપણમાં આપેલું, સગાઈ—સંબંધ કીધેલું, પોતાનું કરી લીધેલું. Past Part. Married in the family; established relationship; formed consanguineal ties.

અંદેશાન, andêshân. ના૦ વિચાર—ધારણા કરનારા, ખીઆલ—સુમાર કરનારા. Subs. Those that think—intend—imagine—estimate.

અંબશાન, ambashân. See ambashânî.

ઓબશાન, ઓશાન, ôbashân, ôshân. સર્વ૦ See ânêsh.

ખેશાવંદ, khêshâvand. ના૦ ભાવ૦ સગાઈ, સગપણ, એક લોહી સંબંધ; સગાઈ ધરાવનાર. Abst. Subs. Relationship; connection; consanguinity; a person related or connected by blood or affinity. Per. خویشاوند

અન્દેશી, andêshî. વિ૦ વિચારવંત, અંદેશો કરતું. Adj. Thoughtful; cogitating. Comp. Per. اندیشمند , اندیشناک

ખેશીહા, khêshîhâ. ક્રિ૦ અ૦ સગાઈથી, કુટુંબીપણાની રીતે, સ્નેહીપણાથી. Adv. By relationship; affiliation; by friendly attachment.

હુબશીઆ, hubashîhâ. ના૦ બંદીખાનું, કેદખાનું તુરંગ. Subs. Captivity; prison; jail.

હુબશીહા, hubashîhâ. ક્રિ૦ અ૦ ખુબી—ભલાઈ—નેકીથી; સારી રવેશે. Adv. With excellence—goodness—virtue; in a good manner.

ખેશ-ગાસ, khêsh-gâs. ના૦ પોતાની મીલકત; ધણીઆતી જગા. Subs. One's own estate; proprietary land. Comp. Av. + = Per. خویش گاه

અન્દેશશ્ન, અન્દેશશ્ની, andêshashna, andêshashnî. ના૦ અંદેશો, ખીઆલ, ધારણા. Subs. Thought; idea; intention. Per. اندیشه

ખેશશ્ન, khêshashna. વિ૦ ભયંકાર, ધાસ્તી—બીહીક ઉત્પન્ન કરનારૂં. Adj. Dreadful; impressing terror; exciting alarm.

હુ-જેહેશ્ને, hu-jêhêshnê. ના૦ સારી આદત—તેવ—ખાસીઅત—સ્વભાવ—ચાલચલણ—રીતભાત. Subs. A good habit—nature—characteristic—temper—behaviour. Pâz.

હુ-દેહેશ્ન, hudêhêshna. ના૦ સારી પેદાયશ, સારી કુદરત. Subs. Good creation—providence.

ખેશી, khêshî. વિ૦ સગાઈ—પોતાવત ધરાવનારૂં, કુટુંબી, સંબંધ ધરાવનારૂં, પોતાનું. Adj. Bearing relationship—consanguinity—family connection.

અન્-દેહેશ્ને, an-dêhêshnê. વિ૦ પેદાયશ—હાંસેલ—ફાયદા વગરનું. Adj. Void of any creation; having no profit—advantage.

અંદેશીગાન, andêshîgân. See andêshân.

ખેશીગાન, khêshîgân. See khêsh.

ખેશ-દીન, khêsh-dîn. નાo પોતાની દીન; પોતાનું અંતઃકરણ—દીલ. Subs. One's own religion—conscience. Comp. Av.

ખેશીનીદન, khêshînîdan. ક્રિo સગાઈ—સંબંધ કરવો; ઓળખાંણ કરવી, પોતાને સારૂં કાંઈ મેળવવું, પોતાનું કરવું. V. To connect; to form an acquaintance; to gain something for one's self; to make one's own.

અંદેશીદન, andêshîdan. ક્રિo વિચાર કરવો; ફીકર—ચીન્તા કરવી; વમાસવું. V. To think; to be concerned—anxious; to meditate upon. Per. اندیشیدن

ખુબ-દાન, khûb-dân. વિo સારી રીતે જાણનાર—વાકેફગાર, સારૂં જ્ઞાન ધરાવનાર. Adj. Well-knowing, fully understanding, well learned. Comp. Av.

ખેસાંન, ખેશુ, khêsân, khêshu. See hu-jashna.

હુ-જશ્ન, hu-jashna. નાo સારી મરજી, ખુશહાલી, ખુશી. Subs. A good wish; comfort; happiness; pleasure.

હુ-સખુન, hu-sakhun. નાo સારો સખુન; સારૂં ભાષણ

—વાર્તા. Subs. A good word—discourse—narration. Comp. Av. , Per. سخن

ખુબ્દાનાન, khubdânân. See khubdân.

અવે-શુનીહેદ, avê-shunîhêd. ક્રિ૦ સુધરતું નથી, ખરે રસ્તે આવતું નથી. V. Does not improve; does not come to the right path.

અવશાનશ્ન, avshânashna. ના૦ ભાવ૦ ઓછું થવું, ઘટવું, નાશ થવો. Subs. Abst. Lessening, decreasing, decaying.

અંદશ્નશ્નીહા, andashnashnîhâ. ક્રિ૦ અ૦ આખેર સુધી, સેવટ સુધી. Adv. Up to the end—last extremity.

અવે-દાનશ્નીહા, avê-dânashnîhâ. ક્રિ૦ અ૦ મૂર્ખાઈથી, નાદાનીથી, અજ્ઞાનપણાથી. Adv. Foolishly; inconsiderately; ignorantly.

ખેશ્નશ્ની, ખેશીનશ્ની, khêshnashnî, khêshînashnî. See khêshi.

અવી-યાની, avî-yânî. વિ૦ ખુશહાલી—મોજમજાહ વગરનું, દલગીરી ભરેલું, ઉદાસ, નિરાશ. Adj. Void of pleasure—jollity; sorrowful; sad; despondent. Comp. = Av. + = Av. = Pâz. = Per. یان

ઓજશ્ની, ôjashnî. વિ૦ કઉવતમંદ, જોરાવર, શૂરો. Adj. Powerful, strong, brave. Comp. Pehl.

ખવેશ્ની, khavêshnî. વિ૦ ઈચ્છા—ખાહેશને લગતું. Adj. Pertaining to one's desire—wish.

હુ-સખુની, hu-sakhunî. વિ૦ મધુર વાચા—વાણી—વાર્તાને લગતું, સારા સખુન બોલનાર. Adj. Pertaining to good speech—narration; speaking good words. Comp. Per. نیک سخنی

હુ-સખુનીગાન, hu-sakhunîgân. વિ૦ નેકનામી-વાલા, વિવેકી, નીતિવાંન; સારા સખુન બોલનારા. Adj. Plur. Renowned; prudent; virtuous; those that speak good words.

અવસાનેત, avsânêt. ક્રિ૦ છેડો—સેવટ આવે છે. V. Comes to a conclusion—ends.

અવી-યાનેત, avî-yânêt. ક્રિ૦ ઉદાસ—ગમગીન—નીરાશ થાયછે. V. Becomes sad—grieved—despondent.

અન્દશ્ને, andashnê. ના૦ ભાવ૦ બદીથી સંભાલમાં રેહેવું. Subs. Abst. Abstaining one's self from evil—vice.

અન-દશ્ને, an-dashnê. વિ૦ શરીર—હાડપંજર વગરનું; જીંદગી વિનાનું. Adj. Having no skeleton—body; incorporeal; lifeless.

અવસહીન, avsahîn. ના૦ નુકશાન, જીઆન, ગેર ફાયદો. Subs. Harm; injury; disadvantage.

ઓસાન, ôsân. ના૦ હથિયાર ઘસવાનો પથ્થર. Subs. A whetstone.

ખુદશ્ને, khûdashnê. ના૦ ભાવ૦ આરાધવું, યાદ કરવું, પુંજા કરવી, વખાણવું. Subs. Abst. Invoking; paying divine homage; worshipping; praising.

ખેશુન, khêshun. See khêshân.

હોશ્વરાન, hôshvarân. વિ૦ મોતમંદો; મર્ત્યુકને લાયકનાં; દુઃખી, દરદી. Adj. Plur. Mortals; subject to death; the distressed; the sick and the afflicted.

અવેશ્કાન, avêshkân. વિ૦ સુસ્ત, આલશુ, મેહનતું નહીં તે. Adj. Lazy; idle; not industrious.

ખેશ્કાર, khêshkâr. વિ૦ ઉદ્યોગી, મેહેનતુ, સવાબકાર. ના૦ પોતાનું કામ—ધંધો. Adj. Industrious, hard-working, laborious, virtuous. Subs. One's own business—profession. Per. خویشکر

ખેશ્કારી, khêshkârî. ના૦ પોતાનો ધંધો, સારો પેશો, ઉદ્યોગ, કારભાર, વેપાર, હદ; સગાઈ. વિ૦ લાયક, યોગ્ય, ઘટીત. Subs. One's own business; a good profession; industry; management; trade; limit; relationship. Adj. Worthy, fit; proper.

ખેશ્કારશ્ની, khêshkârashnî. વિ૦ સહમજ—વિચાર—ડહાપણવાળું, જ્ઞાની, દુરંદેશ. Adj. Full of sense—thought; wise; learned; foresighted. Pâz.

અંદાજગી, andâzagî. ના૦ નાખવું. Subs. Throwing.

અંદાજેઈ, andâzêî. વિ૦ પ્રમાણ—હદવાળું, મધ્યમ સરતું. Adj. Proportional; moderate; kept within due limits. Comp. Per. اندازه

અંદેશજગી, andêshazgî. See andêshî.

અન-સાજગી, an-sâzagî. વિ૦ કારીગરી વગરનું; નહીં બનાવનારૂં. Adj. Void of workmanship; not performing.

અંદાજે, andâzê. See andâzê.

હોશાજ, hôshâz. ના૦ તરસ, પાણી પીવાની રૂચી. Subs. Thirst; a vehement desire of drink.

અનગેશ્ત, angesht. ના૦ કોલસો. Subs. Coal. Comp. Per. انگشت

અન-સખ્ત, an-sakht. વિ૦ કઠણ નહીં, નરમ, પોકલ, સંગીન—બત નહીં. Adj. Not hard; soft; hollow; not solid. Contrast Per. سخت

અવી-દાદ, avî-dâd. વિ૦ ઈનસાફ વિનાનું; જુલમી, ઘાટકી. Adj. Not equitable; tyrannical; cruel. Contrast, Av., Per. داد

અવેશ્ત, avêsht. ના૦ તીર, ન્હાનો નેજો. Subs. An arrow; a small lance.

ખેશ્ત, khêsht. ના૦ ઈંટ, ઈંટરદી. Subs. A brick. Comp. Av., = इष्टिका = Per. خشت

ખોસખ્ત, khôsakhta. ના૦ નેજો. ભૂ૦ કૃ૦ વિ૦ ચીલ્લો ચહડાવેલો—તાણેલો. Subs. A lance. Past Part. Strung (a bow); tightened.

હવેશ્ત, havesht. See hâvêsht.

હુ-દશ્ત, hu-dashta. ના૦ સારૂં જંગલ—વન. Subs. A good forest—wood. Per. دشت

અન્ગશ્તો, angashtô. ના૦ એક જાતનો પીસેલો અનાજ; એક જાતનો ખોરાક. Subs. A kind of ground corn; a kind of food.

ઓબેખ્ત, હુ-બેખ્ત, ôbêkht, hu-bêkht. ના૦ ખુબી, ભલાઈ; સારૂં નસીબ. વિ૦ ભાગ્યશાળી, નસીબવંત. Subs. Excellence; goodness; good luck. Adj. Fortunate; lucky. Av. = Sans. सुभक्त = Per. نیک بخت

ખુબ્-દાદે, ખુપ્-દાદે, હુફ્-દાદે, khub-dâdê, khup-dâdê, huf-dâdê. વિ૦ સારા મઝહબ—દીન-વાળું. Adj. Of good religion—faith.

હુ-યશ્ત, hu-yasht. ના૦ સારી આરાધના; ઘટતી સ્તુતી—વખાણ. Subs. Good invocation; worthy praise—adoration. Comp. Av.

અંગીખ્તન, angîkhtan. ક્રિ૦ ઉઠાવવું, ઉચકી લેવું, ટેકો—આશ્રો આપવો, ઉસ્કેરવું; ખેચી કાઢવું; ઉત્પન્ન કરવું. V. To raise; to excite; to take up; to support; to stir up; to pull out; to create. Comp. Per. انگیختن

અંબેશ્તન, anbêshtan. ક્રિ૦ કાગળ લપેટવું, કાગળને અક્ષરથી ભરી કાઢવું, રેડવું, ઘડી વાળવું; ભરવું, ઢગલો કરવો. V. To fold up the letter-paper; to write down a letter; to pour; to fold up; to fill; to heap up.

ખેશ-તન, khêsh-tan સર્વ૦ પોતાનું તન, પોતે, જાતે, પંડે. Pron. One's own body, one's self, himself, herself, itself. Per. خویشتن

હોસાર, hôsâr ના૦ ફરસંગ, ૩ મેલ. Subs. A *Farsang;* a league (distance of 3 miles).

અન્દી, andî. ક્રિ૦ અ૦ શા વાસ્તે—કારણથી ; તેટલા માટે—વાસ્તે, તે સબબને લીધે. Adv. Why? by what reason? for that reason ; therefore.

અવ્દસ, avdas. ના૦ એક બીલ્લસ—વેંહેત. Subs. One span. Av.

અ-વીસ, a-vis. વિ૦ કુટુંબ—કબીલા—મુકામ વગરનું. Adj. Having no family—household—dwelling place. Av.

ઓએસ, ôês. ના૦ જે રાહદારી આડે માર્ગે જવાની ઈચ્છા રાખે તે. Subs. A wayfarer who wishes to go in a wrong path.

અંદકી, andakî. See andak.

અંદીક, andîk. ક્રિ૦ અ૦ કદાચ ; એવું બનેકે. Adv. Perhaps ; it may so happen.

અંબસ, anbas. ના૦ સાફ કીધેલો અનાજનો ઢગલો. Subs. A heap of cleaned corn.

અન્-દકીઆ, an-dakîa. વિ૦ નાપાક, ગદલું, મેલું, તકસીરવાર ઠરેલો ; રદ થએલો. Adj. Impure ; dirty ; unclean ; found guilty ; condemned.

અન્દીશ, અંદેશ, andîsh, andêsh. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ વિચાર કર, દરીઆફત કર. V. Imper. Think, ponder. Comp. Per. اندیش ; See andêsh.

અન્-બેશ, an-bêsh. વિ૦ દુઃખ—દરદ—પીડા વિનાનું, તંદરોસ્ત, સુખી. Adj. Free from pain—disease—

SOCIETY

trouble ; healthy ; happy. Contrast Av. [Avestan]

[Avestan] ઓબેશ, ôbêsh. See [Avestan] khêsh.

[Avestan] અંગદી, angadî. ના૦ ધન, દોલત, માલ, પૈસો. Subs. Wealth ; riches ; property ; money.

[Avestan] હુબસીઆ, hubasîâ. ના૦ માનસ, મનુષ્ય. Subs. Human being ; a man.

[Avestan] હંબદી, hanbadî. ના૦ દુશ્મન, હમશરીક, દાવાદાર, હરીફ. Subs. An enemy ; a co-partner ; a claimant ; a rival.

[Avestan] અન્-દકીહા, an-dakîhâ. ક્રિ૦ અ૦ અપવીત્રાઈથી, નાપાકીથી, અનીતિથી, ગદલાપણાંથી. Adv. Impurely pollutedly ; immorally ; filthily.

[Avestan] હુ-દકીહા, hu-dakîhâ. ક્રિ૦ અ૦ સારી પવીત્રાઈથી નીર્મલતાની રીતે ; પુરતી પરહેજગારીથી. Adv. With good purity ; being void of dirt—uncleanliness ; with sufficient abstinence—piety.

[Avestan] અન્દેશી, andêshî. See [Avestan] andêshî.

[Avestan] ઉશીખ્શ, ushîkhsh. ના૦ એક દેવનું નામ છે. Subs. Name of a demon—evil spirit. Av. [Avestan]

[Avestan] [Avestan] } અન્દેશશ્ની, અન્દેશશ્ને, andêshashnî, andêshashnê. ના૦ વિચાર શક્તી. See [Avestan] andêshî. Subs. Thinking power.

[Avestan] અંદેશીદાર, andêshîdâr. વિ૦ વિચાર કરનાર, દરીઆફ્ત કરનાર. Subs. One that thinks—ponders. Comp. Per. اندیشه دار

[Avestan] અવે-સીનીદન, avê-sînîdan. ક્રિ૦ એબ—ખાંમી

—ખોડખાંપણ વિનાનું કરવું. V. To make free from blemish—defect—deformity.

અંદેશીદી, andêshîdî. See andêshî.

અંદેશીદન, andêshîdan. ક્રિ૰ વિચારવું, દરીઆફત કરવો, વમાસવું, ફીકર કરવી. V. To think, to ponder, to meditate, to reflect, to be concerned. Per. اندیشیدن

અન્બસાન, anbasân. ના૰ તકરાર, નુકસાન, ગેરફાયદો, ખોટ, આફત; જુઠાઈ, ઠગારો, હુજત, મુકાબલો. Subs. Argument; injury; disadvantage; loss; calamity; falsehood; a cheat; obstinacy; comparison.

અવ્બસાન, avbasân. ના૰ લડાઇ, મારામારી. Subs. Battle; quarrel.

અંબસાની, anbasânî. See anbasân.

અંબઝશ્ને, anbazashnê. વિ૰ શક ભરેલું, વાંધા ભરેલું, ભાગમાં; ભેળાયલું, ભાગ—હીસ્સો રાખનારૂં, કમનસીબ, અસત્ય. Adj. Doubtful; objectionable; in partnership; joined; having a part with another; unlucky; untrue.

ખોસશ્ને, khosashnê. ના૰ ભય, બીહીક, ધાસતી, દેહેશત. Subs. Fear; dread; terror; awe.

ઓજદશ્તી, ôjdashtî. વિ૰ બુતપરસ્તીને લગતું, પુંટલાં પુંજનારાઓનું. Adj. Pertaining to idolatry; belonging to idol-worshippers. Comp. Pâz.

અંદેશ્તી, andêshtî. See andêshî.

અન્બેશ્તન, anbêshtan. See anbêshtan.

ખોશ્કારશ્ને, khôshkârashnê. See khôshkârashnê.

હોશ્કારશ્ને, hôshkârashnê. ના० સવાલ, પ્રશ્ન. Subs. Question; query.

અંદેશ્-રદ, andêsh-rad. ના० સહમજવાળો—વિચારવાળો માનસ; ડહાપણનો ધણી, દાનાવ, વિદ્વાન. Subs. A man of sense—thought; a man of wisdom—knowledge; a *savant*.

ખોસ્કાર્દ, khôskârd. ના० ગુનાહ અથવા તકસીરની માફી. Subs. The pardon or remission of an offence or crime.

ઓબસીઆ, ôbasîâ. ના० બુજોરગી; મોટાઈ; પથ્થર ભાંજવાનું લોહડાનું હથ્યાર; હથોડો; બંદીખાનું. Subs. Eminence, greatness; an iron instrument for breaking stones, a hammer; a prison.

અંગેજશ્ને, angêjashnê. ના० કયામત, રસ્તાખેજનો દહાડો. Subs. The day of resurrection—judgment.

ખેસશ્ને, khêsashnê. ના० બીહીક દેખાડવી, ભય ઉત્પન્ન કરવો. Subs. Showing dread; producing fear.

અન્દકી, andakî. See andak.

હુબેસીઆ, hubêsîâ. See hubashîhâ.

અંબેદીગાન, anbêdîgân. ના० દુશ્મનો, શત્રુઓ,

કજીઆ કરનારા, ભાગ્યાઓ, સાથીઓ. Subs. Plur. Enemies, foes; those that quarrel; partners; associates.

અન-સેઆશી, an-sêâsî. વિ૰ અસંતોશી, અકારૂં, નાશખર, નાશેપાશી. Adj. Of a contented disposition; disagreeable; wanting patience; unthankful. Comp. Pehl.

ખુસીનાદ, ખુસીનેદ, khûsînâd, khûsînêd. ક્રિ૰ સુકવે, સુક્કું કરે. V. May dry—parch.

ખુસીનેદ, khusinêd. See khôsnâd.

ઓસહીન, ôsahîn. ના૰ ઉષહીન ગેહ. Subs. The *Ushahina Geh* (the time of dawn). Av.

અન્-દેહી, an-dêhî. વિ૰ નાબુદી—નાશ કરનારૂં; ગેબ—છુપું કરનારૂં. Adj. Producing annihilation —destruction; rendering invisible—hidden.

ખેસીદ, khêsîd. ના૰ જખમ, ઘાઉ, કટકો; બીહીક, ધાસ્તી. Subs. A wound, cut, stroke; fear, dread.

અંબુસીદન, anbusîdan. ક્રિ૰ જાહેરમાં આવવું, પ્રખ્યાત થવું; લોકોની જાણમાં આવવું; કોહી જવું; કરમઈ જવું; સાંધાંમાં સુનુ મારીજવુ. V. To become public, to become famous; to come to the notice of the public; to rot; to decay; to become benumbed in the limbs. Comp. Per. انبوسیدن

અન્-દેહીદે, an-dêhîdê. See an-dêhîdê.

હુ-દાએતે, hu-dâêtê. See hûdâêtê.

ખેસીદગી, ખેસ્તગી, khêsîdagî, khêstagî. નાo ભાવo જખમી કરવું, ચીરવું. Abst. Subs. Inflicting a wound; tearing.

અન્દીનશ્ન, andînashna. See andîshî.

અ-નશીનશ્ને, a-nashînashnê. વિo નાશ વિનાનું, નાશ નહીં કરનારૂં. Adj. Not decaying, not destroying.

અંદ્સુસ, andsus. નાo 'અસ્પીન' નામના દેશનાં એક સુબા અથવા હાકેમનું નામ. Subs. Name of a man who is said to have been the ruler of a country called "*Aspin.*"

હોસીદુમ, hôsîdum. ક્રિo હું સંભાલ—રક્ષણ કરૂં; હું કબુલ કરૂં; હા કેહું અને ટેકો આપું. V. I may take care of—protect; I may assent and support.

ખુશીનેદ, ખુસીનાદ, હેચીનેદ, khusînêd, khusînâd, hêchînêd. ક્રિo સુકવે; સુકકું થાય. V. May dry; may become dry. Av. = Sans. सिंचति = Per. خوشکیدن

અવ્સીનીદન, avsînîdan. ક્રિo ખરાબ કરવું; નાશ કરવો; ઘટવું, ઓછું કરવું. V. To spoil, to destroy, to diminish—lessen.

ઓસીનીદન, ôsînîdan. See avsînîdan.

અવી-દીનાન, avî-dînân. નાo ધર્મ—મજહબ—કાયદા વિનાના; અનીતિવાલા, બેઈમાંની, અવીશ્વાસુ. Subs. Persons having no faith—religion—laws; immoral—faithless persons. Comp. = Av. = not (as in) + = Av. ; Per. بي دينان

ખુદ્-દીનાન, khud-dînân. વિ૦ એકજ ધર્મ—મજહબવાલા; પોતાની દીનવાલા. Adj. Plur. Of one's own religion; co-religionists. Comp. Av.

અન્-સગીનાન, an-sagînân. વિ૦ પથ્થરના જેવું કઠણ નહીં; નરમ, હલકું, સંગીન—પૂર્ણ નહીં. Adj. Not so hard as a stone, soft, light; not solid—complete. Contrast Per. سنگین

અનીસહ, આનીસે, anîsah, ânîsê. ના૦ કોઈબી બંધાયલી અથવા ઠરી ગયલી પ્રવાહી પદાર્થ. Subs. Any liquid substance in a congealed state.

અન્-સેજાક્-તર, an-sêjak-tar. વિ૦ વધારે નાલાયક—અઘટીટ—અયોગ્ય. Adj. More unfit—improper—unworthy.

અંગેજશ્ને, angêzashnê. ના૦ ભાવ૦ કોઈબી વસ્તુનો સબબ, કાંઈબી ચીજનું મૂલ કારણ. ક્રિ૦ ઉપર ઉઠાવવું, ઉંચે—બુલંદ કરવું. Abst. Subs. The cause or origin of a thing. V. To raise up, to lift up, to exalt.

અનજસ્પુક, anjaspuk. વિ૦ મુબારક, પનોતું, ભાગ્યશાલી, નસીબવંત. Adj. Blessed, propitious, fortunate, lucky.

અવીસ્ત, avîst. ના૦ કીલ્લો, કોટ, મજબુત બંચાવની દેવાલ. Subs. A fort, a fortress; the wall of a fort.

ખુસીદ, khusid. ના૦ રડન, કલાપીટ, વિલાપ, શોક Subs. Weeping, lamentation, wail, grief.

ખુસેદ, khusêd. See khusînêd. khusînâd.

ખીસ્તારી, khîstârî. ના૦ જખમી થવું. Subs. Becoming wounded.

અન્-એસ્તેશ્ની, an-êstêshnî. વિ૦ કાયમ—ટકાઉ નહીં, થોડા વખતનું, અનીશ્ચીત. Adj. Not permanent, lasting of short duration, uncertain.

ખીસ્તે, khîstê. See khêst.

ખેસ્તે, khêstê. ના૦ જંગલ, વેરાંન જગા, મેદાન. Subs. A forest or wood, a desert place, a plain or meadow.

ખેસીદ, khêsîd. See khîsêd.

હુ-દસ્તે, hu-dastê. વિ૦ મજબુત—સારા હાથવાળું; મદદ કરનારૂં, સહાય થનારૂં, ટેકો—આશ્રો આપનારૂં. Adj. Of strong—good hands; helping, supporting, patronizing.

હુ-દીદે, hu-dîdê. ના૦ સારી નજર—ચશમ; સારી આંખ. Subs. A good sight—vision; good eyes.

હુ-બસ્તે, hu-bastê. વિ૦ સારૂં બાંધેલું, સારી નીતિવાળું, સારા બંદોબસ્તવાળું. Adj. Well bound, well regulated; of good morals; well organized.

અન્-જસ્તન, an-jastan. ક્રિ૦ નહીં કુદવું—છલાંગ મારવી—ભુસકો મારવો. V. Not to jump—leap—bound. Contrast Per. جستن

અવ્સીદન, avsidan. See avsînidan.

અવી-સતુન, avî-satun. વિ॰ થામલા વગરનું; ટેકા —આધાર વગરનું; નીરાધાર; અલગ. Adj. Having no pillar—support. Prop. Unsupported; aloof. Contrast , Av. , Per. ستون, Sans. **स्थूणा.**

આવેસ્તન, âvêstan. ક્રિ॰ હમેળદાર—ગર્ભવંતી થવું. V. To be pregnant—with young. Comp. Per. آبستن

અંબસ્તન, anbastan. ક્રિ॰ ભરવું; પુરૂ કરવું. V. To fill up; to complete.

ખુસીદન, khusîdan. ક્રિ॰ સુકવવું, સુકકું થવું; કર ચલી વલી જવી; ચીમરઈ જવું. V. To dry; to become parched; to be wrinkled; to shrivel up. Comp. Per. خوسیدن

ખઈસ્તહ, khaîstah. ભૂ॰ કૃ॰ કોટબંદી કીધેલી; મજબુત કીધેલું. Past Part. Fortified; strengthened.

ખીસ્તેહ, ખેસ્તે, khîstêh, khêstêh. વિ॰ ધાસ્તી ભરેલું, ભયાંનક; ઉઠાવેલું, બાંધેલું. નાં॰ કીલ્લો, કોટ. Adj. Dreadful, frightful; erected, built. Subs. A fort, castle, fortress.

ખુજસ્તે, khujastê. વિ॰ મુબારક; ભાગ્યશાલી. નાં॰ વતન; શેહર. Adj. Blessed, propitious; fortunate. Subs. One's native country; a city. Comp. Per. خجسته

ખેસ્તે, khêstê. નાં॰ જખમ, ઘાહ; ફટકો; ધાસ્તી. Subs. A wound, cut; stroke; fear.

ખેસીદે, khêsîdê. નાં॰ એક ગુનાહ—પાપનું નામ. Subs. Name of a crime—sin.

હુ-બસ્તે, hu-bastê. ભૂ૦ કૃ૦ સારી રીતે બાંધેલું. Past Part. Well—strongly built.

હોદ્-દીદે, હવી-દીદે, hôd-dîdê, havî-dîdê. ના૦ ડાબી આંખ. Subs. The left eye—sight. Comp. = Av. + = Per. دیده

ખેસ્તગી, khêstagî. વિ૦ જખમી, લોહીલુહાન, ધાસ્તી ભરેલું, ભયાનક. Adj. Wounded, bleeding; stained with blood, dreadful, fearful, frightful.

ગોસીદે, gôsîdê. ના૦ નમુનો; હાલત, સ્થીતિ. Subs. A sample, specimen; state, condition.

હવી-યદમન, હોદ્-યદમન, havî-yadman, hôd-yadman. ના૦ ડાબો હાથ. Subs. The left hand.

અન-બીન, અન્-બીન, અ-વીન, anbîn, an-bîn, a-vin. વિ૦ નહીં જોતું; આંધળું. Adj. Not seeing; blind. Comp. Per. نابینا

ઓબેન, ôbên. ના૦ તેડું, ઈજન. વિ૦ ખુબ, સારૂં, ભલું, નેક; બરોબરીઉં, સરખું. ઉભયા૦ બી, વલી, એટલું છતાં પણ. Subs. An invitation, a call. Adj. Fine, good, virtuous; similar, equal, matching. Conj. Also, too; notwithstanding.

ખવી, khavî. ના૦ નીંદ્રા, ઉંઘ, સ્વપનો. Subs. Sleep, slumber; a dream. Comp. Pehl. , Av. Sans. स्वप्न.

અન્-બીના, an-bînâ. See an-bîn.

હુ-દીનાન, hu-dînân. ના૦ નેક દીન્દાર માણસો. Subs. Good religious men.

હુ-જીનાક, hu-jînâk. ના૦ સારી જગો. Subs. A good place.

હુ-દીનાક, hu-dînâk. ના૦ ખરો ઈનસાફ, વાજબી ચુકાદો. Subs. Even-handed justice, a fair decision.

ખુન્સન્દ, khunsand. વિ૦ રાજી, ખુશ. Adj. Pleased, satisfied, contented. Av. Per. خرسند

અન્-બીની, an-bînî. ના૦ ભાવ૦ અંધાપો; અજ્ઞાનપણું; હુશિયારીની કોટાઈ. Subs. Blindness; ignorance; want of intelligence. •Comp. Per. نابينائي

અન્બીનીહેદ, anbînihêd. ક્રિ૦ અંદીઠ—છુપ્યું—ગેબ થાયછે, નજર આગલથી ગુમ થાયછે, વગર દેખાવવાલું થાયછે. V. Becomes invisible—hidden; vanishes; goes away from view or sight.

ખુન્સન્દી, khunsandî. ના૦ ખુશી; સંતોષ. Subs. Pleasure; contentment. Per. خرسندي

ખન્સન્દીહા, khansandîhâ. ક્રિ૦ અ૦ રાજી ખુશીથી, ખુશીથી, મરજીથી. Adv. Of one's own accord; voluntarily, willingly.

અંબીનીનાક, anbînînâk. વિ૦ ઠગાઈ ભરેલું; ખોટું સહમજાવનારૂં, ભમાવતું. Adj. Deceitful, treacherous; misinterpreting; misguiding.

અન્બીનીનીદે, anbînînîdê. ભૂ૦ કૃ૦ આંધલું કીધેલું, ઠગેલું, નાબુદ—અંદીઠ—નેસ્ત—ગેબ થયલું, Past Part. Made blind, deceived, duped, annihilated, become invisible, vanished.

હુ-દીનીનીદન, hu-dînînîdan. ક્રિ૦ ભલી દીનમાં સામેલ થવું. V. To join or embrace the good religion.

અન-બીનીદારી, anbînîdârî. ના૦ ભાવ૦ અંધારૂં —આંધળું કરવું; ગુમરાહ કરવું, ભમાવવું; નાબુદ થવું—કરવું. Subs. Abst. Making dark—blind; misleading; misguiding; becoming—make extinct.

અન-બીનીદન, anbînîdan. ક્રિ૦ આંધળું કરવું; ઠગવું. V. To make blind; to deceive.

અન-બીન-ગર, anbîngar. ના૦ ઠગનાર, આંધળું કરનાર; આંધળો શખ્સ. Subs. A deceiver; a cheat; he who blinds; a blind person.

અન્-બીન્-ગરી, an-bîngarî. See anbînî.

હુ-બીન-ગરી, hu-bîngarî. વિ૦ સારી રીતે પીછાણનારૂં, દુરંદેશ, દીર્ઘ દૃષ્ટિવાળું. Adj. Well knowing; recognising properly foresighted; thoughtful with respect to future.

અન્-બીન્-ગર્-દારી, an-bîngar-dârî. ના૦ ભાવ૦ અદેખાઈ—ઠગાઈ કરવી. Subs. Abst. Becoming jealous; deceiving.

ઓબેન, ôbên. ઉભ૦ બી, વળી. વિ૦ બીજું, તમામ, પુર્ણ, સ્નેહી. ના૦ કુટુંબી. ક્રિ૦ અ૦ એક જગામાં, એકજ વખતે, સાથે, સરખી રીતે. Conj. Also, too. Adj. Another, whole, complete; friendly. Subs. A kinsman. Adv. In one place; at one time; together; along with; equally.

હુ-દીન, hu-dîn. વિ૦ સારો ધર્મ પાળનાર, દીનદાર, પોતાની ફરજ બરાબર અમલમાં લાવનાર. ના૦ ભલી દીન —રેવાજ—ફરજ. Adj. Believing in good religion; religious; performing one's duties well. Subs. A good religion—usage—duty. Av.

હોબેન, hôbên. વિ૦ બરાબરીઉ, સરખું. ક્રિ૦ અ૦ એ રવેશે—રીતે. Adj. Equal; similar. Adv. In this manner.

અન્બીન-કર્દન, anbîn-kardan. ક્રિ૦ આંધળું કરવું. V. To make blind; Comp. Per. نابینا کردن

અંબીન-કર્દારી, anbîn-kardârî. ના૦ ભાવ૦ See anbînîdarî.

હુ-દીન-વર, hu-dîn-var. ના૦ નેક દીનનો સરદાર, વડો ધર્મ ગુરૂ, પેગાંમ્બર. Subs. A minister of good religion, a high priest, a prophet.

અન્-બીન્ગી, an-bîngî. See anbînî.

અન્-બીન્ગર, anbîngar. See anbîngar.

ઓસોફરીદ, ôsôfarîd. ના૦ ફરજ, બંદગી, તાબેદારી, ધર્મ. Subs. Duty, prayer, obedience, faith, a religious duty. Pâz.

અવે-ગુમાન, અવી-ગુમાન, avê-gumân, avi-gumân. વિ૦ બેશક, ગુમાન વિનાનું, સાફ દીલનું, ભોળું, કપટ વિનાનું, પાક એતેકાદનું. Adj. Undoubted, free from suspicion; pure-hearted, frank, free from malice, of pure faith. Av. Per. بی گمان .

અન્દી, andî. See andî.

અન્દીક, andîk. નાo જોહાકનું એક નામ; અજ્દહા, ઝેરી મોટો સર્પ—નાગ. Subs. One of the names of *Zohak*—a large venomous serpent—snake.

અન્દીક, andîk. See andîk.

અવ્સે, ઓસે, avsê, ôsê. નાo જેબાએશ, શૃંગાર, ભપકો, દમામ; લઈજવું. Subs. Gracefulness, beauty, ornament, pomp, splendour; carrying.

અંબદે, અંબાદે, anbadê, anbâdê. નાo ખાનદાન, વંશ, પેઢી, ઓલાદ, વસીલો, ગાદી. Subs. Family, parentage, lineage, progeny; a throne; the seat of some eminent personage. Pâz.

ઓસ્કા, ôskâ. ક્રિo ખબર થવી; જોવું, ખાતરી કરવી. V. Being informed; seeing; ascertaining.

ઓસ્કાર, ôskâr. નાo ઉત્તેજન, ઉસ્કેરણી, શરૂઆત; તકરાર, વાદવિવાદ. Subs. Encouragement; incitement; beginning; argument; discussion.

ખોસ્કાર, khôskâr. નાo કોશેશ, યત્ન, મેહનત, ઉદ્યોગ. Subs. Endeavour; effort; exertion; industry.

હુ-સીકાલ, hu-sîkâl. નાo સારો વિચાર—ધારણા—મત; રોશની. Subs. A good thought—intention—opinion; light.

ખોસ્કારશ્ન, khôskârashna. See = khôskâr.

ખોસ્કારશ્ની, khôskârashnî. વિo ફરીઆદ—પોકાર કરતું. Adj. Complaining, bawling.

ખોસ્કારશ્નીહા, khôskârashnihâ. ક્રિ૦ અ૦ ઉલટથી, દીલશોજીથી ; તકરારની રીતે, વાદવીવાદપણે. Adv. Eagerly, heartily, earnestly ; by way of discussion, argumentative.

ખોશ્કારશ્ની, khôskârashnî. ના૦ સહમજ, વિચાર ; ડહાપણ, જ્ઞાન, તર્કશક્તિ. Subs. Understanding ; consideration ; thought ; wisdom ; knowledge ; power of reasoning. Pâz.

ઓસ્કારશ્ને, ôskârashnê. ના૦ ભાવ૦ ઉત્તેજન, ઉશ્કેરણી, ઉસ્તવારી, મજબુતી. Abst. Subs. Encouragement ; incitement ; firmness ; compactness.

ખોસ્કારશ્ને, khôskârashnê. ના૦ ભાવ૦ પતેત —તોબા—પશ્ચાતાપ—પ્રાયશ્ચીત્ત •કરવી ; પોકારવું, ગરજવું. Subs. Abst. Repenting ; feeling sorrow or regret for something done or spoken ; expiating.

હોસ્કારશ્ને, hôskârashnê. ના૦ ભાવ૦ આગાહ કરવું, ખબર આપવી. Abst. Subs. Giving warning—information.

ખોસ્કારીદન, khôskârîdan. ક્રિ૦ મસલહત—મશવરત—વિચાર કરવો. V. To consult, to seek the opinion or advice of another ; to deliberate in common.

હોસ્કારીદન, hôskârîdan. ક્રિ૦ જાણીતું—વાકેફ-ગાર—ખબરદાર—ચંચલ—ચતુર થવું—કરવું.; તકરાર—વાદવિવાદ કરવો.. V. To become—make aware—acquainted with ; to be—make skilful—adept —smart ; to discuss, to argue.

ઓસ્કાર્ગર, ôskârgar. નાo ઉલટ આપનાર. Subs. One who gives encouragement.

ઓસ્કાર્દ, ôskârd. See ôskâr.

ખોસ્કાર્દ, khôskârd. See khôskâr.

હોસ્કાર્દ, hôskârd. See hôskâr.

હુ-સીકાલદ, hu-sîkâlad. ભૂo કૃo સારી રીતે વિચાર કીધેલો. Past Part. Well considered.

ઓસ્કાર્દન, ôskârdan. See hôskârîdan.

ખુસ્કાર્દન, khuskârdan. See khôskâridan.

હોસ્કાર્દન, hoskârdan. See hôskârîdan.

અંગીજ઼, angiz. ક્રિo આજ્ઞાo ઉઠાવ, ઉચક. V Imper. Lift up, raise (thou). Per. انگیز

અન્-સજાહી, an-sajâhî. ક્રિo નાલાયક—અયોગ્ય—નકામું—ફોકટ હોય. V. May be unfit—improper—useless—unavailing.

અન્-સેપાશી, an-sêpâshî. વિo નીરૂપકારી, અસંતોષી, બેસબર, નીમક હરામ, બેવફા, નાસેપાસ, નીષ્ફલ. નાo અસંતોષીપણું, બેસબુરી, નીમકહરાંમી, બેવફાઈ. Adj. Ungrateful; discontented; impatient; unfaithful; perfidious; unthankful; unsuccessful. Subs. Discontent, impatience, infidelity, ingratitude.

હુ-સ્પેપાહી, hu-sêpâhî. નાο મજબુત ચોકી—બરદાસ્ત; સંભાળ, બહાદુરી, પેહેલવાંનગીરી. Subs. A strong watch or guard; care, bravery, boldness, valour.

હુ-સ્પેપાસ, hu-sêpâs. વિο આભારી; સંતોષી; સબુરીવાળું; નીમક હલાલ, વફાદાર. નાο આભાર, ઉપકાર, સબુરી, નીમક હલાલી, વફાદારી, સંતોષ. Adj. Thankful; contented, patient; faithful, grateful. Subs. Gratitude, obligation; patience; gratitude, fidelity, contentment.

અન્-સ્પેપાસી, an-sêpâsî. See an-sêpâshî. Comp. Per. ناسپاسي

હુ-સ્પેપાસીહા-તર્-બુદન, hu-sêpâsîhâ-tar-budan. ક્રિο ઘણીજ સારી રીતે આભાર—ઉપકાર માનવો; બરાબર—ઘટતી રીતે ગુણ ગાવો. V. To be exceedingly grateful—thankful; to speak in appropriate—adequate terms of one's merits.

હુ-સજાક, hu-sazâk. વિο લાયક, યોગ્ય, ઘટીટ, અનુસરતું. Adj. Proper, fit, appropriate, agreeable.

અન્-સજાક્-તર, an-sajâk-tar. વિο વધારે ના-લાયક—અયોગ્ય—અઘટીટ. Adj. Compar. More improper—unfit—unworthy. Per. ناسزاتر

હોસ્પારૂમ, hôspârûm. નાο એકવીસ નુસ્ક મધેનાં એક નુસ્કનું નામ છે; યજશને કરવાની જગો. Subs. One of the twenty-one Nusks; *Izeshné-gâh.*

અવસ્પાર્દન, avaspârdan. ક્રિ૦ સોંપવું, કબજામાં આપવું, હવાલે કરવું, સવાધીન કરવું. V. To make over or deliver to; to commit to the charge or care of.

અન્-અઈવ્યાસ્ત, an-aîvyâst. ભૂ૦ કૃ૦ વાકેફ-ગારી નહીં મેળવેલી; અભ્યાસ નહીં કીધેલો, કુશ્તી નહીં બાંધેલી. Past Part. Inexperienced; not studied; not girded up the *kushti* (*i.e.*, sacred thread—girdle) round the waist. Comp. Av.

અન્-અએવ્યાસ્તન, an-aêvyâstan. See an-aîvyâst.

અન્-સેઝ્-દાસ્તન, an-sêz-dâstan. ક્રિ૦ દુઃખ—દરદ—પીડા—રોગ વગરનું કરવું—રાખવું; નાશ—મોત વિનાનું કરવું—રાખવું. V. To make or keep free from pain—affliction—disease; to make or keep free from destruction—death.

અન્-સજશ્ને, an-sazashnê. ના૦ ભાવ૦ અઘટીત-પણું, અયોગ્યતા, નાલાયકપણું. Subs. Abst. Impropriety, unbecomingness, unworthiness.

અંગેજશ્ને, angêjashnê. ના૦ સબબ, બાએશ; ઉઠાવવું, બોલંદ કરવું; કોશેશ, મેહેનત. Subs. Cause, reason; raising—lifting up; elevating; endeavour; exertion, labour.

અન્-સઝ્નાદ, an-sazînâd. ક્રિ૦ નાલાયક—અઘ-

ટીઠ—અયોગ્ય—નકામું થાય. V. May become unfit —improper—useless.

ઓસ્ફીનાદ, ôsfînâd. ક્રિ૦ લાએક થાએ. V. May become worthy.

હુ-સઝીનાદ, hu-sazînâd. ક્રિ૦ પુરતી રીતે ઉપયોગી થાએ ; ઘણો લાયક—યોગ્ય થાય. V. May become thoroughly useful; may be very suitable —worthy.

અન્-દીવીનાદ, an-dîvînâd. ક્રિ૦ ઠગાતું—છેતરાતું નથી, ઉલથાપ અપાતું નથી. V. Is not deceived—imposed upon. Comp. Av.

અંગેજેદ, angêzêd. See angîzînad.

અંગીઝીદન, angîzîdan. ક્રિ૦ ઉઠાવવું, ઉચકવું, ઉંચું કરવું. V. To lift up, raise; to elevate. Per. انگیزیدن

અંગેજ્વા, અંકેજ્વા, angêzvâ, ankêzvâ. ના૦ ગોસ્પંદોને રાખવાની જગા, તબેલો, વાડો. Subs. A pen or enclosure for sheep; a stable; a fold.

હુસફ્નીન, husafnîn. વિ૦ જસદ—કલ્લઈને લગતું. Adj. Pertaining pewter—tin. Comp Av.

આસ્પુર, âspur. ના૦ ભાવ૦ પુર્ણતા, તમામીઅત, શેવટ, છેડો. Subs. Abst. Completion, fulness, end, conclusion.

હોસ્પુર, hôspur. ક્રિ૦ અ૦ પુરતી રીતે. Adv. Sufficiently, adequately.

અન્-સપુરી, an-sapûrî. See an-sêpurî.

અ-સપુરી, anaspûrî. ના૦ ગુનાહનું પ્રમાણ—અંદાજો. Subs. Magnitude—proportion of crime.

ઓસ્પુરી, ôspurî. ના૦ અંદાજો; હદ; કોલ; ગુનાહનો પશ્ચાત્તાપ; ઉમેદવારી. Subs. Magnitude, proportion, limit, promise; penitence for sin; hopefulness.

અ-વેફ્તાર, 'a-vêftâr. વિ૦ વગર ફરેબ દેવે, વગર ઠગવે, વગર છેતરવે. Adj. Without beguiling—deceiving—imposing upon.

હોસ્પર્દન, hôspardan. ક્રિ૦ રગડવું, આગળ ઢકેલવું. V. To press and rub roughly; to push along.

અન્-દીદ, an-dîd. વિ૦ જોયા વગરનું, આંધળું. Adj. Unseen, blind. Per. نادید

અનસ્ત, anast. વિ૦ ખરાબ, બુરૂં, નાશ પામવા જોગ. Adj. Bad, evil; perishable.

એસ્ત, êst. ના૦ ઉઠવું, નિકળવું. Subs. Rising, proceeding from.

ઓસ્ત, ôst. ના૦ કૌવત, શક્તી, જોર. વિ૦ ઉસ્તવાર, મક્કમ, મજબુત, નક્કી થએલું; ઘણું સારૂં. Subs. Strength, ability, power. Adj. Strong, firm, determinate; settled; very good.

ખન્દીદ, khandîd. ક્રિ૦ હસ્યું. V. Laughed. Per. خندید

ખુસ્ત, khust. ક્રિ૦ મારયું, ઠોકયું, હીન્યું. ના૦ ઉજડ—વેરાન જગા, ધોરી રસતો, વપરાએલો રસ્તો. V. Beat, struck, considered as low—base. Subs. A barren—desolate place; a public road; a highway; a trodden path.

ખોસ્ત, ખસ્ત, khôst, khast. કૃ૦ વિ૦ ખાવા લાયક—સ્વાદીષ્ટ કીધેલું. Part. Adj. Rendered eatable—tasteful.

હિસ્ત, hist. See êst.

હિસ્ત, hist. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ તું, ઉઠ—ઉભો થા. V. Imper. Rise, get up (thou). Comp. Av.

હુ-દીદ, hu-dîd. ના૦ સારી આંખ—નજર, નેકનજર. Subs. A good eye-sight; a virtuous—chaste glance.

હોસ્ત, hôst. ના૦ આજેજી, કાલાવાલા. Subs. Earnest entreaty; solicitations.

અવસ્તા, ઓસ્તા, avastâ, ôstâ. ના૦ સેતાયશ, બંદગી, આરાધના. Subs. Praise, prayer, invocation.

ઓસ્તાખ, ગોસ્તાખ, ôstâkh, gôstâkh. વિ૦ મગરૂર, અભિમાની, હિમ્મતવાન, અવિચારી, બે-અદબ, ઘાતકી. Adj. Arrogant, presumptuous; bold, rash, uncivil, cruel. Comp. Per. گستاخ

ઓસ્તાખી, ôstâkhî. ના૦ ભાવ૦ અવિવેક, બેઅદબી, અપ્રમાણીકપણું. See ôstâkh, gôstakh. Abst. Subs. Thoughtlessness; rudeness; disrespect; dishonesty. Per. گستاخي

ઓસ્તખાન્મન્દાન, ôstakhânmandân. વિ૦ બહુવ૦ હાડકાંવાલાં, હાડમંદ, શરીરને લગતાં; આએ દુનિયાંના લોકો. ના૦ ખોદાતાલાનાં નામો મધેનું એક નામ છે કે જે સાહેબ સરવેનાં તનનો રાખનાર છે. Adj. Plur. Pertaining to or consisting of bones (*lit.*); corporeal; bodily; people of this world. Subs. One of the names of the Almighty God, who is the protector of the bodies of all animate beings.

ઓસ્તાની, ôstânî. વિ૦ ઉસ્તવાર, મજબુત, થરીથામ થયલું; આજીજી—કાલાવાલા કરતું. ના૦ બેશરમી. Adj. Strong, powerful, settled; entreating; importuning. Subs. Shamelessness.

ઓસ્તાની, ôstânî. See ôstâkh, gôstâkh.

ઓસ્તાની, અવસ્તાની, ôstânî, avastânî. ના૦ મદદ, સહાયતા, આશ્રો. Subs. Assistance, help, support.

ઓસ્તાન્-યદ્મન, ôstân-yadman. વિ૦ ઉંચે કીધેલા હાથ સાથે; આજીજી કરતું, માફ માગતું. Adj.

With hands uplifted; entreating; asking pardon.

ઓસ્તાનીગાન, ઓસ્તીગાન, ôstânîgân, ôstîgân. નાo રૈયત, પૃથ્વી ઉપર વસનારા લોકો. Subs. Subjects; denizens of the earth.

ઓસ્તાનીગી, ôstânîgî. નાo ઓસ્તવારી, મજબુતી, મજબુત ઠેરાવ. Subs. Stability; firmness; a strong resolution.

ઓસ્તાન, ôstân. નાo ભરૂસા ભરેલા આદમીઓ, ઈમાનદાર પુરૂષો; નેક નઈઅતવાલાઓ, દીઆનતદારો, નીતિવાંનો, એલમવાળા માણસો. Subs. Trustworthy persons; faithful men; men of good intentions; conscientious; virtuous men; learned persons.

ઓસ્તાન, અવસ્તાન, ôstân, avastân. See ôstân.

હોસ્તાન, hôstân. નાo ઉંબર; ભરૂસો, વિશ્વાસ, નેક નઈઅત, ઈમાનદારી, નીતિ. Subs. The threshold; confidence; trust; a good intention; faithfulness; morals.

અવસ્તાક, avastâk. નાo અવસ્તા ભાષા, જરથોસ્તીઓનાં ધર્મપુસ્તકોની પવીત્ર ભાષા. Subs. The *Avesta*; the sacred language of the religious books of the Zoroastrians.

ખીસ્તાક, khîstâk. વિo દુઃખી દીલવાલું, કંટાળેલું, જખમી થયલું. Adj. Of an afflicted heart, disgusted, wounded.

[Pahlavi] હોસ્તાવ, hôstâv. નાο રંજ, નુકસાન, ઈજા. Subs. Pain, affliction, injury, molestation.

[Pahlavi] હોસ્તાવ્ગર, hôstâvgar. નાο રંજ—નુકસાંન—ઈજા પોહોંચાડનાર. Subs. One who inflicts pain; one that does harm; one that molests.

[Pahlavi] ઉસ્તાદ, ustâd. નાο શીક્ષક, ગુરૂ, શીખવનાર, તાલીમ—કેલવણી આપનાર, દાનાવ શખ્સ. Subs. A teacher, an instructor, a tutor, a preceptor, a sensible man. Per. اُستاد , اوستاد

[Pahlavi] એસ્તાદ, હેસ્તાદ, êstâd, hêstâd. ક્રિο ઉઠયો, ઉભો રહ્યો, ખડો થયો. V. Got up; rose up; stood up. Comp. Av. [Avestan], [Avestan], [Avestan], Per. ایستاد

[Pahlavi] } એસ્તાદન, êstâdan. ક્રિο ઉભું રેહેવું, ખડું થવું,
[Pahlavi] } સ્થીર રેહેવું, ઉઠવું. V. To stand, to get up, to remain motionless. Comp. Av. Rt. [Avestan] = Sans. स्था = Per. ایستادن

[Pahlavi] અન્-સેત્હમ, an-sêtham. વિο જુલમ—જસ્તી—સેતમ વિનાનું. Adj. Free from tyranny—oppression—violence.

[Pahlavi] અવસ્તામ, avastâm. See [Pahlavi] ઓસ્તાની, અવસ્તાની, ôstânî, avastânî; and also see [Pahlavi] hôstân.

[Pahlavi] અવસ્તામ, avastâm. નાο લાચારી, મુફલેસી, ગરીબાઈ; બંદોબસ્ત, ઠેડાવ. Subs. Helplessness, poverty, indigence, management, arrangement, determination.

[Pahlavi] ઓસ્તામ, ôstâm. નાο વિશ્વાસ, ભરૂશો, એકીન, મદદ, શાહેતા. Subs. Confidence, trust, faith, assistance, help. Comp. Per. اوستام

ખેસ્તાર, khêstâr. See hôstavgar.

હુ-દીદાર, hu-dîdâr. વિ૦ ખુબ સુરત, નેક ચેહરાનું. Adj. Beautiful, of elegant features. Comp. Per. خوب دیدار

હોસ્તાર, hôstâr. ના૦ નુકસાંન, જીઆંન, ગેરફાયદો, ટોટો, પીડા. Subs. Harm, injury, disadvantage, loss, trouble, distress.

અન્-સતે, an-satê. વિ૦ ટોળુ—પ્રજા—જાત વિનાનું. Adj. Having no subjects—tribe—caste.

હુ-સતે, hu-satê. ના૦ ભલો ટોલો—કોમ—પ્રેજા—જાત. Subs. A good nation—tribe—people—caste.

એસ્તી, ઓસ્તી, êstî, ôstî. ના૦ ભાવ૦ સ્થીરતા, મકકમપણું, મજબુતાઈ, એકીન, દયાનતદારી, ઢગલો, બાંહે. Abst. Subs. Stillness, firmness, stability, faith, conscientiousness, a heap, the sleeve of a garment. Comp. Per. استي

અંગીદી, angidî. ના૦ ભાવ૦ દોલતમંદી, તવંગરી, દ્રવ્યતા, તવાનાઈ. Abst. Subs. Richness, wealthy state, opulence, easy circumstances.

ઓસ્તીઆન, ઓસ્તીગાન, હોસ્તીઆન, ôstîân, ôstîgân, hôstîân. ના૦ બંધે દુન્યા; ગેતી અને મીનોઈ દુન્યા; હસ્તીનો—બંધે દુન્યાને પેદા કરનાર; તમામ શકતી રાખનાર, તારીફ, વખાણ, ભક્ષનાર, કારીગર, પંડીત, પેદા કરનાર, પેશો કરનાર. Subs. Both worlds (this material world and the spiritual world); the Giver of existence; the Creator of both worlds; All-powerful; praise

eulogy; a good workman; a scholar; a learned man; the Creator; a professional man.

એસ્તશ્ની, ઓસ્તશ્ની, êstashnî, ôstashnî. નાo ભાવo ઉઠવું, ઉભું રેહેવું, ખડું થવું, સ્થીરતા. Abst. Subs. Getting up; standing up; standing upright; steadiness.

ઓસ્તબાર, ઓસ્તીગાન, હોસ્તબાર, હોસ્તીગાન, ôstabâr, ôstîgân, hôstabâr, hôstîgân. વિo સાચ્ચા, સત્યતાવાલા, વિશ્વાસુ, હુશ્યાર, ચંચલ, કાબેલ, ઉસ્તવાર. Adj. Honest, true, faithful, confidential, intelligent, clever, firm. Comp. Per. استوار

ઓસ્તી, ôstî. વિo મક્કમ, સ્થીર, મજબુત. Adj. Firm, steady, settled, strong. Abst. Subs. 'Vigilance.

ખસ્તી, khastî. નાo સખતી, મુશ્કેલાઈ. Subs. Hardship, difficulty. Pâz.

ઓસ્તીગાન, ôstîgân. નાo રાહ, રસ્તો, ખુશી, હુશિયારી, પ્રવીણતા, ફેસલો કરનારા, ટીકા, ખબરદારી, કાબેલીઅત, વિદ્વાન, કારીગર, તાકાત, શક્તિ, ખલકના લોકો, ખોદા, વિશ્વાસ, ખોલાસો, પૃથ્વી, મોબેદો, પરહેજ ગારો, રૈયત, આભાર, ઉપકાર. વિo પૂર્ણ, મજબુત, ઉસ્તવાર. Subs. A way; road; pleasure; proficiency; cleverness; one who decides; settles; a commentary or comment; intelligence; cleverness; a learned man; a good workman; power; strength; people of

the world; God; confidence; explanation; the world; *Mobeds;* devout persons; subjects; obligation; favour. Adj. Perfect; strong; firm. Pâz.

ઓસ્તીગાની, ôstîgânî. ના૦ વિશ્વાસ ; ભરૂશો રાખવો ; પુરાપણું ; લોકો ; પાયદારી ; હસ્તી ધરાવનારૂં, દુન્યા. Subs. Confiding in; trusting; perfection; people; stability; having an existence; the world.

હેસ્તશ્ની, hêstashnî. વિ૦ હસ્તી—હયાતીને લગતું. Adj. Pertaining to existence—being.

ઓસ્તીગાનીહેદ, ôstîgânîhêd. ક્રિ૦ વિશ્વાસ—ભરૂશો રેહેછે. V. Has confidence in.

અન્સ્તીગાન્, anstîgân. વિ૦ રોશની વિનાનાં, અંધારાવાલાં, દોજખી. Adj. Destitute of light; dark; residing in hell.

ઓસ્તીગાન્-દાશ્તન, ôstîgân-dashtan. ક્રિ૦ આભાર—ઉપકાર માનવો. V. To thank; to express gratitude for favour or kindness.

ઓસ્તીગાન્-કારી, ôstîgân-kârî. ના૦ બંદગીનું કામ. Subs. Act or office of prayer.

ઓસ્તીઆન્-તર, ઓસ્તીગાન્-તર, ôstîân-tar, ôstîgân-tar. વિ૦ વધારે પ્રવીણ—ફાન્જેલ—પીછાન કરનાર ; વધારે લાએક—વિશ્વાસુ—ઈમાનદાર. Adj. More proficient—excellent—discriminating; more worthy—faithful—trustworthy.

ઓસ્તીક-ગાહ, ôstîk-gâh. ના૦ ખલકત, પેદાયશ, વસ્તી. Subs. The whole world; creation; existence.

ઓસ્તીગીહા, ôstîgîhâ. ના૦ ખલકતના લોકો. Subs. People of the world.

ઓસ્તીક્-તર, ઓસ્તી-તર, ôstîk-tar, ôstî-tar. વિ૦ વધારે મજબુત—મક્કમ—ઉસ્તવાર—ટકાઉ Adj. More strong—firm—stable—durable.

એસ્તીન, ઓસ્તીન, êstîn, ôstîn. વિ૦ સ્થીર, પાયદાર, મક્કમ, ટકાઉ. Adj. Fixed, permanent, steady, lasting.

ઓસ્તીનંદ, ôstînand. ક્રિ૦ તેઓ ઉઠાડેછે—ઉચું રાખેછે—મજબુત કરેછે. V. They raise—lift up—set up—strengthen.

ઓસ્તેદ, એસ્તેદ, ôstêd, êstêd. ક્રિ૦ ઉઠે, ઠરે, સ્થીર રેહે. V. May rise—become fixed—steady.

ઓસ્તેમ, ôstêm. See ôstîân. ôstîgân.

અગુસ્તે, agûstê. ના૦ ધ્રુજરી. Subs. Trembling; tremor. Comp. Av.

અ-વસ્તે, a-vastê. કૃ૦ વિ૦ નહીં બાંધેલું, છુટું, આપખત્યાર, ચુઠાએલું, પીખાએલું. Part. Adj. Not bound—tightened; loosened from; independent, ransacked, dishevelled, spoiled. Comp. Per. نابسته

એસ્તે, ઓસ્ત êstê, ôst. See êstîn, ôstîn.

ઓસ્તે, ôstê. See hôstân.

ઓસ્તર, ôstar. વિ૦ ઘણું નેક, ઘણો વીદ્વાન—પ્રવીણ, ડહાપણવાળો. Adj. Very virtuous—learned—proficient—sensible—sagacious.

ખેસ્તે, khêstê. ભૂ૦ કૃ૦ વિ૦ જખમી થએલું, લોહી લુહાન થએલું, ઘાહ પડેલો. Past Part. Adj. Wounded; bleeding; hurt. Comp. Per. خسته

સુસ્તે, sustê. વિ૦ આલસુ, અયાસી, નીરૂદ્યોગી. Adj. Lazy, pleasure-seeking; indisposed to labour; destitute of employment or business.

ઓસ્તવા, ôstavâ. વિ૦ બેશક, સંશય વિનાનું. Adj. Undoubted, free from suspicion.

સુસ્ત-એસ્તશ્ની, sústa-êstashnî. વિ૦ સુસ્ત હાલતવાળું, આલસુ, નફકરૂં. Adj. Being in an indolent state; lazy; feeling no anxiety or care respecting anything.

ખુસ્તુહીદન, khustuhîdan ક્રિ૦ નક્કી—તેહકીક કરવું, વાજબી ચુકાદો લાવવો. V. To settle; to authenticate; to come to a just decision.

ઓસ્તવાનીદન, ôstavânidan. ક્રિ૦ બેશક થવું, ભરૂસાદાર—ઈમાનદાર થવું. V. To be doubtless; to be confident—faithful.

ઓસ્તવાન, ôstavân. વિ૦ ભરૂસાદાર, ઈમાનદાર, મજબુત, સોંફનારૂં, કાબેલ, પુરવીણ, ઓશતવાર, રાશત. Adj. Trustworthy; faithful; strong; committing to the charge of; competent; proficient: accomplished; firm; true. Per. استوان

ઓસ્તવારાન, ઓસ્તોવારાન, ôstavârân, ôstô-vârân. ના૦ અનેકવચન. Subs. Plur. See ôstavân.

ઓસ્તોદાન, ôstôdân. ના૦ મુવેલાંના હાડકાં મુકવાની જગા. Subs. A repository for the bones of the dead. Per. استودان , ستودان

અવસ્તનશ્ની, avastanashnî. વિ૦ જીઆદતી, વધારો, પુશ્કલપણું. Subs. Increase; surplus; abundance.

ઓસ્તોબાંની, ôstôbânî. ના૦ ભાવ૦ એકીનદારી, વિશ્વાસ, એકીનદારીથી રેહેવું. Abst. Subs. Fidelity; confidence; living conscientiously.

ઓસ્તોબાર, ઓસ્તવાર, હોસ્તવાર, ôstôbâr, ôsta-vâr, hôstavâr. See ôstavân.

ઓસ્તોબારી, ôstôbârî. ના૦ ઈતબાર, ભરૂશો, ઈમાનદારી; મજબુતી; ભરથારવાલી બાઈડી. Subs. Confidence, trust, faithfulness; stability; a married woman. Per. استواري

ઓસ્તોબારીદન, ôstôbârîdan. ક્રિ૦ મજબુત—બેશક થવું. V. To be firm—strong; to be sure—doubtless.

ઓસ્તોબાર્દે, ôstôbârdê. ભૂ૦ કૃ૦ મજબુત—ઉસ્તવાર—સ્થીર કીધેલું. Past Part. Made strong—firm—steady.

ઓસ્તોબાર-તર, khôstôbâr-tar. વિ૦ વધારે

સાચું—વાજબી—રાસ્ત. Adj. More true—just—equitable.

ખોસ્તોગીક, khôstôgîk. નાo એકરાર કરવો, કબુલ કરવું. Subs. Acknowledging, assenting to, admitting.

ઓસ્તોબર, ôstôbar. See ôstavân.

અન્‌દીદન, andîdan. ક્રિo તાજુબ—અચરત થવું, મંગાવવું, મોહીત થવું, પરીશાન થવું; આલસુ થવું; નીચું થવું. V. To be astonished—amazed; to send for; to be enamoured; to be disturbed in mind; to be sluggish; mean. Per. اندیدن

અન-દીદન, an-dîdan. ક્રિo નહીં જોવું—નજર કરવી, અખાડા કરવા. V. Not to see—look at; to connive; to evade. Comp. Per. نادیدن

અન્‌એદન, anêdan. ક્રિo તેજ વખતે કરવું, તાજુબ કરવું; અચરત કરવું. V. To do (a thing) at the same time; to amaze; to astound.

આનીદન, ânîdan. See andîdan. ક્રિo મંગાવવું. V. To send for.

ઓસ્તન, એસ્તન, ôstan, êstan. ક્રિo ઉભું રેહેવું, ઉઠવું, ટકવું, પાયદાર—મજબુત રેહેવું, સંગીન થવું. V. To stand; to get up; to last; to be steady—firm—solid.

ખન્‌દીદન, khandîdan. ક્રિo હસવું; હસી કાહાડવું. V. To laugh; to ridicule. Per. خندیدن

ખુસ્તન, khustan. ક્રિo પઢવું, ભણવું, બંદગી કરવી,

ચાહવું. V. To read, to learn, to study, to pray, to recite, to love, to like.

[illegible] ખોસ્તન, khôstan. ક્રિ૦ ઉઠાવવું, ચાહવું, ઈચ્છવું, પસંદ કરવું; પુછવું, માગવું. V. To raise, to lift up, to love, to desire, to wish, to choose, to ask, to demand. Comp. Per. خوستن , خواستن

[illegible] હવસ્તન, havastan. ક્રિ૦ બંધ કરવું, કેદ કરવું, કબજામાં રાખવું, સ્વાધીન કરવું. V. To shut up; to close up; to imprison; to take possession of; to intrust.

[illegible] હુ-દીદન, hu-dîdân. ક્રિ૦ સારી રીતે જોવું, તપાસવું, ધ્યાન આપવું, દુરંદેશી કરવી. V. To see well; to examine; to pay attention to; to foresee. Comp. Av. [illegible] + [illegible]

[illegible] હેચીદન, hêchîdan. ક્રિ૦ સુકાઈ જવું, સુક્કું થવું. V. To become dry; to dry up. Av. Rt. [illegible] = Sans. सिच्.

[illegible] ઓસ્તુક, ôstuk. વિ૦ કૌવતમંદ, શક્તીવાંન, જોરાવર, સારી હાલતમાં. Adj. Powerful, strong, able; well-to-do; well off.

[illegible] ઓસ્તોગી, ôstôgî. નાં૦ સંપત્તિ, શક્તી, કૌવત. Subs. Opulence; power; strength.

[illegible] / [illegible] ઓસ્તગી, ઓસ્તોગી, ôstagî, ôstôgî. નાં૦ ભાવ૦ ઉઠાવવું, માથે લેવું, જોખમ ખેડવો, ઉસ્તવારી, મજબુતી. Abst. Subs. Raising up; lifting up; undertaking; running a risk; stability; firmness.

ખેસ્તેગી, khêstêgî. નાo ભાવo ઈજા પોંહોચાડવી, દીલ દુઃખવવું, દુઃખી કરવું, દુઃખ દેવું, નુકસાન કરવું, બીહીવડાવવું. Abst. Subs. Tormenting; wounding one's feeling; afflicting; doing injury; frightening.

ખુસ્તોકીક, khustôkîk. નાo સાહાદ—આવાજ કાઢવો, મોટેથી બોલવું. Subs. Calling out; lifting up the voice; speaking loudly.

ઓસ્તોફરીદ, હોસ્તોફરીદ, ôstôfarîd, hôstôfarîd. નાo ખાંનદાનથી ઉતરેલી ફરજ, કાયમ સવાબ, ફરજ અદા કરવી, સવાબ ચાલુ રાખવો, મુકરર કરેલો સવાબ, પોતાના ખાંનદાનના સવાબના કામ કરવામાં ઉસ્તવાર રેહેવું; દીનના ફરમાનો બજાવવા તથા નેક કાંમો ઉપર કોશેશ કરવી. Subs. Hereditary obligation; continual deeds of religious merit; fulfilling one's duty; continuing deeds of religious merit; deeds of religious merit enjoined by the house or family; being foremost and staunch in acts of religious merit; fulfilling the commandments prescribed by the religion and endeavouring to promote deeds of virtue.

ઓસ્તોફરીદન, હોસ્તોફરીદન, ôstôfarîdan, hôstôfarîdan. ક્રિo પોતાની ફરજ કરવી, માનતા કરવી, ફરજ અદા કરવી, સવાબ ચાલુ રાખવો. V. To do one's duty; to vow; to discharge one's duty; to continue deeds of religious merit.

ઓસ્તોર્દન, ઓસ્તર્દન, ôstôrdan, ôstardan. ક્રિo ખોડવું, છોલી કાહાડવું; કાપવું; રદ કરવું, પવિત્ર

કરવું. V. To shave; to scrape; to cut off; to cancel; to purify. Per. ستردن

ઓસ્તોર્દે, ઓસ્તર્દે, ôstôrdê, ôstardê. ભૂ૦ કૃ૦ ખોડેલું, છોલી કાહાડેલું; કાપેલું; છેકી કાહાડેલું; રદ કીધેલું. Past Part. Shaven; scraped; cut off; erased; cancelled. Per. أستردہ, ستردہ

અ-વસ્તે, a-vastê. વિ૦ ગદલું નહીં થયલું, નીર્મલ, સોજું, ખરાબ થયા વિનાનું. Adj. Not muddled; void of dirt or impurity; clear, pure; not spoiled.

એસ્તે, êstê. ભૂ૦ કૃ૦ સ્થીર થયલું, થંબ રહેલું, ઉભું થયલું, ખોલ્લું કીધેલું. Past Part. Composed, settled, erected, made open. Comp. A. Rt. = Sans. स्था। Per. ایستادن

ખુસ્તે, khustê. ભૂ૦ કૃ૦ ભરડેલું. Past Part. Ground coarsely or roughly.

હોસ્તે, hôstê. ના૦ હુશિયારી, ચાલાકી. Subs. Intelligence; cleverness.

હુ-દીદે, hu-dîdê. વિ૦ સારા દેખાવનું, ખુબસુરત. Adj. Of elegant features; beautiful.

હુ-દીદ્-તુમ, hu-dîd-tum. વિ૦ ઘણા સારા દેખાવનું; ઘણુંજ ખુબસુરત. Adj. Of most elegant features; most beautiful.

ઓસ્તફરીદ, ôstafarîd. See ôstofarîd.

ઓસ્તફરીદન, ôstafarîdan. See ôstôfarîdan, hôstôfarîdan.

ઓસ્તર, ôstar. ના૦ સૂર્યની રોશની શરૂ થવાની દીશા;

ઉગમણ—પૂર્વ દીશા. Subs. The part of the horizon where the sun rises; the east. Comp. Pehl.

ઓસ્તરસ્તાન, ôstarastân. ના૦ ખચ્ચરનો તબીલો. Subs. A stable for mules. Comp. Per. استر and Sans. स्थान.

ઓસ્તરેદ, ôstarêd. ક્રિ૦ ભુલ કરે, વીશરી જાય, ખતા ખાય. V. May err; may forget; may be in error.

ઓસ્તરીદન, ôstarîdan. ક્રિ૦ યાદ નહીં રાખવું, ભુલી જવું, યાદદાસ્તમાંથી જવું રેહેવું. V. Not to remember; to forget; to lose memory of.

ઓસ્તરે, ôstarê. ના૦ અસ્તરો, કાપવાનું હથિયાર, છુરી. Subs. A razor; a cutting instrument. Per. استره; Comp. Pehl. , Av.

ઓસ્તરે-તેઘ, ઓસ્તરે-તવાન, ôstarê-têgh, ôstarê-tavân. ના૦ ધારદાર અસ્તરો; તીક્ષ્ણ છુરી. Subs. A sharp razor, a knife having a very thin edge.

ઓસ્તરકત્યીઆ, ôstarkatyâ. ના૦ આતશનું પાતરૂં, આફ્રરંગાનીઉં, (આએ બોલ ઓએમયકની ફરહગ મધે આવેલો છે, અને એનો અવશ્તા બોલ કરી મુકેલો છે). Subs. A censer; a vase or pan in which incense is burned. (This word occurs in an old Zend-Pehlvi Glossary, called *Oêm-yak*, and its Avesta equivalent is)

હુસ્પોર્ગીની, huspôrgînî. વિ૦ સારી રીતે પૂર્ણતા-

વાળું, કાંઈબી ચીજની અવશ્ય વિનાનું. (નો બગડેલો આકાર). Adj. Having sufficient competency; very well-off; wanting nothing. (Corrupt form of)

અન્-સતર્દ, an-satard. વિ૰ સુસ્તી વિનાનું, ઉદ્યોગી, મેહનતું, કસાયલું. Adj. Free from idleness; industrious; hardworking; experienced; skilled.

ઓસ્તર્દે, ôstardê. See ôstôrdê, ôstardê.

ઓસ્તર્દન, ôstardan. See ôstôrdan.

ઓસ્તર્દે, ôstardê. See ôstârê.

અન્-સેપાસ, an-sêpâs. વિ૰ નીમકહરામ, અવગુણીઉં, અસંતોષ, નાસબર; ઉતાવળીઉં, હવેરૂં બાવરૂં. Adj. Ungrateful; thankless; discontented; impatient; hasty; bewildered. Comp. Per. ناسپاس

હુ-સેપાસ, hu-sêpâs. વિ૰ સારી રીતે આભાર માનનાર—શોકર ગુજારી કરનાર—સબુરીવાળા. ના૰ ખોદાતાલાનાં નામોમાંનું એક નામ. Adj. Sufficiently thankful—grateful—patient. Subs. One of the names of God.

અન્-સેપાસાન, an-sêpâsân. Plur. of an-sêpâs, which see.

હુ-સેપાસાન, hu-sepâsân. Plur. of hu-sêpâs, which see.

હુ-સ્પેપાસ્-તર, hu-sêpâs-tar. Compar. Adj. of hu-sêpâs, which see.

અંદ્-ચંદ્, and-chand. વિ૦ કેટલાએક; થોડુંએક. ક્રિ૦ અ૦ થોડાંક પ્રમાણમાં. Adj. Some; in a small quantity or number. Adv. In some proportion. Comp. Av. , = Per. چند چند

અંદાજે, andâjê. ના૦ પ્રમાંણ, હદ, નીયમ, રીત તરીકો. Subs. Proportion; limit; a rule; law; way; mode; custom. Comp. Per. اندازه

ઓસ્પુરીક, હુસ્પુરી, ôspurîk, huspûrî. વિ૦ કામેલ, તમામ, ઉમેદ રાખવી. ના૦ એકવીસ નુસ્ક; સારી મનશ્ની—દિલ; સાહું કરવું; ઉમેદ રાખવી, સખુન પાલવો. Adj. A'ccomplished; entire; full of. Subs. 21 Nusks; a good intention—heart; making a bargain; entertaining hope; to observe a promise.

ઓસ્પર, હુસ્પર, ôspar, huspar. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ પાંથરી નાખ, બીછાવ. V. Imper. Spread—stretch out. Av.

હુરુસ્પુરી, hûruspurî. ના૦ ભિત્તર, અંદરખાંણું, ગર્ભસ્થાન. Subs. The heart; the innermost part; the inside; the womb. See , , , hurusparâ, huraspara.

હોસ્પર્દન, hôspardan. ક્રિ૦ રગડવું, ફેલાવવું. V. To press and rub roughly; to spread, to diffuse.

અન્-બીમ, an-bîm. વિ૦ ભય—ધાસ્તી—ફીકર—

ચીંતા વિનાનું, હીમતવાન, બહાદુર. Adj. Fearless; dauntless; free from anxiety—dread; courageous; bold. Comp. Av. , Per. بي بيم

હંગામ, hangâm. ના૦ વખત, રૂતુ, મોહસમ. Subs. Time; season; a recurrent period. Per. هنگام

હુ-દહ્‌માન, hu-dahmân. વિ૦ નેક દહમને લગતું, દહમ નામના ફરેસ્તાને લગતું. Adj. Pertaining to the good *Dahm* (name of an angel). Av. +

અનદેમાની, andêmânî. ના૦ મજલેસ, સભા, મંડલી, અંજુમન. ક્રિ૦ અ૦ આખેરશને વખતે. વિ૦ વગર મકાનનું. Subs. An assembly, meeting, a congregation, a community. Adv. At the end of time, at the time of futurity. Adj. Homeless, without any residence.

અંદામાન, andâmân. ના૦ શરીરના ભાગો, બદનનાં સાંધાઓ. Subs. Limbs—members of the body. Comp. Av. , Per. اندام

અન-દમાન-તુમ, an-damân-tûm. વિ૦ અતીશય કવેલાનું, ઘણુંજ કવખતનું. Adj. Superl. Most inopportune; most unseasonable.

હુ-દમાન-તુમ, હુ-જમાન-તુમ, hûdamân-tûm, hûjamân-tûm. વિ૦ ઘણુંજ વખત સરનું—ટાંકણા સરનું—બર વખતનું. Adj. Superl. Most opportune—seasonable—well-timed.

અવીમામ, avîmâm. ના૦ અવિમામ ઈઆને બાર તેર વરશની છોકરી એક મરતબે ચાતરીનો તાર કાંતી શકે તેટલી

અંખાઈ. Subs. *Avimâm, i.e.*, a length equal to that of thread or twist which a girl of 12 or 13 years can spin at a stretch. Comp. Av.

અન્બીમીહા, anbîmîhâ. ક્રિ૦ અ૦ વગર ધાસતીએ, ડરવા વિના, સોખાઈથી; બેપરવાહીથી. Adv. Fearlessly; undauntedly; impudently; regardlessly.

અંબીન, anbîn. વિ૦ આંધલું, નહીં જોતું, જેની જોવાની ઈંદ્રી નહીં હોય તે. Adj. Blind; not seeing; destitute of sight.

હુ-યદ્મની, hu-yadmanî. વિ૦ સારા હાથવાલું, હાથની ચાલાકીવાલું; સારા ઠેકાવાલું, સારા દમામ—રોબવાલું. Adj. Of good hands (*lit.*); skilled to use the hands with ease; of good support; displaying—pomp—grandeur.

અંગીર, angîr. ના૦ દરાખ, દ્રાક્ષ. Subs. A grape, raisin. Comp. Pehl.

અન્-સર, an-sar. વિ૦ છેડો—આખેરી વિનાનું; અધુરૂં; સરદાર—વડા—મુખ્ય વિનાનું. Adj. Endless; interminable; imperfect; having no leader—chief—head. Comp. Av. , Per. بی سر

હુસરાઆન, husarâân. ના૦ સસરો. Subs. A father-in-law.

અવે-બરહમ, avê-barham. વિ૦ લેબાશ—પોશાક—વસ્ત્ર વિનાનું. Adj. Having no clothes on; unclothed; bare.

હુ-સરી, hu-sarî. ના૦ નેક સાહેબી—સરદારી—

હકુમત—પાદશાહી. Subs. Good authority—sway —command—rule.

ખુસ્રો, khusrô. ના૦ પાદશાહ, હકુમત ભોગવનાર, હાકેમ, સત્તા ચલાવનાર; એક પાદશાહનું નામ. Subs. A king; a ruler; a governor; one who exercises power over others. Comp. Av. , Per. خسرو

હુસ્રુ, husru. ના૦ નક્ષત્ર, સેતારાનો જુમખો. Subs. A constellation; a cluster of stars.

ખુસ્રોબ, khusrôb. ના૦ See khusrô.

હુસ્રવંગ, husravang. ના૦ કેખુસરો પાદશાહ જેણે પોતાના બાપ સીઆવક્ષનાં કીનામાં અફ્રાસીઆબને માર્યો હતો; એક પહાડનું નામ છે. Subs. *Kaikhosru*, an Irânian king, who killed *Afrâsyâb* to avenge the murder of his father (*Syâvakhsh*); name of a mountain. Av.

હુસ્રોબ, husrôb. ના૦ સારો—વિવેક ભરેલો—સખુન, મધુરવાણી, નેકનામી, વખણાયલો પુરૂષ, નોશીરવાંન આદેલ પાદશાહનું અસલ નામ. વિ૦ નેકનાંમી ભરેલું, ખુબસુરત, સુંદર, માન પામેલું. Subs. A good—sensible word; sweet speech; a good name; fair fame; a famous person; original name of Naushirvân the Just. Adj. Famous; beautiful; elegant; respected.

ખુસ્રોબી, હુસ્રોબી, khusrôbî, husrôbî. See husrôb.

ખુસ્રોબીનીનદ, .હુસરોબીનીનદ, khusrôbînînad, husarobînînad. ક્રિ૦ સારો સખુન—મધુરવાણી બોલે, નામદાર થાય, કીર્તિ મેલવે. V. May speak a good word; may deliver a sweet speech; may become famous; may acquire glory.

હુ-સરોબી-તર, hu-sarôbî-tar. વિ૦ વધારે નેકનામી—કીર્તિવાળું. Adj. More famous—glorious—illustrious.

હુ-સરોબે, hu-sarôbê. ના૦ સારો ચેહરો, ખુબસુરત દેખાવ. Subs. A good face; an elegant feature.

હુ-સરોબી, hu-sarôbî. ની૦ સારી કીર્તિ, નેકનામી, વખાણ, સ્તુતી. Subs. Fair fâme; celebrity; praise; eulogy. Comp. Av.

ખુસ્રુબ્તર, khusrubtar. See hu-sarôbîtar.

હુ-સરોબે, hu-sarôbê. વિ૦ સારા—વિવેકી શબ્દ વાપરનારૂં; મધુરવાચાવાળું. Adj. Speaking good-sensible words; sweet-tongued.

હુ-સ્રોબ્તુમ, husrôbtum. Superl. Adj. of husrôb, which see.

હુ-સરોબ્-તર, hu-sarôb-tar. See hu-sarôbi-tar.

હુ-સરોબ, hu-sarôb, another form of hu-srôb, which see.

અવસર્દન, avsardan. ક્રિ૦ લેઈ જવું, ઉઠાવવું. V. To carry; to lift up.

અનદુ, andû. વિ૦ થોડુંક; કાંઈક. Adj. Somewhat a little, some. Comp. Pehl. , Per. اندک

અનદો, અનદોહ, andô, andôh. ના૦ બળાપો, ગમગીની, નાખુશી, સોગ; અદેખાઈ. Subs. Grief; sorrow; displeasure; mourning; jealousy. Per. اندوه , انده

અવા, avâ. શબ્દ૦ અ૦ સાથે, જોડાયલું. Prep. With; along with; joined; united.

અ-વીન, અન્બીન, avîn, anbîn. વિ૦ અપંગ, નહી જોનારૂં, અનદેખઈતું, છુપું, બેમાલુમ, અંધકાર, અંધાપો. Adj. Blind; not seeing; unseen; concealed; imperceptible; unknown. Subs. Blindness; darkness; ignorance. Av.

અવીન, avîn. વિ૦ તે માફક, નાલાયક. ક્રિ૦ અ૦ એટલું તો, એવી રીતેનું. Adj. Similar to that; unworthy. Adv. So much; in such a way.

હનદુ, handû. ના૦ હિંદુસ્થાન. Subs. India. Comp. Av. = Sans. सिन्धु = Per. هند

હુ-બો, hû-bô. ના૦ ખુશબો, સારી સુગંધ. Subs. Fragrance; grateful odour or perfume. Comp. Av. = Per. بوبي

અન્-ગવા, અન્-ગવાહ્, an-gavâ, an-gavâh. વિ૦ ગવાહી—શાખશી વગરનું. Adj. Having no witness—evidence—testimony.

અનદોહ્, andôh. See andô, andôh.

અન્-બના, an-banâ. ક્રિ૦ અ૦ ખસુસન નહીં. Adv. Not especially—particularly.

અંબુઈ, anbûî. વિ૦ વાશ મારતું. Adj. Stinking.

અંબોહ, anbôh. ના૦ જથ્થો; પુશ્કલપણું; તોળું; સુંગવાની ઈંદ્રી. Subs. A mass; quantity; abundance; a multitude; the sense of smelling. Comp. Per. انبوه

અન્-ગવાહ, an-gavâh. See an-gavâ.

અનદોહ, અનદોહા, andôh, andôhâ. Plur. of andô, andôh, which see.

અનદુહીદન્, anduhîdan. ક્રિ૦ ગમ—બલાપો—સોગ—અફસોસ કરવો. V. To grieve; to mourn; to feel sorrow—regret. Comp. Per. اندوهيدن

અનદુહ-ખુરદન્, andûh-khûrdan. See anduhîdan.

અનબોહીઆન્, anbôhîân. ના૦ સોગ—ગમ કરનારા—રાખનારા. Subs. Those that mourn—feel sorrow.

હુ-બોખશ્ન, hû-bôkhshna. ના૦ સારી—ઘટતી બખશેશ. Subs. Well-directed charity—gift.

અન્-ગુનાહ, an-gûnâh. વિ૦ બેગુનાહ, વગર તકશીરનું. Adj. Innocent; free from guilt. Comp. Per. بي گناه

અ-વીનાક્, a-vînâk. વિ૦ અંધારૂં, નહીં જોઈ શકનાર —જોનાર, આંધળું. Adj. Dark; destitute of sight; not seeing; blind.

અ-વીનાકીન્, a-vînâkîn. વિ૦ નહીં જોનારૂં, આંધળું, છુપું. Adj. Blind; not seeing; concealed.

અન્-ગનાકે, an-ganâkê. વિ૦ નહીં તુટનારૂં. Adj. Not breaking—falling to pieces.

અન્દુહ્-કુન્, andûh-kun. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ ગમ કર—પકડ.' ના૦ ગમ કરનાર. V. Imper. Grieve; bemoan. Subs. One who bemoans.

અ-વીનાકી, a-vînâkî. ના૦ ભાવ૦ અંધાપો. Abst. Subs. Blindness. Comp. Per. نابینائي

અ-વીનાકીન્, a-vînâkîn. See a-vînâkîn.

અ-વીનાવ્દાક્, a-vînâvdâk. See a-vînâkîn.

અ-વીનાવ્દાકી, a-vînâvdâkî. See above.

અન્દુખ્ત, andûkht. ક્રિ૦ ભૂ૦ મેળવ્યું. V. Past. Acquired; obtained; collected. Per. اندوخت

અન્દુખ્તને, andûkhtanê. ના૦ જમાત, કોમ, અનજુમન; તીજોરી; નફો. Subs. A community; a body of co-religionists; a nation; an assembly; a treasury; profit. Comp. Per. اندوختہ

અન્દુખ્તન્, andûkhtan. ક્રિ૦ સંગેરવું, એકઠું કરવું,

જમે કરવું, મેળવવું, કરજ પાછું આપવું. V. To accumulate, to collect, to amass, to obtain, to repay one's debt. Per. اندوختن

અન્બુઈદન્, anbûîdan. ક્રિ૦ સુંગવું, વાશ કરવો, ગંધ—બો કરવી. V. To smell; to emit an offensive smell; to stink. Contrast Per. بوئیدن

અન્-બોખ્તે, an-bôkhtê. કૃ૦ વિ૦ છુટકો નહીં પામેલું, દુઃખમાંથી ખલાસી નહીં મેળવેલી. Part. Adj. Not liberated; not released from affliction—trouble. Comp. Per. نابخشت

અન્બુઈ-તર્, anbûî-tar. વિ૦ વધારે બો કરનાર—વાશ મારતું. Compar. Adj. More stinking—noisome.

અન્બોહ-તર્, anbôh-tar. વિ૦ વધારે બીસીઆર. Compar. Adj. More abundant.

હુબોઈ-તર્, hûbôî-tar. વિ૦ વધારે સુગંધવાળું, વધારે સારી ખુશબોવાળું. Compar. Adj. More fragrant—odoriferous. Av.

અન-ગવારૂદન્, an-gavârdan. ક્રિ૦ હજમ નહીં થવું. V. Not to be digested. Contrast Per. گواریدن

અન્-બોદ્, an-bôd. વિ૦ બુધ્ધી વગરનું. ના૦ ખરાબ ગંધ. Adj. Void of sense—intelligence. Subs. A bad smell.

અન્બોબ્, anbôb. ના૦ ફરજ. Subs. Duty, obligation.

અંબુબ્, anbûb. ના૦ ફરશ, બીછાણું; વનસ્પતીનું

ગુલીદું ; બરૂનાં ગાંઠ ; નલી. Subs. A carpet; a bed; bedding; the root of an herb; the knots or joints of a reed; a pipe. Comp. Per. انیب

હુ-ગોબ્, hû-gôb. નાo સારી ભાષા—જબાન. Subs. A sweet tongue; a good speech.

હુ-બોએ, hû-bôê. નાo ખુશબો, ફુલ, ચમેલી, નરગેશ. Subs. Fragrance; grateful odour; a flower; the jessamine flower; narcissus.

હુ-બોદ્, hû-bôd. નાo સારી બુદ્ધી, સુગંધ, ખુશબોઈ, લોબાન. Subs. Good sense; grateful odour; fragrance; benzoin. Av.

અન્-દુશ્, an-ḍûsh. વિo બદ નહીં; સારૂં; ખાંધ વગરનું. Adj. Not bad; evil; good; having no shoulder.

અ-વીની, a-vînî. વિo નહીં જોતું, ખરાબ નજર—દરશતી. Adj. Not seeing; having a bad sight—eye.

હુ-ગોશ્, hû-gôsh. નાo સારા—તીક્ષ્ણ કાંન. Subs. Sharp—good ears. Av.

અન્ગોશેદ્, angôshêd. નાo નમુનો, મીશાલ. ક્રિo નમુના પ્રમાણે કીધું. Subs. A specimen; sample; a simile. V. Formed according to a model.

અંગોશીદે, angôshîdê. See angôshîdê.

અન્ગોશીદન્, angôshîdan. ક્રિo ચીતરવું, ચીત્ર પાડવું, જાણવું, બુજવું, ફેકર કરવી, અંદેશો કરવો, વિચાર કરવો, બીહીવું, નમુનો બનાવવો, નકલ કરવી, સબી પાડવી, કોશેશ કરવી. V. To draw; to delineate; to

know; to understand; to be concerned—solicitous; to think; to fear; to prepare a model; to copy; to portray; to endeavour. Per. انگوشیدن

અનંદેશીદન્, an-dêshîdan. See { andêshînîdan. andêshidan. }

અંગોશીદે, angôshîdê. ના૦ નમુનો, મીશાલ, મેલાપ, ખયાલ, દેહેશત, વીચાર, અંદેશો, જ્ઞાન ; પેવસ્તગી, ગાલેબી. ક્રિ૦ અ૦ એ રવેશે, એક સરખી રીતે, એકસાન. Subs. A specimen; a simile; meeting; idea; fear; thought; anxiety; knowledge; union; over-powering. Adv. In this manner; equally; similarly.

અનદેશીદે, andêshîdê. Past Part. of andêshîdan.

હુ-દોશીદે, hû-dôshîdê. ભૂ૦ કૃ૦ સારી રીતે ચાહેલું, સારો પ્યાર રાખેલું. Past Part. Well liked—wished; well regarded with tenderness of affection.

અનગોશીદગીહા, angôshîdgîhâ. ક્રિ૦ અ૦ નમુના તરીકે. Adv. By way of a specimen—model.

અન્-જોદાન્, an-jôdân. વિ૦ જવાન નહીં તે. Adj. Not young.

અ-વીનશ્ન, a-vînashna. ના૦ ભાવ૦ નહીં જોવું. Subs. Abst. Not seeing.

હુ-ગવશને, hû-gavashnê. ના૦ ભાવ૦ સારી વાચા —વાણી, સારા સખુન. Subs. Abst. A good speech.

અન્‌ગોશ્ની, angôshnî. ના૦ ભાવ૦ પડવું, પડીજવું. Subs. Abst. Falling; falling down.

અ-વીનશ્ની, a-vînashnî. વિ૦ નહીં જોવું; આંધળું, ખરાબ વીચારવાળું. Abst. Subs. Not seeing; blind; evil-minded.

હુ-ગવશ્ની, hû-gavashnî. વિ૦ સારી વાચાને લગતું; સારી ગવશ્નીવાળું. Adj. Pertaining to good words; speaking good words.

અ-વીનશ્ની-ચ, a-vînashnî-cha. વિ૦ નથી બતલાવતું; નહીં માલમ પડતું. Adj. Not showing—exhibiting; not coming to one's knowledge.

હુ-ગવશ્ની-તર, hû-gavashnî-tar. Comp. Adj. of hugavashnî, which see.

અ-વીનશ્ને, avînashnê. See avînashnî.

અંબુદાન, અંબુદન, અંબુજન, anbûdân, anbûdan, anbûzan. વિ૦ પેદાએશમાં મોજુદ. Adj. Existing in the creation.

હુ-ગોબાન, hû-gôbân. વિ૦ સારો ખેતાબ—નામ રાખનારૂં. ના૦ જામાસ્પ હકીમનાં બાપનું નાંમ, હબુબ. Adj. Possessing a good title—name. Subs. Name of the father of Jâmâsp the philosopher; *Haboob*. Comp. Av. = Per. هبوب

હુ-જોદાન, hû-jôdân. ના૦ સારો—ચપલ જવાન. Subs. A good—active youth. Comp. Av. = Per. خوب جوان

હંદુગાન્, હંદુસ્તાન્, હંદુકાન, handûgân, handûs-tân, handûkân. See handu.

હુ-દોશે, hû-dôshê. વિ૦ સારૂં ચાહનારૂં ; પસંદ પડતું. Adj. Well-wishing; agreeable; pleasing.

હુ-દોશે-તર્, hû-dôshê-tar. Comp. Adj. of which see.

અંગોશ્ત્, એરેઝદ, અંગોસ્ત, angôsht, êrêzad, angôst. ના૦ આંગળું, આંગલ, પગનું આંગળું. Subs. A finger; an inch; a finger's breadth; a toe. Av. = Sans. अंङ्गुष्ट = Per. انگشت

અંગુશ્ત્રી, angûshtrî. ના૦ અંગુઠી, વીંટી. Subs. A thimble, a ring. Per. انگشتري

અંબોબ, ambôb. ના૦ ફરશ, બીછાંણું. Subs. A carpet; bedding; a bed.

અન્દોહ, andôh. ના૦ હીંદુ; અફસોસ, ગમ, સોગ. Subs. A Hindoo; sorrow; grief; mourning. Per. اندوه , انده

અન્બુસ, anbûs. વિ૦ જાહેર, પ્રગટ, ખોલ્લું. ના૦ એક જાતનો મેવો. Adj. Manifest, public, clear. Subs. A kind of fruit. Comp. Per. انبوس

હુ-જંદી, hû-jandî. ના૦ ભાવ૦ સારી જીંદગી. Abst. Subs. Good existence—life.

હુ-બોદી, hû-bôdî. ના૦ સારી બોએ, ખુશબોઈ. વિ૦ ખુશબોઈ વાલું. Subs. Grateful odour; fragrance.

Adj. Odoriferous, fragrant. Av. = Per. هوبوي

હુ-ગોબ્-દાન્, hû-gôb-dân. વિ૦ સારી રીતે ભાષા જાણનાર. Adj. Knowing the language well.

હુ-ગોબશ્ને, hû-gôbashnê. ના૦ સારી—શુભ વાચા. Subs. A good—elegant speech.

અંબોએશ્ને, anbôêshnê. ના૦ ભાવ૦ ખુશબોઈ કરવી, ભાગ કરવા, તરબીઅત આપવી, ખાહેશ કરવી, મોહોબત રાખવી, સુંગવું, સુંગવાની ઈદ્રી, ખાવું. Abst. Subs. Perfuming; filling with odour; dividing; educating; wishing; desiring; regarding with affection; smelling; sense of smelling; eating. Pâz.

હુબોએશ્ને, hûbôêshnê. See ambôêshnê.

અનબુશીદન્, anbûsîdan. ક્રિ૦ જાહેર થવું. V. To be known; to become public.

અંગુબીન્, angûbîn. ના૦ મધ. Subs. Honey. Comp. Per. انگبین

અ-વીનાકીન્, a-vînâkîn. See a-vînâkîn.

અંગોસ્ત, angôst. ના૦ ઘુંટી. Subs. The ankle-joint. See angôsht.

અવીનજેદ્, avînjêd. ક્રિ૦ પાછા રાખે. V. May keep back.

હુ-દોસ્ત, hû-dôst. ના૦ સારોં દોસ્ત, ખરો દોસ્ત, સારો પેઆર રાખનાર. Subs. A good—sincere

friend; one who sets his affections well (on a person or a thing). Comp. Per. خوب دوست

હં-દુસ્તાન્, handûstân. See handûgân.

હુ-દોસ્ત-દાર્, hû-dôst-dâr. વિ૦ સારી મીતરાચારી—મોહોબત રાખનાર. Adj. Entertaining true friendship—intimacy.

અ-વીન્-દીદે, a-vîn-dîdê. ના૦ આંધળી આંખ; નહીં જોતી આંખ. Subs. A blind eye; eyes destitute of sight.

અન્બુઈદન્, anbûîdan. ક્રિ૦ બોએ નહીં કરવી. V. Not to perfume. Comp. Per. نابوئیدن

હુ-બોઈદન્, hû-bôîdan. See hû-bôêshna.

અંગોસ્તવાંને, angôstavânê. ના૦ અંગોઠી, મોહોર. Subs. A thimble; a seal or stamp. Comp. Per. انگشتانه , انگشتوانه

અંબુદન્, anbûdan. See anbûdân.

આનીનેદ્, ânînêd. ક્રિ૦ મંગાવે. V. May send for.

અન્-જવીદ્, an-javîd. વિ૦ જુદું નહીં, એકઠું. Adj. Not separate; 'apart—joint; together.

અ-વીનીતા, a-vînîtâ. વિ૦ સાચ્ચું. Adj. True.

અન્-દવીદન્, an-davîdan. ક્રિ૦ નહીં દોડવું. V. Not to run.

અ-વીનીદન્, a-vînîdan. ક્રિ૦ અનદીઠ થવું, ગેબ થવું. V. To become invisible; to disappear. Contrast Av.

અંગુનીદન્, angûnîdan. ક્રિ૦ એરવેશે થવું –બનવું. V. To happen—occur in this manner.

અંબુઈદન્, anbûîdan. See anbûîdan. ક્રિ૦ બોએ કરવી, શુંગવું, ધુંઈ કરવી, ગંધ કરવી. V. To perfume; to smell; to fumigate; to emit a strong offensive smell.

હુ-બોએ-તુમ્, hû-bôê-tûm. વિ૦ અતીશય સરસ ખુશબોવાલું. Adj. Superl. Most fragrant—odorous. Av.

અન્-ગંદીદે, an-gandîdê. વિ૦ ગંદગી વગરનું. Adj. Free from stink—bad smell. Per. ناگندیده

અન્-દવીદે, an-davîdê. ભૂ૦ કૃ૦ નહીં દોડેલું. Past Part. Not run. Per. نادویده

અ-વીનીદે, a-vînîdê. ભૂ૦ કૃ૦ નહીં જોયલું. Past Part. Not seen.

અવે-વેરાન, avê-vêrân. વિ૦ ઉજડ—વેરાન નહીં તે. Adj. Not desolate—waste—ruined. Contrast Per. ویران

અ-વીન્-ગર્દન્, a-vîn-gardan. ક્રિ૦ નેગાહ કરવી, તપાસવું, નીહાલવું. V. To look at; to examine; to inspect closely and attentively.

અન્ગુન, અન્ગીન, હંગુન્, angûn, angîn, hangûn. ના૦ જેબ, રોનક, રસમ, આદત, રવેશ. Subs. Elegance, grace, custom, habit, usage.

અનૂદૂ, andû. ક્રિ૦ અ૦ એ તરેહ—રવેશે. Adv. In this way—manner.

અન્દુન, andun. ના૦ તે જગો—જેહાન—વખત. વિ૦

ધટતું, લાયક. Subs. That place—world—place. Adj. Worthy, fit, proper.

અવીન્, avîn. ક્રિ૦ અ૦ એ મીસાલ, અસલ, જલદી, નાબુદ, ઘણું, જેમકે. વિ૦ આંધળું, અંદીઠ, નજીવું, હસ્તી વગરનું. ના૦ સહમજ, વખત. Adv. In this manner; originally; soon; extinct; much; for instance. Adj. Blind; invisible; non-existent; worthless. Subs. Sense; understanding; time.

ઓગુન, ôgûn. ના૦ લોબાન. Subs. Frankincense.

અંગુન્, angûn. ક્રિ૦ અ૦ એ રવેશે, એ પરમાંણે, કારણ એ કે, તેવું, હમણાં, જુદી જુદી રીતે, આએ વખત. ના૦ હંગામ, મોસમ, રંગ, રવેશ. Adv. In this manner—way; the reason being; such; now; in various ways; at this time. Subs. Occasion; time; season; colour; way. Pâz.

ખીન્, khîn. વિ૦ તીખું, ઘણુંજ જલદ; ખરૂં. ના૦ પોલાદ; લોઢું; કોટ, કીલ્લો. Adj. Pungent; hot; rapid of operation; true. Subs. Iron; steel; a fort; fortress.

ખીનો, khînô. ના૦ લોઢાંનું વાસન. Subs. An iron vessel—pot.

હુ-ગુન્, hû-gûn. ક્રિ૦ અ૦ ભલાઈથી, નરમાશથી. ના૦ શોભેતો રંગ; સારી રીત. Adv. Mildly; gently. Subs. An elegant colour; a good mode—manner. Comp. Pehl. , Av.

ખીન્-આહીન્, khîn-âhîn. ના૦ તીખું—ખરૂં લોઢું, Subs. Hardened and refined iron; steel.

અનગુન્-આઈનીનીહા, angûn-âînînîhâ. ક્રિ૦ અ૦ જુદી જુદી રીતે, તરેહવાર રીતે. Adv. In different —various ways.

અવીન્-હુમાનાક્, avîn-hûmânâk. ક્રિ૦ અ૦ એ માફક—રીતે. Adv. In this manner; thus.

અવીન્-અવ્દીહા, avîn-avdîhâ. ક્રિ૦ અ૦ સેવટને વખતે. Adv. Finally, ultimately.

હુ-બોદ્, hû-bôd. See hû-bôd.

અન્બુસીદન્, anbûçîdan. ક્રિ૦ જાહેર આવવું; સુનુ થવું; સાંધામાં સુનમારી જવું; કોહી જવું. V. To be known; to become public; to become torpid; to become benumbed in the limbs; to rot; to become putrid. Comp. Per. انبوسیدن

હુ-દુનસ્ત્-દાર્, hû-dûnâçt-dâr. વિ૦ સારી તનદરોસ્તી ધરાવનાર. Adj. Enjoying good health.

અન્ગુનસ્તન્, angûnaçtan. ક્રિ૦ પાકીજે—સાફ કરવું, જેબ—જીનત આપવી, સંગારવું. V. To purify; to free from pollution; to grace; to embellish; to adorn.

અંગોવીન્, angôvîn. See angûbîn.

ઓગુન્-બોદ્, ôgûn-bôd. See hû-bôd.

અવીન્-ગેરાન્, avîn-gêrân. વિ૦ ઘણી સખતી ઉપજાવનારૂં, ઘણું ભારી—જલદી. Adj. Producing great hardship; very heavy—quick.

અવીન્-ગેરાન્-તુમ્, avîn-gêrân-tum. Adj. Superl. of which see.

અંગુન-ચ, angûna-cha. ક્રિ૦ અ૦ તેજ પરમાંણે, એજ કારણને વાસ્તે, તેમજ. Adv. In the same manner; for the same reason; just so.

અવીન્-ચીગુન્, avîn-chîgûn. ક્રિ૦ અ૦ એવા ઉપાય—તરીકાથી. Adv. By such means—mode.

અવીન્-જક-શ્, avîn-zaka-sh. ક્રિ૦ અ૦ જેટલું તેણે. Adv. As much as he (*lit.*)

અંગુત્, અંગુનતન્, angût, angûntan. ના૦ પહાડી ગાવ. Subs. A mountain cow.

અન્-ગુન-મ્, angûna-m. ક્રિ૦ અ૦ એ.રવેશે મને. Adv. In this manner or similarly to me (*lit.*)

અનદુક, andûk. ના૦ ચાતરી; ચાતરી ઉપર કાંતેલો દોરો. Subs. A spindle; thread spun on a spindle.

અનદોહ, andôh. See andôh.

અનબોહ, anbôh. વિ૦ બીસીઆર, પુરકળ. ના૦ ટોલું; જમીઅત; હલકા લોકોની ભીડ. Adj. Much; abundant. Subs. A crowd; a multitude; mob. Per. انبوه

હનગુને, hangûnê. See avîn-hûmânâk.

હુ-ગુને, hû-gûnê. ના૦ સારી રીત—ભાત—તરાહ. Subs. A good practice—way—mode.

હેંદુ, hêndû. See handû.

હીન્દુગાંની, hîndûgânî. વિ૦ હીન્દુસ્થાની, હીન્દુસ્થાનનું. Adj. Indian; pertaining to India.

હીન્દુગાંનીહા, hîndûganîhâ. ના૦ હીન્દુસ્થાનનાં લોકો. Subs. People of India.

હંદુકાન્, handûkân. See handû.

અન્દુકે, andûkê. ના૦ એક ચાતરી. Subs. A spindle.

અન્દુકી, andûkî. ના૦ બદી, ખરાબી, જુઠું. Subs. Vice; evil; a lie.

અ-નયોક્શીદાર, a-nayôkshîdâr. વિ૦ નહીં સાંભલનાર, સાંભલ્યા વગર. Adj. Not hearing; without hearing.

અ-નયોક્શીદન્, a-nayôkshîdan. ક્રિ૦ નહીં સાંભલવું. V. Not to hear. Comp. Per. نانیوشیدن

હન્દુકીક્, handûkîk. ના૦ સંસ્કૃત ભાષા, હિંદુસ્થાનને લગતી ભાષા. Subs. The Sanskrit language; the Indian language.

અંગુહુન્, angûhûn. See angûn.

અન્જોઘ, anjôgh. ના૦ સખત જોરથી ખેંચવું; કુટવું. Subs. Pulling very forcibly; pounding.

અન્-ગંજ્, an-ganj. વિ૦ ખજાંણા વગરનું. Adj. Having no treasure. Comp. Per. بی گنج

અન્ગુન-ચ, angûna-cha. See avîn-ômâ-nâk.

અન્દુજ્, andûj. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ તું એકઠું કર. ના૦ એકઠું કરનાર. V. Imper. Collect thou. Subs. One who collects. Per. اندوز

અન્ગુન-ચ-શ્, angûna-cha-sh. ક્રિ૦ અ૦ એવી રીતે તેભી. Adv. Even that in such a manner (*lit.*)

અન્-દો-ચેશ્, an-dô-chêsh. વિ૦ બે ચીજ નહીં તે. Adj. Not two things.

અન્દુજી, andûjî. ના૦ ભાવ૦ એકઠું કરવું. Subs. Abst. Collecting. Per. اندوزش

અન્દુજશ્ની, andûjashnî. See andûjî.

અન્દુજી, andûjî. વિ૦ વધારો કરનારૂં. Adj. Doing more—greater.

અન્દુજ્, andûj. See andûj.

અન્દુજ્, andûz. See andûj.

અન્દુજી, andûzî. See andûjî.

અન્બુઝન્, anbûzan. See anbûdân.

અન્ગુત્, કાવેદ, angût, kâvêd. See angût, angûntan.

અન્દુદ્, andûd. ના૦ લપેટવું, ઘડી વાલવું, મલમપતો; મલમ; છોંએ; નો ભૂતકાલ. Subs. Rolling up; folding up; a plaster; ointment; mortar. Past Tense of which see. Per. اندود

અવીનદ્, avînad. ના૦ સરવેથી બરતર દુન્યાં. Subs. The highest world.

અંગુતા, angûtâ. See angût, angûntan.

અન્-બુદી, an-bûdî, ના૦ ભાવ૦ નાબુદી, નાબુદ થવું. Subs. Abst. Extinction; annihilation. Comp. Per. نابودي

હંબુદી, hanbûdî. ના૦ શરીક, ભાગ્યો. Subs. A partner; a sharer.

અનગુતીન, angûtîn. See angût, angûntan.

અનગુતે, angûtê. See angût.

અનખુત, અનખુતે, anbût, anbûtê. ના૦ બીછાંણું, સેતરંજી. Subs. A bed; bedding; a carpet.

અનગુતન, angûtan. See angût.

અનગુદન, angûdan. ક્રિ૦ મઢવું; ઢાંકવું; સુસત કરવું. V. To overlay or line; to cover up; to render lazy.

અનદુદન, andûdan. ક્રિ૦ એકઠું મેલવવું, એકઠું કરવું; ઢાંકવું; કલફાત કરવી; ગુંઠવું; ચુનો ધોરવો; લોભ કરવો; પડ ચઢાવવું; ગુચવણ ભરેલું કરવું. V. To mix up, to collect; to cover up; to calk; to stop or stuff the seams with oakum; to knit; to braid; to white-wash; to be covetous; to incrust; to complicate. Per. اندودن

અનખુદન, anbûdan. ક્રિ૦ ચુંટવું, તારી કાહાડવું, વીછવું, ઉફણવું; સાંધામાં સુનપણું આવવું; નિશ્ફળ થવું; નીચે નાખવું; નાખી દેવું. V. To cull; to pick out; to select from many; to winnow; to be seized with a torpor or numbness in the limbs; to become unsuccessful; to throw down; to cast away. Comp. Per. انبودن

અવીન-તન, avîn-tan. ના૦ અંદીઠ રૂપ—કાયા. Subs. The invisible form—body.

હન્દુ-તન, handû-tan. ના૦ હીન્દુ લોકો. Subs. The Hindoos.

અન્ગુપા, angûpâ. નાo એક જાતની વનસ્પતિ, જેને અરબીમાં هندب (હન્દબ) કહેછે. Subs. A kind of herb; *Cichorium endiva*, called in Arabic. هندب

અંગુપીન, angûpîn. See angûvîn.

અન્-ગોફ્તારી, an-gôftârî. નાo ભાવo અન-ઘટતા સખુન બોલવા. Subs. Abst. Speaking improper—indecent words.

હુ-ગોફ્તારી, hû-gôftârî. નાo ભાવo સારા સખુન બોલવા; સારી વાચા. Subs. Abst. Speaking good words; a good speech. Comp. Per. نیک گفتاري

અન્ગુમીન, angûmîn. See angûvîn.

અન્ગુર, angûr. નાo દરાખ. Subs. Grapes; raisin. Per. انگور

હન્દુરુન, handûrûn. નાo નજદીકી, સાથે મળી જવું, મજલેસ. Subs. Nearness; proximity; uniting together; an assembly.

અન્દોર્જ, અન્દર્જ, andôrj, andarj. નાo વસીહત, નસીહત, વીલ. Subs. The last will and testament, admonition; counsel. Comp. Av. , Per. اندرز

અંદુર્જ-ફરમાન, andûrj-farmân. નાo એક ગુનાહનું નાંમ છે; કોઈ શખસે મરતી વખતે અથવા સફર જતી વખતે પોતાનાં વારસ યા કોઈ મુકરર કીધેલા શખ્સને વસીઅત કરી હોએ, તે વસીઅત તે વારસ યા કોઈ મુકરર

કીધેલો શખ્સ બજા નહીં લાવે બલકે તેથી ઉલટી રીતે કરે તેથી જે ગુનાહ લાગે તે. Subs. The offence committed by the heir or nominee, in violation of, or in opposition to, the injunctions or instructions enjoined or directed by a person at the time of his death or proceeding on a journey abroad, is called the sin of "*Andaraz Firmân.*"

𐬋𐬛𐬋𐬭𐬛𐬀𐬥 } ઓદોરદન, ઉદોરદન, ôdôrdan, ûdôrdan. ક્રિ૦ મરવું; આએ નીચલી દુનિયાંમાંથી સઉથી ચઢતી દુનિયાંમાં જવું. V. To die; to depart from this the lowest to the highest world.

𐬏𐬛𐬋𐬭𐬛𐬀𐬥

𐬀𐬛

𐬀𐬛𐬍𐬎𐬐 } અદીઉક, અદીવક, adîûk, adîvak. વિ૦ એકજ, એક છે, એક. Adj. Only one, there is one; single. Av. 𐬀𐬉𐬎𐬎𐬀 = Per. یکی

𐬀𐬛𐬍𐬎𐬀𐬐

𐬀𐬥𐬛𐬀𐬐 } અનદક, અનદીક, andak, andîk. વિ૦ થોડું, કમ. See 𐬀𐬥 andak. Adj. Little, short of. Per. اندکی

𐬀𐬥𐬛𐬍𐬐

𐬀𐬥𐬍𐬐 અનીક, anîk. ના૦ પેશાંની, કપાલ. Subs. The forehead; the skull. Av. 𐬀𐬥𐬌𐬐𐬀, Sans. अनिक.

𐬑𐬎𐬛𐬀𐬐 ખુદક, khûdak. ના૦ ખરફશતર, નાશકારક જાનવર; દેડકો. Subs. *Khrafastra*, (*i.e.*, a noxious animal); a frog.

𐬑𐬏𐬠𐬉 ખુબે, khûbê. વિ૦ સારૂં, ખુબ. Adj. Good; excellent. Comp. Av. 𐬵𐬎𐬎𐬀𐬵𐬎 = Per. خوب

ખુબે, ખુનબે, ખુમબે, khûbê, khûnbê, khûmbê. નાο એક બદરૂહી શક્તીનું નાંમ કે જેની સુરત સ્ત્રી રૂપી છે ; દેવોની માશુક ; કુંભાર ; મટોડીનાં વાસન બનાવનાર. Subs. Name of an evil spirit in the form of female; a female paramour of the *Devas;* a potter; a maker of earthen pots and ware. Av. = Sans. कुम्भः = Per. خم

હુબે, hûbê. નાο હીમાએત, પોશતી, મદદ, આંધ. Subs. Protection; advocacy; support; assistance.

અનદકી, andakî. નાο ભાવο થોડાપણું, ન્હાનાપણું. વિο થોડુંકજ. Abst. Subs. Littleness; smallness in size or bulk. Adj. Only small. Per. اندکي

અન-દકીઆ, an-dakîâ. વિο બાહેલું, અપવીત્ર, નાપાક, ગલીચ. Adj. Desecrated; impure; unholy; filthy.

અનદકી-પીરી, andakî-pîrî. નાο થોડો બુઢાપો. Subs. Comparative old age. Comp. Per. پيري + اندکي

અન-યક્નીમુનતન, an-yaknîmûnatan. ક્રિο કાએમ—ખરૂ—ઉભું નહીં રેહેવું. V. Not to be erect—standing—firm.

અનદક-ચ, andak-cha. વિο થોડુબી. Adj. Even little.

અનદક્-તર, andak-tar. વિ૦ વધારે થોડું. Adj. Less; fewer.

ખોદઘ, khôdagh. નાο વીચ્છુ. Subs. A scorpion.

અનદ-ચ, anda-cha. વિ૦ એટલુંબી. Adj. Even so much.

અવીજ્, avîz. વિ૦ ખાલેશ, નિર્મલ. Adj. Pure; void of dirt or impurity.

ખીવ, khîv. નાο થુક, મોહોડાંની લબ. Subs. Spittle; saliva. Per. خیو

અનદ્જાહ, andzâh. નાο વિચાર, ધારણા. Subs. Judgment; opinion; intention.

અવીઝેહા, avîzêhâ. ક્રિ૦ અ૦ ખાલેશીથી, પવીત્રાઈથી, સફાઈથી. Adv. Guilelessly; with purity—neatness. Comp. Pâz.

હુ-બજશ્ક, hû-bazashk. નાο સારો તબીબ. Subs. A good physician—doctor. Comp. Av. = Sans. सुभेषज.

અ-વેજેદ, a-vêjêd. કૃ૦ વિ૦ લપેટાએલું—મલેલું નહીં તે, વીટલાએઆ વગરનું, છુટું. Partic. Adj. Not enwrapped—mixed up; not entwined; separate.

અનદ-ચંદ, and-chand. વિ૦ એટલું વધારે; જેટલું જોઈએ—ઘટે તેટલું. ક્રિ૦ અ૦ કેટલેક દરજ્જે; આએ વખત, તે વખત. Adj. So much more; adequate; sufficient. Adv. In some measure; at this—that time. Comp. Av. , Pâz.

અવીચની, avichanî. ના૦ એક જાતનું માપ. Subs. A kind of measurement. Av.

અવે-પંદ, avê-pand. વિ૦ નશીહત—ચાનાક વગરનું. Adj. Void of admonition—salutary advice. Contrast Per. پند

અનદ્-ચંદી, and-chandî. ક્રિ૦ અ૦ સાથેબી, જે આં તલકકે. Adv. Even together—in company of, until.

અ-વીઝ્-વેશ, a-vizh-vêsh. વિ૦ ઘણુંજ ગડલું—નાંખાલેશ. Adj. Very impure—dirty.

આવીઝ્-વેશ, âvîzh-vêsh. ના૦ ભાવ૦ ઘણી ખાલેશી—પવીત્રાઈ. Abst. Subs. Much guilelessness—purity.

હુફરોબી, ખુસરોબી, hûfarôbî, khûsrôbî. ના૦ ભાવ૦ નેકનાંમી, યાદગારી. Abst. Subs. Fair fame, memento—memorial to awaken memory. Av.

અવેઝીમ, avêzîm. વિ૦ અઝીમ, બુજોરગ, મ્હોટું. Adj. Exalted; eminent; high in quality or dignity.

હોએ-ઝંગ, hôêzang. ના૦ ડાબાપગનો નળો. Subs. The bone of the left leg. Comp. Av.

અવે-ઝુદ, avê-zûd. વિ૦ શેતાબી વગરનું, ધીમું. Adj. Without haste, slow.

આનીદ, ânîd. ક્રિ૦ મંગાવ્યું. V. Sent for.

અંગદ, angad. ના૦ તવંગર—પૈસાદાર માણસ. Subs. A rich—wealthy person.

ખએત, khaêt. ના૦ યજશનેનાં બતરીશમાં હાતું નામ. Subs. Name of the 32nd Chapter of Yaçna. Av.

ખનીદ, khanîd. વિ૦ મશહુર, જાહેરીઅત પાંમેલું. Adj. Renowned; become conspicuous; noted.

ખવીદ, હીગત્, khavîd, hîgat. વિ૦ લીલું, ભીણું, તાજું. ના૦ થુક. Adj. Wet, moist, fresh. Subs. Spittle. ' Per. خوید

ખવેદ, khavêd. ક્રિ૦ ઉંગાએ, સુવે. V. May sleep—slumber.

ખુન્-દદ, khûn-dad. ના૦ પુરતાપણું આપનાર, ખોરદાદ અમશાસ્પંદ, પાણી ઉપરનો મવકલ એક ફરેશતો, છઠા રોજનું—ત્રીજા મહીનાનું નામ. Subs. One that gives competency — sufficiency ; *Khordâd Amshâspand;* the angel presiding over the waters; name of the sixth day of every month; the third month of the Zoroastrian year. Comp. Av. = Per. خورداد

ખુનીદ, khûnîd. ભૂ૦ કૃ૦ પસંદ કીધેલું ; ખાધેલું, પીધેલું ; પઢેલું. Past Part. Approved of; eaten ; drunk ; recited; learnt by heart.

ખેત, khêt. ના૦ ખેતી. Subs. Agriculture.

ખેદ, khêd. ના૦ પોકાર, શોર. Subs. Uproar; clamour, noise.

હુઈત, huît. ભૂ૦ કૃ૦ કુટેલું, છુડેલું. Past Part. Pounded, beaten. Comp. Av. = Sans. सुत.

અનીતા, anîtâ. ના૦ મટલીનું ઝાડ, ગુલમોહોર, નગીનો. Subs. Myrtle; a flower tree; a gem or precious stone.

હવીદા, havîdâ. વિ૦ જાહેર, રોશન, દેખઈતું. Adj. Public; open; clear; evident.

અવે-દાદ, અબે-દાદ, avê-dâd, abê-dâd. વિ૦ અઘટીત, બેદાદ, બેઈનસાફ, અન્યાયી. Adj. Improper; unjust; inequitable; criminal. Per. بیداد

ખવીદી, khavîdî. ના૦ ભાવ૦ તાજગી; ભીનાશ; લીલાશ; લીલોતરી; ચોપડું. Subs. Abst. Freshness; moisture; greenness; verdure; greasiness.

ખેત્-દાદી, khêt-dâdî. ના૦ પોતામાં—ખેશીમાં લગન કરવાં. Subs. Giving (a son or a daughter) in marriage among relations. Av.

ખવીદી, khavîdî. See khavîdî.

ખીદી, khîdî. ના૦ લગાડવું; ચોપડવું. Subs. Applying; besmearing; rubbing over (oil, &c.) Pâz.

અનીતીનશ્ને, anîtînashnê. ના૦ ભાવ૦ માલુમ કરવું. Abst. Subs. Making known.

ખેતીઓ-દસ, ખેતુક્-દેસ, khêtîôdas, khêtûk-dês. નાo સગાં સગાંમાં લગન. Subs. Marriages between kinsfolk. Av.

અનીતીનતન, anîtînatan. ક્રિo જાણવું, બુજવું, વાકેફ થવું. V. To know; to understand; to be acquainted with.

ખેત્વ, khêtva. નાo ભાવo સગપણ, સગાઈ, ખેશ. Abst. Subs. Connection; relationship; a relation. Av. = Per. خويشي

ખેતુ-દાદ, ખેતુ-દદ્, khêtû-dâd, khêtû-dad. See { } khêtu-das. khêtû-dês.

આન્-ઈદન, ân-îdan. ક્રિo ચોકસ વખતે કરવું, અજાએબ કરવું. V. To do (a thing) at a particular time; to do wonders.

આનીદન, ânîdan. ક્રિo મંગાવવું, લાવવું, આગાહ કરવું. V. To send for; to bring; to inform.

ખનીદન, khanîdan. ક્રિo બોલંદ આવાજ કરવો, મશહુરી પાંમવી, પસંદ કરવું. V. To vociferate; to become famous; to choose; to approve of.

અનીતુનીએ, anîtûnîê. ક્રિo આજ્ઞાo તું જાણ, તું સમજ. નાo વાકેફગારી; અનુભવ. V. Imper. Know (thou); understand (thou). Subs. Acquaintance; experience.

અનીતુનશ્ને, anîtûnashnê. નાo ભાવo જાંણવું, બુજવું; જાંણ. Abst. Subs. Knowing; understanding; knowledge.

અનીતુનસ્તન, અનીતુનતન, anîtûnastan, anîtû-natan. ક્રિ૦ જાંણવું, બુજવું, વિચારવું; ગુમાન—શક લાવવો. V. To know; to understand; to think; to doubt; to suspect.

અનીતુનસ્તે-ચ, anîtunaçtê-cha. ભૂ૦ કૃ૦ જાણેલું; જાણીને; બુજેલું; વાકેફગાર થયલું. ક્રિ૦ અ૦ જાણી જોઈ. Past Part. Known; having known; understood; acquainted with. Adv. Knowingly; designedly.

અનીતુનસ્તે, anîtunaçtê. See the preceding word.

અનીતુનતન, anîtuna-tan. See anîtunaçtan. anîtunatan.

ખેત, khêt. See khêtva.

ખઈતુક્-દસાન, khaîtuk-daçân. ના૦ પરણેલાં જોડાં. Subs. Plur. Wedded pairs.

ખેતૂ-દસી, khêtû-daçî. ના૦ ભાવ૦ સગાઈ; છોકરો—છોકરી સગપણમાં આપવું. Subs. Relationship; giving a son or a daughter in marriage among relations. Av.

ખેતુમસ, ખેતુમથ, ખેતુમેહ, khêtumaç, khêtumath, khêtumêh. See khaêt.

અવેતેહ, avêtêh. ના૦ તે જગો. Subs. That place—spot.

ખનીદે, khanîdê. વિ૦ મશહુર, પ્રખ્યાત, જાહેર, પસંદ કીધેલું, જ્ઞાની, દાનાવ. ના૦ આવાજ, પ્રતિશબ્દ. Adj. Famous; celebrated; wise; renowned; public;

chosen; learned; prudent. Subs. A sound; an echo. Per. خنیده

[Pahlavi] ખવીદગી, khavîdagî. ના૦ આપખુદ, બોહોસ, એંટાલી, હઠીલાઈ; લીલોતરી. Subs. Obstinacy; stubbornness; presistency; freshness; greenness.

[Pahlavi] હુ-દદ્ગીએ, hu-dadgîê. ના૦ ભાવ૦ માન—આબરૂ આપવી. Abst. Subs. Giving respect—honour.

[Pahlavi] ખેત્મેત, khêtmêt. ના૦ બતરીશમાં હાનું નાંમ. Subs. Name of the 32nd Chapter of *Yaçna*. Av. [Avestan]

[Pahlavi] ખીવ, khiv. See [Pahlavi], [Pahlavi] khiv.

[Pahlavi] અન્-એવ્યાસ્ત, an-êvyâçt. See [Pahlavi] ân-êvîâçh. કૃ૦ વિ૦ ઉપર નહીં બેઠેલું; હરેક કામમાં પૂર્વિણ—કાબેલ નહીં થયલું; નાવાકેફ. Partic. Adj. Not sat upon (*lit.*); not experienced—versed in any business; unacquainted. Av. [Avestan]

[Pahlavi] અન્ગપીન, angapin. ના૦ મધ. Subs. Honey. Per. انگبین

[Pahlavi] અન્ગપીર, angapîr. ના૦ દરાખ, દ્રાક્ષ. Subs. A grape; raisin. Per. انگور

[Pahlavi] અવસ્પુરી, હોસ્પુરી, avaçpurî, hôçpûrî. ના૦ ફરજ, ફરજીઆત. Subs. Duty; a sacred obligation or duty.

[Pahlavi] અ-વેપતાર, a-vêptâr. વિ૦ નહીં ઠગનારો—ફરેબ આપનારો; વગર ફરેબ દેવે. Adj. Not deceiving—beguiling; without imposing upon.

અ-વીમ, a-vîm. વિ૦ ભય—ધાસ્તી—બીહીક વીનાનું. Adj. Free from fear—dread. Comp. Av. + = Per. بي بيم

ખીમ, khîm. See khîm.

અન્-દમાન, andmân. ના૦ સગું, અતલગનું, ફરેબ, દગો. Subs. A kinsman; a person connected by birth or marriage; deceit; fraud.

અન્-દમાન, an-damân. વિ૦ કવખતનું. Adj. Untimely.

અન્-દમાની, andamânî. વિ૦ મકાન વગરનું, કવખતનું, ઉજડ, વેરાન. ના૦ ભાવ૦ સગાઈ, ભાઈબંધી, નજદીકી. Adj. Having no residence; untimely; barren; waste. Abst. Subs. Relationship; brotherly intercourse; feeling; proximity.

હુ-દમાની, hû-damânî. વિ૦ સારાં મકાનવાળું, સારાં અંતઃકરણવાળું. Adj. Having a good residence—conscience.

અવીમામ્, avîmâm. ના૦ એક જાતનું માપ—પરમાંન. Subs. A kind of measurement. Av.

અ-વીમાર, a-vîmâr. વિ૦ દુઃખ—દરદ—રોગ વિનાનું; તંદરોસ્ત, સુખી. Adj. Free from pain — ailment — disease; healthy; happy. Contrast Per. بيمار

અન્ગમીન, angamîn. See angapîn.

અન્બમન, anbaman. See angapîr.

અવે-મોસ્ત, avê-môçt. વિ૦ આજેજી—કાલાવાલા વગરનું; તંગી—નુકસાન વિનાનું. Adj. Free from earnest entreaty—solicitations.

અન્-દમુની, an-damûnî. વિ૦ બેદીલ. Adj. Dissatisfied, disaffected, disheartened.

હુ-દમુની, hû-damûnî. વિ૦ સારાં દેલવાલું, મોએ-આલું દેલવાલું, મ્હોટાં દીલનું. Adj. Having a good heart; kind-hearted; high-minded.

અવે-મોગ્, avêmôg. વિ૦ વગર જોડે. Adj. Having no shoes.

અન્-ઈર, an-îr. ' ના૦ ઈરાનનો રેહેવાશી નહીં તે, દીનદાર—તાબેદાર નહીં તે, ભલો નહીં તે, જુદદીન, બદખાશીઅતનો શકસ, અધરમી, પરદેશી. Subs. *Un-Arian;* not a resident of *Iran;* not religious—obedient—noble; one belonging to a different creed—faith; ill-natured; haughty; irreligious; alien. Comp. Av.

અન્ગર, અન્ઘર, angar, anghar. વિ૦ બેહેદ, છેડા વગરનું. Adj. Illimitable; endless. Av.

અન્દર, andar. ના૦ એક દેવનું નાંમ છે કે જે અરદીબેહેશ્ત અમશાસ્પંદની સાંમેનો હરીફ છે, ઈંદ્ર. Subs. Name of a demon (an opponent of *Ardibehesht*), *Indra.* Av. = Sans. इंद्र.

અન્દર, andar. શબ્દ૦ અ૦ અંદર, મધ્યમ, માં. Prep. Within; holding the mean; into. Av. = Sans. अन्तरः = Per. اندر

અન્-બર, an-bar. વિ૦ વાદલ વગરનું. Adj. Cloudless. Av. = Sans. अनभ्रः = Per. بي ابر

અવ્દેર, avdêr. ના૦ કાકો, બાપનો ભાઈ. Subs. A paternal uncle; the brother of one's father.

અ-વીર, a-vîr. વિ૦ શુરો—બહાદુર નહીં તે; બીચકારો. Adj. Not brave—valiant; cowardly. Comp. +

અવીર્, હવેર્, avîr, havêr. ના૦ ખાંધ. Subs. The shoulder.

ખવીર, khavîr. ના૦ દાનાઈ; સમજ. Subs. Wisdom; understanding.

ખીર, khîr. વિ૦ જખમ કરતો. Adj. Wounding.

હવેર, havêr. ના૦ સરપ, સાંપ. Subs. A serpent. Pâz.

હુકર, hûkar. ના૦ એક પહાડનું નાંમ છે. Subs. Name of a mountain. Av. = Sans. सुग्रीव.

અન્દરાબ, andarâb. ના૦ ગીલાનમાં આવેલાં એક શેહેરનું નાંમ; ટાપુનું નાંમ. Subs. Name of a city in Ghilân; name of an island. Comp. Per. اندراب

ઓદ્રા, ôdrâ. ના૦ સીસોલીઉં. Subs. A porcupine.

હેઈરીઅ, hêîrya. See havêr.

ઓદ્રાઈહેદ, ôdrâîhêd. ક્રિ૦ કહે છે. V. Speaks; says.

𐬀𐬬𐬉𐬭𐬁𐬱𐬙𐬍𐬵𐬁 અવેરાશ્તીહા, averâshtîhâ. ક્રિ૦ અ૦ રાસ્તીથી ઉલટી રીતે. Adj. In a manner contrary to truthfulness.

𐬀𐬥𐬔𐬉𐬭𐬁𐬌𐬉 અન્-ગેરાઈએ, an-gêrâîê. વિ૦ હુલડાઈથી નહીં કીધેલું, થંડે પેઠે કરેલું. Adj. Not committed rashly; performed calmly—deliberately.

𐬵𐬀𐬧𐬔𐬉𐬭𐬁𐬌𐬛𐬉 હંગેરાઈદે, hangêrâîdê. ભૂ૦ કૃ૦ કમજોર થયલું. Past Part. Weakened.

𐬀𐬥𐬛𐬀𐬭𐬁𐬉𐬥𐬛 અન્-દરાએન્દ, an-darâênd. ક્રિ૦ નહીં બોલે, પોકાર નહીં મારે. V. May not speak—bawl out.

𐬀𐬬𐬍𐬭𐬁𐬉𐬥𐬛 અ-વીરાએન્દ, a-vîrâênd. ક્રિ૦ વગર શીંગારનું થાય; તે નહીં શીંગારે, નહીં કેહે—બોલે. V. May become unadorned—undecorated; may not decorate; may not speak—utter.

𐬀𐬬𐬍𐬭𐬁𐬯𐬙𐬉 અ-વીરાસ્તે, a-vîrâstê. ભૂ૦ કૃ૦ શીંગારેલું—સમારેલું નહીં તે. Past Part. Undecorated, unadorned.

𐬀𐬬𐬉𐬭𐬁𐬯𐬙𐬉 અવે-રાસ્તે, avê-râstê. વિ૦ રાસ્ત નહીં તે, જુઠું. Adj. Untrue; false.

𐬀𐬥𐬔𐬉𐬭𐬁𐬌𐬛𐬁𐬭, 𐬀𐬔𐬉𐬭𐬁𐬌𐬛𐬁𐬭 અન્-ગેરાઈદાર, અ-ગેરાઈદાર, an-gêrâîdâr, a-gêrâîdâr. See 𐬀𐬔𐬉𐬭𐬁𐬌𐬛𐬁𐬭 a-gêrâîdâr.

𐬀𐬥𐬛𐬎𐬭𐬁𐬌𐬛𐬀𐬥 અન્-દરાઈદન, an-durâîdan. ક્રિ૦ પોકાર નહીં મારવો, શોર નહીં કરવો, નહીં બોલવું. V. Not to bawl out—vociferate—speak.

𐬀𐬬𐬉𐬭𐬁𐬥, 𐬀𐬬𐬉𐬭𐬁𐬥 અવેરાન, averân. વિ૦ વેરાન, બીઆબાન, આબાદી વગરનું. Adj. Desolate; waste; destitute of inhabitants.

અનેરાન, અનઘરાન, anêrân, anagharân. નાo ત્રીશમાં રોજનું નામ, કોલ અને નેકાહ ઉપર મવકલ ફરેશ્તો, બેશુમાર; જુદદીનો, દીનદુશમનો, નાફરમાંનો. વિo બેહદ. Subs. Name of the 30th day of every month; the angel presiding over marriage and promise or word of honour; men of a different creed—faith; *Un-Arians;* disobedient persons. Adj. Illimitable. Comp. Av. and

અન્-ઈરાન, an-irân. See an-îr.

અન્-ગેરાંની, an-gêrâni. વિo મુશ્કેલ—ભારી નહીં તે, સેહેલ, સુતરૂં. Adj. Not difficult—hard; easy.

અનીરાની, anîrânî. નાo ભાવo દરવંદી, જુદદીની, પુરકલતા. Abst. Subs. Non-Zoroastrianism; *Un-Arianism;* state of being in a different creed; abundance.

અ-વેરાની, a-vêrânî. નાo ભાવo વેરાંની વગરનું, વસ્તી; આબાદીવાળું મકાન. Abst. Subs. State of being not desolate; population; a cultivated populous place. Contrast Per. ویرانی

અવેરાની, avêrânî. નાo ભાવo વેરાંની કરવી, ઉજડ કરવું. Abst. Subs. Desolating; laying waste.

અવેરાની, avêrânî. નાo ભાવo વેરાણ હાલત; ઉજડપણું. Abst. Subs. Desolation; barrenness.

અનીરાંનીદન, anîrãnîdan. ક્રિo જુદદીન—દીનથી

ઉલટું થવું. V. To become Un-Arian; to change one's religion.

અ-વેરાનીદન, a-vêrânîdan. ક્રિ૦ વગર વેરાણનું થવું, આબાદ રેહેવું. V. Not to be desolate; to remain prosperous. Contrast Per. ویران شدن

અ-વેરાનગરીહા, a-vêrângarîhâ. ક્રિ૦ અ૦ વગર વેરાણીઅતથી, આબાદીથી. Adv. Not desolately; with prosperity.

અનદરખુર, andarkhûr. વિ૦ લાયક, સજાવાર. Adj. Worthy; suitable; fit. Per. اندرخور

અનદર-આવાએદ, andar-âvâêd. ક્રિ૦ અ૦ ઘટતી રીતે, મોહોતાજ મુવાફેક, ગરજાઉપણે. Adv. Becomingly, according to one's need; in a needy manner.

અન-દરાઝેદ, an-darâzêd. ક્રિ૦ લમબાણ નહીં થાય. V. May not be lengthened.

અન-દરાઝીદન, an-darâzîdan. ક્રિ૦ લામબું નહીં કરવું, પીંજણ નહીં કરવું, ટુંકું કરવું. V. Not to lengthen; not to expatiate; not to dilate; to be concise.

હનદરખ્ત, handarakht. ના૦ એક ગુનાહનું નામ કે જે કોઈને ગેરઈનસાફથી નુકસાન કરવું તથા કોઈનાં સારાં કામમાં ખલલ કરવી તે. Subs. Name of a crime, that of doing harm to a man unjustly and hindering him from doing good deeds. Comp. Pâz.

અનગરદ, angard. વિ૦ તમામ, પુરૂં, મુખતેસર. ના૦ શુમાર, મીસાલ, જાણવું, દરાખ, એક ગુનાહનું નામ છે

કે જે કોઈને ધંધાથી ધંધા વગરનું કરવું. Adj. Entire; perfect; abridged. Subs. Estimate; an example; knowing; a grape; name of a crime, that of dismissing a person from his service.

અન્‌ઘરે, angharê. See angar., anghar. Av. …

અન્‌દર્‌ગ, andarg. શબ્દ૦ અ૦ અંદર, મધ્યમ. ના૦ વચગાળો, તફાવત, મતલબ, મુલ, લગતું. Prep. Within; holding the mean. Subs. An interval; difference; purpose; design; source. Av. …, Per. اندر

અ-વદર્‌ગ, a-vadarg. ના૦ કમારગ, ખરાબ રસ્તો, આડો રસ્તો. Subs. A wrong way; a crooked path.

ઓગર્‌ગ, ôgarg. ના૦ ઈંગાર. Subs. Cinders; hot ashes.

ઓદરે, ôdarê. ના૦ એક દરીઆઈ કુતરાનું નામ છે જેને ફારસી મધે سگ آبي સગે-આબી કરી કેહે છે. Subs. A water-dog. Av. …

હુકરે, hûkarê. See …, … hûkar.

હંગરે, hangarê. ના૦ વખત. Subs. Time.

અન્‌દર્‌ગ, અન્‌દર્‌ગા, andarg, andargâ. See … andarg.

અનીરી, anîrî. See … anîrânî.

અવીરશ, avîrash. See … avâvarasht.

અંદર્-ગાસ્, andar-gâs. ક્રિ૦ અ૦ વખતસર. Adv. In time.

હુ-બરેહેનશ્નીહા, hû-barêhênashnîhâ. ક્રિ૦ અ૦ નેક પેદા થાયલું, સારાં બખતનું પેદા થયલું; ભાગ્યશાલીપણે; સારાં નસીબે. Adv. Well-created; created at a favourable juncture; fortunately; luckily.

અવે-રશ્ન, avê-rashna. વિ૦ રશ્નેથી ઉલટું, સાચું નહીં તે, જુઠું. Adj. Opposed to *Rashnê;* untrue; false; fictitious.

અવેરશ્ન, avêrashna. ના૦ એક ગુનાહનાં વજણનું નાંમ છે. Subs. Name of the weight of a crime.

હુ-બરશ્ની, hû-barashnî. ના૦ સારી ભેટ, સારી અર્પણ કીધેલી ચીજ; જાલવણી—માહાફેજત કરવી. Subs. A good offering; a good dedicated thing; protecting; preserving. Comp. Av.

હંગરશ્ની, હંકરશ્ની, hangarashnî, hankarashnî. ના૦ ભાવ૦ વિચાર; ધારણાં; ગણવું. Abst. Subs. Thought; intention; counting; calculating. Comp. Per. اَنگارِش

અ-નગીરશની, a-nagîrashnî. વિ૦ નેગાહ નહીં કરવી, વગર જોવે. Adj. Not seeing—looking at; without beholding.

અવેરોશ્ત, avêrôsht. See avâvarasht.

ઓએરશ્ત, ôêrasht. ના૦ પંદર અસ્તેરનું વજન. Subs. The weight of 15 *asters*.

અનદર્ગ-અરેમાન, andarg-arêmân. ક્રિ૦ અ૦ ઘેરનાં મધ્ય ભાગમાં. Adv. In the middle of the house. Comp. Av.

અન-ગરેહ, an-garêh. વિ૦ ગાંઠ વગરનું. Adj. Free from knots; knotless. Per. بي گره

અનીરી, anîrî. ના૦ ભાવ૦ બુરાઈ, નાફરમાંની. Abst. Subs. Evil; disobedience.

અંબરી, anbarî. ના૦ અંમબર. Subs. Ambergris.

અનગરદી, angardî. ના૦ ભાવ૦ ધારણાં, ઈરાદો. Abst. Subs. Intention; aim; purpose.

અનદરગ-શ, andarga-sh. શબ્દ૦ અ૦ તે મધે—માં, તેને અંદરથી. Prep. Into it; from within it.

અનદરગી, andargî. ના૦ મધ્યપણું. Subs. The part equally distant from the extremities; middle.

અંદર્ગ-દાશ્તન, andarg-dâshtan. ક્રિ૦ દરમેઆન—મધ્યમ—હદમાં રાખવું. V. To keep in the middle; to keep within due bounds.

ઓએરશ્ત, ôêrasht. ના૦ ગુનાહનું નાંમ છે કે જે પંદર અશ્તેરનો ગણાએ છે. Subs. Name of a crime equal in weight to 15 *astirs*.

હંદરેખ્ત, હંદરોયખ્ત, handarêkht, handarôyakht. See handarakht.

હુકરે-બોલંદ, hûkarê-bôland. ના૦ ઉનચો હુકર નાંમનો પહાડ. Subs. The lofty mountain called *Hûker*.

અવે-રસ્તગાન, avê-rastagân. ના૦ છુટકારો નહીં પામેલાઓ. Subs. Plur. Those that are not liberated—released. Contrast Per. رستگان

અવેરસ્તગાન, avêrastagân. ના૦ આજાર દેનારા. Subs. Plur. Tormentors.

અનદરીન, andarîn. વિ૦ સઉથી અંદરનું. Adj. Innermost.

ઓબરીન, ôbarîn. વિ૦ છુપું, ઢાંકેલું. Adj. Concealed, hidden.

અ-વદર્ગ-બરાન, a-vadarg-barân. વિ૦ કમારગે લઈ જનારૂં. Adj. Carrying in a wrong path.

અનદરૂની, andarûnî. ના૦ ભાવ૦ મધ્યપણું, વચે આવનાર, વચમાં પડનાર, એલચી. Abst. Subs. Middle; coming between; a go-between; an ambassador.

અન્બરી, anbarî. See anbari.

અનદરગ-ચ, andarga-cha. ક્રિ૦ અ૦ વળી—અને વચોવચમાં. Adv. Even in the middle; and in the midst.

અનગર-દદ, angar-dad. ક્રિ૦ તમામ—પુરૂં કરે. V. May finish off—complete.

અનીરેદ, anîrêd. ક્રિ૦ નાફરમાન થાય. V. May become disobedient.

𐬁𐬥𐬛𐬀𐬭𐬉𐬛 આંદરેદ, ândarêd. ક્રિ૦ તે મીસાળે હું પણ કરૂં. V. I may do likewise.

𐬀𐬥𐬀𐬔𐬍𐬭𐬉𐬛 અ-નગીરેદ, a-nagîrêd. ક્રિ૦ નહીં જોય. V. May not see. Comp. Per. ننگرد

𐬀𐬥𐬠𐬏𐬭𐬍𐬛𐬉 અન્-બુરીદે, an-bûrîdê. ભૂ૦ કૃ૦ નહીં કાપેલું. Past Part. Not cut.

𐬀𐬥𐬀𐬔𐬭𐬍𐬛𐬉 અ-નગ્રીદે, a-nagrîdê. કૃ૦ વિ૦ નહીં જોયલું. Part. Adj. Not seen. Comp. Per. ننگریده

𐬀𐬥𐬀𐬔𐬍𐬭𐬍𐬛𐬀𐬥 અ-નગીરીદન, a-nagîrîdan. ક્રિ૦ નહીં જોવું. V. Not to see. Contrast Per. نگرستن , نگریدن

𐬀𐬥𐬛𐬀𐬭𐬍𐬛𐬀𐬥 અન્-દરીદન, an-darîdan. ક્રિ૦ નહીં ફાડવું—ચીરવું. Not to tear—rend—split. Comp. Per. نادریدن

𐬀𐬥𐬛𐬀𐬭𐬬𐬁, 𐬀𐬥𐬛𐬀𐬭𐬬𐬁𐬉, 𐬀𐬥𐬛𐬀𐬭𐬬𐬁𐬉𐬀, 𐬀𐬥𐬛𐬀𐬭𐬬𐬁𐬉𐬀𐬌, 𐬀𐬥𐬛𐬀𐬭𐬬𐬁𐬌𐬌𐬀𐬬, 𐬀𐬥𐬛𐬀𐬭𐬬𐬀𐬌𐬉 } અન્દર્વા, અન્દર્વાએ,' andarvâ, andarvâê. ના૦ વાતાવરણ, પૃથ્વીની આસપાસ વીંટળાયલો હવાનો જથ્થો. Subs. Atmosphere; the whole mass of air surrounding the earth. Comp. Av. [illegible] + [illegible] = Per. اندرواي

𐬀𐬥𐬛𐬀𐬭𐬬𐬁𐬯, 𐬀𐬥𐬛𐬀𐬭𐬬𐬁𐬯𐬀 } અન્દર્વાસ, andarvâs. ના૦ હેરાનગતી, હાજતમંદી, ઉમેદ, આરજુ, સર નીચું કરવું, શરમીંદગી, ઉંધો ખયાલ. Subs. Privation; distress; needfulness; hope; desire; stooping down one's head; bashfulness; a foolish thought; a vain idea.

𐬀𐬥𐬛𐬀𐬭𐬬𐬁𐬉 અન્દર્વાએ, andarvâê. See { 𐬀𐬥𐬛𐬀𐬭𐬬𐬁 andarvâ. 𐬀𐬥𐬛𐬀𐬭𐬬𐬁𐬉 andarvâê. }

અન્દર્-વ-યાત, andar-va-yât. ના૦ હંદરખત તથા યાત ગુનાહ. Subs. *Handerakht* and *yât* (names of sins). See Patet Aderbad, Chap. 3.

અન્દરૂન્-દાદ, andarûn-dâd. વિ૦ મધ્યમ નીતીવાળું. Adj. Moderately virtuous.

અન-દરોસ્ત, an-darôst. વિ૦ નાંદરોસ્ત, ખરૂં નહીં, સાબેત નહીં. Adj. Not proper—right—correct; not proved. Per. نادرست

અવેરોશ્ત, avêrôsht. See avâvarasht.

હંદરોયખ્ત, handarôyakht. See handarakht.

હુ-ગરોયશ્નાન; hû-garôyashnân. વિ૦ સારા—પકાં ઈમાનવાળા. Adj. Plur. Having a good—unshaken faith.

અન્દર્-નીમે, અન્દરીન્-નીમે, અન્દરૂન્-નીમે, andar-nîmê, andarîn-nîmê, andarûn-nîmê. ના૦ અનદરનો ભાગ, અનદરની તરફ, વચલો ભાગ. Subs. Interior; the inside; the middle part. Av.

અન્દરૂન, andarûn. ના૦ અંદરની બાજુ, મધ્ય ભાગ; વચે આવનાર, એલચી; રેહેઠાંણ, દાખિલ થવું તે. શબ્દ૦ અ૦ અંદર, વચમાં. Subs. The inside; the middle part; a go-between; an ambassador; residence; entrance. Prep. Into; in the midst of. Per. اندرون

ઓદરાન, ôdarân. નાo મરવું, ઊનચી આલમમાં જવું. Subs. Dying; going to a higher world.

અવેરાશ્તે, avêrâshtê. See avâvarasht.

અન્દરૂની, andarûnî. See andarûnî.

અન્દરૂનીદન્, andarûnîdan. ક્રિo દાખેલ કરવું. V. To suffer or give leave to enter.

અન્દરૂન, ખો-દરૂન્, andarûn, khô-darûn. નાo દેલ, તન, પોતાનું દેલ. Subs. The heart; the body; one's own heart.

અન-દરૂની, andarûnî. વિo ભીતરને લગતું. Adj. Pertaining to the heart—the inner part of any thing.

અન્દરૂન્-તન, andarûn-tan. નાo સઉથી અંદરનું દીલ. Subs. The inmost heart.

અન્દરૂન્-તુમ, andrûn-tûm. વિo ઘણુંજ અંદર, છેક અંદરનાં ભાગ. Adj. Superlat. Innermost; most within.

અન્દરૂન્-તુમ્-રબ્મેમન, andarûn-tum-rabmêman. નાo છેક અંદરનું દેલ. Subs. The innermost heart.

અન્દરૂન્-તર, andrûn-tar. વિo વધારે અંદરનું. Adj. Compar. More within; inner.

અન્-દરૂજ, an-darûj. વિo જુઠું નહીં, સાચું, દરૂજ વગરનું, આજાર વગરનું, બદરૂહી શકતી વગરનું. Adj. Not false; not doing any harm; true; free from *Druj* or the evil spirit. Comp. Av. , Sans. अद्रुह्.

ઓ-દરૂજ, ô-darûj. નાο પેલો દરૂજ. Subs. That *Druj.*

અન્-દરૂજાન, an-darûjân. વિο વગર આજારનાં. Adj. Plur. Not doing any harm.

અનીર્-વજાન્, anîr-vajân. નાο જુદદીની—કાફેરી પાંથરનારા. Subs. Those that spread irreligiousness—infidelity.

અનીરોજાન, anîrôjân. નાο રાહજન, જુની રસમને ખોહાર કરનારા; મોરદનાં ઝાડને કેહે છે કે જેનાં પાતરાં દવામાં કાંમ આવે છે. Subs. A high-way robber, those that demolish old customs—usag s; name of a tree, the leaves of which are used medicinally.

હુ-દરૂદાન્, hû-darûdân. નાο નેક—સારી દોઆ લેનારાં, નેક-ખાનદાન. Subs. Those that receive pious—good blessings; a virtuous family.

અન્બરૂત, અમ્રૂત, anbarût, amrût. નાο એક જાતનું ફલ; પેર. Subs. A kind of fruit; a guava. Comp. Per. انبرد

અન્-દરંદે, an-darandê. ફેο વિο ફાડી—ચીરી નહીં નાખનારૂં. Part. Adj. Not tearing—splitting.

હુ-દરૂદે, hû-darûdê. ભૂο ફેο દોઆ કીધેલું—દીધેલું. Past Part. Blessed; pronounced happy.

અન્ગરક, angarak. વિο વેરાંણ થયલું. Adj. Desolated.

અન્દરૂગ્, andarg. નાο મતલબ. Subs. Object; purpose.

ઓદરે, ôdarê. See ôdarê.

હુબ્રહ, hubrah. વિ૦ હેરાન; પરેશાન. Adj. Distracted; perplexed.

અન્દર્-ગાહ, andar-gâh. ના૦ દરગાહ. Subs. A court; a threshold.

ઓદરે-આવી, ôdare-âvî. ના૦ દરીઆઈ કુતરૂં. Subs. A water-dog. Comp. Av. = Per. سگ آبي

અંદર્-કશીદન, andar-kashîdan. નામ સાધિત. ક્રિ૦ લશકરનું પાછું જવું, લશકરનું નાહસવું, અંદર ખેંચવું, પાછું હટવું. Denom. V. The retreat—flight of the army; drawing within; receding.

અનદોર્જ, andôrj. ના૦ કોઈને દાબમાં—લગામમાં રાખવું; શીખામણ; નસીહત, વશીઅત. Subs. Restraining; curbing a person; admonition; counsel; a precept; a last will or testament. Av. = Per. اندرز

અનદર-ચ, andara-cha. શબ્દ૦ અ૦ અંદરભી. Prep. Even within—inside.

અનદોર્જીહા, andôrjîhâ. ક્રિ૦ અ૦ નશીહત—શીખામણ પરમાણે. Adv. According to one's advice—admonition.

અનદોર્જી, andôrjî. વિ૦ નશીહત—વશીઅતને લગતું. Adj. Pertaining to advice—admonition; pertaining to the last will or testament.

અન્દોર્જીનાક, andôrjînâk. વિ૦ નશીહત—ચાનાક ભરેલું. ના૦ નશીહત કરનાર. Adj. Full of admonition—salutary advice. Subs. One who gives advice—admonition.

અન્દોર્જીનીદન, અન્દોર્જીદન, andôrjînîdan, andôrjîdan. ક્રિ૦ નશીહત કરવી, શીખામણ દેવી, કારજ કરવું, વશીઅત કરવી. V. To give advice; to counsel; to affiance; to contract to any one in order to marriage, to grant by will; to demise.

અન્દર્જીનીદન, andarjînîdan. ક્રિ૦ વેહેવું; કારજ કરવું, નાંમ પાડવું. V. To flow; to contract to any one in order to marriage; to affiance.

અન્દર્જે, andarjê. ના૦ નશીહત—વશીહત કરનાર. Subs. One who gives precepts; one who bequeaths.

અન્દર્ચે, અન્દાઈચે, andarchê, andâîchê. ના૦ ફીકર, અંદેશો. Subs. Anxiety; concern; solicitude.

અન્દર્જ-પદ, andarj-pad. ના૦ શેઠ—ધણી—માલેકની નશીહત—વશીઅત. Subs. The precepts of a master—owner, the last will or testament of one's master.

અન્દોર્જ-ફરમાન, andôrj-farmân. See andôrz-farmân. ના૦ શાત અશ્તેર વજનના ગુનાહનું

નામ. Subs. Name of a crime equal in weight to 7 *astirs*.

અનદરજ઼, andarz. વિ૦ જાહેર, આશકાર, પ્રગટ. Adj. Published; public; known far and wide; apparent.

અનગરદ, angard. ના૦ મીસલ, વિચાર, ઠેડાવ, શુમાર, ગણત્રી, દરાખ, એક ગુનાહનું નાંમ છે કે જે કોઈને ધંધાથી વગર ધંધાનું કરે. ક્રિ૦ ગણ્યું, વિચાર્યું. Subs. Simile; an example; thought; determination; counting; calculation; a grape; the offence of throwing out of employment an employed person. V. Counted; estimated; thought. Comp. Pâz.

અનગરદેહ, angardêh. ના૦ દરાખનાં ઠળીઆ. Subs. Seeds or stones of grapes.

અંગરદી, angardî. ના૦ વિચારશકતી, મીસાલ, વિચાર. ક્રિ૦ અ૦ લાયક રીતે, એકમત—વિચારથી. Subs. The power of judgment; simile; an example; thought. Adv. Worthily; unanimously; with one mind—opinion.

અંગરદી, angardî. ના૦ અંદાજો, પ્રમાણ, મુખતેસર, સમપુર્ણ, પુરાપણું, જમાવ, ઈનસાફ કરનાર, દાનાવ માનસ, ગણત્રી, શુમાર, અટકલ, ઈનસાફનાં કામમાં પુરો, ખોલાસો, પારખવાની શકતી. Subs. A measure; proportion; abridgement; perfection; fulness; a collection or an accumulation (of things, men, &c.);' one who administers justice; a sensible person; computation; explanation;

discrimination; rough estimate; conjecture; an adept in administering justice.

અંગરૂદી, angardî. ક્રિ૦ અ૦ વિચારથી, વિચાર પરમાંણે. ના૦ પરમાંણ, વિચાર, ઈનસાફના કામમાં પુરો. Adv. Thoughtfully; according to one's idea. Subs. Proportion; thought; an adept in administering justice.

હંગરૂદી, hangardî. વિ૦ દુરંદેશ, ધ્યાંન આપનાર, દીર્ઘ દ્રષ્ટીવાલું. Adj. Foresighted; attentive; long-sighted, far-seeing.

અંગરૂદીગી, angardîgî. ના૦ ભાવ૦ તમાંમીઅત, સંપુર્ણતા. ભૂ૦ કૃ૦ ઠરાએલું, તૃપ્ત થાએલું; વિ૦ વિચારવંત. Abst. Subs. Fulness, completion, perfection. Past' Part. Satisfied; satiated. Adj. Thinking; thoughtful; considerate.

અનગરૂદીગીહા, angardîgîhâ. ક્રિ૦ અ૦ ગણત્રી—સહુમજની રીતે. Adv. By way of computation—judgment.

અનગરૂદીગીનીદન, angardîgînîdan. ક્રિ૦ બીશીઆર કરવું; પુરૂં—તમામ કરવું; સરનજામ પોંહોચાડવું. V. To do much; to finish; to bring to an end; to accomplish.

અનગરૂદીનીદે, angardînîdê. ભૂ૦ કૃ૦ તમામ—પુરૂં કીધેલું. Past Part. Finished; completed.

અનગરૂદીગીનીદે, angardîgînîdê. ભૂ૦ કૃ૦ વિચારથી કીધેલું—બનાવેલું. Past Part. Prepared—performed, thoughtfully.

અનગરદી-તર, angardî-tar. વિ૦ વધારે બોહોલા વિચારવાળું. Adj. Compar. Having a more liberal idea.

અંગરદીન angardîn. વિ૦ ધરાયલું. ક્રિ૦ અ૦ આખેર. Adj. Satisfied; satiated. Adv. At last; in the end.

અનગરદીનતન, angardînatan. ક્રિ૦ તમામ કરવું, ઉઠાવવું, વિચાર કરવો. V. To finish; to raise; to lift up; to think.

અંગરદીગી, angardîgî. ના૦ વિચાર; ઈનસાફ. Subs. Thought; justice.

અનગરદીદન, angardîdan. ક્રિ૦ સંપુર્ણ—પુરૂં કરવું, ઢરાયલું કરવું, તૃપ્ત થયલું કરવું, ભરવું; ઉઠાવવું, ઉભું કરવું. V. To complete; to finish; to make (a person) satisfied—satiated; to fill; to lift up; to raise; to elevate.

અનીર-તોખ્મે, anîr-tôkhmê. ના૦ હલકી બુનીઆદ. Subs. Un-Arian seed (*lit.*); low extraction.

અનીર-તોખ્મ-વન, anîr-tôkhma-van. ના૦ ખરાબ તોખમનો નાશ કરનાર. Subs. One who destroys a bad seed—breed. Comp. Av. [illegible], [illegible] and [illegible]

અનગરદનીદન, angardanîdan. ક્રિ૦ સરંજામ કરવું, ઢરાયલું કરવું. V. To bring to an end; to make (a person) satiated.

અનગરદન, angardan. ક્રિ૦ ભરવું, સંપુર્ણ—પુરૂં

કરવું, ઠરાયલું કરવું. V. To fill; to complete; to finish; to satiate.

ઓદરદન, ôdardan. ક્રિ૦ મરવું. V. To die.

અનદર-તુમ, andar-tûm. વિ૦ ઘણુંજ અંદર, સઉથી છેડેનું—નીચેનું. Adj. Superl. Innermost; to the farthest end; lowermost. Av. = Sans. अन्तिम.

અન્-દર્દ્-તર, an-dard-tar. વિ૦ વધારે દુઃખ વગરનું, મુશકેલીથી વધારે દૂર. Adj. Compar. More free from pain—disease; more remote from difficulty. Comp. Per. بي درد تر

અનીર્-તર, anîr-tar. વિ૦ વધારે બેઈમાન, વધારે બેગાનો, વધારે અધર્મી. Adj. Compar. More faithless—alien—irreligious; more un-Arian (*lit.*). Comp. Av. = Sans. अनार्यतर.

અવીર્-તર, avîr-tar. વિ૦ વધારે હીચકારો—બાએલો, વધારે માનસને નહીં છાજે તેવું. Adj. Compar. More cowardly—effeminate; more unsuitable to a man. Contrast Av.

અનદરવા, andarvâ. See andarvâ.

હુ-કરફે, hû-karafê. વિ૦ સારાં શરીરવાળું, ફરેશતાઈ દેખાવનું, વધારે સવાબકાર. Adj. Having a good body; possessing angelic features; more righteous. Av.

અનીર્-પદ, anîr-pad. ના૦ અધર્મીઓનો વડો; જુદદીનોનો સરદાર. Subs The chief of irreligious

persons; the leader of non-Zoroastrians. Comp. Av. 𐬀𐬥𐬀𐬌𐬭𐬌𐬌𐬀-𐬞𐬀𐬌𐬙𐬌 = Sans. अनार्य्यपति := Per. انیربد

𐬵𐬏𐬔𐬉𐬭𐬀𐬟𐬙 હુ-ગેરફ્ત, hû-gêraft. ભૂ૦ કૃ૦ સારી રીતે—મજબુત પકડેલું. Past Part. Well grasped; firmly caught. Pâz. 𐬵𐬏𐬔𐬌𐬭𐬀𐬟𐬙 = Comp. Per. خوب گرفته, Sans. सुगृहीत.

𐬀𐬉𐬭𐬎𐬀𐬛𐬁𐬥 અએર્વદાન, aêrvadân. See 𐬀𐬉𐬭𐬎𐬀𐬛𐬁𐬥, 𐬀𐬉𐬭𐬎𐬀𐬛𐬁𐬥 aêrvadân and 𐬀𐬌𐬭𐬎𐬀𐬛 aîrvad.

𐬀𐬥𐬔𐬀𐬭𐬀𐬨 અન્-ગરમ, an-garam. વિ૦ ગરમ નહીં, થંડું, ધીમું, જલદપવાળું નહીં તે. Adj. Not warm—hot; cold; slow; not fast. Contrast Av. 𐬔𐬀𐬭𐬆𐬨𐬀

𐬀𐬥𐬛𐬀𐬭𐬉𐬨, 𐬀𐬥𐬛𐬀𐬭𐬆𐬨 અન્-દરેમ, an-darêm. વિ૦ ચાઠાં—ડાઘ વગરનું. Adj. Free from scars—spots.

𐬀𐬥𐬛𐬉𐬭𐬀𐬨 અન્-દેરમ, an-dêram. વિ૦ પૈસાવગરનું, ગરીબ, નાચાર. Adj. Moneyless; poor; helpless. Comp. Per. بی درم

𐬀𐬥𐬛𐬀𐬭-𐬨𐬁𐬵 અનદર્-માહ, andar-mâh. ના૦ સૂર્યે અને જમીન વચેનો ચંદ્ર, ચાંદરાતનો પેહેલો દીવસ, કેટલાક પડવાથી તે પુનમસુધીનાં ચાંદને કેહેછે, કેટલાએક પડવાથી તે પાંચમ સુધીના ચંદ્રને કેહેછે. Subs. The moon between the earth and the sun; the first night of the moon after conjunction; according to some the first fortnight after the new moon; according to others the first five days after the new moon. Comp. Av. 𐬀𐬧𐬙𐬀𐬭𐬆-𐬨𐬃𐬢𐬵𐬀 = Sans. अन्तर्मास् Per. اندرماه

અંદર્‌-માહી, andar-mâhî વિ૰ એકમથી તે પાંચમ સુધીનાં ચંદ્રને લગતું. Adj. Pertaining to the first five days after the new moon.

હુ-દર્‌માન, hû-darmân. ના૰ અસરકારક દવા, સારો ઉપાય. Subs. An efficacious medicine; a good remedy.

અંદરમ્‌-નીમે, andaram-nîmê. See an-darûn-nîmê.

અનીર્‌-મન, anîr-man. ના૰ નાફરમાની, અધર્મી મન. Subs. Disobedience; an irreligious mind.

અનીર્‌-મનેશ, anîr-manêsh. ના૰ ભાવ૰ અધર્મી વિચાર. Subs. Abst. An irreligious thought.

અનીર્‌-મુની, anîr-mûnî. See anîr-man.

અ-નીર્‌મદ, a-nîrmad. વિ૰ મદદ —આશરા વિનાનું. Adj. Destitute of assistance—support.

અંદર્‌-મદ, andar-mad. ક્રિ૰ અંદર દાખેલ થયું. V. Entered into. Comp. Per. اندر آمد

અ-નીર્‌મદી, a-nîrmadî. See a-nîrmad.

અન્‌-જરમ્‌-તોબ, an-jaram-tôb. વિ૰ સારો ધંધો —રોજગાર નહીં ચલાવતું. Adj. Not carrying on a good profession—business.

અનદર્‌-મદન, andar-madan. ક્રિ૰ દાખેલ થવું, મળવું, વચમાં આવવું, પોહોંચવું. V. To enter into; to come to or arrive at; to come in the middle; to meet. Comp. Per. اندر آمدن

[Avestan] અન્ગર્-રોચુન, angar-rôchûn. ના૦ બેહદ રોશની. Subs. Illimitable light. Av. [Avestan]

[Avestan]

[Avestan] અનુ, અઉવ, અવી, anû, auva, avî. સર્વ૦ પેલું, આએ, તે. શબ્દ૦ અ૦ નીચે, નજદીક, ઉપર, આગલ. Pron. That; this; he, she, it. Prep. Below; beneath; near; above; before. Av. [Avestan], [Avestan] = Sans. अव = Per. او

[Avestan] અનુ, anû. વિ૦ માંફકસર, કાએદાસર, નાંધલું. Adj. Moderate; proportionate; according to regulation; small. Av. [Avestan] = Sans. अनु.

[Avestan] અવન્, avan. See [Avestan] andar.

[Avestan] અવે, avê. શબ્દ૦ અ૦ સિવાય, વગર. Prep. Without; except.

[Avestan] એવન્, êvan. ના૦ ખોરાક, ખાણું. Subs. Food; meal.

[Avestan] } ઓ, એશો, ô, êshô. સર્વ૦ તે, જે, જેતે, પેલું. Pron. He, she, it; who, who; that which; that.

[Avestan] ખન્, khan. ના૦ ઘરેણું, જવાહેર, જણસભાવ. Subs. Ornaments; jewellery; *bijou*. Av. [Avestan]

[Avestan] ખની, khanî. ના૦ ભાવ૦ પ્રકાશ, ઝલકાટ. Abst. Subs. Lustre; brightness.

[Avestan] ખાવ્, khâv. ના૦ See [Avestan], [Avestan] khâv.

[Avestan] ખીન્, khîn. વિ૦ તીખું, જલદ. ના૦ ધાતુ, ઉકલતું. Adj. Pungent, hot; rapid of operation. Subs. Metal; boiling.

ખુન, ખુને, khûn, khûnê. વિ૦ ચલકતું, સોહામણું, સુંદર. Adj. Shining; elegant; beautiful glittering. Comp. Av.

ખુન, khûn. વિ૦ સખત. ના૦ પથ્થરનો ઈંઢોલો— ખોઆન. Adj. Hard, strong. Subs. A low stone platform for arranging ceremonial vessels and apparatus used in the Izashnê ceremony.

ખુર, khûr. See êvan.

ખોએ, khôê. See khôê.

ખોવ, khôv. ના૦ દરીઓ. વિ૦ ખાલેસ, નીતરૂં, સ્વચ્છ. Subs. The sea. Adj. Pure; not muddy—turbid; clear.

હુ, hû. વિ૦ પક્કું, પુર, ઘણું. Adj. Thorough, sufficient, abundant; much. See hû.

હુન, hûn. ના૦ લોહી, ખુન. Subs. Blood. Av. = Per. خون

હુન, hûn. ના૦ લશ્કરની હરોલ. શબ્દ૦ અ૦ આગલ, નજદીક. Subs. The rear of an army. Prep. Before, near.

હુવો, hûvô. વિ૦ નેક, સારૂં; જેમકે hûvî-gôbânacha. Adj. Upright; virtuous.

હવનદીયાન, havandîyân. ના૦ બરાબરી કરનારા. Subs. Competitors; rivals.

હુ-ન્યાક, hû-nyâk. ના૦ નેક બાપદાદા—વડાવાઓ. Subs. Good-virtuous forefathers:

અન્-વનાહકી, an-vanâhkî. વિ૦ બેગુનાહ, તકસીર વગરનું. Adj. Innocent; not criminal.

અન્-વેશ્ગી, an-vêshgî. વિ૦ જીઆદે—વધતું નહીં તે. Adj. Not increasing—augmenting.

અનોએશ્ગી, anôêshgî. વિ૦ ખુશહાલીવાલું. Adj. Enjoying happiness—comfort.

હુ-ખાહી, hu-khâhî. ના૦ સારી ઈચ્છા—ખાહેશ. Subs. A good wish—desire.

હુ-નીયાકી, hû-nîyâkî. ના૦ ભા૦ સારી જીવેજ-નની દોસ્તી—મીત્રાચારી, સારી ખાહેશ. Abst. Subs. A good friendship; a close intimacy—attachment.

હોનાખ્મે, hônâkhmê. કૃ૦ વિ૦ લટકાવેલું, ઉપર મુકેલું, કુદરતી. Adj. Suspended; placed above; natural.

હુ-વખ્શ, hû-vakhsh. ના૦ સૂર્યેનું વધતું—ઉપર આવવું, સારૂં વધવું, નેક—સારો વધારો, પોકાર કરનાર. Subs. The coming up of the sun; growing well; a good addition; increase; one who bawls out. Av.

હુવખ્શ, hûvakhsh. ના૦ પોકાર, શોર. Subs. Uproar, noise.

હુ-વખ્શી, hû-vakhshî. See hû-vakhsh.

અન્-ઉસી, અનુસી, an-ûsî, anûsî. ના૦ હોશ વગરનું આદમી, અક્કલ વિનાનું માનસ. Subs. A person void of sense; an unintelligent man.

અ-વનાસ, a-vanâs. વિ૦ બેગુનાહ, તકસીર વગરનું; નિર્દોશ, પાક. Adj. Innocent; harmless; not guilty, pure. Per. بی‌گناه

હુ-આસ, hû-âs. ના૦ સારો ઉન્ચો દારૂ. Subs. Good liquor; excellent wine.

અ-વનાસાન્, a-vanâsân. ના૦ ગુનાહ વગરના માનસો, બેગુનાહ લોકો. Subs. Men free from guilt; innocent persons.

અ-વનાસી, a-vanâsî. ના૦ ભાવ૦ નિરપરાધીપણું, બેગુનાહી, ગુનાહથી વેગલાઈ, લાચારી. Abst. Subs. Innocence; guiltlessness; freedom from guilt; helplessness.

અ-વનાસીહા-તર, a-vanâsîhâ-tar. ક્રિ૦ અ૦ વધારે બેગુનાહથી, વધારે નિર્દોશપણાથી. Adv. More innocently—guiltlessly.

અ-વનાસી-તરં, a-vanâsî-tar. વિ૦ વધારે બેગુનાહ, વધારે પાક—અશો. Adj. Compar. More innocent; more virtuous—pure.

ખીન્-આસીન, khîn-âsîn. ના૦ લોહોડાનું પીગલવું. Subs. The melting of iron.

હુ-વખ્સંદ, hû-vakhsand. ક્રિ૦ તેઓ સારો વધારો કરે. V. That they may make fair progress.

અનુ-આસ્તારેદ, anû-âstârêd. ક્રિ૦ તે ગુનેહગાર થાયછે. V. He—she becomes guilty.

અવે-આસ્તારેદ, avê-âstârêd. ક્રિ૦ ગુનેહગાર નહીં થાય. V. He—she may not be guilty. Contrast Av.

આન્આઈને, ânâînê. ના૦ જેના જેવી શિકલ કરનાર બીજો કોઈ નહીં; ખોદાતાલાનાં નાંમો મધેનું એક નાંમ છે.

Subs. The Incomparable Modeller (*i.e.*, God); one of the names of the Supreme Being.

હુ-અનામ, hû-anâm. ના૦ સારૂં—તંદરોસ્ત શરીર; મજબુત બદન—બાંધો. Subs. A good—healthy body; a powerful constitution.

હુનાન, hûnân. ક્રિ૦ અ૦ એ રીતે. Adv. In this manner.

ખુન્-ઓમન્દ, khûn-ômand. વિ૦ દસ્તાનવાલી, અભડાયલી (ઓરત). Adj. Menstruous; a woman who has an issue of blood. Av.

ખુનાક, khûnâk. ના૦ રાગ. Subs. A tune; a mode of song or music.

ખુનાક્ગર, ખુનાગર, khûnâk-gar, khûnâgar. ના૦ ગવયો, રાગી. Subs. A musician; a public singer or vocalist.

ખુનાજ, khûnâz. ના૦ ફરમાંબરદાર મરદ. Subs. An obedient person.

હુ-આવ, hû-âv. ના૦ સારૂં—ચોખ્ખું—નિતરૂં પાણી. Subs. Clear—pure—limpid water.

અવે-આજી, avê-âjî. ક્રિ૦ અ૦ વગર ઉલટે, સુસ્તપણે. Adv. Without eagerness—zeal; lazily.

હુ-અવઝાર, hû-avzâr. ના૦ સારૂ—ઉપયોગી હથીઆર, દાનાઈનું હથીઆર. Subs. A good—useful instrument; a weapon of prudence; good sense. Pâz. = Per. خوب اوزار

ખુનાવઝી, ખવઝી, khûnâvzî, khavzî. ના૦ ફરમાંબરદાર મરદ. Subs. An obedient person.

126

અન્-વાવરદન, an-vâvardan. ક્રિ૦ કબુલ—મનજુર નહીં રાખવું. V. Not to approve—confirm. Contrast Per. باوریدن , باورکردن

અનુ-અવર્-તન, anû-avar-tan. વિ૦ મોહોટાં તનવાલું. Adj. Having a large body.

અનુ-આવોર્દન, anû-âvôrdan. ક્રિ૦ તે લઈ આવવું, લાવવાને વાસ્તે. V. To bring it; for bringing (it).

ખુનાદ, khûnâd. ક્રિ૦ શીંગાર્યું. V. Adorned.

હુ-વાદાન, hû-vâdân. ના૦ સારો—ખુશનુમા પવન. Subs. Fine—good breeze. Comp. Av. + = Sans. सु + वात.

અનુ-હમ, anû-ham. ના૦ એકઠું કરવું, સાથે જોડવું. Subs. Collecting—joining together.

અવે-હમ, avê-ham. ક્રિ૦ અ૦ એકઠું; સાથે મલીને. Adv. Together with; conjointly.

અન્વામ, anvâm. ના૦ નમાજ, નમસ્કાર. Subs. A bending of the body in token of reverence; a sacred inclination of the head.

અન્વામુમ, anvâmûm. ક્રિ૦ હું નમાજ કરૂંછું. V. I pay divine homage or obeisance. Comp. Av. = Sans. आनमस्यामि.

અ-વનામુમ, a-vanâmûm. ક્રિ૦ પાછું નહીં કરૂં—ફેરવું. V. I shall not do—alter it again.

અનુએ, anûê. See anû.

અન્દ, and. વિ૦ એટલું; ક્રિ૦ તેઓ છે. Adj. So much. V. They are. Comp. Per. اند

અવંગ, avang. ના૦ કંઈબી ચીજ લટકાવેલી તે; દરાખના ઝુમખા અથવા કોઈબી મેવો સુકાવાને માટે ટાંગેલો તે. Subs. Anything suspended; bunches of grapes or other fruits hung up to dry. Per. اونگ

અવંદ, avand. ના૦ સામાન; બબરચીખાનાના વાસણ; ડાંગ; લડાઈનું મેદાન. Subs. Furniture; culinary pots; a club; a field of battle. Per. اوند

આનોએ, ânôê. ના૦ તે જગ્યા, તે જેહાંન, બીજી દુનીઆં. Subs. That place; the other world; the invisible world.

આવંદ, âvand. ના૦ દલીલ, દાખલો, હીમત, તખ્ત, ગાલીચો. Subs. A proof; a simile; an illustration; courage; a throne; a carpet.

ખુન્દ, khûnd. ના૦ ખાનદાન, પેહેડી. Subs. Family; line of succession.

ખુનદ, khûnad. ક્રિ૦ પઢે. V. May read—recite—learn.

ખોએ, khôê. ના૦ કુવો, ખાસીઅત. Subs. A well; innate quality; natural disposition. Per. خوي

અનુ-શ, anû-sha. સર્વ૦ તેને, તેનું, તેજે. Pron. To him—her—it; his, hers, its; that which.

અનોશ, anôsh. ના૦ એક બીનોઈ ખોરાકનું નાંમ છે કે જેનું નેક માનસનું રવાન બેહેશત મધે દાખેલ થાયછે

કે તુરત તેને આપવામાં આવેછે તેને જરમય રોગનનું પ્યાલું કરી કેહેછે ; ખુશી, મીઠાશ, બેહેશ્ત, નોશેરવાન પાદશાહનું નાંમ. વિ૦ ખુશ, બેઆજાર, સુખી, ભાગ્યશાલી. Subs. A kind of celestial nectar, called in Avesta *Zaramaya-Raoghna,* given to the blessed souls of the virtuous, at the time of their entrance in paradise; pleasure; happiness; sweetness; paradise; King Nowshirwán. Adj. Pleasant; cheerful; harmless; happy; fortunate. Comp. Per. انوشه , نوش , نوشه

ખુન્દેહ, khûndêh. ના૦ હાંસી. Subs. Laughter.

ખુનશ, ખુરશ, khûnash, khûrash. ના૦ ખોરાક. Subs. Food. Comp. Av. = Per. خورش

ખુની, khûnî. વિ૦ લોહીઆર, લોહીવાલું. Adj. Full of blood. Per. خونین

હુની, hûnî. ના૦ પ્યાલું. Subs. A cup.

હુન્યા, રરા, hûnyâ, rarâ. ના૦ કાન. Subs. An ear.

હુનોશ, હવીદાક, hûnôsh, havîdâk. ના૦ કાફરોનાં પેશવાનું નાંમ. Subs. The leader—head of infidels.

અનુગાહ, અનુ-ગાસ. anû-gâh, anû-gâs. ક્રિ૦ અ૦ તે વખતે, ત્યારે. Adv. At that time; then. Comp. Per. آن گاه

અનુશાહ; anûshah. ના૦ બચ્ચું. Subs. A child; an infant.

અનોશા, anôshâ. ના૦ જરથુશતની દીન; ખુશી, અદાલત; બેમરગી. Subs. The Zoroastrian religion; pleasure; cheerfulness; a court of justice; immortality. Comp. Av. = Per. انوشه

અન્દાખ્તે, andâkhtê. ભૂ૦ કૃ૦ નાખી દીધેલું. Past Part. Thrown away; cast off. Per. انداخته

અનોશા-રોબાન, અનોશે-રોબાન, anôshâ-rôbân, anôshê-rôbân. ના૦ નોશીરવાન; see anôshê-rôbân. Subs. *Nowshirwân.*

અનોશી, anôshî. ના૦ ભાવ૦ બેહેશતમાં વાસો કરવો, સુખ, અમરગી. Abst. Subs. Residing in paradise; immortality; happiness; blessedness.

એવન્-દેહેશ્ને, êvan-dêhêshnê. ના૦ ભાવ૦ ખાણું—ખોરાક આપવો. Abst. Subs. Giving food; supplying with nutriment.

અનોશી, anôshî. See anôshî.

ખુર્શેદ, khûrshêd. ના૦ આફતાબ, સૂર્ય. Subs. The sun. Av. = Per. خورشيد = Sans. सूर्य.

ખુન્બાન, khûnbân. See khûnî.

ખુનશ્ની, khûnashnî. વિ૦ ખાવાલાયક, ખોરાકને માટે લાયક. Adj. Eatable; proper—fit for food.

હુનશ્ની, ̣hûnashnî. ના૦ ભાવ૦ નીચવવું, ગાલવું. Abst. Subs. Squeezing; straining; sifting. Comp. Av.

અનોશ-વશ્તમુન, anôsh-vashtamûn. નાo બેહેશ્તી ખોરાક, મેદીઓન્જરેમ રોગન. ક્રિo આજ્ઞાo તું બેહેશ્તી ખોરાક—જરમય રોગન ખા. Subs. Celestial food; *Zaramaya-Raoghna.* V. Eat (thou) the celestial food—*Zaramaya-Raoghna.*

અનોશ્ની, anôshnî. નાo ભાવo શાંભલવું. Abst. Subs. Hearing. Pâz.

અનુશુન, anûshûn. ક્રિo અo એ રવેશે—રીતે. Adv. In this manner; thus.

ખુનશ્ને, khûnashnê: નાo ભાવo પઢવું, પઢાણ; ખાવું. Abst. Subs. Reading; reciting; eating.

હોશ્નવાર, hôshnavâr. વિo ખુશનુમાં ચેહેરો રાખનાર, ખુશી હાંસલ કરવું, રાજી થયલું. Adj. Possessing elegant features; deriving pleasure; pleased with.

અનોશે, અન્-ઓશે, anôshê, an-ôshê. નાo દોઆ, આફ્રીન; ખુશ, ખુશહાલ; હમેંશે; ખોદાતાલાનાં નાંમો મધેનું એક નાંમ; બેહેશ્તી રવાનનો ખોરાક; અંગુરી દારૂ; પાદશાહ શાહપુરની ફુઈનું નામ કે જે ઘણી સાહલેશ અને પરહેજગાર હતી; દાનાં સ્ત્રી; નોજવાન પાદશાહ, ઈનસાફ કરનાર; સલામતી. વિo અવિનાશી; પરહેજગાર; બેહેશ્તી; નિરપરાધી; બખ્તાવર; સુખી. Subs. A blessing; a benediction; one of the names of God; a kind of celestial food for the blessed souls of the virtuous; wine made from grapes; name of the paternal aunt of *King Shâpur,* who was a

pious and noble lady; a sensible woman; a young king; one who administers justice; safety. Adj. Imperishable; pious; celestial; innocent; fortunate; happy. Pâz. Per. انوشہ

ખુન્યાક, khûnyâk See , khûnâkgar.

હવીદક, havîdak. See hûnôsh.

હુનોશ્ક, hûnôshk. See hûnôsh.

હુશ્ક, hûshk. વિ૦ સુક્કું. Adj. Dry. Av. = Sans. शुष्क = Per. خشک

હુનીકીન, hunîkîn. વિ૦ હમેલદાર, ગર્ભવંત. Adj. Pregnant; being with young.

હુનીકીનેમ, hûnîkînêm. ક્રિ૦ હું હમેલદાર થાઉં. V. I may become pregnant. Comp. Av.

અનોશ્ગાન, anôshgân. ના૦ મોટ વગરનાઓ, આશીરવાદ પામેલાઓ. Subs. Plur. Those that are free from death; those that are blessed.

અનોશ્ગી, anôshgî. See anôshî.

હુનોશ્ગી, h'ûnôshgî. ના૦ હુનોશ નાંમનો દેવ. Subs. *Hunosh* (name of a *Dev*).

હુનીકીની, hûnîkînî. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ તું હમેલદાર થા; તું હમેલદાર થાયછે. V. Imper. Be thou pregnant; thou becomes pregnant. Comp. Av.

અનોશ્કીનીદન, anôshkînîdan. ક્રિ૦ અમર્ગ કરવું, આશીરવાદ પામેલું કરવું, સુખી જીંદગી ગુજારવી. V.

To make immortal; to make (a person) blessed; to pass a happy life.

અનોશકીન્-રદાન, anôshkîn-radân. નાo બેહેશતી સરદારો. Subs. Celestial leaders; heavenly chiefs. Comp. Av. + = Per. انوشر ادان

આનોશ-કવાતર, anôsh-kavâtar. નાo એક નાંમ છે કે જે ઘણુંખરૂં નોશેરવાન કોબાદ હોવું જોઈએ. Subs. Prop. A name generally believed to be that of *Nowshirwân Kobâd.*

હનુશકંદ, hanûshkand. વિo સેતમગાર, જુલમી. Adj. Tyrannical; despotic.

હુનશેહ, hûnshêh. નાo એક દોજખનું નામ. Subs. The name of one of the hells.

અનોશ-કેરદાર, anôsh-kêrdâr. વિo બેમર્ગ, બેહેશતી કામ કરનાર. Adj. Immortal; performing heavenly deeds.

અનોશે-તન, anôshê-tan. નાo આશીરવાદ પામેલો શખ્સ. વિo બેહેશતી કદવાળું. Subs. A blessed person. Adj. Of heavenly stature. Comp. Per. انوشر + تن

અનોશ-કવાદાન, anôsh-kavâdân. નાo નોશીરવાન કોબાદ, નોશેરવાન આદેલનું નામ છે. Subs. *Nowshirwân* (the son of *Kobâd*); *Nowshirwân* the Just.

અનોશે-રોબાન, anôshê-rôbân. નાo બેહેશતી-રવાન. Subs. Heavenly soul. Comp. Av. = Per. انوشر روان

આનોએ-આવાદાન, ânôê-âvâdân. ના૦ તે આબાદીવાળી જગો. Subs. That prosperous place.

હુ-ન્યાઝાદાન, hû-nyâzâdân. ના૦ સારી ઉમેદ —આશા રાખનારા. Subs. Those that entertain good hopes.

હુ-વશ્ત, હ-વરશ્ત, hû-vasht, ha-varasht. ના૦ નેક કામ. Subs. A good—virtuous deed. Av.

હુ-વેખ્તગી, hû-vêkhtagî. વિ૦ સારી રીતે ગળાયલું. Adj. Well strained. Comp. Per. خوب بیختگی

અ-વેખ્તન, a-vêkhtan. ક્રિ૦ નહીં ગાળવું. V. Not to strain. Per. نا بیختن

હુવશ્તન, hûvashtan. ક્રિ૦ મકાન કરવું, ઉતારો કરવો. V. To settle, to alight; to halt.

હુ-વશ્તન, hû-vashtan. ક્રિ૦ સારી રીતે—જહડપમાં કરવું. V. To turn—move well; to move rapidly.

હુ-વેખ્તન, hû-vêkhtan. ક્રિ૦ સારી રીતે—સંભાળથી—ગાળવું. V. To strain well—carefully. Comp. Per. خوب بیختن

હુ-વશ્તમુનતન, hû-vashtamunatan. ક્રિ૦ સારી રીતે ખાવું. V. To eat well; to do justice to.

અનોશ્-પદ, anôsh-pad. ના૦ બેહેશતનો ધણી. Subs. The inmate of Elysium; the owner of heavenly beatitude. Comp. Av. +

અનુ-દામ, anû-dâm. ના૦ તે પેદાયશ. Subs. That creation.

હુશ્મોર્દન, hûshmôrdan. ક્રિ૦ ગણવું, શુમાર્ કાહાડવો; પઢવું. V. To count; to esti-

mate; to read; to learn. Comp. Av. Rt. = Sans. स्मृ = Per. شمردن

અન્-નીર્‌મદ, an-nîrmad. વિ० મદદ—આશ્રા વગરનું. Adj. Destitute of help—support.

ઓએસ, ઓવસ, ôês, ôvas. ના० ખેશ, સગું, પેવંદ, ખાનદાન. Subs. A relation; a kinsman; connection; family.

અન્-નસા, an-nasâ. વિ० નસા વગરનું. Adj. Free from dead organic matter. Comp. Av.

અન્-વેશ, an-vêsh. વિ० વધારે નહીં, ઓછું. Adj. Not more—greater; less.

અવન્ગશ, ખુન્ગી, avangash, khûngî. ના० કીમીઆગર. Subs. An alchemist.

અવનીશ, ખુનેસ, avanîsh, khûnês. ના० મુસાફર, દરવેશ. Subs. A traveller; a *dervish*.

હવ-ન્દી, havandî. વિ० બરાબરીઉ, સરખું. Adj. Equal; on a par with. Per. باوندي

હુનજ્યા, hûnajyâ. See , hûnîâ, rarâ.

હુ-નીશાન, hu-nîshân. ના० સારી નીશાન—નેમ—અગમચેતી. Subs. A good sign—object—foresight.

હુ-નીશાની-દારી, hû-nîshânî-dârî. વિ० સારી નીશાન—નેમ રાખનારૂં, સારી રીતે તીકનારૂં. Adj. Possessing a good sign; having good intentions; right-hitting.

અ-વ-ન્દશ્ની, a-vandashnî. ના૦ ભાવ૦ નહીં મેલવવું —પાંમવું. Abst. Subs. Not obtaining—procuring.

અએનીગાન, aênîgân. વિ૦ કીનો લેનારૂં, બેગાંનુ, દેષી. Adj. Vindictive; alien; foreign; inimical. Comp. Av. = Sans. एनस्.

અવનીદ, avanîd. ના૦ ચોકીદાર; મુસાફર. Subs. A watchman; a guard; a traveller.

અવ્નીસ, avnîs. ના૦ સીસું ગાલનાર. Subs. One who melts lead.

આનીસ, ânîs. See avangash, khûngî.

ખુનેસ khûnês. See avanîsh. khûnês.

ખુનેસીહા, khûnêsîhâ. ના૦ હીરાકશી. Subs. Green vitriol.

ખુનેસ્તન, khûnêstan. ક્રિ૦ મુબારક—આમીન કરવું. V. To make propitious; to make *amen*.

હુનીસ્તન, hûnîstan. ક્રિ૦ પાક—સાફ—નીતરૂં કરવું. V. To purify; to free from impurities; to clean; to make clear—limpid.

અનુસો, anûsô. વિ૦ નારજામંદ, નાખુશ, દલગીર, નાપાક. Adj. Not permitting; displeased; sorry; impure. Comp. Av.

ખુન્સન્દ, khûnsand. વિ૦ ખુશ, ખુશહાલ, સંતોષી, ઠરાયલું, સબુરીવાલું. Adj. Pleased; happy; contented; satisfied; patient. Pâz. = Per. خرسند

ખુન્સન્દ્-હીમી, khûnsand-hîmî. વિ૦ સંતોષ-ભરી ખાસીઅતનું. Adj. Of a contented nature.

ખુન્સન્દેહ્-ગરી, khûnsandêh-garî. વિ૦ રજામંદ, ખુશી કરનારૂં. Adj. Permitting; consenting; giving pleasure; pleasing. Comp. Av. = Per. خوشنودگر

ખુન્સન્દ્-ખેરદી, khûnsand-khêradî. વિ૦ સંતોષી મનવાળું. Adj. Of a contented mind. Comp. Av. = Per. خرد + خرسند

ખુન્સન્દી, khûnsandî. ના૦ ભાવ૦ સંતોષ; ખુશી. Abst. Subs. Contentment; pleasure. Comp. Per. خرسندي

ખુન્સંદ્ગી, khûnsandgî. See Khûnsandî.

ખુન્સન્દ્-તર, khûnsand-tar. વિ૦ વધારે સંતોષી. Adj. More contented. Comp. Per. خرسندتر

અનુબેદ, anubêd. ક્રિ૦ તે થાયછે. V. It becomes—happens.

અ-વનસ્ત, a-vanast. ક્રિ૦ વિ૦ ખરાબી વગરનું, ગડલું—ખરાબ નહીં તે, નહીં ભેલાયલું, નેક, ખાલેસ, નિર્મલ. Adj. Free from evil; not turbid—bad; unmixed; virtuous; pure; limpid; clear.

ખોસ્ત, khôst. વિ૦ ખાવા લાયક. Adj. Eatable; fit to be eaten.

હુનસ્ત, હુનસ્તે, hûnast, hûnastê. વિ૦ ખાલેસ, નિર્મલ. Adj. Pure; unmixed; clear.

ખુનસ્તી, khûnastî. ના૦ ભાવ૦ ખાલેશી, નિર્મલતા, સ્વચ્છતા. Abst. Subs. Purity; freedom from foreign admixture; clearness.

અગુસ્તે, agûstê. ના૦ ધ્રુજરી. Subs. Trembling, tremor. Comp. Av.

હુનસ્તે, hûnastê. ના૦ ખોદાતાલાનાં નાંમો મધેનું એક નાંમ છે. Subs. One of the names of God.

હુ-સેતોબ, hû-sêtôb. કૃ૦ વિ૦ સારી રીતે આજેજ થયલું. Part. Adj. Thoroughly enfeebled—become helpless. Pâz.

અનુબીદન, anûbîdan. ના૦ બ્રેસ્પતી સેતારો. Subs. The planet Jupiter.

અનોબીદન, anôbîdan. ક્રિ૦ જારી કરવી, વીલાપ કરવો, રડવું. V. To weep; to mourn; to bewail; to cry.

ખુનસ્તન, khûnastan. ક્રિ૦ પઢવું, બોલવું. V. To recite; to read; to learn; to speak.

ખુનેસ્તન, khûnêstan. ક્રિ૦ લડાઈ કરવી; શાંત કરવું; ખુશી કરવું; આસાન કરવું; ભરવું; રેડવું; ખાવું; લખવું. V. To fight; to quarrel; to pacify; to please; to make easy; to fill; to pour; to eat; to write.

ખુનસ્તે, khunastê. ભૂ૦ કૃ૦ મુબારક—આમીન થયલું. Past Part. Become auspicious; turned out to be as desired.

અનોસ્તે, anôstê. See anôst.

અ-વનસ્તે, a-vanastê. વિ૦ ખરાબી વગર. Adj. Free from evil.

હુ-જનદી, hû-jandî. ના૦ ભાવ. નેક—સુખવાસી જીંદગી. Abst. Subs. A virtuous—happy life.

અન્-વીનાક, an-vînâk. વિ૦ નહીં જોનારૂં, આંધળું. Adj. Not seeing; blind.

હુ-વીનશ, hû-vînash. ના૦ રેહેમ—સારી નજર. વિ૦ રેહેમ નજરવાળું. Subs. Mercy; pity; kind regard Adj. Merciful; expressing sympathy.

હુ-વીની, hû-vînî. વિ૦ રેહેમ નજરવાળું, દયાળુ, નમ્રતાવાળું. Adj. Merciful; compassionate; modest; humble.

અન્-વીનશ્ને, an-vînashnê. ના૦ ભાવ૦ છુપું કરવું. Subs. Abst. Concealing.

હુ-ગોબાન-ચ, hû-gôbâna-cha. ના૦ ભાવ૦ સારી રીતે બોલવું—ભણવું. Subs. Abst. Speaking—reciting well. Comp. Pâz.

હુ-વીનીદન, hû-vînîdan. ક્રિ૦ સારી રીતે નેગાહ કરવી—જોવું—તપાસવું. V. To see—view minutely—to inspect—examine thoroughly. Comp. Per. خوب دیدن

અન્-બુન, an-bûn. વિ૦ થડ વગરનું, કબુન્યાદ. Adj. Having no stem or trunk; ignoble; of low origin. Comp. Per. بدبن

હૂ-બુન, hû-bûn. ના૦ સારૂં સેવટ; સારી શરૂઆત. Subs. A good end; a good beginning. Av.

અન્-નયોક, an-nayôk. વિ૦ સારૂં નહીં તે; બુરૂં. Adj. Not good; bad; evil.

અન્-વીને, an-vînê. See an-vînâk.

ખુન્દે, khûndê. વિ૦ ફરતું, કુદરતી. Adj. Revolving; natural.

હીન્દુગાન, hîndûgân. See handû.

હુ-નયોક્શી, hû-nayôkshî. નાo ભાવo સારી રીતે શાંભળવું, તીક્ષણ કાન રાખવા. Subs. Abst. Hearing well; pricking up one's ears.

અ-વન્દે, a-vandê. વિ૦ વગર નેકીનું. Adj. Not virtuous.

ખુન્દક, અન્દક, khûndak, andak. વિ૦ થોડુંક, જરાક. Adj. A little; in a small quantity; somewhat.

ખુ-ન્બે, ખુમ્બે, ખુમ્બ, khûnbê, khûmbê, khûmb. See khûbê. નાo એક દેવીનું નામ છે. Subs. Name of a she-Deva—*Devi*. Av.

જીવન્દે, jîvandê. વિ૦ જીવતું, જીવનારૂં. Adj. Living alive.

અન્-દ્-ચંદ, and-chand. See and-chand. વિ૦ જેટલું જોઈએ તેટલું. ક્રિo અo આએ વખતે, ત્યારે. Adj. Adequate to wants. Adv. At this time; then.

અન્-દ્-ચંદી, and-chandî. ક્રિo અo જ્યાંહાં સુધી કે. Adv. So long as.

અન્દ-ચંદમ, and-chandam. વિ૦ જેટલું મને, એટલું મને. Adj. As much to me; this much to me.

ખનીદ, khanîd. See khanîd.

ખુન્દદ, ખુર્દદ, હર્વદદ, khûn-dad, khûr-dad, harvadad. ના૦ ખોરાક—સુખ આપનાર ફરેશતો, ખોરદાદ અમશાસ્પંદ, ત્રીજા મહીનાંનું નામ; છઠા રોજનું નામ; બુધ સેતારો. Subs. The angel presiding over happiness—food; *Khordâd Amshâspand;* name of the third month of the year; the sixth day of every month; the planet Mercury. Av. = Sans. सर्वताति = Pâz. = Per. خورداد

હુનીદ, hûnîd. ભૂ૦ કૃ૦ ગારેલા—નીચવેલા (હોમ); ભીનું. Past Part. Strained—filtered (*Hom*); moist; wet. Av. = Sans. सुत.

ખુન્દદ્-દાદ khûndad-dâd. ભૂ૦ કૃ૦ વિ૦ ખોરદાદે આપેલું. Past Part. Adj. Given by *Khordâd* (archangel).

ખોએતુ-દસ, ખોએતુ-દદ, ખોએતક્-દસ, khôêtû-das, khôêtû-dad, khôêtak-das. ના૦ સગપણમાં આપવું, સગાંસગાંમાં લગન કરવાં, સીલસીલો, સગાઈ. Subs. Giving in marriage among relations; marriage between members connected by family ties; family connection; relationship. Comp. Av. = Pâz.

આનીદન, ânîdan. ક્રિ૦ તાજુબ કરવું, (કાંઈ ચીજ) શકની રૂએ બોલવું. V. To surprise; to speak (something) in a doubtful manner.

ખુનીદન, khûnîdan. ક્રિ૦ શીંગારવું, તારીફ કરવી, સ્તુતી કરવી. V. To adorn; to praise; to eulogize.

હુનીદન, hûnîdan. ક્રિ૦ કુટવું, છુડવું, નિચવવું. V. To pound; to thrash; to squeeze. Av. Rt.

હુનીદે, hûnîdê. ભૂ૦ કૃ૦ કુટેલું, ગાલેલું. Past Part. Pounded; strained.

હુ-દરાએ, hû-darâê. વિ૦ શારૂ બોલનારૂં; દોઆ કરનારૂં. Adj. Speaking well; wishing happiness to. Av. Rt. = Sans. Rt. सु.

હુ-વીરાએ, hû-vîrâê. વિ૦ સારી તર્કશક્તિ ધરાવનારૂં; સારી પેઠે પારખ કરનારૂં. Adj. Possessing a good reasoning power; discriminating well.

હ-દરખ્ત, handarakht. See handarakht.

હુ-વીરી, hû-vîrî. ના૦ ભાવ૦ અચ્છું શુરાપણું. Abst. Subs. Excellent bravery. Comp. Av. = Sans. सुवीर.

હુ-નગીરશની, hû-nagîrashnî. ના૦ ભાવ૦ નેક નજરે જોવું, પ્યારથી જોવું. Abst. Subs. Seeing with a kind look; looking affectionately.

અવેરશ્ત, avêrasht. ના૦ એક ગુનાહનું નામ. Subs. Name of a crime. Comp. Av.

અનેરી, anêrî. ના૦ ભાવ૦ નાફરમાંની. Abst.

Subs. Disobedience. Av. [illegible] = Sans. अनार्या: = Per. انيري

[illegible] } ખુને-રસ, ખુન-રસ, khûnê-ras, khûna-ras. ના૦ કેશ્વરનું નામ; વચમાંનો મુલક, સુંદર ચલકતી ગાડી. Subs. Name of a *Késhvar* (region); the central region; a beautiful-shining chariot. Av. [illegible] = Per. خونرث

[illegible] અનુએ, anûê. See [illegible] anû.

[illegible] અનુન, anûn. ના૦ ગરોથમાન, સઉથી મ્હોટું બેહેશ્ત. Subs. The most blissful seat of sanctified souls after death; the highest heaven.

[illegible] અવીન, avîn. ક્રિ૦ અ૦ એ મીસાલે. Adv. In this manner.

[illegible] આનો, ખુન, ânô, khûn. See [illegible], [illegible] anô, anôê.

[illegible] હનુન, હનો, hanûn, hanô. ક્રિ૦ અ૦ જ્યારે, ત્યારે, શી તરેહ, એ મીસાલે, કોઈબી રીતે. Adv. When; then; how; in this manner; anyhow.

[illegible] હુ-વન, hu-van. ના૦ સારી સુગંધવાલું ઝાડ. Subs. An odorous tree.

[illegible] અન્-વનાહકી, an-vanâhkî. ના૦ ભાવ૦ બેગુનાહી, નીરપરાધીપણું, નીર્દોષતા. Abst. Subs. Guiltlessness; innocence. Comp. Per. بي گناهي

[illegible] અર્વંદ, arvand. ના૦ એક પહાડનું નામ છે. Subs. Name of a mountain. Comp. Pâz. [illegible]

[illegible] ખનેન્દ, khanênd. ક્રિ૦ ખોધે. V. May dig.

[illegible] હવન્દ, havand. See [illegible] havand.

હોન્વદ, hônvad. ના૦ પેહેલા ગાથાનું નાંમ ; એક બંદગીનું નાંમ. Subs. Name of the first Gâthâ; name of a Prayer. Av. = Pâz.

અનોશ, anôsh. See anôsh.

ખુની, khûnî. વિ૦ લોહીઆર. See khunî. Adj. Bloody; plethoric; full of blood.

ખુનેશ્ને, khunêshnê. ના૦ ભાવ૦ પઢવું, પઢાંણ. Abst. Subs. Reading; reciting; recitation.

અનોશે, anôshê. See anôshê.

અનોશક, anôshak. ના૦ બચ્ચું, બેટો. Subs. A child; a son.

ખુનોશે, khunôshê. ના૦ છોકરૂં ; બચ્ચું. Subs. An issue; an offspring.

અનોશ્ગાન, anôshgân. ના૦ સાંપનાં બચ્ચાં, સેતાબી કરનારા. Subs. The young ones of a serpent; those who hasten.

અનોશ્કીનીનદ, anôshkînînad. ક્રિ૦ અમર્ગે—બેહેશતી થાયછે, અમરગી કરેછે. V. Becomes immortal; becomes a resident of paradise; makes immortal.

અનોશ્કીન્-રદાન, anôshkîn-radân. See anôshkîn-radân.

અનોશ્-કનીનીદન, anôsh-kanînîdan. ક્રિ૦ ભલાઈ કરવી, બેહેશતી—પરહેજગાર થવું. V. To practise goodness—virtue; to be a resident of paradise; to become pious.

અનુ-વસ્પ, હરવેસ્પ, anû-vasp, harvêsp. ક્રિ૦ અ૦ તમામ મુદત, હમેશે. Adv. All the time; always.

હુવીદ, hûvîd. ના૦ બંદગી. Subs. Prayer; worship.

અન્-ઉન, an-ûn. વિ૦ વગર ઝાડનું, ઉજડ, વેરાન. Adj. Treeless; barren; desolate.

હનુન, hanûn. See hanûn, hanô.

હુ-ઉન, hû-ûn. ના૦ સારૂં—દેખાંમણું દરખ્ત—ઝાડ. Subs. A fine—elegant tree.

ખુન્-ઓશે, khûn-ôshê. વિ૦ લોહી પીનારૂં. Adj. Blood-drinking.

ઓનુક, ônûk. ના૦ કલ્લઈ. Subs. Tin. Comp. Av.

ખન્વંદ, khanvand. વિ૦ પ્રકાશતું, ચલકતું. Adj. Shining; glittering. Comp. Av.

ખુન્-વદરગી, khûn-vadargî. ના૦ લોહીનું વેહેવું—ચાલવું. Subs. Flowing—passing of the blood.

અનુ-વરમનશાન, anû-varmanshân. સર્વ૦ તે-ઓનાં, તેઓની માફક. Pron. Theirs, like them.

ખુનક, khûnak. ના૦ સાસુ. Subs. A mother-in-law.

ખુન્ક, khûnk. ના૦ ખુણું. Subs. A corner.

ખુનુક, kh'nûk. વિ૦ તાજુ; સુખી; ભાગ્યશાળી. આનંદી. Adj. Fresh; happy; fortunate; pleasant. Per. خنک

ખુને, khûnê. ના૦ ઘર. Subs. A house. Per. خانه

અનુકી, અનુન્ગી, anûkî, anûngî. નાo ભઠી. Subs. A furnace; an oven.

ખોશ્ક, khôshk. વિo સુકું. Adj. Dry. Av. = Sans. शुष्क = Per. خشک

ખુશ્કી, khûshkî. See khûshkî.

હુ-નગીરશ્ની, હુ-નગ્રશ્ની, hû-nagîrashnî, hû-nagrashnî. See hû-nagirashnî.

અવોકીરશ્ત, અવવરશ્ત, અવોવરશ્ત, avôkîrasht, avavarasht,. avôvarasht. See avâvarasht.

હુનકુસુરગ, hûnkûsûrag. નાo નશતર. Subs. A lancet.

હુ-કેર્દારી, hû-kêrdârî. નાo નેક કાંમ. Subs. A good—virtuous deed. Comp. Per. نیک کردار

અવ્ગંદન, avgandan. ક્રિo નાંખવું, ફેંકવું. V. To throw; to fling; to cast. Comp. Per. افکندن
اوگندن

અવોજ, ઓજ, avôj, ôj. વિo બોલંદ, ચઢતું. Adj. Elevated; exalted; high. Comp. Ar. اوج

અનુ-ચ, anû-cha. સર્વo તેભી. Pron. Even that.

અવોજી, ઓજી, avôjî, ôjî. નાo ભાo બોલંદી, બરતરી, ઉનચાઈ, બુજોરગી, મ્હોટી કીમત. Abst. Subs. Elevation; a higher state—position; attitude; greatness; a high value.

હુ-વજીન, hû-vajîn. વિo બરાબર પસંદ કીધેલું;

ઘણુંજ સરસ. Adj. Well-chosen ; most excellent. Comp. Av. + = Per. گزین

હુ-વજીન્-રોબશ્ની, hû-vajîn-rôbashnî. નાo ભાવo ઉત્તમ ચાલ. Abst. Subs. Most excellent conduct.

હન્જેદ, hanjêd. ક્રિo હીલવે, લટકાવે, લોભાવે; દુ:ખ દે; ખીજવે. V. May shake—move; may hang up; may suspend; may tempt—molest—irritate. Comp. Per. هنجیدن

અન્-વજીદાર, an-vajîdâr. વિo તમીજ નહીં કરનારૂં; ચુંટી નહીં કાઢનારૂં. Adj. Not discriminating—selecting.

હન્જીદાર, hanjîdâr. નાo હીલવનાર, લટકાવનાર. Subs. One who shakes; one who hangs up—suspends.

અનુ-ચ-વર્મન્શાન, anû-cha-varmanshân. સર્વo તેઓને; તેમનેભી. Pron. To them; even to them.

ખુન્ઝા, ખુન્ઝે, ખુન્ઝક, khûnzâ, khûnzê, khûnzak. નાo નામરદ, નપુંસક. Subs. An impotent man; an eunuch; an hermaphrodite. Comp. Ar. خنثى

અનુ-ઝક, anû-zak. સર્વo જે કોઈ. Pron. Whoever.

અરેદ, અર્દ, arêd, ard. નાo પાકી, સફાઈ, સચ્ચાઈ. વિo ખોરાક—અનાજ વગર. Subs. Purity;

cleanliness; uprightness; truthfulness. Adj. Without food—corn.

ખુન્દ, khûnd. ભૂ૦ કૃ૦ પીસેલું, બારીક કીધેલું. Past Part. Ground; reduced to powder.

અરેથશ્તરાન, અર્થશ્તરાન, arêthashtarân, arthashtarân. ના૦ અરદેશરને લગતાં, અરદેશરનું વંશ. Subs. Those connected with *Ardesheer* (by ties of consanguinity); the family of Ardesheer.

હૂદાર, hûdâr. ના૦ બોલંદ—મોહોટો આવાજ, મોહોટે પઢવું, બોલંદ—ખુશ આવાજે પઢવું. Subs. A loud cry; vociferation; reciting loudly; praying in clear (or ringing) pleasing tone.

અનત-વહશ્ત, અરેદ-વહશ્ત, unta-vahasht, arêda-vahasht. ના૦ ખોદાતાલાની એક શક્તીનું નામ, એક ફરેશતાનું—બીજા મહીનાનું—તરીજા રોજનું નામ. Subs. One of the powers of God; name of an archangel; name of the second month of the year; name of the third day of every month. Av. = Per. اردبهشت

ખુન્દન, khûndan. ક્રિ૦ પઢવું. V. To read; to recite; to learn. Per. خواندن

હુનતન, hûnatan. ક્રિ૦ કરવું. V. To do, to perform.

અનુતુનાદ, anûtûnâd. ક્રિ૦ આશીર્વા૦ રાખજો! રાખો! V. Benedic. May keep! may preserve!

અનુતુનીન, anûtûnîn. ક્રિ૦ હું જાણું. V. I may know.

અન્-વદે, an-vadê. વિ૦ ખરાબ નહીં, સારૂં. Adj. Not bad—evil; good.

અ-વન્દે, a-vandê. વિ૦ નહીં મેળવવું—હાંસેલ કરવું. Adj. Not acquiring—gaining. Contrast Av.

ખુન્દે, khûndê. ભૂ૦ કૃ૦ કુટેલું, છુડેલું. Past Part. Pounded; beaten; bruised.

ખુર્દે, khûrdê. ભૂ૦ કૃ૦ બારીક કીધેલું, ભરડેલું, પીસેલું, નાહનું, નીચું, ખાવા લાયક. Past Part. Reduced to powder; ground coarsely; pounded; small; low; eatable. Comp. Per. خرده , خورده

અન્-ઓપ, an-ôp. વિ૦ પાણી વગરનું, કોરડું. Adj. Waterless; not wet; dry. Av.

હુફ, hûf. વિ૦ ખુબ, સારૂં, મઝેહનું. Adj. Fine, good, excellent. Per. خوب

અનુપા, anupâ. ના૦ એક જાતનું વસાણું. Subs. A kind of drug—electuary.

હુપંગહાઉ, hûpanghâu. ના૦ પરસેવો. Subs. Perspiration.

અનુમ, anûm. ક્રિ૦ અ૦ એ રવેશે. વિ૦ નાઉમેદ. Adv. In this manner. Adj. Disappointed; hopeless.

અઉન્મા, અર્નબ, aûnma, arnab. ના૦ સસલો. Subs. A hare.

અનુ-મય, anû-maya. ના૦ માંકકસર કદનું પશુ, મકર રાશી. Subs. A beast of a moderate small size. Capricorn. Av.

અનુમા, anûmâ. સર્વ૦ હમોને. Pron. To us.

ઓન્મા, ônmâ. સર્વ૦ હમો. Pron. We.

અનુ-મય-મસા, anû-maya-masâ. વિ૦ નાંઢલાં કદનાં પશુ જેટલું મોટું, નાઢલાં કદનાં પશુ જેટલી કીમતનું. Adj. As large as a small beast; of the worth of a small beast. Av.

અનુમીનીદે, anûmînîdê. ભૂ૦ કૃ૦ નાઉમેદ—આશાવિનાનું થાયલું. Past Part. Become disappointed—defeated of expectation.

અનુમીનીદન, anumînîdan. ક્રિ૦ નાઉમેદ—નીરાશ—આજેજ થવું. V. To be disappointed—defeated of expectation; to be helpless. Comp. Per. نا امید شدن

અનુમેદ, anûmêd. વિ૦ નાઉમેદ, નિરાશ, આજેજ. Adj. Disappointed; despondent; helpless. Per. ناامید

અનુ-ર, anû-ra. સર્વ૦ મારૂં, મને. Pron. Mine; to me.

અનુર, ઓનર, ખોનર, anûr, ônar, khônar. ના૦ હીમ્મત, શુરાપણું. Subs. Courage; bravery. Pâz.

ખનુર, khanûr. ના૦ ખેતી, ખેતી કરનાર, ખેડુત. Subs. Cultivation; a cultivator; a husbandman.

હુ-વર, hû-var. ના૦ સારી મોરાદ—ઇચ્છા—ખાહેશ. વિ૦ સારી છાતીવાળું, હિમ્મતવાન. Subs. A good intention—wish—desire. Adj. Having a fine breast; courageous.

TIC SOCIETY

હુલ, hûl. વિ० ઉંચુ. Adj. High, elevated.

હોનર, hônar. ના० હીકમત, હુનર, વિદ્યા, કળા. Subs. Skill; art; learning; scheme; plan. Av. = Per. هنر

હુન્‌વર, hûn-var. ના० સાહેબની મોરાદ—ઈચ્છા, ખોદાઈ ઈચ્છા, એક બંદગીનું નામ છે, એકવીસે નુસ્કનું, એકઠું નામ. Subs. Lord's desire—will; the Divine will; name of a prayer; the collective name of 21 Nosks. Av.

હોનરાન, hônarân. See hônar.

હોનરાવંદ, hônarâvand. વિ० હુનરમંદ, હીકમતી, સદગુણી, ખુબીવાન. Adj. Skilful; ingenious; good-natured; possessing merit. Av. = Per. هنرمند

હુનરોવંદી, hûnarô-vandî. ના० હુનરમંદી. Subs. Skilfulness.

હોનરાન્‌વેશ, hônarân-vêsh. ના० ભાવ० હુનરનું પુશ્કલપણું, ઘણી હીકમત. Subs. Abst. Abundance of skill; a good deal of contrivance—ingenuity.

હોનર્‌ઓમંદ, hônar-ômand. See hônarâvand.

હોનર્‌ઓમંદી, hônar-ômandî. ના० ભાવ० હુનરવાળું થવું. Abst. Subs. Becoming skilful.

ખુનરી, khûnari. વિ० હીંમતવાન. Adj. Courageous.

હોનરી, hônarî. વિ૦ હુનર—હીકમતવાળો. Adj. Skilful; ingenious.

અવોરશ્ત, avôrasht. See , avâvarasht.

હુ-વરશ્ત, hû-varasht. ના૦ નેક કામ; સારી કરણી. Subs. A virtuous action; a good deed. Av. = Per. هورشت

ખુનરસ, khûnaras. See khûnêras. khûnaras.

હુનજ્યા, hûnajyâ. ના૦ કાણ. Subs. An ear.

ખુનરસ્-બામી, khûnaras-bâmî. ના૦ ચલકાટમંદ-દોલતમંદ "ખનીરથ." Subs. The bright—wealthy *Khanîrath* (region). Av.

ખુનરસ્-વેહ્-બામી, khûnaras-vêh-bâmî. ના૦ ભલું ચલકાટમંદ ખનીરથ. Subs. The good and bright *Khanîrath*.

અવોર્ના, અબોર્નાએ, avôrnâ. avôrnâê. વિ૦ નોજવાન, જુવાનીની ઉમરમાં આવેલું. Adj. Quite young; arrived at the age of youthfulness. Av.

અ-વોર્ના, a-vôrnâ. વિ૦ જવાનીમાં નહીં આવેલું તે. Adj. Underage; not youthful. Contrast Per. برنا

અઉરંગ, aûrang. ના० તખત, તાજ, કીર્તિ; આબરૂ, ડહાપણ, ગોઠવણ. Subs. A throne; crown; glory; honour; wisdom; arrangement. Per. اورنگ

હોનર્-કેર્દારી, hônar-kêrdârî. ના० ભાવ० હુન્નર હાંસેલ કરવો. Abst. Subs. Acquiring skill —art.

હુ-વર્જ, hû-varj. ના० સારાં કાંમો કરનાર. Subs. One who performs good—virtuous actions. Comp. Av.

અન્ વર્દન, an-vardan. ક્રિ० નહીં કરવું. V. Not to turn.

આવોર્દન, âvôrdan. ક્રિ० લાવવું. V. To bring. Av. Rt. + = Sans. आ + भृ = Per. آوردن

ખુર્મા, khurmâ. ના० ખજુર. Subs. Dates. Per. خرما

હોનર-માદીગાન, hônar-mâdîgân. ના० હુન્નરને લગતી બાબત. વિ० સારા ગુણ ધરાવતું; સરસ. Subs. A subject pertaining to some art—contrivance. Adj. Plur. Endowed with good qualities; excellent.

ખનક, khanak. ના० કાબરચિત્રા રંગનો ઘોડો. Subs. A grey horse.

ખુક, ખુગ, khûk, khûg. ના० ડુક્કર, ભુંડ. Subs. A hog; a boar. Per. خوک

ખુહ, khûh. ના૦ ખાશીઅત, ચાહ. Subs. Characteristic, affection. Per. خو , خوي

ખોહ, khôh. ના૦ બેહેન. Subs. A sister. Comp. Pâz.

ખોહ, khôh. ના૦ એક જાતનું જંગલી ઘાંસ કે જે ઘઉંને ઉગતાં અટકાવેછે ; એક જાતનો વેલો ; ગુંગલાવવું. Subs. A kind of weed (or wild grass) which hinders the growth of wheat; a creeper; ivy; suffocation. Comp. Per. خوه , خو

હુક, hûk. ના૦ ગુમડું. .Subs. A boil.

અનકા, ankâ. ના૦ શીમોરગ ; એક જાતનું કલ્પીત પક્ષી. Subs. An ostrich; a fabulous bird. Comp. Ar. عنقا

અન્‌-હયાફે, an-hayâfê. ના૦ ખોદાતાલાનાં નાંમો મધેનું એક નાંમ છે કે જેની શકતી જેવી કોઈ બીજાની નહીં. Subs. One of the names of God; the Omnipotent.

અન્‌-કાન, an-kân. ના૦ નહીં ખોડવું. Subs. Not digging.

અ-નેગાન, a-nêgân. વિ૦ છુપું નહીં તે, જાહેર. Adj. Not concealed—secret; open; evident. Contrast Per. نهان

અનગાર, angâr. ના૦ ખયાલ, વિચાર, ધારણા. Subs. Idea; thought; intention. Per. انگار

ઓકાર, ôkâr. ના૦ ખેતી કરનાર, બાગબાન, ખેડુત. Subs. A cultivator; a gardener; a husbandman.

હુ-કાર, hû-kâr. નાo શુભ કામ. Subs. A good work—business.

હોકાર, hôkâr. નાo ઓટ. Subs. Ebb.

અંગારીહેદ, angârîhêd. ક્રિo શીંગાર કરે. V. May adorn—embellish.

અન્-કારી, an-kârî. વિo વગર કામનું, નકામું. Adj. Useless; worthless. Comp. Per. نا کار

અન્ગાર્દન, angârdan. ક્રિo શીંગારવું; ગણવું, વમાસવું, ખયાલ કરવો. V. To adorn; to count; to meditate upon; to consider. Per. انگاردن

અવે-કાર્દન, avê-kârdan. ક્રિo દુર—નકામુ કરવું. V. To remove; to render useless.

અન્કદ, ankad. વિo તવંગર, પઈસાદાર, સખ્ત, મૂર્ખ. Adj. Rich; wealthy; hard; foolish. Comp. Ar. عنكد

ખુકી, khûkî. નાo ખુશકી, જમીન. Subs. Dry land; land.

ખોહી, khôhî. નાo ખસલત. વિo ચાહનારૂં. Subs. Characteristic. Adj. Loving.

હન્ગી, hangî. નાo ભાવo સાચવટ, રાસ્તી. Abst. Subs. Truth; truthfulness.

અન્કદાન, ankâdân. નાo લોભી માનસો. Subs. Avaricious persons. Comp. Ar. انكد

અન્કદાન, ankâdân. નાo આદમીની સુરતનો દેવ; જે માનસની ચાલચલણ તથા કામો દેવના જેવાં હોય;

જાનવરી ખસલતનું આદમી. Subs. An anthropomorphous *Deva;* the man whose manners and ways of action resemble those of the *Deva;* the man with the instincts of the brute.

અનકશતુ, ankashtû. ના૦ એક જાતનો ખોરાક. Subs. A kind of food.

ખુકી, khûkî. See khûkî.

ખોહી, khôhî. ના૦ ખાસીઅત. વિ૦ ખાસીઅતને લગતું. Subs. Characteristic. Adj. Pertaining to one's innate quality.

અનકદી, ankadî. ના૦ ભા૦ તવંગરી. Abst. Subs. Richness; state of being rich.

અન-કીનીદે, an-kînîdê. કૃ૦ વિ૦ કીનો નહીં લીધેલો. Past Part. Unrevenged.*

ખુકી, khûkî. See khûkî.

અનકેઝવા, ankêzvâ. ના૦ ગોસ્પંદોને રેહેવાની જગો; ગાય ઢોરને રાખવાની જગા. Subs. A pen or enclosure for sheep; a cattle-pen.

અનકેઝદ, ankêzad. ના૦ હીંગ. Subs. Assafœtida. Comp. Per. انگزد

હુકેરેદ, hûkêrêd. ના૦ અગર. Subs. Aloe-wood. Comp. Av. , Pehl.

અ-નગીરીદે, a-nagîrîdê. See a-nagrîdê.

ખોએ, khôê. ના૦ આદત, ખાસીઅત, ખવાસ, ચાલચલણ. Subs. Habit; characteristic; nature; behaviour. Comp. Per. خو, خوي

હુકોદ, hûkôd. See hûkêrêd.

હુકંદ, hûkand. ઉભયા૦ અ૦ એકબારગી, અગરજો. Conj. From one point of view; even; if.

અનકુદાન, ankûdân. See ankadân.

હુકુસીઉર, હુકુસુરોગ, hûkûsîûr, hûkûsûrôg. See hûkûsûrôg.

હુ-કુન, hû-kûn. ના૦ સારૂં કરનાર. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ સારૂં કર. Subs. One who does good (to others). V. Imper. Do good.

હુ-ગુન, hû-gûn. વિ૦ સારી તરાહ—રીતનું; સારા રંગનું. Adj. Of good sort—fashion; having a fine colour. Comp. Av.

હંગુન, hangûn. See hangûn.

હુ-કુનશ્ન, hû-kûnashna. ના૦ નેક કામ—કરતુક. Subs. A good deed—action.

હુકુનશ્ની, hû-kûnashnî. ના૦ સારાં કરતુક—કામ કરનાર. Subs. One who practises good—virtuous actions. Pâz.

હુ-કુન્-તુમ, hû-kûn-tûm. વિ૦ સરવેથી સરસ કરનાર. Adj. Doing the best work.

હુ-કર્દ, hû-kard. ભૂ૦ કૃ૦ નેક કીધેલું. Past Part. Well—rightly done; acted virtuously.

હુ-કેર્દારી, hû-kêrdâri. ના૦ ભાવ૦ નેક કામ કરવું. Abst. Subs. Doing a virtuous deed. Comp. Per. خوب کرداري

હુ-કર્દે, hû-kardê. ના૦ નેક કામ. ભૂ૦ કૃ૦ સારૂં—ઘટતી રીતે કીધેલું. Subs. A good—virtuous action.

Past Part. Well done; properly achieved. Av. , Sans. **सुकृत.**

અંકુતન, ankûtan. નાo પહાડી ગાય, જંગલી ગાય. Subs. A mountain cow; a wild cow.

આં-કનદન, ân-kandan. ક્રિo પુરૂં કરવું, ભરવું. V. To fill; to fill up; to replenish. Comp. Per. آگندن

હુ-કરદન, hû-kardan. ક્રિo સારૂં—શુભ—શોભઈતું કરવું. V. To do well; to make elegant. Per. خوب کردن

હુકોર, સુકોર, hûkôr, sûkôr. નાo આંધળો કુતરો, પાંચ સાત દાહડાનો કુતરો. Subs. A blind dog; a dog five or seven days old. Comp. Av.

હુવરેશ્ત, hûvarêsht. See avîkîrasht.

અનકદ, ankad. See ankad.

હુ-પેદ, hû-pêd. નાo સારો—નેક બાપ. Subs. A good—virtuous father. Comp. Av. + = Sans. **सुपिता.**

હુ-ફરાશમોક, hû-farâshmôk. નાo પેહેલી અરધી રાત. Subs. The first half night. Comp. Av.

અનગર, angar. See angar. Av.

હુકર, hûkar. નાo અલબુરજ પાહાડની એક ટોંચનું નામ છે જેમાંથી અરદ્વીસૂર વેહે છે. Subs. Name of a peak of Mount Alborz from which the River *Ardwisûr* flows. Av.

હુકર, hûkar. નાo કેળવાયલો કુતરો, કાળા કાનનો સગ. Subs. A trained dog; a dog with black ears.

ઓક્રા, ôkrâ. નાo રાંધવાનાં ચોખા. Subs. Table rice.

અ-નગ્રશ્ને, a-nagrashnê. See a-nagarashnê.

હંકરશ્ને, hankarashnê. નાo ભાવo વિચાર. Abst. Subs. Thought, consideration. Comp. Per. انگرش

અનક્લ્યુન, ankalyûn. નાo બાઈબલ; ખ્રીસ્તી લોકોની ધર્મપોથી. Subs. The Bible; the sacred book of the Christians.

ઓહરબરશ્ત, ઓરૂબરશ્ત, ôharbarasht, ôru-barasht. નાo ઉત્તર તરફ આવેલા એક મુલુકનું નામ છે કે જે 'વોઉરૂજરશ્ત' નામના મુલુકથી વચમાં પહાડ આવવાને લીધે છુટો પડેલો છે (પ્રોફેસર જુસ્તી); ખનીરથ બામીની વાવ્ય દીશાએ આવેલા મુલુકનું નામ. Subs. Name of a region situated to the north, and separated from *Vourujarasht* by a mountain (Prof. Justi); name of a region situated to the north-west of *Khaniratha*. Av.

ઓહરજરશ્ત, ઓરૂજરશ્ત, ôharjarasht, ôrû-jarasht. નાo ઉત્તર તરફ આવેલા એક મુલુકનું નામ (પ્રોફેસર જુસ્તી); ખનીરથની ઈશાનકુને આવેલા એક કેશ્વરનું નામ. Subs. Name of a region situated to the north (Prof. Justi); name of a *keshvar* situated to the north-east of *Khaniratha.*

[Avestan] | હુકરદ, હુકરદે, hûkard, hûkardê. નાo કપુર. Subs. Camphor.

[Avestan] હુ-કેર્દારી, hû-kêrdârî. See [Avestan] hûkêr-dârî.

[Avestan] અન્-કરદી, an-kardî. નાo સરદાર, સવાર. વિo દાનાવ, કાબેલ, પુરવીણ. Subs. A chief; a leader; a rider; a cavalier. Adj. Sensible; accomplished; proficient.

[Avestan] હુ-કરદન, hû-kardan. ક્રિo સારૂ—ઘટતું કરવું. V. To do good; to perform what is proper. Comp. Av. [Avestan]+[Avestan]=Sans. सु+कृ=Per. خوب کردن

[Avestan] હુ-કરફ, hû-karaf. નાo નેક—સારી જાત, સારૂ—શોભઈતું બદન. Subs. A good—virtuous nature; a good—elegant body. Comp. Av. [Avestan], [Avestan], Sans. सु + कल्प.

[Avestan] હુ-કરફ્-તુમ, hû-karaf-tûm. Adj. Superl. Of which see [Avestan] hû-karaf. Comp. Av. [Avestan]

[Avestan]

[Avestan] અન-ઘર, anghar. See [Avestan] angar. Av. [Avestan]

[Avestan] અન-જ, anj. નાo ખીલી નીકલેલો ચેહેરો—દેખાવ; જાહેર ખોલ્લો દેખાવ. Subs. A blooming face—feature; outward appearance.

[Avestan] અવચ, avach. ક્રિo કહ્યું, બોલ્યો. V. He or she said—spoke.

𐬀𐬬𐬀𐬗 અ-વચ, a-vach. વિ૦ સખુન—વાચાવિનાનું. Adj. Speechless; deprived of the power of speech. Av. 𐬀𐬬𐬀𐬗𐬀𐬵𐬌𐬱

𐬀𐬬𐬀𐬘 અવજ, avaj. ના૦ બુજોરગી; કૌવત, જોર, શક્તી; હવા. વિ૦ ઘણુંજ મોટું—બુલંદ. Subs. Eminence; strength; power; air; climate. Adj. Very large—exalted. Comp. Av. 𐬀𐬊𐬘𐬀𐬵 = Sans. ओजस् = Pâz. 𐬋𐬘

𐬎𐬘 ઊજ, ûj. વિ૦ શેતાબ; જહડપવાળું. Adj. Swift; rapid; fast.

𐬀𐬘 ઓજ, ôj. ના૦ ભાવ૦ મોટાઈ, બુલંદી, તવાંનાઈ; દબદબો; ચઢતો દરજ્જો, તવંગરી; ઉંચાઈ; કુદવું. ક્રિ૦ અ૦ બુલંદીથી; ઉપરથી. શબ્દ૦ અ૦ વિના, વતરેગે. Abst. Subs. Greatness; eminence; power; pomp; exalted dignity; richness; exaltation; jumping. Adv. With exaltation—sublimity; from above. Prep. Except; exclusive of. Comp. Av. 𐬎𐬯, 𐬎𐬰 = Sans. उद्, उत्, उऱ्.

𐬑𐬎𐬘𐬀 ખુજએ, khujâê. ના૦ ચીતાર, નકશ, ચીત્રામણ. Subs. Painting; picture; drawing the outline.

𐬀𐬥𐬀𐬗𐬀𐬯𐬙 અન્-ચાસ્ત, an-châst. વિ૦ અજ્ઞાની, નાવાકેફ, બે-ખબર. Adj. Ignorant; unacquâinted; inexperienced; uninformed.

ઓંજ્-હેદ, ઓજ્-હસ્ત, ઓજ્-અઈત, ôj-hêd, ôj-hast, ôj-ait. ક્રિ૦ ઉપર ચડે, બુલંદીએ જાય; જોરાવર થાય; ઉપર ચડેછે. V. May rise up; may be exalted; may become powerful.

ઓજ્-આએદ, ôj-âêd. ક્રિ૦ ઉપર આવે; જોર આવે. V. May come up—high; may get strength.

હીજાન, hîjân. ના૦ જુલમ, જોર, જાસ્તી. Subs. Tyranny; force; compulsion.

અંજામ, anjâm. ના૦ સેવટ, છેડો, આખેરી, ખોદા-તાલાના નાંમોમાનું એક નામ. Subs. End; conclusion; termination; one of the names of God. Comp. Per. انجام

ઓજ્-ઓમંદ, ôj-ômand. વિ૦ કૌવતમંદ; બુજોરગીવાળું; બુલંદીવાળું; ઉપર ચઢનારૂં; જોરરાખનારૂં; બલવાન, બુજોરગ. ના૦ પાદશાહ ગુશતાસ્પનો ખેતાબ. Adj. Strong; exalted; eminent; rising on high; possessing strength; powerful. Subs. Surname of King Gushtâsp. Comp. Av.

ઓજ્-ઓમન્દી, ôj-ômandî. See above.

ઓજ્-ઓમન્દીહા-તુમ, ôj-ômandihâ-tûm. ક્રિ૦ અ૦ અતીશય જોર—કૌવતથી, અતીશય મજબુતાઈથી. Adv. Most powerfully—mightily; most firmly.

ઓજ્-ઓમન્દ્-તુમ, ôj-ômand-tûm. વિ૦ સુર-

વેથી વધારે કૌવતમંદ, અતીશય જોરાવર. Adj. Superl. Most powerful—strong.

𐬀𐬊𐬘𐬋𐬨𐬀𐬥𐬛𐬙𐬀𐬭𐬀 ઓજ્-ઓમન્દ્-તર, ôj-ômand-tar. વિ૰ વધારે કઉવતમંદ—બલવાન. Adj. Compar. More powerful; stronger.

𐬀𐬊𐬘𐬋𐬨𐬀𐬥𐬛𐬙𐬀𐬭𐬌 ઓજ્-ઓમન્દ્-તરી, ôj-ômand-tarî. See 𐬀𐬊𐬘𐬋𐬨𐬀𐬥𐬛𐬙𐬀𐬭𐬀 ôj-ômand-tar.

𐬀𐬊𐬘𐬀𐬟𐬱𐬎𐬥 ઓજ્-અફ્શુન, ôj-afshûn. ના૰ મજબુત—અસરકારક મંત્ર—નીરંગ. Subs. Powerful charm; efficacious spell—talisman.

𐬀𐬊𐬘𐬀𐬎𐬎𐬱𐬎𐬥 ઓજ્-અવ્શુન, ôj-avshûn. ક્રિ૰ આજ્ઞા૰ ઉંચે—ઉપર છાંટ. V. Imper. Sprinkle over—on high.

𐬀𐬊𐬘𐬁𐬎𐬎𐬀𐬱𐬥𐬈 ઓજ્-આવશ્ને, ôj-âvashnê. વિ૰ ઠલુથવું, ઉગવું, ખીલવું, વધવું. Adj. Rising; appearing above the horizon; blooming; growing.

𐬀𐬊𐬘𐬁𐬎𐬎𐬀𐬱𐬥𐬈 ઓજાવશ્ને, ôjâvashnê. ના૰ કૌવતમંદ નુર—પ્રતાપ. Subs. Powerful brightness—lustre.

𐬀𐬊𐬘𐬀𐬎𐬎𐬀𐬭 } ઓજ્-અવર, ઓજ્-મદમ, ôj-avar, ôj-madam.
𐬀𐬊𐬘𐬨𐬀𐬛𐬀𐬨 } ના૰ ઘણુંજ ચઢતે દરજ્જેનું—કૌવત, ઘણીજ શક્તિ. Subs. Power of the highest order; greatest strength.

𐬀𐬊𐬘𐬀𐬟𐬭𐬁 ઓજ્-અફ્રા, ôj-afrâ. ના૰ આશીર્વાદાર્થક—વખાણવાયોગ્ય કૌવત—જોર. Subs. Praiseworthy strength; power—force deserving of applause—benediction.

હ-જદ, hanjâd. ક્રિ૦ માર્યું, ખેંચ્યું. V. Struck; beat; pulled.

અ-જામ, anjâm. ના૦ સેવટ; છેડો. Subs. End; conclusion.

અ-જામી, anjâmî. વિ૦ સેવટ આવતું; છેડો આવતો. Adj. Ending; concluding.

અ-જામીહેદ, anjâmîhêd. ક્રિ૦ આખેરી પોંહોંચે છે, સેવટ આવેછે; પુરૂં થાયછે. V. Draws to an end; terminates; completes. Comp. Per. انجامیدن

અ-જામશ્ન, અ-જામશ્ને, anjâmashna, anjâmashnê. See anjâmî.

અ-જામીઆન, anjâmîân. ના૦ પુરૂં કરનારા, સેવટ લાવનારા. Subs. Plur. Those that accomplish —finish.

અ-જાંમીનેદ, anjâmînêd. ક્રિ૦ સરંજામ પોંહચાડે, સેવટ લાવે. V. May accomplish; may bring to an end—close.

ઓજ-આમુજદ, ôj-âmûzad. ક્રિ૦ ચઢતી કેલવણી લે—શીખે. V. May receive higher education—training.

અન્-ચાર, an-châr. વિ૦ નાચાર, આશ્રા રહિત, ઈલાજ વિનાનું. Adj. Helpless; destitute of support—means. Comp. Per. بیچاره

અન્-જાર, anjâr. નાo રાહ, રવેશ, રીતી, તરીકો. Subs. Way; mode; manner; practice.

ઓજાર, ôjâr. વિo બુઝોર્ગ, બુલંદ, ઉંચું. Adj. Noble; exalted; grand.

હુ-ચાર, hû-châr. નાo ઘટતો ઈલાજ—ઉપાય; સારો આશરો. Subs. A proper remedy—means; good support.

અન્-ચારે, an-chârê. See an-châr.

અ-નેજારે, a-nêjârê. વિo નાતવાની—દુર્બલતા વિનાનું. Adj. Free from weakness—debility. Contrast Per. نزار

હુ-ચારેહ, hû-chârêh. વિo સારા ઉપાય—ઈલાજવાળું; સેહેલ. Adj. Possessing good remedies—means; easy.

હુ-ચેહેરે, hû-chêhêrêh. વિo સારા ચેહરાનું, ખુબસુરત દેખાવનું; દેખામણું. Adj. Having comely features; beautiful; elegant. Comp. Av.

અન્-ચારે-ચ, an-chârê-cha. ક્રિo અo તે કારણસર; તે સબબને લીધે. Adv. For that reason; on that account.

અ-વજાર્દન, a-vajârdan. ક્રિo નહીં ગુજારવું; નહીં આપવું; નહીં કરવું; રાજી નહીં કરવું. V. Not to pass—pay—perform—satisfy. Comp. Per. ناگذاردن

ઓજી, ôjî. વિ૦ કૌવતવાળું; આગલ વધનારૂં, દબદબાવાળું. ના૦ બુલંદી, મ્હોટાઈ, કૌવત. Adj. Strong; making progress; pompous. Subs. Eminence; greatness; strength.

ઓજીહા, ôjîhâ. ક્રિ૦ અ૦ મજબુતાઈથી; કૌવતપણાથી. Adv. Strongly; powerfully; by main force.

ઓજ્-દેહેશ્ને, ôj-dêhêshnê. ના૦ ભાવ૦ કૌવત આપવું, શક્તિવાંન થવું. Abst. Subs. Giving strength; becoming powerful.

ઓજ્-દેહીગી, ôj-dêhîgî. ના૦ મુર્તીપુજા, બુટપરસ્તી. Subs. Idol-worship; idolatry.

ઓજ્શીદ, ôjshîd. ક્રિ૦ પોંહચશે; આવશે; મલશે. V. Will reach—come—meet.

ઓજીહેદ, ôjîhêd. ક્રિ૦ બુલંદી આપે; ખાહેશ કરે; ઈચ્છે; બાહેર નીકલે. V. May elevate; may desire—wish; may come out.

ઓજશ્ન, ôjashna. ના૦ ભાવ૦ ખોડવું, ચાલવું. Abst. Subs. Digging; moving; walking.

ઓજશ્ની, ôjashnî. ના૦ ભાવ૦ ચઢવું, બુલંદીએ જવું, ઉંચી પંકતીએ પુગવું. Abst. Subs. Rising; soaring on high; gaining an exalted dignity.

ઓજશ્ની-તુમ, ôjashnî-tûm. વિ૦ સર્વેથી શ્રેષ્ઠ પંકતી વાળું—ચઢતે દરજ્જેનું. Adj. Superl. Enjoying the most exalted dignity; most distinguished—elevated.

ઓજશ્ને, ôjashnê. See ôj.

ઓજશ્ને-મંદ્-તર, ôjashnê-mand-tar. વિ૦ વધારે કૌવતમંદ. ના૦ નસાસાલાર. Adj. Compar. More powerful—strong. Subs. *Nasâsâlâr* (a corpse-bearer).

ઓજ્-શમ, ôj-sham. ના૦ મોટું—સારૂં નામ. Subs. An exalted—great name.

હુ-ચશ્મ, hû-chashma. ના૦ સારી આંખ; મેહેરબાંની ભરેલી નજર; દોસ્ત, મજબુત દૃષ્ટી. Subs. A good eye-sight, (*lit.*); a kind regard; a friend; a powerful sight. Comp. Av. = Sans. सुचक्षुस्.

હુ-ચશ્મી, hû-chashmî. વિ૦ સારી નજરવાળું; દયાળુ, મેહેરબાંન; સારી દયાનતદારીવાળું, પોતાની મોરાદ મુજેબનું. Adj. Having a good eye-sight (*lit.*); merciful; kind; conscientious; according to one's desire.

હુ-ચશ્મીહા, hû-chashmîhâ. ક્રિ૦ અ૦ સારી—નેક નજરથી, માયાળુપણે, રેહમદીલથી, મીત્રતાઈપણે; રૂડી દૃષ્ટિએ—નેત્રથી. Adv. With a kind eye, mercifully, favourably, propitiously, indulgently.

અન્-ચીર, an-chîr. વિ૦ ફાવવા વિનાનું, નાગાલેબ, ફતેહમંદી—મજબુતી વિનાનું; હારી જતું, નીરાશ. Adj. Not succeeding; not prevailing over; not victorious—stable. Contrast Pér. چیره

હુ-ચીર, hû-chîr. વિ૦ સારી ગાલેબીવાળું; પુરતી

રીતે ફાવનારૂં. Adj. Succeeding well; gaining the advantage—victory fully..

હુ-ચેહેર, hû-chêhêr. See hû-chêhêrê.

હુ-ચીહ્રી, hû-chîhrî. See hû-chîr.

હુ-ચેહેરી, hû-chêhêrî. ના૦ ભાવ૦ સારો દેખાવ —દૃષ્ટિ. Abst. Subs. A good sight—look—aspect.

હુ-ચીરીહા-તુમ, hû-chîrîhâ-tûm. ક્રિ૦ અ૦ અતિશય ગાલેબીપણાથી. Adv. Overpowering in the highest degree.

હુ-ચીર્-તર, hû-chîr-tar. વિ૦ વધારે સારી રીતે ફાવનારૂં—ગાલેબ થનારૂં. Adj. Compar. Prevailing over in a better way.

ઓજે-શતુનતન, ôjê-shatûnatan. ક્રિ૦ ભપકાથી ચાલવું. V. To walk pompously.

ઓજ્-દેસ, ôj-dês. ના૦ મુર્તી, બુતપરસ્તી, ખોડી—ખણી કાઢવું; ઉખેડી કાઢવું. Subs. An idol; idolatry; digging out; plucking up. Comp. Av. = Pâz.

ઓજ્દેસ્ત, ôjdêst. See above. Av. ,

ઓજ્દેસ્તાન, ôjdêstân. ના૦ મુર્તી રાખવાની જગા. બુતખાનું, દેહરૂં. Subs. An idol temple; a Hindoo temple.

ઓજીસ્તાન, ôjîstân. ના૦ પુતળું; મુર્તિ. Subs. An image, an idol.

હુચીસ્તાન, hûchîstân. ના૦ એક શેહેરનું નામ છે. Subs. Name of a city.

ઓજ્-દેસ્તાર, ôj-dêstâr. See ôjdêstân.

ઓજ્દેસ્પરસ્તગી, ôjdêsparastagî. ના૦ ભાવ૦ મુર્તિપુંજા. Abst. Subs. Idolatry; idol-worship. Pâz.

અન્-ચીગુન, an-chîgûn. ક્રિ૦ અ૦ તે માફક નહીં; ત્યારે નહીં. Adv. Not in that manner; not then.

ઓજીનાક, ôjînâk. વિ૦ બળવાન, કૌવતમંદ, જોરાવર. Adj. Powerful; strong; vigorous.

ઓજીનદ, ôjînad. ક્રિ૦ વાગેછે; વેહેછે. V. Strikes upon; beats; flows.

ઓજીનેદ, ઓજીનીદે, ôjînêd, ôjînîdê. ભૂ૦ કૃ૦ ફાવેલું, સરસાઈ પામેલું, બળવાન થયલું. Past Part. Succeeded; gained superiority; become powerful.

ઓજીનગરીહા, ôjîngarîhâ. ક્રિ૦ અ૦ પસંદ કરવા જોગ રીતે. Adv. Agreeably.

અ-વજીન, a-vajîn. વિ૦ નાપસંદ, નહીં ગમતું. Adj. Disagreeable; unpleasant; distasteful. Contrast Per. گزین

ઓજીનન્દ, ôjînand. ક્રિ૦ ચઢે, ઉભા રેહે. V. May ascend—stand.

ઓજ્-દુક, ôj-dûk. ના૦ બુલંદ—ઉંચી જાતની ખુશી—મજાહ. Subs. Enjoyment—pleasure of a high order.

ઓજીને, ôjînê. વિ૦ માન—આબરૂવાળું; બુજોર્ગ, પ્રવીણ; પ્રખ્યાત. Adj. Respectable; honourable; noble; exalted; erudite; well-knowing; famous.

હુજીને, hûjînê. ના૦ પુસ્તક, ચોપડી. વિ૦ ફાયદાકારક. Subs. A book, a volume. Adj. Advantageous.

ઓજીન્ગી, ôjîngî. ના૦ ભાવ૦ ફાયદો—નફો મેળવવો. Abst. Subs. Acquiring profit; gaining advantage.

અવ્જેદ, avjêd. વિ૦ અણદીઠ, છુપું, ખાનગી. Adj. Invisible; secret; private.

અ-વજેદ, a-vajêd. ક્રિ૦ નહીં વેહે—ચાલે. V. May not flow—walk—move.

ઓજેદ, ôjêd. ક્રિ૦ ઉગે, વધે, ચઢે, ઉઠે, વેહે, હીલે, બુલંદ થાય. વિ૦ દુર, આંઘું, મુબારક. V. May rise—grow—ascend—flow—move; may be exalted. Adj. Distant; remote; propitious.

ખોજેદ, khôjêd. ક્રિ૦ મેહનત—ઉદ્યોગ કરે. V. May work—may be industrious—busy.

હેંજદ, henjêd. ક્રિ૦ છોડે, સીંપે, નાંખે; સુકવી નાંખે. V. May forsake; may sprinkle—pour; may dry. Av. = Sans. सिंचति.

ઓજીદાર, ôjîdâr. વિ૦ બુલંદી—દરજ્જો રાખનારૂં, કોવતદાર. Adj. Enjoying greatness—dignity; strong; powerful.

અ-વજીદારાન, a-vajîdârân. વિ૦ નહીં ઉડ-નારાં, નહીં ચુંટનારાં, નહીં એખ્તીઆર—હાંસેલ કરનારાં, નહીં દુર કરનારાં. Adj. Not flying; not selecting—choosing—acquiring; not avoiding.

ઓજી-દારાન, ôjî-dârân. Subs. Plur. See ôjîdâr.

ઓજીદ્-બોદ, ôjîd-bôd. ના૦ ઉંચી બુદ્ધિ; શ્રેષ્ઠ અક્કલ—મનશક્તિ. Subs. Great intelligence; superior sense—intellectual power.

ઓજીદે, ôjîdê. ભૂ૦ કૃ૦ ચુંટી કહાડેલું, પસંદ કીધેલું, ચુનંદું. Past Part. Chosen; selected; approved of; most excellent.

અ-ઉજીદન, a-ujîdan. ક્રિ૦ પસંદ નહીં કરવું; ખાહેશ નહીં કરવી. વિ૦ પસંદ નહીં કરનારૂં. V. Not to choose—desire. Adj. Not choosing.

અન્ચીદન, anchîdan. ક્રિ૦ આધીન—તાબે થવું; કોઈનાં કહ્યામાં રહેવું, જવું, વલવું, આવવું. V. To become obedient—submissive; to comply with the instructions of a person.

અ-ન્જીદન, anjîdan. ક્રિ૦ હજામત કરવી; ટુકડે ટુકડા કરવા; બાહેર ખેંચવું; ખાવું; ખીજવવું; નાશ કરવો; જખમ કરવો. V. To shave; to break in small pieces; to pull out; to eat; to vex; to destroy; to wound. Comp. Per. انجیدن ، انجیدن

ઓજીદન, ôjîdan. ક્રિ૦ બુલંદ—ચઢતે દરજ્જેનું—બુજોર્ગ રેહવું—કરવું; ચઢવું. V. To be exalted—elevated; to make (a person) exalted—ennobled.

હ-ન્જીદન, hanjîdan. ક્રિ૦ બાહેર ખેંચી કાઢવું. V. To pull out forcibly. Comp. Av. Rt. Per. آهنجیدن

હે-ન્જીદન, henjîdan. ક્રિ૦ સીપવું; કુવામાંથી પાણી કાઢવું; છુટુ મુકવું. V. To sprinkle; to draw water from a well; to let loose or free.

અ-વજીદે, a-vajîdê. વિ૦ અવિવેકી, દુર્ગુણી, અનીતિવાન. Adj. Indiscriminating; vicious; immoral.

ઓજીદે, ôjîdê. See ôjîdê. ભૂ૦ કૃ૦ ઉંચે ચઢેલું. Past Part. Elevated.

અન્-ચેમ, an-chêm. વિ૦ કારણ—મતલબ—સબબ વિનાનું; અર્થ—કૌવત વિનાનું. Adj. Having no cause—reason; void of any object—signification—energy. Contrast Per. چم

હુચેમ, hûchêm. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ હું છુપ્યું કરૂં. V. Imper. I may conceal.

હુ-ચેમ, hû-chêm. ના૦ સારો ઘટતો સબબ—કારણ, સારી મતલબ. Subs. A good reason; a proper cause; a good end—purpose.

અન્-ચીર, an-chîr. See an-chîr.

અન્જીર, anjîr. ના૦ એક નદીનું નામ છે કે જે હેરાતમાં આવેલીછે; અંજીર; સક્રો. Subs. A river in Herat; the garden fig; *anus*. Comp. Per. انجیر

ઓજ્‌ગર, ôjgar. વિ૦ ઉંચું, મોટું, ચઢતે દરજ્જેનું. Adj. 'High; elevated great; exalted.

ઓજ્‌ગેરી, ôjgêrî. ના૦ ભાવ૦ કૌવત આપવું; કોઈને ચઢતે દરજ્જેનું બનાવવું. Abst. Subs. Giving strength; making a person exalted—dignified.

અન્-ચીરશ્ન, an-chîrashna. ના૦ ભાવ૦ ઈલાજ—ઉપાય વિનાની હાલત; નાચારી. Abst. Subs. State of being helpless; want of means—remedy; indigence.

અ-વજીરશ્ન, a-vajîrashna. વિ૦ ઈલાજ—ઉપાય—છુટકારા વિનાનું, નાચાર. Adj. Destitute of means—remedy—release; helpless.

ઓજ્-ગરશ્ન, ôj-garashna. ના૦ ભાવ૦ નાતવાની, નબલાઈ. Abst. Subs. Weakness; debility.

અવજીરશ્ની, avajîrashnî. વિ૦ વસીઅત—નસીહત પ્રમાણેનું. Adj. According to one's last will and testament; according to one's admonition—instruction.

ઓૅજગરશ્ની, ôjgarashnî. ના૦ ભાવ૦ વધારવું, શક્તિવાન થવું; કૌવત આપવું; શુર, જોર. Abst. Subs. Increasing; promoting; becoming strong—powerful; giving strength; vigour; power.

હવજીરશ્ની, havajîrashnî. ના૦ ભાવ૦ હોકમ પ્રમાણે ચાલવું. Abst. Subs. Obeying one's orders.

ઓૅજગરશ્નીહા, ôjgarashnîhâ. ક્રિ૦ અ૦ હોનારત મુજેબ, બનનારી રીતે. Adv. By a decree of fate; by chance; casually.

અ-વદીરશ્ની, a-vadîrashnî. વિ૦ પાયદાર, કાયમ, નહીં જનારૂં—નાંશ પાંમનારૂં. Adj. Firm; permanent; not passing—perishing; undecaying.

ઓૅજગરશ્ની, ôjgarashnî. ના૦ ભાવ૦ મોહટાઈ, ઉંચાઈ, બુલંદી; નાતવાની, નીબેલતાપણું; પાલવું; ચઢતે દરજ્જે પોંહચાડવું, ચઢતો દરજ્જો. Abst. Subs. Greatness; elevation; eminence; weakness; debility; nourishing; exalting; a high dignity.

ઓૅજ-ગરશ્ની-તર, ôj-garashnî-tar. વિ૦ વધારે કૌવતમંદ, વધારે બુજોરગી ભરેલું, વધારે ઉધારનારૂં, વધારે ચઢતો દરજ્જો ભોગવનારૂં. Adj. Compar. More powerful—eminent; more nourishing; enjoying a more exalted dignity.

અ-વજીરશ્નૅ, a-vajirashnê. See ôjgarashna.

ઓજીરશ્ને, ઓજ્ગરશ્ને, ôjîrashnê, ôjgarashnê. See ôjgarashna.

હુ-ચીરશ્ને, hu-chîrashnê. See hu-chîr, and also hu-chêhîr.

અન્-જીરે, anjîrê. ના૦ સફરો ; મુસાફરીને માટેની જરૂરની ચીજો. Subs. The anus ; necessaries for travelling. Comp. Per. انجیره

અન્-જુ, anjû. ક્રિ૦ અ૦ બાહેર ; ખેંચી કાઢેલું. Adv. Outwardly ; abroad ; drawn out.

આન્-ચે, ân-chê. સર્વ૦ જે કાંઈ ; વળી તેઓ ; તેઓનેભી. Pron. Whatever; even they ; to them also.

ઓજ્, ઓજે, ôj, ôjê. See , , , ôj.

હોજ્વાન, hôjvân. ના૦ જુલમ, જોર, જબરદસ્તી. Subs. Tyranny ; violence ; unjust force.

અન્-ચંદ, an-chand. ક્રિ૦ અ૦ કેટલેક દરજ્જે ; એટલું બધું, કેટલાક. "અન્દ્-ચન્દ" નો ટુંકો આકાર. Adv. In some degree ; so much ; some. Contracted form of , and-chand.

ઓજીએ, ôjîê. See ôj, ôjê.

ઓજ્-વદ, ôj-vad. ક્રિ૦ અ૦ ઉંચે—ઉપર સુધી. Adv. Up to the top ; high up.

ઓજ્-ઉન્, ઓજ્-વન્, ôj-ûn, ôj-van. ના૦ ઉંચું—જોરાવર ઝાડ. Subs. A lofty—mighty tree. Comp. Av. +

ઓજે-કાર, ôjê-kâr. નાo ચઢતે દરેજેનું—શ્રેષ્ઠ કામ. Subs. A work of an exalted order; an excellent work.

ઓજ્-વજશ્ને-ઓમન્દ, ôj-vajashnê-ômand. વિo ઝડપથી વેહનારૂં, ઝરાને લગતું. Adj. Fast-flowing; pertaining to a fountain. Comp. Av.

ઓજ્-વજશ્ને, ôj-vajashnê. નાo ભાવo ઝડપથી—ઉંચેથી વેહવું. Abst. Subs. Flowing fast—from upward.

અન્જુમન, anjûman. નાo મીજલસ, સભા, મંડળી, ફોજ, પંચ, પંચાયત. Subs. A meeting; a society; an army; an assembly of five or more arbitrators. Comp. Av. =Per. انجمن

અન્જુમની, anjûmanî. નાo મીજલસી, સભાસદ. Subs. A member of an assembly; an individual of a society.

અન્જુમનીગાન, anjûmanîgân. Subs. Plur. See above.

અન્જુમુનીગી, anjûmûnîgî. વિo અંજુમન—મીજલસ—સભા—ફોજને લગતું. Adj. Pertaining to an assembly—meeting—army.

ઓજવર, ôjvar. વિo શક્તિવાન, કૌવતમંદ, ખુબી ધરાવતું, અસરકારક, મોહ પમાડનારૂં. Adj. Powerful; strong; possessing certain virtues; efficacious; alluring.

અવ્જોર્દ, avjôrd. ના૦ પેહરણ; શરીર ઢાંકવાનું વસ્ત્ર. Subs. A garment; clothing for the body.

અવજ્-વર્દી, avaj-vardî. ના૦ પાછું ફેરવવું, હરખુત કરવું, ધીક્કારી—તુચ્છકારી—હાંકી કાઢવું. Subs Turning back; treating with contempt; slighting; driving away.

ઓજ્-વર્દી, ôj-vardî. ના૦ સચ્ચાઈને ફેરવવી—ઉલટાવવી, જુઠું બોલવું, કૌવતને પાછું હતાડવું; નબળું કરવું. Subs. Upsetting the truth; representing falsely; telling a lie; counteracting one's power; enfeebling. Pâz.

ઓજ્-વર્દીદન, ôj-vardîdan. See , ôj-vardî. ક્રિ૦ સચ્ચાઈને ફેરવવી—ઉલટાવવી, જુઠું બોલવું, કૌવતને પાછું હતાડવું, નબળું કરવું. V. To upset the truth; to represent falsely; to tell a lie; to counteract one's power; to enfeeble.

ઓજે, ôjê. See ôj.

આંચક, ânchak. ના૦ સીંધુ નદી ઉપરનાં એક શેહરનું નામ છે. Subs. Name of a city situated on the Indus.

હન્જે, hanjê. See anjû.

ઓજે, ôjê. ના૦ યજશનેનાં આલાત ભરવાનું વાસણ, કુંડી. વિ૦ કુટાયલું. શબ્દ૦ અ૦ ઉપર. Subs. A large round vessel of copper for putting ceremonial utensils, usually called a *Koondee*. Adj. Pounded. Prep. Up, on, above.

ઓજે-તર, ôjê-tar. See ôj-ômand-tar.

અવ્જદે, avjadê. ભૂ૦ કૃ૦ મારેલું, તુટેલું, જખમી કીધેલું. Past Part. Beaten; broken up; wounded. Comp. Av.

હન્જતે, hanjatê. ભૂ૦ કૃ૦ એકદમ મારેલું; મારીનાખેલું. Past Part. Struck at once; killed. Comp. Av. See avjadê.

ઓજ્-તુમ, ôj-tûm. See ôj-ômand-tûm. Av.

ઓજ્દગી, ôjdagî. વિ૦ વધારો કરનારૂં, ફેલાવનારૂં, આબાદ થતું. Adj. Increasing; promoting; thriving.

અન્ચત્પમન, anchatpaman. ના૦ સીનો, છાતી. Subs. The breast; the chest.

હુચત્પમન, hûchatpaman. ના૦ આંગળું. Subs. A finger.

ઓજ્-તર, ôj-tar. See ôj-ômand-tar. Av.

ઓજ્-વાન્-વર, ôj-vân-var. વિ૦ કૌવત—જોર રાખનાર. Adj. Possessing strength—power. Pâz.

ઓજ્પતે, ôjpatê. ના૦ ઉંધું વાલવું, પાડી નાખવું, વાંકું વાલવું. Subs. Upsetting, overthrowing, throwing down, bending down. Comp. Av. + = Sans. पत् = Per. افتادن

ઓજ્‌પતગી, ôjpatagî. નાo ભાવo કૌવત, બહાદુરી, ચઢતી કળા—પદવી. Abst. Subs. Strength; bravery; prosperity.

ઓજ્‌પત્ગી, ôjpatgî. નાo સદંતર જતું રેહવું, ગુમ થવું, નાશ પાંમવું. Subs. Becoming extinct—*non est;* decaying.

ઓચ્‌પમન, ôchpaman. See hûchatpaman.

ઓજમ, ôjam. ક્રિo આજ્ઞાo હું ઉઠું—ઉભો થાઉં—ચઢું—બુલંદ કરૂં. V. Imper. I may get up—stand up—ascend—exalt.

ઓજ્‌-મદમ, ôj-madam. વિo ઘણુંજ ચઢતે દરજ્જેનું—ઉંચી પંકતીનું. Adj. Of the highest order—dignity.

ઓજ્‌-મદમ્‌-કાર, ôj-madam-kâr. નાo ચઢતે દરજ્જેનાં—ઉંચી પંકતીનાં કામ. Subs. Works of the highest order—dignity.

અન્‌જમન, anjaman. See anjûman.

ઓજ્‌મન્દ, ôjmand. See ôj-ômand.

અન્‌જુમની, anjûmanî. See anjûmûnigî.

અન્‌જમનીહા, anjamanîhâ. ક્રિo અo મંડળી—સભાના કાયદા પ્રમાણે. Adv. According to the rules of an assembly—society.

ઓજ્મન્દીહા, ôjmandihâ. ક્રિ૦ અ૦ મજબુતાઈથી, બુલંદીથી, કૌવતથી. Adv. Firmly; strongly; exaltedly; powerfully.

અન્જમની, anjamanî. See anjûmûnîgî.

ઓજ્મંદીહા-તુમ, ôjmandihâ-tûm. ક્રિ૦ અ૦ અતીશય કૌવતથી. Adv. Superl. Most powerfully.

અન્જમનીતર, anjamanîtar. વિ૦ વધારે મ્હોટી મીજલસ—મંડળી સભાવાળું. Adj. Compar. Having a larger assembly—society.

ઓજ્મંદ્-તર, ôjmand-tar. See ôj-ômand-tar.

અન્જમન્-દક્યા, anjaman-dakyâ. ના૦ પવિત્ર સભા; ધરમગુરૂઓની મંડળી. Subs. A sacred assembly—a society of spiritual guides—divines.

અન્જમનીગી, anjamanigî. See anjûmûnîgî.

અન્જમનીક, anjamanîk. ના૦ અંજુમનમાં બેસનાર, સભાસદ. Subs. A member of an assembly; an individual of a society.

ઓજ્મુદ્-કારી, ôjmûd-kârî. ના૦ અજમાવવા લાયકનું કામ, અજમાયશ, અનુભવ. Subs. A work fit for a trial; experience; long practice.

ઓજ્મુદ્ગી, ôjmûdgi. See above.

ઓજ-રાદીગાન, ôj-râdigân. ના૰ મૂર્તીપુંજકો, બુતપરસ્તો. Subs. Plur. Idolators; idol-worshippers.

અન્જર્ગ, anjarg. વિ૰ ધરાયલું, તૃપ્ત થયલું, સંતોષી, સબુરીવાળું. Adj. Satisfied; satiated; contented; patient.

અન્જર્ગ, અન્જ્રગ, anjarg, anjrag. ના૰ મતલી; એક સબજાની જાત. Subs. Myrtle; an evergreen shrub.

ઓજીરશની, ôjîrashnî. ક્રિ૰ અ૰ હોકમ—આજ્ઞા મુજેબ, વસીઅત—નસીહત પ્રમાણે. Adv. In accordance with commands—orders; in accordance with one's last will—instructions.

ઓચરત, ôcharat. ના૰ અજાયબી, અચરતી, હેરત. Subs. Wonder; amazement; bewilderment.

હોચ્રત, hôchrat. ના૰ પાદશાહી લાયક સરપાવ; અબરેસમી કપડાં, બખતર. Subs. A princely garment; a rich silken robe; an armour.

ઓજ્રત, ôjraṭ. ના૰ તસુ. Subs. An inch; the 32nd part of a yard.

ઉજ, uz, See ôj. Av.

ઓજ, ôz. વિ૰ ઉંચું; બીજું, પરાયું. ના૰ પુતળું. Adj. Elevated; lofty; another; foreign. Subs. An idol.

હોઝ, hôz. ના૦ આવાજ; પોકાર; સાદ. Subs. Sound; noise; voice.

ઓઝા, ôzâ. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ ચાલ, જા. V. Imper. Go, walk, get on.

ઓઝી, ôzî. વિ૦ ચાલનારૂં. Adj. Walking.

અન્-ઝાહક, an-zâhak. વિ૦ બેહદ, પરમાણ વિનાનું. Adj. Unlimited; disproportionate.

ઓઝાઈર, ôzâîr. ના૦ ઉજીરન ગેહ, દહાડાની ત્રીજી ગેહનું નાંમ; એક ફરેશતાનું નામ છે કે જે ત્રીજા પોહોરના વખત ઉપર મવકકલ છે. Subs. *Oziren-geh* (the 3rd subdivision of the day); the angel presiding over the same. Av.

ઓઝ્-આએશ્ન, ôz-âêshna. ના૦ ભાવ૦ ઉપર આવવું, પ્રકાશવું, ઉગવું, વધવું. Abst. Subs. Coming up; rising; shining; increasing.

ઓઝ્-આએશ્ની, ôz-âêshnî. Same as above.

ઓઝા-યાને, ôzâ-yânê. ના૦ ઘણી આવક—વૃધ્ધી—વધારો. Subs. A large income—increase—surplus.

ઓઝાયશ્ન, ôzâyashna. See ôz-âêshna.

અવ્ઝાએશ્ની, avzâêshnî. વિ૦ વધનારૂં, ફેલાવો કરનારૂં. Adj. Increasing; promoting; diffusing.

ઓઝ્-આએશ્ની, ôz-âêshnî. See ôz-âêshnî.

ઓઝાયશ્ની, ôzâyashnî. ના૦ ભાવ૦ વધારો, આબાદાની. Abst. Subs. Increase; prosperity.

હુ-ઝાએશ્ની, hû-zâêshnî. ના૦ ભાવ૦ નેક જીંદગી; દોલત, મતા; આસાની—સેહલાઈથી જનમ આપવો. Abst. Subs. A virtuous life; wealth; property; easy child-birth. Comp. Av. = Pâz.

ઓઝ્-આએશ, ôz-âêsh. See ôz-âêshna.

હુ-ઝાદ્ગી, hû-zâdgî. વિ૦ નેકીથી જણનારૂં; ના૦ નેક જનમ; નેક બુન્યાદ—નસલ. Adj. Giving good birth. Subs. A good birth; noble parentage—lineage.

ઓઝ્-આએદ, ઓઝ્હેદ, ôz-âêd, ôzhêd. ક્રિ૦ ઉંચે ચહડેછે—આવેછે. V. Ascends; rises.

ઓઝાઈર, ôzâîr. See ôzâîr.

ઓઝાઈરીન, ôzâîrîn. See ôzâîr.

હુ-ઝાક, hû-zâk. વિ૦ નેક પેદા થયલું. ના૦ સારૂં ફરજંદ. Adj. Well-born. Subs. A good child.

અન્-ઝાહ્કશ, an-zâhkash. વિ૦ અતલગનું, નજદીકીનું, દુરી વિનાનું. Adj. Closely connected; related to; akin; not distant.

અન્ઝાર, anzâr. નાο પુરૂકલતા, બીશ્યારી ; દુબ્લતા, નાતવાંની. Subs. Abundance ; copiousness ; weakness ; feebleness.

અવ્ઝાર, avzâr. નાο હથયાર, શસ્ત્ર, ઓજાર ; ઈન્દ્રી. Subs. A weapon; an instrument; an implement; an organ; a sense.

અન્ઝાર-વન્દશ્ની, anzâr-vandashnî. નાο ભાવο વગર હાંસેલની મતલબ, નીરર્થક ઈચ્છા ; બીશયાર પામવું. Abst. Subs. A disinterested motive; useless desire; acquiring much.

અવ્ઝારે, avzârê. વિο હથયાર—શસ્ત્ર રાખનાર. Adj. Furnished with arms—weapons.

ખોઝારેહ, khôzârêh. વિο થોડું. Adj. Little; few.

હોઝાર્દન, hôzârdan. ક્રિο જવું ; આપવું ; કરવું ; સાફ કરવું ; પીછાણવું.. V. To pass; to pay; to perform; to clean; to distinguish.

ઓઝ્-શહા-મીનીદારી, ôz-shahâ-minî-dârî. નાο ભાવο વેહેમી તથા બુતપરસ્ત ક્રિયા કરવી. Abst. Subs. Performing superstitious and idolatrous ceremonies.

ઓઝ્-દાહીગાન, ôz-dâhîgân. વિο પરાયા—પારકા દેશનું. Adj. Foreign; a lieu; belonging to a foreign land. Comp. Av.

ઓઝ્દાઈ, ôzdâî. નાο પરાયું—પારકું દેશ ; જુદો

મુલ્ક. વિ૦ બુલંદ. Subs. A foreign country; a different region. Adj. Elevated, exalted.

ઉજશી, ûzashî. વિ૦ બુલંદ, શ્રેષ્ઠ, ચઢતે દરજ્જેનું. Adj. Elevated; excellent; enjoying a high dignity.

ઓઝ્-દહીગાન, ôz-dahîgân. ના૦ પારકા દેશ—મુલકનાં લોકો, પરદેશીઓ. Subs. Plur. People of a foreign country; foreigners.

ઓઝ્દાએશ્ન, ôzdâêshna. ના૦ દેહકાંની, બુલંદ, ઉઠાવવું, છુટે હાથે આપવું. Subs. A clown; a rustic; raising on high; giving freely.

ઓઝ્દેહેશ્ને, ôzdêhêshnê. ના૦ પારકાં દેશો—મુલકો. વિ૦ બુલંદ, ઉંચું. Subs. Foreign countries—regions. Adj. High; elevated; exalted.

ઓઝ્દાઈનેદ, ôzdâînêd. ક્રિ૦ સુકવે, સુકકું કરે. V. May dry; may make dry.

ઓઝ્-દાયંદ, ôz-dâyand. ક્રિ૦ પાક—ખુશ્ક કરે, માંજે, ઉંજારે. V. May purify—dry; may clean—rinse—scour.

ઓઝ્દાઈનીનદ, ôzdâînînad. See above.

ઓઝ્દાઈનેદ, ôzdâînêd. See ôzdâînêd.

ઓઝ્-દાઈદન, ôz-dâîdan. ક્રિ૦ પાક—સુકકું—ખુશ્ક કરવું, માંજવું, ઉંજારવું. V. To purify; to clean; to dry; to scour; to rinse.

અન્-ઝીઆ-ગી, an-zîângî. વિ૦ નુકસાન—

જીઆંન નહીં કરનારૂં. Adj. Not doing any harm —injury.

ઓઝ્દેઝાર, ઓઝ્દેવ્ઝાર, ôzdêzâr, ôzdêvzâr. ના૦ દીવાર; એક કીલ્લાનું નામ છે કે જે પાદશાહ કએખુશરોએ ઘણી મેહનતે ફતેહ કર્યો હતો અને તેમાં "આદર ગોશસ્પ" નામનાં આતશને પરઠયો હતો, જેને "બેહમન દેઝ" અને "ચએચશ્તે વર" કરી કહેછે; બુત-ખાણું; દેવલ, પુટલું. Subs. A wall; name of a strong fort, otherwise called *Bahmandêz* and *Chaechastê-var*, conquered by *Kaikhosru* after an obstinate fight. In this fort the King had consecrated the sacred fire called *Âder-yoshasp ;* an idol-temple; a church; an idol.

ઓઝ્-દાદન, ôz-dâdan. ક્રિ૦ જોશ આપવો, ઉભાણ થવું; ઉપર ફીણ ચઢવું. V. To boil; to be boiled; to efferversce; to froth.

ઓઝીઆરાને, ôzîârânê. ના૦ ઉજીરન ગેહ; દહાડાની ત્રીજી ગેહનો વખત; બપોરના ત્રણથી તે રાત પડે ત્યાં સુધીનો વખત. Subs. *Uziren-geh* (the 3rd sub-division of the day) commencing from 3 P.M. up to evening. Av.

ઓઝ્દેહ, ôzdêh. ના૦ બુટ, પુટલી, મુર્તી; બુત-પરસ્તી. Subs. An idol; a human figure in wood, stone, &c.; idolatry.

ઓઝ્-દેશીગી, ôz-dêshîgî. ના૦ ભાવ૦ મુર્તી-પુંજા, બુતપરસ્તી. Subs. Abst. Idolatry; idol-worship.

[Pahlavi] ઓજ્-દશ્તાનીહા, ôz-dashtânîhâ. ક્રિ૦ અ૦ દશ્તાંનનાં કૌવતથી. Adv. By the power of *menses*.

[Pahlavi] ઓજ્દેશ્તાનીહા, ôzêshtânîhâ. ક્રિ૦ અ૦ જણવાની જગોએથી, જેહદાંનથી, ગર્ભસ્થાંનની મારફતે. Adv. From the womb—*uterus;* through the womb.

[Pahlavi] ઓજ્દેસ, ôzdês. See [Pahlavi], [Pahlavi], [Pahlavi] ôjdês.

[Pahlavi] ઉજ્દેઈશ, ûzêish. ના૦ વધારો, વૃદ્ધી, ચઢતી. Subs. Increase; growth; rise.

[Pahlavi] / [Pahlavi] ઓજ્-દેહી, ôz-dêhî. See [Pahlavi] ôz-dâhîgân.

[Pahlavi] / [Pahlavi] / [Pahlavi] / [Pahlavi] / [Pahlavi] ઓજ્દેસી, ôzdêsî. વિ૦ મુર્તીપુંજક; મુર્તી—પુતળાંને લગતું. Adj. Idolatrous; pertaining to an idol-image. Comp. Pâz. [Pahlavi], [Pahlavi]

[Pahlavi] / [Pahlavi] / [Pahlavi] ઓજ્દેસ્પરસ્તગી, ôzdêsparastagî. ના૦ પુતળાંને પુજવાનો ગુનાહ; દેવોને માનવાનો ગુનાહ. Subs. The sin of worshipping idols; the sin of keeping faith in false Gods—*devs*. Comp. Pâz. [Pahlavi]

[Pahlavi] ઓજ્દેવ, ôzdêv. See [Pahlavi], [Pahlavi], [Pahlavi] ôjdês.

[Pahlavi] ઓજ્દેવ-યજ્દે, ôzdêv-yazadê. See [Pahlavi], [Pahlavi], [Pahlavi] ôz-dêsparastagî.

ઓઝ્-દેવ્-યઝગી, ôz-dêv-yazagî. ના૦ ભાવ૦ દીનની રાહ ઉપર નહીં રેહેવું; વટલી જવું; દેવોને માનવું. Abst. Subs. Not adhering to the path of religion; becoming an apostate; a belief in false Gods—*devs.*

ઓઝ્દેવ્ઝાર, ôzdêvzâr. See ઓઝ્દેઝાર, ઓઝ્દે૦ઝાર, ôzdêzâr, ôzdêvzâr.

ઓઝ્-દેવ્-પઝ્દીગી, ôz-dêv-pazdîgî. ના૦ ભાવ૦ દીનની રાહ ઉપર ઉસ્તવાર નહીં રેહેવું; દીનનાં કાંમમાં ખલલ નાંખવી. Abst. Subs. Not being firm on the path of religion; offering resistance in religious works.

ઓઝ્-દેવ્-પર્દગી, ôz-dêv-pardagî. See above.

ઓઝ્-દેવ્-મનીદાર, ôz-dêv-manîdâr. ના૦ ભાવ૦ બુતપરસ્તીની—પુટલાં પુંજવાની માનતા કરવી. Abst. Subs. Making vows for worshipping idols—images.

ઓઝ્દેઝાર, ôzdêzâr. See ôzdêzâr, ôzdêvzâr.

ઓઝ્-દેઝ્-પરસ્તગી, ôz-dêz-parastagî. See ôzdêsparastagî.

ઓઝીરેન, ઓઝીર, ôzîrên, ôzîr. See ôzâir.

ઓઝીન, ôzîn. ના૦ વાંહુજણી ઓરત; જીઆદતી, વધારો. Subs. A barren woman; increase; growth.

હુ-ઝીન, hû-zîn. ના૦ સારૂં—તેજ હથીઆર—શસ્ત્ર. Subs. A good instrument; a sharp weapon. Av.

ઓઝીનશ્ની, ôzînashnî. ના૦ ભાવ૦ સારી—નેક જીંદગી ગુજારવી. Abst. Subs. Passing a virtuous—good life.

હુ-ઝીવશ્ની, hû-zîvashnî. વિ૦ નેક જીંદગીવાળું, સારી રીતે જીવનારૂં. Adj. Pertaining to a virtuous life; living a good life.

હુ-ઝીન્દાન, hû-zîndân. ના૦ સારી તુરંગ, સારૂં કેદ-ખાનું; આસાન કેદ. Subs. A good jail; easy confinement.

હુ-ઝીવશ્ને, hû-zîvashnê. See hû-zîvashnî.

હુઝીનેદ, hûzînêd. ક્રિ૦ વધેછે; જણેછે; સારી જીંદગી ભોગવેછે. V. Grows; gives birth; begets; leads a good life.

હુઝીનીદાર, hûzînîdâr. ના૦ જેહદાન, ઓરતની શરમ ગાહ. Subs. Womb; *pudendum mulieris.*

હુ-ઝીન, hû-zîn. See hû-zîn.

ઓઝીનન્દ, ôzînand. ક્રિ૦ ચઢાવે. V. *May raise*—elevate—mount.

ખુઝીનેહ, khûzînêh. ના૦ મેહનત, જેહમત. Subs. Trouble; hardship.

ઉઝ્એરેન, ઓઝ્ઈર, અઝયરેન, ûzîêrên, ôzîîr, azayarên. See ôzâîr.

ઓઝેદ, ôzêd. See ôjêd.

ઓઝીદે, ôzîdê. ભૂ૦ કૃ૦ ઉપર ચઢેલું, પોંહચેલું. Past Part. Ascended; reached.

અવ્ઝીદન, avzîdan. ક્રિ૦ ઠોકવું; મરોડી નાંખવું; જીઆદે થવું, વધારવું, વધવું; જણવું. V. To strike; to knock; to twist—bend; to increase; to promote; to grow; to beget.

ઓઝીદન, ôzîdan. ક્રિ૦ ઉંચે ચઢવું, પોંહચવું; ઉગવું, ચલાવવું, હાકવું, નાંખવું, ફેકવું, વધારો કરવો. V. To ascend; to reach; to grow; to set or keep in motion; to drive; to throw; to augment.

ઓઝીર, ઓઝીરેન, ôzîr, ôzîrên. See ôzâîr.

અવ્ઝન, avzan. નાં૦ એજમત, ચમત્કાર; દીન; નાંખવું. Subs. Wonder; miracle; marvel; religion; throwing.

હીઝ્વ, hîzva. નાં૦ જીભ, ભાષા, વાચા, બોલી. Subs. Tongue; language; speech; dialect. Comp. Av. = Sans. जिह्वा = Per. زبان Pâz.

ઓઝ્-વાદેદ, ôz-vâdêd. ક્રિ૦ મ્હોટેથી કહ્યું, જણાવ્યું. V. Said loudly; informed. Comp. Av.

ઓઝ્વાસ્ત, ôzvâst. ક્રિ૦ ઉઠયું. V. Rose; mounted.

હુઝ્વાસ્તન, hûzvâstan. ક્રિ૦ ઉઠાવવું, ઉચકવું. V. To raise; to lift up.

હેઝ્વાન, hêzvân. See hîzva.

હુઝ્વાની, hûzvânî. ના૦ ભાવ૦ જબાનને કામમાં લાવવી—વાપરવી. Abst. Subs. Using one's tongue; making use of one's language.

હેઝ્વાની, hêzvânî. વિ૦ જબાન—ભાષા—બોલીને લગતું. Adj. Pertaining to the tongue—speech—language.

ઓઝ્-દેવ્-યસ્ની, ôz-dev-yasnî. See ôzdêh.

હેઝ્વાન્-દરાઈનીદાર, hêzvân-darâînî-dâr. વિ૦ જબાંનને ચલાવનાર, જબાન-દરાજ, બોલકણું, ચાપલુસીખોર, દુષ્ટ સખુન બોલનારૂં. Adj. Using the tongue freely; loquacious; talkative; obsequious; speaking bad words. Comp. Av.

ઓઝ્વારેશ, ôzvârêsh. ના૦ પેહેલવી ભાષા. (જુવો પેહેલવી શબ્દકોશનો વાલમ પેહલો દીબાચાને સફે cx.-cxiv.) Subs. The Pehlvi Language. (See Vol. I., Introduction, pp. xliv.-xlvii.

ઓઝ્-વારશ્ન, ôz-vârashna. ના૦ ચઢતો વારેસ, અવસ્તાનો (પેહેલવી) તરજુમો, પેહેલવી ભાષા; મોહોર, સીક્કો.

Subs. An heir of a superior claim; translation of the Avesta (in Pehlvi); the Pehlvi language; a seal or stamp; a coin.

હોઝ્વાર્દન, hôzvârdan. ક્રિ૦ કેહવું, જોસ્તેજો કરવી; તમામ કરવું; છુટું કરવું. V. To say; to make an inquiry; to finish; to set free.

ઉઝુશ્તાની, ûzûshtânî. ના૦ ભાવ૦ મુવેલું બચ્ચું જણવું. Abst. Subs. Giving birth to a still-born child. Comp. Av.

ઓઝુશ્તાની, ôzûshtânî. વિ૦ દીલની ગરમી વિનાનું, જીવ વિનાનું, મુવેલું. Adj. Void of animal heat; lifeless; dead.

હુઝુશ્તાની, hûzûshtânî. ના૦ ગર્ભસ્થાન, ગર્ભ. Subs. Womb; a fœtus; an embryo.

ઉઝુશ્તાન, ûzûshtân. ના૦ સરફરાજી, બરતરી, બુલંદી, હમેલ પાડવો. Subs. Exaltation; superiority; elevation; miscarrying.

ઓઝુશ્તાને, ôzûstânê. વિ૦ વધનારૂં; બરતર, બુલંદ, સરફરાજ. Adj. Growing; higher; elevated; exalted.

હુ-જન્દી, hû-zandî. ના૦ નેક જીંદગી. Subs. A virtuous life.

ઉઝુસ્તાન, ûzûstân. See ûzûshtân.

હુઝુસ્તાન, hûzûstân. ના૦ ફરજંદ જણવાનો નજદીકનો વખત. Subs. The time of delivery—child-birth.

હેઝુબ, hêzûb. ના૦ ઝુ પાદશાહ, જેને ઝુ બીન તેહમાસ્પ કહેછે. Subs. *Zu;* the name of an ancient King of Persia, the son of *Tehmâsp.*

અવ્ઝુન, avzûn. ના૦ વધારો, વૃધ્ધી. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ તું વધાર. Subs. Increase; growth. V. Imper. Increase (thou).

ઓઝુન, ôzûn. See astarûn, ôhzûn. ના૦ વાંહજણી સ્ત્રી. Subs. A barren woman.

અવ્ઝુનીગાન, avzûnîgân. ના૦ મોટા—બુજોરગ લોકો. Subs. Plur. Great men; men of high dignity.

હુ-ઝુદ્ગી, hû-zûdgî. See hû-zandî.

અવ્ઝુન, avzûn. See avzûn.

અવ્ઝુદન, avzûdan. See ôzîdan.

હુ-ઝુદગી, hû-zûdagî, See hû-zûdgî.

અવ્ઝુલ, avzûl. ક્રિ૦ અ૦ સેતાબ, જલદી, તુરત, એકદમ. Adv. Soon; quickly; immediately; at once.

અન્-જદ, an-zad. ભૂ૦ કૃ૦ મારયા—નુકસાન કર્યા વિનાનું. Past Part. Not struck; uninjured.

ઓઝ્દેસ-પરસ્તગી, ôzdês-parastagî. See ôzdêsparastagî.

ઓઝ્દીદન, ôzdîdan. ક્રિ૦ નાખવું, ફેંકવું. V To throw; to cast.

اوزدن અવ્ઝદન, avzadan. ક્રિ૦ મારવું, કટલ કરવું, કાપીનાખવું. V. To strike; to kill; to slaughter.

ازما ઓઝ્મ, ôzma. ના૦ અજમાવવું, પરિક્ષા કરવી, કસવું; દરાખ. Subs. Trying; making experiment of; examining; testing; assaying; grapes; raisin.

ازمایشنی ઓઝ્માએશ્ની, ôzmâêshnî. વિ૦ અજમાવનારૂં, કસનારૂં, પરિક્ષા કરનારૂં. Adj. Trying; testing; examining.

ازمایشنه ઓઝ્માએશ્ને, ôzmâêshnê. ના૦ ભાવ૦ Abst. Subs. See above.

ازماست ઓઝ્માસ્ત, ôzmâst. ના૦ તપાસ, અજમાયશ, પરિક્ષા, કસોટી. Subs. Inspection; trial; examination; test; making trial; a touch-stone.

انزمان અન્‌ઝમાન, anzamân. ક્રિ૦ અ૦ આખેરશને વખતે, કયામતને દહાડે, રસ્તાખેજની વખતે. Adv. Ultimately; on the day of Judgment.

ازمان ઓઝ્માન, ôzmân. See ازمایشنی ôzmâêshnî.

هزمان હુઝ્માન, hûzmân. વિ૦ વાજબી, બરાબર, અપક્ષપાત, સત્યતાવાળું. Adj. Proper; just; impartial; truthful.

هزمان હુ-ઝમાન, hû-zamân. ના૦ સારો—શુભ વખત—ચોઘડયું. Subs. Opportune time—a good opportunity—juncture.

ازمی ઓઝ્મી, ôzmî. See ازمایشنی ôzmâêshnî.

ازمیتر ઓઝ્મીતર, ôzmîtar. વિ૦ વધારે પુખ્ત અજમાયશવાળું—કસાયલું. Adj. Compar. More experienced—tried.

ઓઝ્મ-બોર્દ, ôzma-bôrd. ક્રિ૦ અજમાયશ કીધી, તપાસ કીધી. V. Made trial of; tested; examined.

ઓઝ્મુક, ôzmûk. See ôzmâêshnî.

ઓઝ્મુકી, ôzmûkî. ના૦ ભાવ૦ Abst. Subs. See ôzma.

ઓઝ્મુદ, ôzmûd. ક્રિ૦ અજમાવ્યું, કસ્યું, પરિક્ષા કીધી. V. Experienced; examined; tested.

ઓઝ્મુદાર, ôzmûdâr. ના૦ તપાસનાર, કસનાર, અજમાવનાર. Subs. An examiner; a tester; one who makes an experiment of.

ઓઝ્મુદારાન, ôzmûdârân. See above.

ઓઝ્મુદારીહા, ôzmûdârîhâ. ક્રિ૦ અ૦ પરિક્ષાની રીતે કસવાથી, બારીક રીતે અવલોકન કરવાથી. Adv. By way of trial; test; by examining minutely.

ઓઝ્મુદીહા, ôzmûdîhâ. ક્રિ૦ અ૦ અજમાયશને લીધે. Adv. On account of experience.

ઓઝ્મુદશ્ની, ôzmûdashnî. See ôzma.

ઓઝ્મુદન, ôzmûdan. ક્રિ૦ અજમાવવું, કસીજોવું, પરિક્ષા કરવી. V. To experience; to test; to examine.

ઓઝ્મુદે, ôzmûdê. ભૂ૦ કૃ૦ અજમાવેલું, કસેલું, પરિક્ષા કીધેલું. Past Part. Experienced; tested; examined.

ઓઝ્મુદગાન, ôzmûdagân. ના૦ અજમાયશવાળા, કસી જોનારાં, બારીક રીતે અવલોકન કરનારા. Subs. Plur. Experienced persons; those that test; those who make minute observations.

ઓઝ્મુદ્-કારી, ôzmûd-kârî. See ôzmâêshnî.

ઓઝ્મુદ્-તર, ôzmûd-tar. See ôzmîtar.

ઓઝ્મત, ôzmat. See ôzmûd.

હુ-ઝર્હુનશ્ની, hû-zarhunashnî. ના૦ ભાવ૦ સેહેલાઈથી જનમ આપવો, સારી રીતે ઉગવું. Subs. Abst. Giving birth to a child with ease; growing well.

ઉઝ્-લાલા-વર્ઝીદન, uz-lâlâ-varzîdan. ક્રિ૦ તોબેશ—પ્રાયશ્ચીત્ત—પશ્ચાત્તાપ કરવો. V. To be penitent; to feel sorrow for sin; to regret. Comp. Av.

અન્ત, અર્દ, ant, ard. વિ૦ ખાલેશ, સ્વચ્છ, નીતરૂં, પાક, પવિત્ર. Adj. Sincere; unsoiled; limpid; pure.

અવદ, avad. ના૦ અજાયબી, આશ્ચર્યતા. વિ૦ ઘણું બુલંદ—ઉંચું; પેહલું. Subs. Wonder; amazement. Adj. Exceedingly high—elevated; first; earliest.

ઓત, ôt. સર્વ૦ તું, તુંને. Pron. Thou; to thee.

આન્-ત, ân-ta. સર્વ૦ તુંને તે. Pron. That to thee. Comp. Per. آنت (*i.e.* آن ترا)

આનત, ânat. સર્વ૦ તારૂં. Pron. Thy; thine.

ખવુદ, ખુદ, khavûd, khûd. સર્વ૦ પોતે, જાતે, અસલ, જાતી, તાજ. Pron. Personally; one's self; original. Comp. Av. = Sans. स्वतः = Per. خود

હુત, hût. નાં૦ મીન રાસી. Subs. The sign Pisces.

ખોદા, khôdâ. નાં૦ સર્વે જગત—સૃષ્ટીને પેદા કરનાર, સર્વેનો ધણી, શેહનશાહ, સરદાર, શેઠ, ધણી, સ્વાન. Subs. The Creator of the universe; the sovereign of all created things; an emperor; a chief lord; master; soul. Comp. Av. Pâz. = = Per. خدای

ખોદાયાન, khôdâyân. નાં૦ સાહેબો, સરદારો, હાકેમો, અકાબરો, ધણીઓ. Subs. Plur. Lords; chiefs; governors; great men; masters. Comp. Pâz.

ખોદા-ઓમન્દ, khôdâ-ômand. વિ૦ સાહેબી—સરદારી ભોગવનારૂં, મોટાઈ—દબદબાવાળું, વફાદાર; તાબેદાર. Adj. Enjoying mastery—superiority; magnificent; pompous; faithful; obedient.

ખુદાએ, khûdâê. See khôdâ.

ખુદી, khûdî. See khavûd, khûd.

અન્દાશ, andâsh. નાં૦ ભાવ૦ લવાજમ, ચોઠાઈ, હકસાઈ. Abst. Subs. An allowance; a fourth part; commission; fee.

ખોદાઈ, khôdâî. ના૦ ભાવ૦ સાહેબી, સરદારી, પાદશાહી, મોટાઈ, રાજ્ય ; સત્તા. Abst. Subs. Mastery ; leadership ; sovereignty ; greatness ; rule ; authority.

હુ-તાશીદ, hû-tâshîd. ભૂ૦ કૃ૦ નેક સરજેલું—પેદા થયલું ; સારો આકાર ઘડેલો—બનાવેલો ; ખુબસુરત. Past Part. Well-created—made ; well-modelled—shaped ; beautiful. Comp. Av. = Sans. सुतष्ट = Per. نو تا شید

અર્થશીર, અન્તાશીર, અર્દેશીર, arthashîr, antâshîr, ardêshîr. ના૦ પાદશાહ અરદેશર ; કદીમ ઈરાનના એક નામાંકિત પાદશાહનું નામ ; સાસાનીઅન વંશનો સ્થાપનાર. એ પાદશાહે પોતાના વખતમાં તોસર નામના એક કાબેલ દસ્તુરની મારફતે જરતોશ્તી ધર્મને લગતાં જે વીખરઈ ગયલાં પુસ્તકો હતાં તે સઘલાંઓને એકઠાં કરીને બરાબર ગોઠવાવ્યાં, ધર્મ સંબંધી સઘલી કેતાબો જાલવી રાખવાને તેણે પોતાની રૈયતમાં એક ફરમાન બાહાર પાડ્યું. એ પાદશાહ એલમ તથા વિદ્યાનો મુરબ્બી હતો. Subs. King Ardesheer ; name of a illustrious King of Ancient Persia ; the founder of the Sassanian dynasty. This King, with the valued assistance of a learned Dustoor, named Toser, collected all the Works relating to the Zoroastrian religion and arranged them in due order. He issued an order to his subjects that all religious books should be well preserved.

ખુદાયશ, khûdâyash. See khôdâî.

ખુદાયાન, khûdâyân. See khôdâyân.

અર્થેશ્તર, arthêshtar. See arthashîr, antâshîr, ardêshîr.

ખોદાઈ-તર, khôdâî-tar. વિ૦ વધારે ચઢતી હકુમતવાળું. Adj. Compar. Enjoying a higher authority.

ખુદાઈ, khûdâî. ના૦ ધણીઆણી, પત્ની. Subs. The mistress of a family; the female head of a family.

ખુદાયશ, khûdâyash. See khôdâî.

ખુદાઈ-અશ, khûdâî-ash. નાં૦ તેની—પેલાની હકુમત. Subs. His or her authority—power.

ખુદાએ, khûdâê. ના૦ ખાવંદ, ખોદા. Subs. Lord; God.

ખુદ્-અસ્ત, khûd-ast ક્રિ૦ પોતે હોય—છે. V. May be himself—herself; is himself—herself.

ખુદ્-યાવર, ખુદ્-અઈવાર, khûd-yâvar, khûd-aîvâr. ના૦ પોતે જાતે મદદ કરનાર. Subs. One who gives support personally.

ખુદાઈ-વાર, khûdâî-vâr. ના૦ પાદશાહી ભોગવનાર—કરનાર. Subs. One who enjoys sovereignty; one who rules.

ખોદાઈનીદે, khôdâînîdê. ભૂ૦ કૃ૦ જેને હકુમત—સાહેબી ભોગવેલી તે. Past Part. One that ruled or enjoyed superiority.

ખોદા-કામે, khôdâ-kâmê નાo મોરાદનો સાહેબ, શેહેરેવર અમશાસ્પંદની લકબ યાને ઓલખ છે. Subs. Master of one's own wishes; surname of *Sheherivar Amshaspand.*

ખુદાદ, khûdâd. વિo પોતાના ઠેડવેલા માર્ગ પ્રમાણે ચાલનારૂં, પોતે પોતાનું ઠેડવેલું કામ કર્યું જનારૂં; પોતાની મેલે પેદા થયલું; કુદરતી. Adj. Going round the fixed course; performing one's own appointed business; self-created; natural. Comp. Av.

ઉતાનુન, utânûn. નાo શક્તિવાન થવું. V. To become powerful—strong.

ખુદાન, khûdân. Plur. Of khûd, which see.

ખોદાવંદ, khôdâvand. See khôdâvand.

હુ-તાક, hû-tâk. વિo સારી રીતે વેહેતું, ઝડપથી ચાલતું. Adj. Well-flowing, quick-running, rapid. Comp. + = Av. = Per. تک crd. of تکیدن Comp. تاختن

હુ-દાક, hû-dâk. વિo નેક પેદા થયલું; ભાગ્યશાલી. Adj. Well-created; fortunate.

ખુદાકી, khûdâkî. નાo ભાવo સાહેબી, માલેકી, સાહેબ, ધણી. Abst. Subs. Superiority; mastery; a master; an owner.

ખુદાદ, khûdâd. See khûdâd.

ખુદાદી, khûdâdî. See above.

અન્દામ, andâm. See andâm.

હુ-તખ્મ, hû-takhma. વિ૦ સારૂં જોર રાખનાર, જોરાવર, શુરો. Adj. Possessing good strength; powerful; brave. Comp. Av. +

હુ-દાર, hû-dâr. See hûdâr.

અન્તારીદે, antârîdê. ભૂ૦ કૃ૦ વારેલું, પાછું ખેંચેલું, ગોળ કીધેલું; ફરાખ, પોહોળું. Past Part. Turned back; withdrawn; made circular; spacious; wide.

અન્તારીદન, antârîdan. ક્રિ૦ વારવું, પાછું ખેંચવું, ગોળ કરવું, ફરાખ કરવું. V. To turn back; to withdraw; to make circular; to widen; to make spacious.

ખુદ-શ, khuda-shî. વિ૦ તેનું પોતાનું, ખુદ પોતાને લગતું. Adj. His or her own; pertaining to one's self.

ખુદી, khûdî. ના૦ પોતાની મેળે, આપોઆપ, પોતાનું. Pron. Himself; herself; of one's accord; of itself; one's own.

ખુદીહા, khûdîhâ. ક્રિ૦ અ૦ પોતે જાતે; ખસુસ કરીને. Adv. Personally; particularly.

ખુદ્-દેહેશ્ન, khûd-dêhêshna. ના૦ ભાવ૦ પોતે જાતે આપવું. Abst. Subs. Giving (something) personally.

ખુદશ્-વશોવશ્ને, khûdash-vashôvashnê. ક્રિ૦ અ૦ પોતાના ખરાબ કરતુકને લીધે. Adv. On account of one's own evil deeds.

ખુદ્-દાદ, khûd-dâd. See khûdâd.

ખુદ્-શતુની, khûd-shatûnî. ના૦ હમવટણી.

વિ॰ પોતાના ગાંમ—શેહેરને લગતું. Subs. A fellow-citizen. Adj. Pertaining to one's own country—native place.

اندیک અન્દીક, andík. See اند andak.

خودگینیده ખુદીગીનીદે, khûdígínídê. ભૂ॰ કૃ॰ પોતાની મેલે થયલું. Past Part. Happened of itself.

خودسوری ખુદ્સુરી, khûdsûrí. ના॰ હલાલ મેહનતનો ખોરાક. Subs. Food obtained by one's own labour.

خودگوهریها ખુદ્-ગોહરીહા, khûd-gôharíhâ. ક્રિ॰ અ॰ જાતી શક્તીથી, અસલ ખુબીનેલીધે. Adv. By one's natural power; by one's own virtue—natural faculty.

خوددوشه ખુદ્-દોશે, khûd-dôshê. વિ॰ આપમતલબચું, ખુદ-પસંદ, બોહસીલું, હઠીલું. Adj. Selfish; self-interested; pleased with one's self; obstinate; stubborn.

خوددوشگی ખુદ્-દોશગી, khûd-dôshagí. ના॰ ભાવ॰ બોહોંશ, હઠીલાઈ, આપમતલબ. Abst. Subs. Obstinacy; stubbornness; self-interest.

خوددوشه‌تر ખુદ્-દોશે-તર, khûd-dôshê-tar. વિ॰ વધારે—બોહસીલું—આપમતલબચું. Adj. Compar. More obstinate—self-interested.

خوددوستی ખુદ્-દોસ્તી, khûd-dôstí. ના॰ પોતાની સાથની દોસ્તી. Subs. Friendship with one's self.

اوت
اود
ود
અવત, અવદ, avat, avad. વિ॰ ઘણું બુલંદ—ઉચું; પેહલું. Adj. Very exalted—elevated; first.

خود ખુદ, ખુદે, khûd, khûdê. સર્વ॰ પોતે; જાતે.. ના॰

આદમી, માલેક, ખોદા. Pron. Himself; herself. Subs. Man; an owner; God.

ખુદ્નાઈ, khûdnâî. ના૦ કારીગર, કીસબી. Subs. An artisan; one skilled in any art or profession.

હુ-તોખ્શ, hûtôkhsh. ના૦ પ્રમાણિકપણે કામ કરનાર, ઉદ્યોગી માનસ, કારીગર; દુનિયાદારી માનસ; બેહેદીન. Subs. One who works honestly; an industrious person; an artisan; a handi-craftsman; a worldly man; a layman. Pâz.

હુ-તોખ્શાઈ, hû-tôkhshâî. ના૦ ભાવ૦ હલાલ—જાતી મેહનત, સારી કોશેશ, પોતાની કૌવતે—બાજુએ કીધેલું તે; ઉદ્યોગ. Abst. Subs. One's own—rightful labour; a good effort; what is done with the strength of one's own arm; industry.

હુ-તોખ્શાગાન, hû-tôkhshâgân. ના૦ સારો ઉદ્યોગ—ધંધો કરનારા, સારા—ચાલાક કારીગરો. Subs. Plur. Those that are industrious; those that carry on a good business; good—skilful artisans.

હુ-તોખ્શાક, hû-tôkhshâk. See above.

હુ-તોખ્શાગી, hû-tôkhshâgî. વિ૦ કામમાં મેહનતું, કોશેશ કરનારૂં, ઉદ્યોગી, સારા કામ કરવાની આદત પડેલી. ના૦ સારી કોશેશ—મેહનત—ઉદ્યોગ; આબરૂદાર ધંધો. Adj. Well-endeavouring; properly industrious; hard at work; industrious; being habituated to do good actions. Subs. A good effort—work—industry; an honourable profession.

હુ-તોખ્શી, hû-tôkhshî. નાo સારો ધંધાદારી—વેપારી—કીસબી. Subs. A good tradesman—merchant; a skilful artisan. Pâz.

હુ-તોખ્શી, hû-tôkhshî. See above.

અન્ત-વહશ્ત, અર્દ્-વહશ્ત, anta-vahasht, ard-vahasht. નાo બેહેશ્તની ખાલેશી; ખાલેશ—પવિત્ર બેહેશ્ત, બરતર પવિત્રાઈ; અરદીબેહશ્ત અમશાસ્પંદ; બીજા મહીનાનું અને ત્રીજા રોજનું નામ; એ ફરેસ્તો, સઘલી જાતનાં આતશો ઉપર તેમજ રપીથવનનાં વખત ઉપર તેમજ પાકી પવિત્રાઈ અને સફાઈ ઉપર મવકકલ છે; વશ્ચક રાસી; એક માનસનું નામ છે. Subs. The purity of heaven; the taintless paradise; purity of a higher order; *Ardibehesht Amshâspand;* the second month of the year; the third day of every month; this heavenly spirit presides over all kinds of fire, the summer season and over-purity and cleanliness; the sign Scorpio; name of a man. Comp. Av. = Pâz. = Per. اردبهشت

હુ-તોખ્શ્ત, hû-tôkhsht. See hû-tôkhshî.

અન્તોહશ્તર, અર્થશ્તર, antôhashtar, arthashtar. See , arthashîr.

હુ-તોખ્શ્-તર, hû-tôkhsh-tar. નાo વધારે મોટો વેપારી, માનસનું નાંમ છે. Subs. A merchant of a higher grade; name of a person.

સે-તનાફોહર્ગાન, sê-tanâfôhargân. નાo

ત્રણ તનાફુર ગુનાહ. Subs. Three *Tanâfurs* of sin. Comp. = Av. = Sans. त्रि = Eng. three = Pâz. = = Per. سه + = Av. = Pâz. = Per. تنافورگان

હુ-તોખ્મે, hû-tôkhmê. વિ૦ સારી બુન્યાદ—તોખમ-વાળું. Adj. Of high parentage; of noble descent.

હુતોશ, hûtôsh. ના૦ પાદશાહ ગુશ્તાસ્પની ઓરતનું નામ છે. Subs. Name of the wife of King Gushtâsp. Av.

હુ-તોબાની, hû-tôbânî. વિ૦ સારી શક્તિવાળું. Adj. Possessing good power.

હુ-તોશે, hû-tôshê. ના૦ સારો બદલો, સારૂં કૌવત. Subs. A good reward—strength.

હુતોસ, hûtôs. ના૦ એક માનસનું નામ છે. Subs. Name of a person.

હુ-તન્વ, hû-tanva. ના૦ સારા બાંધો; શોભાવંતુ શરીર. Subs. A good constitution; an elegant person —body. Comp. Av. = Sans. सु = Pâz. = Per. خو + = Av. = Pâz. = Sans. तनुः = Per. تن

હુતુન, hûtûn. ના૦ તીર. Subs. An arrow.

ગુદ્નેશ, gûdnêsh. ના૦ ચટકી, ઉલટાપણું. Subs. Sultriness; sensation of heat.

અન્તુનતન, antûnatan. ક્રિ૦ ઉઠાવવું, ઉપર રાખવું; રાખવું. V. To raise; to keep up; to preserve.

અન્દુકે, ખન્દુકે, andûkê, khandûkê. See andûkê.

ખુદુક, khûdûk. નાo અદેખાઈ, ઈર્શા. Subs. Jealousy; emulation; the spirit of competition.

અન્દુજી, andûjî. નાo ભાવo સંગેરવું, મેલવવું, એકઠું કરવું. Abst. Subs. Collecting; acquiring; accumulating.

અન્દક, andak. See andak.

ખુદક, khûdak. નાo જોર, કૌવત, શુર. Subs. Strength; power; energy.

ખુદે, khûdê. નાo એક દેવનું નામ છે, એનું કામ એ છે કે, આદમીઓને ખાતાં ખાતાં ઉશકેરવું. સર્વo પોતે. Subs. Name of a *dev* whose business is to excite—irritate men while taking their meals. Pron. Himself; herself; personally.

હુદે, hûdê. વિo હક, વાજબી, રાસ્ત, દોરોસ્ત; જુનું. Adj. Just; equitable; true; proper; old.

ખુદ-ચ, khûda-cha. સર્વo પોતેબી, અને પોતે. Pron. Even he himself; and one's self.

આવે-તજશ્નાન, âvê-tajashnân. નાo વેહેતાં પાણીઓ. Subs. Flowing waters. Comp. Av.

ખુદ્-દોશે, khûd-dôshê. See khûd-dôshê.

خودپیداک ખુદ્-પેદાક, khûd-pêdâk. વિ૦ પોતાની મેલે દેખઈતું, જાહેરીમાં આવેલું. Adj. Self-evident; given out; spread abroad.

خودرائی ખુદ્-રાઈ, khûd-râî.• ના૦ પોતા વિશે ઉચું મત; અભિમાન. Subs. A high opinion of one's self; vanity. Comp. Per. خود رائی

انترز અ-તરાજ antarâz. વિ૦ એલમ—વિદ્યા વિનાનું; અભણ, અજ્ઞાન, મૂઢ. Adj. Destitute of knowledge —learning; ignorant; unlearned; stupid.

اودرگ અ-વદર્ગ, a-vadarg. ના૦ ખરાબ માર્ગ—રસ્તો. Subs. A bad way—road.

اودرگبران અ-વદર્ગ્-બરાન, a-vadarg-barân. ના૦ ખરાબ —આડે માર્ગે લેઈ જનારાં, ખરાબ રસ્તો દેખાડનારાં. Subs. Those that lead astray; those that show a wrong path.

ف

اف ઓફ, ôf. ના૦ તોજેશ, સજા/શિક્ષા. Subs. Punishment; chastisement.

خوف } ખોફ, khôf. ના૦ બીહીક, ધાસ્તી, ભય, દેહશત. Subs.
خف } Fear; dread; danger; terror.

هف હુફ, hûf. વિ૦ ખુબ, સારૂં, નેક, સુંદર, નીતિવાન, ઉચું, ફુમાસદાર, શોભઈતું, બરાબર, સઘળું. Adj. Good; excellent; virtuous; beautiful; moral; exalted; of fine texture; elegant; equal; all.

انفاس અં-ફાસ, anfâs. ના૦ એબારત, વાક્યરચણા, મતલબ. Subs. Style; the manner of writing with regard to language; purport.

હુપાસ્ત, hûpâst. નાં૦ સુકો ખોરાક. Subs. Dry food.

હુ-પાનગી, hû-pânagî. નાં૦ ભાવ૦ સારી મદદ કરવી; પુરતી મદદ આપવી; સારી સંભાલ કરવી; સારી રીતે બચાવવું. Abst. Subs. Giving good—sufficient assistance; taking care of well; protecting well.

હુ-પાતખ્શાઈ, hû-pâtakhshâî. નાં૦ સારૂં રાજ્ય—પાદશાહી. Subs. A good kingdom—rule.

હુફ-હમ્યાકી, hûf-hamyâkî. વિ૦ સારી રીતે તકનારૂં. Adj. Lasting well; durable.

હુફ-આમુખ્ત, hûf-âmûkht. વિ૦ પુખ્ત—સારી રીતે કેલવાયલું—શીખેલું. Adj. Well-instructed; well-informed—educated.

હુફ-આમુખ્તન, hûf-âmûkhtan. ક્રિ૦ સારી રીતે કેલવાવું—શીખવું. V. To learn properly; to acquire knowledge well.

અન્પાર, anpâr. નાં૦ રોશની. Subs. Light.

ઓપાર, ôpâr. વિ૦ વેહતું, તપકતું; ઝડકતું, ગલી જતું; ખાઈ જનારૂં. Adj. Flowing; dribbling; oozing out; leaking; eating away.

હુપાર, hûpâr. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ તું ગલ—ટપક—વેહે—નીકલ—ઝડક—ખાઈ જા. V. Imper. Leak—dribble—flow—ooze—eat away (thou).

અન્પારી, anpârî. વિ૦ ભરાયલું, ધરાયલું, તૃપ્ત થયલું. Adj. Filled up; satisfied; satiated.

હુપારી, hûpârî. See ôpâr.

હુપારીદન, hûpârîdan. ક્રિ૦ વેહેવું, ટપકવું; નીકળવું; ગલી—ખાઈ જવું. V. To flow; to dribble; to come out; to leak; to eat away.

અઉપાર્દ, aupârd. Past tense of aupârdan, see below.

અઉપાર્દન, aupârdan. See hûpârîdan. Per. اوباریدن , اوباشتن

ઓફ્શ, ôfash. વિ૦ લાયક, ઘટીત, યોગ્ય. Adj. Proper; fit; worthy.

હુફ્શ, hûfash. See hûf.

હુ-પેહ, hû-pêh. વિ૦ પુરતું ચરબીવાળું, દોંગું. Adj. Sufficiently fat; plump; corpulent.

હુફી, hûfî. ના૦ ભાવ૦ ખુબી, ભલાઈ, નેકી, શીંગાર, શોભા. Abst. Subs. Excellence; goodness; virtue; ornament; elegance.

હુફીહા, ખુપીહા, hûfîhâ, khûpîhâ. ક્રિ૦ અ૦ ખુબીથી, પુરતી રીતે, નેકીથી. Adv. Excellently; sufficiently; virtuously.

હુફ્-દાશ્તન, hûf-dâshtan. ક્રિ૦ બરાબર રાખવું, બરદાસ્ત—જતન કરવી. V. To preserve well; to take care of properly.

હુફ્-દાદે, hûf-dâdê. See khûb-dâdê.

ઓપશ્તન, ôpashtan. ક્રિ૦ પડી જવું, તુટી પડવું. V. To tumble; to fall down.

અ-નપશ્મન, a-napashman. વિ૦ પોતાનું નહીં; પોતે નહીં. Adj. Not one's own; not one's self.

خوپیشه હુ-પેશે, hû-pêshê. વિ૦ સારા ધંધા—રોજગારને લગતું. ના૦ સારો ધંધાદારી—વેપારી. Adj. Pertaining to a good profession—calling. Subs. A good working man; a good tradesman.

اوپسشنی ઓપ્સશ્ની, ôpsashnî. ના૦ આવ૦ તુટી પડવું; પડી જવું. Abst. Subs. Tumbling; falling down.

خپسیند ખુપ્સીનેદ, khûpsînêd. ક્રિ૦ સુવે, ઉંઘાય. V. May sleep—slumber.

خپسید ખુપ્સીદ, khûpsîd. ક્રિ૦ સુતું, ઉંઘાયું. V. Slept; slumbered.

خوپسیده] હુ-પેસીદે, hû-pêsîdê. ભૂ૦ કૃ૦ સુંદર શીંગાર કીધેલું; બરાબર તૈયાર કીધેલું. Past Part.
خوپیسیده] Well-adorned; well-prepared.

اوپسته ઓપેસ્તે, ôpêstê. ભૂ૦ કૃ૦ પડી ગયલું; તુટી પડેલું. Past Part. Tumbled; fallen down.

خجسته ખોજેસ્તે, khôjêstê. વિ૦ મુબારક, સફલ, તથાસ્તુ, આમીન. Adj. Auspicious; successful; fruitful; amin; so be it.

خپسیدن ખુપ્સીદન, khûpsîdan. ક્રિ૦ સુવું, ઉંઘાવવું. V. To sleep; to slumber.

افسته અન્ફસ્ત, anfasta. કૃ૦ વિ૦ કરમઈ ગયલું; ફીકકું. Part. Adj. Withered; pale; weak of taste.

اوپسته અવ્પસ્ત, avpasta. કૃ૦ વિ૦ પડેલું, ખરાબ હાલતમાં આવેલું, અવદશાવાળું. Part. Adj. Fallen; reduced to a wretched state; misfortune.

اوپستان ઓપસ્તાન, ôpastân. ના૦ બુલંદી, મોટાઈ, દબદબો, દરજ્જો. Subs. Altitude; greatness; pomp; dignity.

ઓપસ્તી, ôpasti. ના૦ ભાવ૦ નીચાઈ, હલકાઈ, અવદશા, પડતી હાલત, હીનપસ્તી, નામોશી; પડ્યું. Abst. Subs. Lowness: meanness; misfortune; adverse state; disgrace; shame; falling down.

અન્ફસ્તે, anfastê. See anfasta.

ઓપસ્તે, ôpastê. See ôpêstê.

હુફસ્તે, hûfastê. ભૂ૦ કૃ૦ બાહેર કાઢેલું, ખેંચેલું, તાણેલું. Past Part. Driven out; pulled out; drawn.

ઓપસ્તની, ôpastanî. See ôpastî.

ઓફસ્તન, ઓવેસ્તન, આવસ્તન, ôfastan, ôvêstan, âvastan. ક્રિ૦ જણતી વખતની વેદના ખેંચવી; સુવાવડમાં હોવું; જણવું; નીચે પડવું. V. To be in labour; to lie-in; to bring forth; to fall down.

હુફસ્તન, hûfastan. ક્રિ૦ બાહેર કાઢવું; ખેંચી કાઢવું. V. To draw out; to pull out.

ઓપસ્તે, ôpastê. See ôpastî.

ઓપસ્તગી, ôpastagî. ના૦ ભાવ૦ આપવડાઈ; આપમતલબ; મુફલેસી, નીચા—હલકા દરજ્જા ઉપર આવવું. Abst. Subs. Self-praise; self-interest; poverty; degradation.

અન્-પેસીદે, an-pêsîdê. કૃ૦ વિ૦ શીંગાર કર્યા વિનાનું; તૈયાર નહીં થયલું. Part. Adj. Unadorned; not prepared.

ઓપસ્તે, ôpastê. ભૂ૦ કૃ૦ પદભ્રષ્ટ થયલું, જમીનદોસ્ત થયલું; હીણું પડેલું, સુધરેલું નહીં તે. Past Part. Dethroned; levelled with the ground; razed; degraded; not improved.

ઓપસ્તગીએ, ôpastagîê. કૃ૦ વિ૦ છુટું પાડનારૂં; ભાંગી નાખનારૂં, નુકસાન કરનારૂં. Part. Adj. Disuniting; breaking; doing harm.

ખોફીએ, khôfiê. વિ૦ છુપું, ખાનગી, જાહેર નહીં તે. Adj. Secret; private; not public. Comp. Per. خفیه

ઓપેદ, ôpêd. ક્રિ૦ પડે, ઠોકર ખાય. V. May fall down; may tumble.

અન્-પેદાકી, an-pêdâkî. વિ૦ જાહેર કર્યા વિનાનું, ભરમમાં રાખવા યોગ્ય. Adj. Not revealed; fit for keeping secret.

હુફેમ, hûfêm. ક્રિ૦ હું પડું—ઠોકર ખાઉં. V. I may fall down—tumble.

હુ-પોખ્ત, hû-pôkht. કૃ૦ વિ૦ સારૂં—લેહજતદાર—પકાવેલું. Part. Adj. Well-cooked; deliciously prepared for the table.

હુફ્-દાશ્ત, hûf-dâsht. ના૦ ખરદાશ્ત, મહાફેજત. Subs. Treating with care and attention; protection.

હુફ્-વસ્તર્ગ, hûf-vastarg. ના૦ ઉંચું—કુમાસદાર કપડું—વસ્ત્ર. Subs. Cloth of fine texture; superior cloth.

હુફ્-વસ્તર્દ, hûf-vastard. કૃ૦ વિ૦ સારાં કપડાં—વસ્ત્ર પેહરેલું, સારાં પેહરણવાળું. Part. Adj. Well-clothed, well-clad; finely dressed.

આવ-પુર, âv-pûr. ના૦ પુશ્કલ પાણી; આબરૂ, પ્રતીષ્ઠા. Subs. Copious water; honour: respect.

હુફ્-વરોએશ્ન, hûf-varôêshna. ના૦ ભાવ૦ સારી રીતનો બચાવ—ઢાંકણ કરવું; સારીપેઠે ઈમાનદાર થવું. Abst. Subs. Preserving; covering well; becoming much faithful.

હુફ્-કર્દ. hûf-kard. કૃ૦ વિ૦ સારૂં કીધેલું. Part. Adj. Well made, well done.

હુફ્-કર્દન, hûf-kardan. ક્રિ૦ (કાંઈ ચીજ) શોભઈતી—ખુબી ભરેલી કરવી. V. To do (a thing) elegant—excellent.

હુફ્-કર્દે, hûf-kardê. ભૂ૦ કૃ૦ સુશોભીત કીધેલું—બનાવેલું. Past Part. Well done; elegantly made.

હુફ્-ઝુદ, ખુબ્-ઝુદ, hûf-zûd, khûb-zûd. ના૦ સારો ક્રિયા કરનાર, ચાલાક ધર્મગુરૂ. Subs. A good minister of religion; an active spiritual guide.

અનફ્ત, anaft. ના૦ નુકશાન; જીઆંન; વાદલ; તરસ. Subs. Harm; injury; a cloud; thirst.

અવ્પત, avpat. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ તું પડી જા. V. Imper. Tumble (thou); fall down.

ખુપ્ત, khûpt. ક્રિ૦ સુતો, ઉંઘાયો. V. Slept; slumbered.

ઓફ્તાક, ôftâk. ના૦ તલાવ, સરોવર. Subs. A tank; a lake.

અવ્ફ્તાદન, avftâdan. ક્રિ૦ દુર થવું, સરી જવું; પડવું. V. To go at a distance; to slide; to go on smoothly; to fall. Comp. Av. +,

+ = Sans. अव + पत् = Pâz. = Per. افتاده, اوفتادن

ઉફ્તાદે, ûftâdê. See ôpêstê.

હુપ્તાર, hûptâr. ક્રિ० અ० કુદરતી રીતે. Adv. Naturally.

હુફ્તશ્ની, hûftashnî. See ôpsashnî.

હુફ્તશ્ને, hûftashnê. વિ० પડનારૂં, સરી જનારૂં, ઠોકર ખાતું. Adj. Falling; sliding; tumbling.

હુપ્તસ્તન, hûptastan. See ôpashtan.

ઓફ્તીનશ્ને, ôftînashnê. ના० ભાવ० પાછું રાખવું —રેહવું. Abst. Subs. Keeping back; remaining behind; receding.

ઓફ્તીનીદન, ôftînîdan. ક્રિ० પાછું રાખવું; રેહવું; પાડવું. V. To keep back; to remain behind; to recede.

ઓફ્તીદન, ôftîdan. ક્રિ० વરસવું, પાછું પડવું, નીચે પડવું. V. To rain; to fall back; to fall down.

અનફ્તે, anaftê. See anaft.

ખુફ્તન, khûftan. See khûpsîdan.

હુફ્-તન, hûf-tan. See hû-tanva.

હુફ્તન, hûftan. ક્રિ० છુપવું કરવું, ખાનગી રાખવું. V. To hide; to keep secret; not to reveal.

હુ-પત્વન્દ, hû-patvand. ના० સારૂં જોડું; સારો સંબંધ. Subs. A good connection; a good pair.

અન્-પતે, an-patê. વિ૦ ધણી—માલેક વિનાનું, નધણિયાતું. Adj. Having no owner—proprietor.

હુ-પતે, hû-patê. વિ૦ સારા ધણી—માલેકવાળું. Adj Having a good owner—master.

હુફ્તગી, hûftagî. See hûftashnê.

હુફ્-તર, hûf-tar. વિ૦ વધારે સારૂં—ભલું—નેક. Adj. Compar. Better; nobler; more virtuous. Per. خوبتر

ઓપમન, ôpaman. ના૦ મોઢું, ચેહરો; પેદા કરવું; ઉમેદ—જોસ્તેજોઈ કરવી; સબબ; તકલીદીપણું. Subs. Face; features; creating; expecting; making an inquiry; reason; groundlessness; falsity.

આવ્-પુર, âv-pûr. See âv-pûr.

હુ-ફરાશ્મો-દાદ, hû-farâshmô-dâd. ના૦ સુર્યને ઉગવાની આગમનનો દેખાવ; આફતાબને ઉપર આવવાનો વખત, બામદાદનાં ઝઝલાંનો વખત. વિ૦ આગલ વધતું; વધારો કરનારૂં. Subs. The appearance before sun-rise; the time of sun-rise; the morning twilight. Adj. Progressing; proceeding. Comp. Av.

હુ-ફરાશ્મો-દાદ, hû-farâshmô-dâd. See above.

હુફ્-રાઈનીદારી, hûf-râînîdârî. વિ૦ સારી રીતે ચલાવનારૂં, મહલાજો—મર્યાદા રખાવનારૂં. Adj. Well progressing; observing decorum—decency.

હુફ્રરશ, hûfarash. ના૦ ગોશ્તફ્રરયાંનની બેહનનું નામ; અખતજાદુની બાયડીનું નામ; સારૂં બીછાણું. Subs. Name of the sister of *Gosht-Fryân;* and the wife of Akht, the Conjurer.

હુફ્રરીઆ, hûfariâ. વિ૦ સારી રીતે ચહવાયલું; ઘણું પ્યારૂં. Adj. Well-beloved; very dear.

અન્-ફ્રરીદ, an-farîd. વિ૦ બુજોરગી વિનાનું, મોટાઈ-વાળું નહીં તે. Adj. Void of greatness—eminence.

અન્-ફ્રરીદે, an-farîdê. વિ૦ મગરૂર—આપમતલબી નહીં તે. Adj. Not proud—selfish.

અન્-ફ્રર્વામશ્ને, an-farvâmashnê. વિ૦ હીલચાલ અટકાવનારૂં. Adj. Hindering the motion.

હુફ્ર-રોબાકી, huf-rôbâkî. ના૦ સારો રેવાજ—રીતભાત. Subs. A good custom—usage.

હુ-પર્વરશ્ને, hû-parvarashnê. ના૦ સારીપેઠે પોષણ કરવું. Subs. Well-nourishing.

હુ-પર્વર્દાન, hû-parvardân. ના૦ નેકીથી પરવરેશ પામેલાઓ, દસ્તુર આદરબાદ મારાસ્પંદના બપાવાનું નામ છે. Subs. Those that are well-nourished; name of the paternal grandfather of Dustoor *Aderbâd Mârâspand.* Pâz. [Pazand script]

હુ-પર્વર્દ, hû-parvard. વિ૦ સારી રીતે પોષણ કીધેલું; પુરતી રીતે—તરતીબથી પરવરેશ થયલું; સારી ફ્રરવશીવાળું; આશીર્વાદ પામેલું. ના૦ ગુજરેલા પુરૂષોને માટે વપડાતો માનસુચક શબ્દ; એક દીનદાર દસ્તુરનું નામ.

Adj. Well-nourished; sufficiently fed; having an excellent *fravashi* or guardian angel; blessed. Subs. A term of respect applied to deceased persons; name of a devout Dustoor.

હુ-પર્વર્દન, hû-parvardan. ક્રિ૦ સારીપેઠે પરવરેશ કરવું—ઉધારવું—ઉછેરવું—પાલણપોષણ કરવું. V To nourish—feed well.

અન્-ફર્જામી, an-farjâmî. વિ૦ આકેબત—સેવટ—પરિણામ—છેડા વિનાનું; અપૂર્ણ, અધુરૂં. Adj. Not producing any result; having no end or conclusion; imperfect; incomplete.

હુ-ફર્જામી, hû-farjâmî. વિ૦ સારાં પરિણામ—છેડાવાળું; સંપૂર્ણ, તમામ. Adj. Having a good result; conclusion; end; entire; complete.

હુ-પર્દાન, hû-pardân. See hû-parvardân.

હુ-ફર્વદ, hû-farvad. See , hû-parvard.

હુ-ફર્માની, hû-farmânî. વિ૦ સારાં ફરમાન—આજ્ઞા—હોકમને લગતું. Adj. Pertaining to a good precept—order—mandate.

હુ-ફર્માન, hû-farmân. ના૦ ઘટતું—નેક ફરમાન—હોકમ—આજ્ઞા. Subs. A good precept; a proper order—mandate.

હોફ્રર, hôfrar. વિ૦ બદ, નઠારૂં. Adj. Bad; evil.

𐬵𐬋𐬨

𐬵𐬋𐬨 ઓમ, ôm. સર્વ૦ હું, મને. Pron. I; to me.

𐬵𐬋𐬨 ખુમ, khûm. ના૦ માટલું, વાસણ, પાણીનો ઘડો. Subs. An earthen pot; an earthen vessel to hold water; a pitcher.

𐬵𐬋𐬨 હોમ, hôm. ક્રિ૦ હું છું. V. I am.

𐬵𐬋𐬨 હોમ, hôm. ના૦ હોમ નામના ફરેશતાનું નામ છે. પાદશાહ ફરેદુનની ઓલાદનો એક શખ્સ કે જે પેગામ્બરી દરજ્જેનો હતો અને ઘણો જોરાવર હતો; જેણે "આઝરબાયજાંન" શેહરમાં તુરકસ્તાનનાં પાદશાહ અફ્રાસીઆબને પકડીને કયાની પાદશાહ કેખુશરોને સ્વાધીન કીધો હતો અને જેને પછવાડેથી તે પાદશાહે મારી નાંખ્યો હતો. "હોમસલી" તથા હોમનો રસ કે જે મોબેદ લોકો પાવમેહલની ક્રિયાનાં કાંમમાં વાપડવેશમાં લે છે. એક માનસનું નામ છે. Subs. *Hom*, name of an angel or good spirit; an illustrious descendant of King Feridoon; he was of a robust constitution and rose to the high dignity of Prophetic mission. This eminent personage seized Afrâsiâb (the Turanian King) while wandering in *Azerbaizân* and gave him in charge of Kaikhosru, the Kyanian King; who afterwards put an end to his life; the *Hom* twigs (now brought from *Iran* by traders) and the *Hom* juice (prepared by Mobeds) are used in the Zoroastrian ceremonies of a higher order; name of a man. Comp. Av. 𐬵𐬀𐬊𐬨𐬀 = Sans सोम = Per. هوم

અનુમી, anûmî. ના૦ બકરૂં, ઘેટું; માફકસર કદનું પશુ. Subs. A goat or lamb; a sheep; a middle-sized beat. Comp. Av.

હોમાએ, hômâê. ના૦ અએ હોમ! એક સ્ત્રીનું નામ છે જે ઈરાનની રાજગાદી ઉપર થોડો વખત હકુમત કરી ગઈ હતી. Subs. Oh Hom! Queen Homâe, who ruled over Persia for some time.

અ-નુમાએશ્ની, a-nûmâêshnî. વિ૦ દેખાતું નહીં, અદીઠ, છુપું. ક્રિ૦ અ૦ છુપી રીતે. Adj. Not visible; unseen; concealed. Adv. Secretly; privately.

આ-નુમાએશ્ની, â-nûmâêshnî. વિ૦ હુશ્યાર, ખબરદારીવાળું, પ્રકાશીત; ખોલ્લું, દેખઈતું; પ્રગટ. Adj. Intelligent; vigilant; clear; open; manifest.

હોમાએશ્ની, hômâêshnî. ના૦ ભાવ૦ નેગેહબાની, બંચાવ, રક્ષણ, જતન. Abst. Subs. Watch, protection, preservation; care.

અ-નુમાએશ્ને, a-nûmâêshnê. See , , a-nûmâêshnî.

હોમાસ્ત, hômâst. ના૦ એક બંદગીનું નામ છે, જે ઓરતોએ દશ્તાનની તથા સુવાવડીની હાલતમાં દશ્તાન તથા સુવાવડની ઘટતી સંભાલ નહીં રાખી હોય તેઓની નયતે,—શું જીવતાંજીવત કે મરણ પામવા પછી—કરવામાં આવે છે. એ બંદગી ૪) તરેહની કરવામાં આવે છે. ૧ લી,—૧૨) ફરેશ્તાની નયતે ૧૪૪) ઈજશ્ને કરવામાં આવે

છે. ૨) જી,—તેજ ફરેશતાની નયતે ૧૪૪) ઈજશ્ને અને ૧૨) વંદીદાદ કરવામાં આવે છે. એ બેહુને હાલમાં નાઢલી હમાએશતને નામે જરથોશતીઓ ઓલખે છે; પણ આગલા વખતમાં પેહેલ્લીને "અએવક હોમાસ્ત" અને બીજીને "દો હોમાસ્ત" કરીને ઓલખતા હતા. ૩) જી,—ઉપલા ૧૨) ફરેશતાની નયતે ૧૪૪) ઈજશ્ને તથા ૧૪૪) વંદીદાદ કરવામાં આવે છે. એને "દવાજદેહ-હોમાસ્ત" ને નામે આગલ ઓલખતા હતા, પણ હાલમાં એને મ્હોટી હમાએસ્તને નામે ઓલખે છે. ૪) થી,—૧૮) ફરેશતાની નયતે ૨૧૬) ઈજશ્ને તથા તેટલાજ વંદીદાદ કરવામાં આવે છે. એને "દવાજદેહ-દો-હોમાસ્ત" ને નામે ઓલખે છે. પેહેલ્લી તથા ચોથી હમાએશત હાલના મોબેદો કરતા નથી, પણ બીજી અને ત્રીજી કરવામાં આવે છે. પેહેલ્લી તથા ચોથી હમાએશ વીશે મેં મારા ઉસ્તાદથી શાંભલ્યું છે. એ જુદી જુદી જાતની ૪) હમાએશ્ની મતલબ વધતા ઓછા ખરચ પ્રમાણે કરવાને બની આવે તેને માટે ઠેડવેલું દીસે છે. વલી એક ઈજશ્ને કરાવવા (અથવા ભણાવવા) નું સવાબ ૧૦,૦૦૦) તનાફુર વજન જેટલું, અને એક વંદીદાદ ભણાવવાનું સવાબ ૧,૦૦,૦૦૦) તનાફુર વજન જેટલું છે, એવું લખાણ પેહેલવી કેતાબો ઉપરથી આપણને મલે છે. Subs. The name of a prayer that is recited on behalf of women, living or dead, who, during their confinement or menstruation, may have failed to take that proper care required by either of those (physiological) conditions. The prayer is performed in four different forms:—(1) By reciting 144 *Izashnés* in honour of the 12 *Ferishtâs* or angels. (2) By reciting 144 *Izashnés* and 12 *Vendidâds* in honour of the same Ferishtâs or angels.

Both these forms of prayers are presently known among the Zoroastrians by the name of little *Hamâêsht*, but in the early days, the former was called "*Aêvak-Hômâst,*" and the latter "*Dô-Hômâst.*" (3) By reciting 144 *Izashnés* and 144 *Vendidâds*, in honour of the aforesaid 12 Ferishtâs or angels. This was formerly known by the name of "*Dvâzdêh-Hômâst,*" but it is now known as the great *Hamâêsht.* (4) By reciting 216 *Izashnés* and the same number of *Vendidâd* in honour of the 18 Ferishtâs or angels. This is called "*Dvâzdêh-dô-Hômâst.*" Modern Mobeds do not perform the first and the fourth kinds of prayer. They only perform the 2nd and the 3rd. I have heard my religious preceptor refer to the 1st and the 4th. It seems that the four forms are prescribed with the object of meeting light or heavy expenses, that is to say, with the view to suit the means of different persons. We learn, besides, from certain Pehlvi books, that the virtue of performing or causing to be performed one *Izashné* is (considered) equal in weight to 10,000 *tanâfûrs*, and that of one *Vendidâd* to 100,000 *tanâfûrs.*

હુમાના-શ, hûmânâ-sh. ક્રિ૦ અ૦ તે મીસાલે, તેની મુવાફેક. Adv. In that manner; similarly.

ઓમાનાક, ômânâk. ના૦ દાખલો, ઉપમા; સરખામણી;

00013343

Digitized with financial assistance from

H T Parekh FOUNDATION

An Initiative by HDFC

WITH YOU, RIGHT THROUGH

on 15 October, 2018